Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. september 2024
(OR. en)

13497/24
ADD 1

Institutsioonidevaheline dokument: 2024/0232(NLE)

ECOFIN 992
UEM 290
FIN 808
CADREFIN 139

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Komisjoni dok nr:	COM(2024) 418 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust Portugali taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud lisa rakendusotsust muutva nõukogu rakendusotsuse juurde.

LISA

1. JAGU. TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVAGA ETTE NÄHTUD REFORMID JA INVESTEERINGUD

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

A. KOMPONENT 1. Riiklik tervishoiuteenistus

Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse mitut probleemi, millega Portugali tervishoiusüsteem praegu silmitsi seisab seoses praeguste ja muutuvate tervishoiuvajaduste ja seonduvate kuludega. Esiteks langevad Portugali ebasoodsad demograafilised suundumused, mida iseloomustavad kiirenev vananemine ja sellele järgnev vajadus pikaajalise hoolduse järele, haigusmustrite muutumisega, krooniliste ja degeneratiivsete haiguste kasvava koormusega ning multihaigestumuse üha olulisemaks muutumisega. Teiseks on Portugalis ikka veel märkimisväärne välditav suremus ja 65-aastaste tervena elatud aastate arv suhteliselt väike. Kolmandaks on võimalik pöörata suuremat tähelepanu tervise edendamisele ja haiguste ennetamisele ning käsitleda tervishoiuteenuste killustatust ja lünki tervishoiuteenuste kättesaadavuses. Neljandaks on omaosalused tervishoiu eest ELis ühed suurimad ja teatatud arstiabi finantskoormus on suhteliselt suur. Portugali riiklik tervishoiuteenistus on aastaid seisnud silmitsi keerulise finantsolukorraga. Eelkõige on Portugal näidanud, et valitsus on korduvalt päästnud avalik-õiguslikke haiglaid, mis ei suutnud vältida haiglate võlgade süstemaatilist tsüklit, millel on järelmõju tarneahela suhetele.

Komponendi peamine eesmärk on tugevdada Portugali riikliku tervishoiuteenistuse reageerimisvõimet, et reageerida riigis toimuvatele demograafilistele ja epidemioloogilistele muutustele, terapeutilisele ja tehnoloogilisele innovatsioonile ning kasvavale nõudlusele tervishoiu ja sellega seotud kulude järele. Selleks on komponendi eesmärk tugevdada esmatasandi tervishoiuteenuste keskset rolli riikliku tervishoiuteenistuse üldises struktuuris, laiendada pikaajalisi ja vaimse tervishoiu teenuseid ning suurendada tõhusust, viies lõpule riiklike haiglate juhtimismudeli reformi ja edendades tervishoiuteenuste digiteerimist.

Komponent toetab riigipõhise soovituse (üldise kulukontrolli, kulutõhususe ja piisava eelarvestamise tugevdamise kohta) täitmist, keskendudes haiglate võlgnevuste püsivale vähendamisele (riigipõhine soovitus 1 2019), samuti riigipõhise soovituse (tervishoiusüsteemi vastupanuvõime tugevdamine ning kvaliteetsele tervishoiule ja pikaajalisele hooldusele võrdse juurdepääsu tagamine) täitmist (riigipõhine soovitus 1 2020). Komponent aitab täita ka riigipõhist soovitust suunata investeeringud rohe- ja digipöördesse (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

A.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r01: Esmatasandi tervishoireform

Reformi üldine eesmärk on tugevdada esmatasandi tervishoiuteenuste keskset rolli elanikkonna tervisevajaduste rahuldamisel riikliku tervishoiuteenistuse üldises struktuuris. Selleks on reformi eesmärk käsitleda kuut prioriteeti: i) sõeluuringute ja varajase diagnoosimise suutlikkuse suurendamine, eelkõige kõige sagedasemate patoloogiate puhul; ii) esmatasandi arstiabi

reageerimisvõime tugevdamine, luues proaktiivsemad tervishoiukeskused, millel on laiendatud teenuste portfell ja sekkumisvaldkonnad ning mis on paremini integreeritud muude ravitasanditega, ning kohandades protsesse vastavalt iga kasutaja individuaalsetele omadustele ja nendega seotud elule, vähendades kliiniliste tavade suurt varieeruvust (sealhulgas ambulatoorsete ravimite väljakirjutamise osas), parandades kliinilist suunamist tervishoiu eri tasandite vahel ning püüdes suurendada tõhusust, piirates teenuste dubleerimist või pakkudes ebatõhusat, ebapiisavat või väheväärtuslikku ravi; iii) parandada piirkondlikku ja kohalikku asümmeetriat seoses esmatasandi tervishoiuteenustes kättesaadavate vahendite ja seadmetega; iv) kogukonnapõhiste meetmete toetamine ja tugiprogrammide loomine kasutajatele ja nende perekondadele, kaasates paremini kodanikke ja kogukondi, sealhulgas viies lõpule tervishoiualaste kohustuste üleandmise keskvalitsuselt kohalikele omavalitsustele; v) tervishoiutöötajate oskuste parandamine, multidistsiplinaarse meeskonnatöö tugevdamine ja spetsialistide, sealhulgas spetsialistide arvu suurendamine; ning vi) viia ellu riikliku tervishoiuteenistuse digiüleminek ja kasutada ära selle potentsiaali ajakohastada ja lihtsustada tervishoiuteenuste kasutamist. Seda tehes luuakse reformiga paremad raamtingimused investeeringuteks esmatasandi tervishoiuteenustesse.

Reform hõlmab mitme seadusandliku ja reguleeriva meetme rakendamist, mille eesmärk on: i) laiendada tervisekeskuste rühmade vastutust ja sekkumisulatust ning neid moodustavate funktsionaalsete üksuste tüpoloogiat; ii) vaadata läbi funktsionaalsete üksuste korraldust ja toimimist reguleeriv õiguskord ning neid moodustavatele elementidele antavate stiimulite süsteem; iii) riskistratifitseerimise vahendi väljatöötamine, et toetada tervisekeskuste rühmade funktsionaalsetes üksustes kliinilist juhtimist; ning iv) viia lõpule tervishoiu valdkonna ülesannete üleandmine keskvalitsuselt omavalitsustele.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärk ja sihid viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Reform RE-r02: Vaimse tervise reform

Reformi üldine eesmärk on parandada vaimset tervist Portugalis. Selleks on reform üles ehitatud viiele sekkumisteljele: i) psühhiaatriahaiglates või sotsiaalsektori asutustes elavate patsientide deinstitutsionaliseerimine; ii) viia lõpule kohalike vaimse tervise teenuste riiklik hõlmatus statsionaarse, ambulatoorse ja kogukondliku hoolduse valdkonnas; iii) integreeritud pideva hoolduse riikliku võrgustiku laiendamine, keskendudes vaimsele tervisele; iv) kohtupsühhiaatriateenuste ümberkorraldamine; ning v) dementsuse piirkondlike tervisekavade rakendamine.

Täpsemalt hõlmab reform kehtiva vaimse tervise seaduse läbivaatamist, millega kehtestatakse Portugali vaimse tervise poliitika üldpõhimõtted ja reguleeritakse psüühikahäiretega inimeste kohustuslikku praktikat, ning vaimse tervise dekreet-seaduse läbivaatamist, milles määratakse kindlaks vaimse tervise teenuste korraldamise, haldamise ja hindamise juhtpõhimõtted. Muu hulgas tehakse neisse õigussätetesse järgmised muudatused: i) inkorporeerida õigusaktidesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtted; ning ii) suurendada kohalike vaimse tervise teenuste autonoomiat ja usaldusväärset juhtimist integreeritud vastutuskeskuste loomise kaudu. Seda tehes luuakse reformiga paremad raamtingimused sellega seotud investeeringuteks vaimse tervise teenustesse.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärgid viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Reform RE-r03: Riiklike haiglate juhtimismudeli reformi lõpuleviimine

Reformi üldine eesmärk on suurendada riikliku tervishoiuteenistuse haiglate tõhusust. Sel eesmärgil on selle eesmärk: i) riiklike haiglate korralduse ja sisemise juhtimise reformimine; ii) haiglavõrgu ümberkujundamine vastavalt läbilaskevõime planeerimisele seoses teenuste nõudluse ning inimressursside ja infrastruktuuri pakkumisega; iii) parandada seost riikliku tervishoiuteenistuse muude elementidega, nimelt esmatasandi tervishoiuteenuste ja vaimse tervise teenustega, samuti palliatiivsete ja integreeritud jätkuravivõrgustikega; iv) tervishoiutöötajate ja vahestruktuuride kaasamine riiklike haiglate juhtimisse; ning v) keskendumine kodanike tegelikele tervise- ja heaoluvajadustele.

Haiglajuhtide tegevuse hindamise objektiivsed parameetrid lisatakse halduslepingutesse, milles hinnatakse nii avalik-õiguslike haiglate teenuse kvaliteeti kui ka finantsolukorda. See aitab tagada kooskõla valitsuse tervishoiupoliitika prioriteetidega ja haiglate ressursside prognoositavamat haldamist, kusjuures autonoomiat kombineeritakse tõhustatud järelevalve ja aruandekohustusega. Uuendatud halduslepingute rakendamine toimub järk-järgult ja seatakse tähtsuse järjekorda vastavalt riiklike haiglate tõhususele, ulatusele ja geograafilisele jaotusele. Lisaks tugevdatakse tervishoiu- ja rahandusministeeriumite järelevalverolli, et tagada integreeritud ja ühtne lähenemisviis haiglate tulemuslikkuse hindamisele ja õigeaegselt heakskiidetud eelarvetest kõrvalekaldumiste korrigeerimisele.

Lisaks tugevdatakse keskseid hankeid, et saavutada täiendavat kokkuhoidu tõhususe suurendamiseks, eelkõige võttes arvesse hiljutise sõltumatu hindamise soovitusi. Eelkõige tuleb tsentraliseeritud hankeid laiendada meditsiiniseadmetele ja -seadmetele. Lisaks kavatsetakse parandada riiklike haiglate sisemist juhtimist, eelkõige luues integreeritud vastutuskeskused ja rakendades tulemuspõhist tasustamiskorda, mida kohaldatakse selliste keskustega seotud üksuste suhtes. Sellega seoses jõustub tervishoiutöötajate täielik pühendumine riiklikule tervishoiuteenistusele.

Lisaks peab meede hõlmama algatusi haiglate võrgustiku ümberkujundamiseks, et tagada teenuste parem seos. Eelkõige arendatakse edasi kodupõhist haiglaravi, et pakkuda patsiendi kodus haiglaravi, mis on tihedalt seotud esmatasandi tervishoiuteenuste, jätkuraviteenuste riikliku võrgustiku, sotsiaalsektori ja kohalike kogukondadega. Lisaks tugevdatakse riikliku tervishoiuteenistuse laborisuutlikkust nakkushaiguste diagnoosimisel ja suurendatakse intensiivravi suutlikkust.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C01-i01: Esmatasandi tervishoiuteenused rohkemate vastustega

Selle investeeringu eesmärk on laiendada esmatasandi tervishoiuteenuseid ja tugevdada esmatasandi tervishoiuteenuste keskset rolli elanikkonna tervisevajaduste rahuldamisel riikliku tervishoiuteenistuse üldises struktuuris. Investeering põhineb esmatasandi tervishoiuteenuste reformil.

Investeering hõlmab järgmisi algatusi:

- Esiteks parandavad mitmed allinvesteeringud esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja tõhusust, aidates seega lõpule viia sõeluuringuprogrammide riiklikku katvust ja tugevdada varajase diagnoosimise suutlikkust. Kõnealused eeskirjad hõlmavad: i) laiendada vähktõve sõeluuringuid kõigile tervisekeskustele, sealhulgas kolorektaal- ja emakakaelavähile; ii) diabeetilise retinopaatia sõeluuringu laiendamine kõigile tervisekeskustele; iii) tagada kõikidele tervisekeskustele suutlikkus mõõta C-reaktiivset valku; iv) tervisekeskuste rühmade varustamine spiromeetritega astma, kroonilise obstruktiivse kopsuhaiguse ja suitsetamise varajaseks diagnoosimiseks, jälgimiseks ja raviks;

v) tervishoiuüksuste varustamine Holteri seadmetega ja ambulatoorse vererõhu seirega; vi) diabeetiliste jalgade konsultatsioonide laiendamine kõikidele tervisekeskuste rühmadele; vii) individuaalsete ravikavade vastuvõtmine keerukate ja mitut haigust põdevate patsientide jaoks; viii) suunamisprotokollide kindlaksmääramine kõige nõutavamates ravivaldkondades, nimelt oftalmoloogias, otorinoolrüngoloogias, ortopeedias ja uroloogias; ning ix) viia lõpule integreeritud teabesüsteem, mis hõlbustab patsientide suunamist ühelt tervishoiutasemelt teisele.

- Teiseks on muud allinvesteeringud suunatud tervisekeskuste rühmade sekkumisvaldkondade laiendamisele, suurendades seeläbi tervishoiuteenuste sellise taseme reageerimisvõimet ja tugevdades meditsiinierialade pakkumist, tugevdades spetsialiseerunud ja meeskonnatööd tervishoiuüksustes. Need hõlmavad üksikasjalikult järgmist: i) hambaravibüroode paigaldamine tervisekeskustesse; ii) integreeritud diagnostikakeskuste loomine (sealhulgas vähemalt röntgenikiirgus ja kliinilised analüüsid) tervisekeskuste rühmades; iii) taastusraviteenuste loomine tervishoiukeskustes (piisav füüsiline ruum ja rehabilitatsioon, multidistsiplinaarsed ja interdistsiplinaarsed meeskonnad); iv) varustada kõik tervisekeskused kvalifitseeritud hädaolukordadele reageerimiseks vajalike seadmetega (hädaabikott, defibrillaator ja elutähtsad märkide monitorid); ning v) kiirendada programmi, et vähendada esmaabiteenuste ebapiisavat ja/või välditavat kasutamist.

- Kolmandaks nähakse täiendavate allinvesteeringutega ette tervisekeskuste rajatiste ja seadmete ajakohastamine, energiatõhususe suurendamine, patsientidele ja spetsialistidele juurdepääsu, kvaliteedi, mugavuse ja ohutuse tagamine ning nende kohandamine tervishoiuteenuste osutamise uute mudelitega. Üksikasjalikult hõlmavad need muu hulgas järgmist: i) 124 uue tervisekeskuse ehitamine; ii) 347 tervishoiuasutuse renoveerimine või kohandamine, et suurendada energiatõhusust, järgida situatsiooniplaane ning tagada juurdepääsetavus, sanitaarohutus ja mugavus; ning iii) tervishoiuseadmete ajakohastamine.

- Neljandaks keskenduvad täiendavad allinvesteeringud lähedusreaktsiooni parandamisele, keskendudes kodu- ja kogukonnapõhisele hooldusele, sekkumisele kõige suurema riskiga elanikkonnarühmadesse ning deinstitutsionaliseerimise ja ambulatoorse ravi edendamisele. Need hõlmavad üksikasjalikult järgmist: i) tervishoiukeskuste varustamine elektrisõidukitega, et toetada tervishoiuteenuste osutamist kodus; ii) liikuvate üksuste arvu laiendamine väikese asustustihedusega piirkondadele; iii) tagada tervishoiukeskustele tehnilised tingimused krooniliste haiguste, näiteks südamepuudulikkuse telekonsultatsioonideks ja teleseireks; iv) tugevdada kogukonna hooldusüksusi ja integreeritud pideva hoolduse meeskondi; v) kogukonnarühmade loomine, et toetada palliatiivset ravi tervisekeskuste rühmades; ning vi) luua psühhosotsiaalsed sekkumisprogrammid tervisekeskuste rühmades levinud vaimuhaiguste (depressioon ja ärevus) korral.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C01-i02: Integreeritud pideva hoolduse riiklik võrgustik ja palliatiivse hoolduse riiklik võrgustik

Investeeringu eesmärk on laiendada riiklikke palliatiivse ja integreeritud pideva ravi võrgustikke nii haiglaravi kui ka ambulatoorsete raviteenuste ning koduhoolduse valdkonnas. Investeeringu aluseks

on puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegia reform, mis on esitatud sotsiaalmeetmeid käsitlevas komponendis nr 3, ning see on osa Portugali deinstitutsionaliseerimise strateegiast ja üldisest püüdlusest tegeleda ebasoodsate demograafiliste suundumustega, millega riik silmitsi seisab.

Investeering koosneb struktureeritud ja etapiviisilisest programmist, mille eesmärk on anda rahalist toetust avaliku, sotsiaal- või erasektori arendajatele, et: i) laiendada integreeritud pideva hoolduse riiklikku võrgustikku 5 500 voodiga (kas olemasolevates või uutes üksustes); ii) luua 20 päevaüksust iseseisvuse edendamiseks, et jälgida 500 ambulatoorset patsienti; iii) luua 50 integreeritud pideva ravi meeskonda, et reageerida 1 000 patsiendile kodus (sealhulgas seadmed ja elektrisõidukid); iv) laiendada integreeritud vaimsele tervishoiule reageerimist 1 000 kohas, 50 elukohas ja sotsiaal-ametialases üksuses (toetus uute reaktsioonide väljatöötamiseks või olemasolevate lahenduste laiendamiseks); v) luua kuni 100 kohta kümnes koduses vaimse tervise tugirühmas (tugi rühmade tegevuseks vajalike materiaalsete vahendite ja elektrisõidukite hankimiseks); vi) laiendada riiklikku ravivõrgustikku 20 vähekeeruka statsionaarse ravi üksusega, et reageerida 400 patsiendile; ning vii) luua kuni 100 kohta kümnes kogukonna palliatiivses hooldusmeeskonnas (toetada meeskondade tegevuseks vajalike materiaalsete vahendite ja elektrisõidukite hankimist).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C01-i03: Vaimse tervise reformi lõpuleviimine ja dementsuse strateegia rakendamine

Investeeringu eesmärk on toetada vaimse tervishoiu teenuste reformi elluviimist, aidates seeläbi kaasa riikliku tervishoiuteenistuse reageerimisvõime laiendamisele ja tugevdamisele vaimse tervise valdkonnas.

Investeering koosneb täiendavatest allinvesteeringutest rajatistesse, struktuuridesse ja inimressurssidesse, nimelt: i) luua kogukonnas hoolekandeasutuste teenused, mis võimaldavad deinstitutsionaliseerida psühhiaatriahaiglates või sotsiaalsektoris elavaid patsiente, kes ei saa kasu integreeritud jätkuravi riikliku võrgustiku pakkumisest, sealhulgas suurendatakse vaimse tervisega seotud integreeritud pideva hoolduse riiklikus võrgustikus vaimse tervise valdkonnas 500 kohta; ii) ehitada üldhaiglatesse neli statsionaarset üksust, kõrvaldades ägeda majutuse psühhiaatriahaiglates; iii) luua 15 integreeritud vastutuskeskust, et ületada takistused haiglavälise ravi osutamisel, millel on suurem autonoomia ja vastutus; iv) renoveerida 20 olemasolevat kohalike vaimse tervise teenuste üksust; v) 40 kogukonna vaimse tervise rühma moodustamine; vi) kohtupsühhiaatriateenuste ümberkujundamine, laiendamine ja renoveerimine; ning vii) teadlikkuse suurendamise ja koolitusmeetmete väljatöötamine „patsientide liikumisvõimaluste loomiseks“ dementsuse kontekstis.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C01-i04: Ida-Lissaboni haigla ehitamine ning seadmed haiglatele Lissabonis ja Vale do Tejos

Investeeringu eesmärk on viia lõpule osa kavandatud Ida-Lissaboni haigla ehitamine ning varustada haiglad Lissabonis ja Vale do Tejos, tugevdades seeläbi haiglate võrgustikku ja haiglaravi pakkumist tihedalt asustatud piirkonnas, kus nõudlus tervishoiuteenuste järele on märkimisväärne. Selle eesmärk on tagada tervishoiuteenuste parem kättesaadavus suurele osale elanikkonnast ning aidata kaasa ebavõrdsuse vähendamisele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele piirkonnas.

Investeering koosneb järgmistest osadest:

- osa Ida-Lissaboni haiglast, nimelt i) Poente torn, mis on üks viiest peamise haiglahoone tornist, ii) ehitus maatükil B, mis on ette nähtud muu hulgas haldusaladele, vaimsele tervisele, füüsilisele ja rehabilitatsioonile, ning iii) ehitus maatükil C, mis on ette nähtud muu hulgas teadusuuringutele ja haridusele;
- Ida-Lissaboni haiglasse ja Sintra uude haiglasse paigaldatavate seadmete ostmine ning
- Lissaboni ja Vale do Tejo piirkonna haiglatesse paigaldatavate raskete meditsiiniseadmete ostmine.

Ida-Lissaboni haiglasse ja Sintra uude haiglasse paigaldatavad seadmed hõlmavad järgmist: i) kliinilised, meditsiinilised ja kõrgtehnoloogilised seadmed; ii) üldvarustus, sealhulgas erimööbel; ning iii) arvutiseadmed.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C01-i05-RAM: Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse tugevdamine

Investeeringu eesmärk on rakendada Madeira autonoomse piirkonna piirkondliku tervishoiusüsteemi strateegilist kava ja vaimse tervise edendamise piirkondlikku strateegiat.

Investeering koosneb kahest allinvesteeringust. Esiteks hõlmab see allinvesteeringuid, et laiendada, arendada ja parandada integreeritud pideva hoolduse piirkondlikku võrgustikku, sealhulgas renoveerides ja laiendades kohtade arvu kõigis nende tüpoloogiates kooskõlas deinstitutsionaliseerimise põhimõttega, koostöös era- ja sotsiaalsektoriga ning piirkondades, mida iseloomustab kiirem rahvastiku vananemine ja/või vähem installeeritud võimsus. Teiseks hõlmab see ka allinvesteeringuid, et tugevdada reageerimissuutlikkust vananemisega seotud vaimse tervise ja dementsuse valdkonnas, sealhulgas haiglate ja esmatasandi tervishoiuasutuste taristu ja seadmete ajakohastamine, uute kohtade pakkumine kodus haiglaraviks ja päevahaiglateenusteks ning kogukonna vaimse tervise meeskondade loomine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C01-i06: Üleminek digitaalsele tervishoiule

Investeeringu eesmärk on kõrvaldada riikliku tervishoiuteenistuse digiüleminekut takistavad kitsaskohad, sealhulgas tervishoiutöötajate käsutuses oleva asjakohase riist- ja tarkvara puudumine, tugevdada riiklike tervishoiuteenuste infosüsteemide standardimist ning parandada kasutajate kogemusi ja juurdepääsu andmetele.

Investeering koosneb neljast allinvesteeringust. Esiteks tõhustatakse terviseandmete võrku, et parandada riiklikus tervishoiuteenistuses kättesaadavate arvutisüsteemide teenuse kvaliteeti ja vastupidavust, hõlbustada andmete kasutamist otsuste tegemise tugisüsteemides, tagada eri infosüsteemide koostalitlusvõime ja vastavus asjakohastele turvapõhimõtetele. Teiseks lihtsustatakse, ühtlustatakse ja digiteeritakse kodanike ja terviseüksuste vahelist suhtlust elektrooniliste vahendite abil, nagu kodanikukeskne platvorm ja teletervise vahendid, et parandada juurdepääsu tervishoiuteenustele. Kolmandaks ajakohastatud ja koostalitlusvõimelised vahendid, mis on kättesaadavad tervishoiutöötajatele (nt telemonitooring ja telerehabiliteerimisplatvormid ning süsteemid, mis parandavad andmete ülekantavust esmatasandi arstiabi, haiglate ja integreeritud jätkuraviasutuste vahel) ning asjakohane digioskuste alane koolitus. Neljandaks edendatakse kliiniliste andmete digiteerimist, et jälgida riikliku tervishoiuteenistuse toimimist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering RE-C01-i07-RAM: Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse digitaliseerimine

Selle investeeringu eesmärk on edendada Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse digiteerimist digitehnoloogia kasutuselevõtu kaudu, et toetada tervishoiuteenuste kvaliteeti ja tõhusust ning suurendada tervishoiutöötajate ja kodanike mõjuvõimu.

Investeering koosneb mitmest projektist, sealhulgas: i) digitehnoloogia rakendamine, et toetada patsientide jälgimist, kaugtervishoiu vastuvõtuaegade intensiivistamist ja kodanike terviseolukorra kaugseiret; ii) digitehnoloogia ja tehisintellekti tugevdamine epidemioloogilise seire jaoks; tervishoiu digiteerimise suurendamine ja infosüsteemide koostalitlusvõime parandamine; iv) parandada

kodanike juurdepääsu terviseandmetele ja -teenustele digitaalsete vahendite abil; ning v) kodanike ja sidusrühmade koolitamine, et nad kasutaksid tervisevaldkonnas digitaalseid tervishoiuressursse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering RE-C01-i08-RAA: Digitaalhaigla Assooridel

Investeeringu eesmärk on suurendada tervishoiuteenuste pakkumist ja tagada Assooridel parem juurdepääs tervishoiuteenustele piirkondlike tervishoiuteenuste digitaliseerimise kaudu.

Investeering hõlmab iga kodaniku jaoks digitaalse terviseloo loomist, infosüsteemide koostalitlusvõime suurendamist, et võimaldada kliinilise teabe jagamist tervishoiutöötajate vahel, tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamist kõige isoleeritumatel saartel ilma haiglata, korraldades telemeditsiinialaseid konsultatsioone, ning vajaliku riistvara, tarkvara ja infosüsteemide pakkumises.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering RE-C01-i09: Üldine aktiivse elutoe süsteem

Investeeringu eesmärk on edendada Portugalis füüsilist ja emotsionaalset heaolu, suurendades kehalise aktiivsuse madalat taset riigis ning aidates kaasa haiguste paremale ennetamisele ja mittenakkuslike haigustega seotud koormuse ohjamisele.

Investeering koosneb järgmistest osadest: i) riiklik kampaania ja tehnoloogiline platvorm kehalise aktiivsuse edendamiseks, suurendades kodanike teadmisi regulaarse kehalise aktiivsuse eelistest igas vanuses, määratledes õppusi vastavalt nende võimetele ning soodustades tervislikumate eluviiside omaksvõtmist; ii) koolispordi laiendamine kogukonnale, edendades aktiivset liikuvust alates nooremast east ja kogu elu jooksul ning sporti perekondlikus kontekstis, et edendada õpilaste edu ja tervislikumat eluviisi; ning iii) soodustada kehalise aktiivsuse praktikat töökohal, edendada meetmete ja programmide rakendamist ning pakkuda ruume ja seadmeid kehalise aktiivsuse praktiseerimiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering RE-C01-i10: NHSi tehnoloogia ajakohastamise programm

Selle investeeringu eesmärk on parandada riikliku tervishoiuteenistuse (NHS) tehnoloogiaparki, aidates kaasa tervishoiuteenuste parandamisele.

Selle investeeringuga tagatakse raskete meditsiiniseadmete ostmine NHSi haiglatele tervishoiuministeeriumi heakskiidetud aruande alusel, milles määratakse kindlaks nende haiglate varustuse vajadused, mis kuuluvad järgmistesse kategooriatesse: angiograafiasüsteemid, üksikfotomograafiaskannerid, positron-tomograafiaskannerid, magnetresonantstomograafia süsteemid, arvutuslikud tomograafiaskannerid, lineaarsed kiirendid ja kirurgilised robotid.

Sellest investeeringust jäetakse välja NHSi haiglad ja NHSi esmatasandi tervishoiuüksused, mida rahastatakse vastavalt investeeringute RE-C01-i04 ja RE-C01-i01 raames.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.1	Re-C01–r01	Eesmärk	Esmatasandi tervishoidu käsitlevate õigusaktide jõustumine	Läbivaadatud õigusaktide jõustumine				2. kv	2023	Esmatasandi tervishoiu valdkonna õigusaktide läbivaatamine, nimelt: i) esmatasandi tervishoiukeskuste funktsionaalsete üksuste aluseks olevad õigusaktid (sealhulgas dekreet-seadus nr 73/2017 perekonna terviseüksuste kohta, valitsuse määrus nr 1368/2007, perekonna terviseüksuste eeskirjad ja tasustamismudel ning sellega seotud õigusakt ning muud liiki esmatasandi tervishoiuüksuste toimimist toetavad õigusaktid); ning ii) tervisekeskuste rühmade aluseks olevad õigusaktid (sealhulgas tervisekeskuste rühmade aluseks olevad õigusaktid, nimelt dekreetseadus nr 28/2008).
1.2	Re-C01–r01	Siht	Juurdepääsu võimaldamine riskistratifitseerimise vahendile, et toetada tervisekeskuste rühmade funktsionaalsetes üksustes kliinilist juhtimist		Arv	0	1 000	4. kv	2023	Tervisekeskuste funktsionaalsete üksuste arv, kes saavad juurdepääsu registreeritud kasutajaid hõlmavast riskistratifitseerimise vahendist saadavale teabele. Riskide stratifitseerimise vahend võimaldab ennetavalt sekkuda suurema kliinilise riski ja sotsiaalse haavatavusega elanikkonnarühmadesse, tagades elanikkonnapõhised sõeluuringud ja varajase diagnoosimise programmid kogu riigis, samuti õigeaegse ravi ja piisavad järelmeetmed kõige sagedasemate haiguste (kardiovaskulaarsed, diabeet, vähktõbi, hingamisteede, vaimsed ja osteoartikulaarsed) all kannatavatele kasutajatele.
1.3	Re-C01–r01	Siht	Omavalitsuste tervishoiuvaldkonna kohustuste detsentraliseerimise protsessi lõpuleviimine		Arv	0	201	4. kv	2022	Uute omavalitsuste arv, kus tervishoiuvaldkonna kohustuste detsentraliseerimine on lõpule viidud vastavalt 30. jaanuari 2019. aasta dekreetseadusele nr 23/2019, allkirjastades üleandmisteate tervishoiuministeeriumi, piirkondlike tervishoiuasutuste ja kohalike omavalitsuste poolt. Vastutuse üleandmine hõlmab eelkõige järgmist: i) kohalike omavalitsuste osalemine esmatasandi tervishoiuüksuste kavandamises, juhtimises ja investeerimisotsustes ning sõltuvuskäitumise ja sõltuvusega seotud sekkumisüksustes, eelkõige nende ehitamises, seadmetes ja hoolduses; ii) muude esmatasandi tervishoiuga seotud seadmete haldamine,

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hooldamine ja säilitamine; iii) tervishoiutöötajate juhtimine, kes kuuluvad tervishoiukeskuste rühmade funktsionaalsete üksuste operatiivassistendi kategooriasse ning riiklikku tervishoiuteenistust ühendavaid sõltuvuskäitumist ja sõltuvussuhteid käsitlevad sekkumisüksused; iv) tervishoiukeskuste rühmade logistiliste tugiteenuste haldamine.
1.4	Re-C01–r02	Eesmärk	Jõustub uus vaimse tervise dekreetseadus, milles sätestatakse vaimse tervise teenuste korraldamise põhimõtted	Uue vaimse tervise dekreetseaduse jõustumine				4. kv	2021	Uus dekreetseadus kajastab valitsuse 15. juuni määrusega nr 6324/2020 (mida on muudetud valitsuse 20. novembri 2020. aasta määrusega nr 11485/2020) loodud töörühma muudatusettepanekuid vaimse tervishoiu teenuste korraldamise põhimõtete kindlaksmääramiseks.
1.5	Re-C01–r02	Eesmärk	Uue vaimse tervise seaduse jõustumine, millega kehtestatakse vaimuhaigusi põdevate inimeste õigustega seotud põhimõtted ja reguleeritakse kohustuslikku haiglaravi või ravi	Uue vaimse tervise seaduse jõustumine				1. kv	2023	Uus vaimse tervise seadus kajastab valitsuse 15. juuni määrusega nr 6324/2020 (mida on muudetud valitsuse 20. novembri 2020. aasta korraldusega nr 11485/2020) loodud töörühma muudatusettepanekuid, et sätestada vaimuhaigusi põdevate inimeste õigustega seotud põhimõtted ja reguleerida kohustuslikku haiglaravi või ravi.
1.6	Re-C01–r03	Eesmärk	Uue halduslepingu vormi jõustumine	Uue halduslepingu vormi jõustumine				2. kv	2022	Uue halduslepingu vormi jõustumine tervishoiu- ja rahandusministeeriumide ühise heakskiitmise teel. Uut vormi tuleb järgida kõigis tulevastes halduslepingutes, millele kirjutavad alla kõik riigi omanduses olevate ettevõtete juhid tervishoiusüsteemis, et tugevdada aruandekohustust ja soodustada tulemuspõhiseid juhtimistavasid.
1.7	Re-C01–r03	Eesmärk	Riikliku tervishoiuteenistuse uue juhtimisarvestuse kava jõustumine	Uue juhtimisraamatupidamiskava jõustumine				1. kv	2024	Riikliku tervishoiuteenistuse juhtimisarvestuse kava koostamine, et koguda riiklikul tasandil teavet haiglateenuste kulude, tulude ja tulemuste kohta, parandades seeläbi ressursside jaotamist riiklikus tervishoiuteenistuses, võrdlusanalüüsi ja tehes kindlaks valdkonnad, kus tervishoiuasutuste tegevuse tõhusust tuleks parandada. Uut juhtimisraamatupidamiskava levitab tervishoiusüsteemi keskasutus normatiivse ringkirja kaudu.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.8	Re-C01–r03	Siht	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates		Arv	0	10	4. kv	2022	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates, et: i) parandada tervishoiuteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja tõhusust; ii) tugevdada tervishoiuteenuste kliinilist juhtimist, autonoomiat ja vastutust; iii) julgustada tervishoiutöötajaid jätkama töötamist riiklikes haiglates; iv) jagada riske ja kasu tervishoiuteenuste ja haiglate vahel; v) väärtustab iga tervishoiuteenistuse ja haigla missiooni riikliku tervishoiuteenistuse piirkondlikus ja riiklikus kontekstis.
1.9	Re-C01–r03	Siht	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates		Arv	10	25	4. kv	2025	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates, et: i) parandada tervishoiuteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja tõhusust; ii) tugevdada tervishoiuteenuste kliinilist juhtimist, autonoomiat ja vastutust; iii) julgustada tervishoiutöötajaid jätkama töötamist riiklikes haiglates; iv) jagada riske ja kasu tervishoiuteenuste ja haiglate vahel; v) väärtustab iga tervishoiuteenistuse ja haigla missiooni riikliku tervishoiuteenistuse piirkondlikus ja riiklikus kontekstis.
1.10	Re-C01–r03	Siht	Kodus haiglaravile reageerimise tugevdamine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates		Arv	0	5 000	4. kv	2024	Suurendada reageerimissuutlikkust kodus haiglaravil, võimaldades osutada kodus piiratud aja jooksul eristatud, keerukaid ja intensiivseid tervishoiuteenuseid, mis on tihedalt seotud esmatasandi tervishoiuteenuste, integreeritud jätkuravi riikliku võrgustiku, sotsiaalsektori ja laiema kogukonnaga, mõõdetuna uute kodus haiglaravi episoodide arvu alusel (määratletud kui ravi, mida osutatakse ajal, mil patsient vastutab koduhaiglaüksuse vastutusel ja mis kestab katkematult alates haiglasse paigutamise kuupäevast kuni haiglast lahkumise kuupäevani, välja arvatud haiglast lahkumise päev).
1.11	Re-C01–r03	Eesmärk	Ravimite tsentraliseeritud ostumehhanismide tugevdamise tegevuskava jõustumine	Ravimite tsentraliseeritud ostumehhanismide tugevdamise tegevuskava jõustumine				2. kv	2024	Jõustub tegevuskava ravimite tsentraliseeritud ostumehhanismide tugevdamiseks, et rakendada soovitusi, mis on esitatud Austria riikliku rahvatervise instituudi poolt struktuurireformi tugiprogrammi raames läbi viidud ravimite tsentraliseeritud hangete sõltumatu hindamise kohta Portugalis.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.12	Re-C01–r03	Eesmärk	Riikliku tervishoiuteenistuse uue täieliku pühendumuse töökorra jõustumine	Uue täieliku pühendumusega töötamise korra jõustumine				1. kv	2023	Riikliku tervishoiuteenistuse tervishoiutöötajate uus täielik töökord, mis hõlmab asjakohaseid tööaja ja palgatabelite korraldamise mehhanisme.
1.13	Re-C01–i01	Eesmärk	Muude tervishoiuteenuste, sealhulgas esmatasandi tervishoiuteenuste puhul valgel, sinisel või rohelisel taustal läbi vaadatud erakorralistele episoodidele viitamise tingimuste jõustumine	Erakorralistele juhtumitele viitamise tingimuste jõustumine				1. kv	2022	Selliste kasutajate suunamisprotsessi menetluste ja halduseeskirjade jõustumine, kelle kiirabiteenustes kontrollitakse valget, sinist või rohelist kiirabiteenust, muud liiki tervishoiuteenuste puhul, nimelt esmatasandi tervishoiuteenuste puhul, koos vastuvõtuaegade otsese ajakavaga.
1.14	Re-C01–i01	Siht	Uute tervishoiuüksuste ehitamine		Arv	0	20	4. kv	2024	Uute tervishoiuüksuste arv, mis tagavad kättesaadavuse, kvaliteedi, mugavuse ja ohutuse kasutajatele ja tervishoiutöötajatele ning kohandavad neid uute tervishoiumudelitega. Uued üksused ehitatakse sobimatute hoonete asendamiseks ja uute hoonete primaarenergianõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
1.15	Re-C01–i01	Siht	Uute tervishoiuüksuste ehitamine		Arv	20	124	2. kv	2026	Uute tervishoiuüksuste arv, mis tagavad kättesaadavuse, kvaliteedi, mugavuse ja ohutuse kasutajatele ja tervishoiutöötajatele ning kohandavad neid uute tervishoiumudelitega. Uued üksused ehitatakse sobimatute hoonete asendamiseks ja uute hoonete primaarenergianõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
1.16	Re-C01–i01	Eesmärk	Viia lõpule sõeluuringute ja varajase diagnoosimise programmide riiklik hõlmatus esmatasandi tervishoius	Aruanne sõeluuringute ja varajase diagnoosimise programmide katvuse lõpuleviimise kohta esmatasandi tervishoius				1. kv	2026	Selle vahe-eesmärgi saavutamine hõlmab järgmist: i) emakakaela sõeluuringute sisseviimine tervisekeskustes; ii) koloni- ja pärasoole sõeluuringute sisseviimine tervisekeskustesse; iii) diabeetilise retinopaatia sõeluuringu sisseviimine 300 tervisekeskuses; iv) Holteri eksamite ja vererõhu ambulatoorse seire sisseviimine funktsionaalsetes üksustes; v) astma, kroonilise obstruktiivse kopsuhaiguse ja suitsetamise (spiromeetrite) diagnostika- ja ravivahendite kasutuselevõtmine tervisekeskustes; ning vi) C-reaktiivse valgu doseerimise kasutuselevõtt tervisekeskustes.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.17	Re-C01–i01	Eesmärk	Suurendada esmaste tervisekeskuste reageerimissuutlikkust ja laiendada nende sekkumisvaldkondi	Aruanne esmaste tervisekeskuste reageerimissuutlikkuse suurendamise ja nende sekkumisvaldkondade laiendamise kohta				2. kv	2026	Selle vahe-eesmärgi saavutamine hõlmab järgmist: i) laiendades diabeetilisi jalanõupidamisi tervisekeskuste rühmadele; ii) hambaarstibüroode loomine tervisekeskustes; III) tervishoiukeskuste rühmadesse integreeritud diagnostikakeskuste loomine (millel on vähekeerukad täiendavad diagnoosi- ja ravivahendid, röntgenikiirgus ja kliiniline analüüs); iv) liikumis- ja rehabilitatsioonibüroode loomine tervisekeskuste rühmades; v) tervisekeskustele seadmete (hädaabikott, defibrillaator ja eluliste märkide monitor) pakkumine kvalifitseeritud tegutsemiseks hädaolukordades (põhiline elutugi); vi) suunamisprotokollid kõige nõutavamates ravivaldkondades, nimelt oftalmoloogias, otorinoolrüngoloogias, ortopeedias ja uroloogias.
1.18	Re-C01–i01	Eesmärk	Tervishoiurajatiste ja -seadmete renoveerimine, et tagada esmastes tervisekeskustes juurdepääsetavus, kvaliteet ja ohutustingimused	Aruanne tervishoiurajatiste ja -seadmete renoveerimise kohta				2. kv	2026	Selle vahe-eesmärgi saavutamine hõlmab järgmist: i) renoveeritakse või kohandatakse 347 tervishoiuasutust, et suurendada energiatõhusust, järgida situatsiooniplaane ja/või tagada kasutajatele ja tervishoiutöötajatele juurdepääsetavus, ohutus ja mugavus, millest vähemalt 170 838 136 EUR suurune toetus on seotud energiatõhusa renoveerimisega ning vähemalt 13 046 589 EUR suurune toetus on seotud energiatõhusa renoveerimisega, et saavutada keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786 (hoonete energiatõhususe parandamise nõuded lisatakse riigihankemenetlustesse ja tagatakse tehnilises kirjelduses); ning ii) seadmete ajakohastamine (sealhulgas kliinilised põhiseadmed, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed, energiatõhususe seadmed ja ohutusseadmed).
1.19	Re-C01–i01	Eesmärk	Kogukonnapõhise hoolduse, koduse ja kogukonnapõhise sekkumise tugevdamine	Aruanne kogukonnapõhise hoolduse, koduse ja kogukonnapõhise sekkumise tugevdamise kohta				2. kv	2026	Selle vahe-eesmärgi saavutamine hõlmab järgmist: i) pakkuda vähemalt 770 elektrisõidukit, et toetada tervishoiukeskuste poolset koduhooldust; ning ii) suurendada uute liikuvate üksuste arvu vähemalt 34 võrra, et hõlmata väikese tihedusega piirkondi.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.20	Re-C01–i02	Eesmärk	Piirkondlike tervishoiuasutuste rahalise toetuse eraldamist käsitleva määruse jõustumine	Rahalise toetuse eraldamist käsitleva määruse jõustumine				1. kv	2022	Jõustub määrus rahalise toetuse eraldamise kohta piirkondlike tervishoiuasutuste poolt, milles määratakse kindlaks programmi juhtimismudel ja taotlejate vastavad nõuded.
1.21	Re-C01–i02	Siht	Statsionaarse ja ambulatoorse ravi integreeritud jätkuravi ja palliatiivse ravi riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse tugevdamine		Arv	0	7 400	4. kv	2025	Statsionaarse ja ambulatoorse ravi integreeritud pideva ravi ja palliatiivse ravi riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse suurendamine järgmiste uute kohtade loomise kaudu: i) 5 500 uut statsionaarset voodikohta integreeritud hooldusteenuste riiklikus võrgustikus, üldvõrgus ii) 500 uut kohta sõltumatu edendamispäeva üksusena integreeritud jätkuraviteenuste riiklikus võrgustikus; iii) uus 1 000 kohta vaimse tervise jätkuravi integreeritud teenustes; ning iv) 400 vähese keerukusega statsionaarset voodikohta riiklikus palliatiivsete raviteenuste võrgustikus. See hõlmab vähemalt 226 730 193 EUR suuruse toetuse kasutamist uue tervishoiutaristu ehitamiseks. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
1.22	Re-C01–i02	Siht	Koduhoolduse integreeritud jätku- ja palliatiivhooldusteenuste riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse suurendamine		Arv	0	1 200	2. kv	2024	Koduhoolduse integreeritud pideva hoolduse ja palliatiivse hoolduse riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse suurendamine järgmiste uute kohtade loomise kaudu: i) 1 000 uut kohta integreeritud pideva koduhoolduse meeskonnas; ii) 100 uut kohta vaimse tervise kodude tugirühmades integreeritud jätkuraviteenuste riiklikus võrgustikus; ning iii) 100 uut kohta kogukonna palliatiivse hoolduse tugirühmades.
1.23	Re-C01–i03	Siht	Kohtupsühhiaatriaüksuste ja -seadmete renoveerimine		Arv	0	3	4. kv	2025	Uue kohtupsühhiaatriaüksuse (Sobral Cid) ehitamine ja kahe teise üksuse (Lissaboni psühhiaatriahaigla keskus ja haigla de Magalhães Lemos) renoveerimine, et tagada tingimused, mis on kooskõlas inimõiguste austamisega, eelkõige eraelu puutumatuse, mugavuse ja ruumide humaniseerimisega, jätmata tähelepanuta kohtuotsuste täitmisega seotud julgeolekutingimusi, takistades Portugali Vabariigi edasisi süüdimõistvaid kohtuotsuseid rahvusvaheliste organisatsioonide (piinamise ennetamise Euroopa komitee) poolt.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.24	Re-C01–i03	Eesmärk	Teadlikkuse suurendamise ja koolitusmeetmete väljatöötamine „patsientide liikumisvõimaluste loomiseks“ dementsuse kontekstis	Aruanne uute teadlikkuse suurendamise ja koolitusmeetmete rakendamise ja nende arendamise kohta				4. kv	2022	Teadlikkuse suurendamine ja koolitusmeetmed dementsuse valdkonnas, et toetada sotsiaal- ja tervishoiuteenuste reforme, mis on suunatud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste või muude sotsiaal- ja tervishoiupoliitika valdkonnas üldsusega koostööd tegevate üksuste töötajatele ning sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kasutajatele.
1.25	Re-C01–i03	Eesmärk	Vaimse tervise võrgustiku tugevdamise lõpuleviimine	Aruanne kõigi kirjeldatud algatuste lõpuleviimise kohta vaimse tervise võrgustiku tugevdamiseks				4. kv	2025	Kõigi vaimse tervise võrgustiku tugevdamiseks kindlaks määratud sekkumiste lõpuleviimine, sealhulgas: i) nelja uue haiglaüksuse loomine üldhaiglates; ii) 15 integreeritud vastutuskeskuse loomine vaimse tervise teenuste valdkonnas; olemasolevate vaimse tervise teenuste 20 uuendamine; iv) 500 vastust kroonilisi psüühikahäireid põdevate institutsionaliseeritud inimeste vajadustele; v) kolme kohtupsühhiaatriarajatise ja -varustuse ajakohastamine; vi) ehitada kolm kohtuekspertiisiga seotud üleminekuüksust; ning vii) koolitusmeetmete väljatöötamine „patsientide liikumisteede loomiseks“ dementsuse kontekstis. See hõlmab 58 507 675 EUR suuruse toetuse kasutamist energiatõhusaks renoveerimiseks, et saavutada keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786. Hoonete energiatõhususe parandamise nõuded lisatakse riigihankemenetlustesse ja tagatakse tehnilises kirjelduses.
1.40	Re-C01–i04	Eesmärk	Ida-Lissaboni haigla ehitamise halduslepingu allkirjastamine	Ida-Lissaboni haigla ehitamise halduslepingu allkirjastamine riigiasutuste ja eriotstarbelise üksuse poolt				3. kv	2023	Halduslepingu allkirjastamine ARSLVT ja eriotstarbelise üksuse poolt Ida-Lissaboni haigla ehitamiseks. Leping kajastab teenuste ulatuse (projekteerimine, ehitamine, rahastamine, infrastruktuuri hooldus, hoone üldvarustuse tarnimine ja hooldus) ja kestusega seotud tingimusi. Leping sisaldab ka klauslit, milles täpsustatakse, et uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
1.26	Re-C01–i04	Eesmärk	Ida-Lissaboni haigla ehitamine ning seadmed haiglatele Lissabonis ja Vale do Tejos	Ida-Lissaboni haigla ehitamine ning seadmed haiglatele				2. kv	2026	Lissaboni ja Vale do Tejo haiglatesse paigaldatavate seadmete ostmine kokku 78 740 000 EUR suuruse toetusega, nimelt kliinilised/meditsiinilised ja kõrgtehnoloogilised seadmed; üldvarustus, mis koosneb

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				Lissabonis ja Vale do Tejos						eri ruumides täidetavatele ülesannetele kohandatud mööblist, mida on lihtne puhastada ja ergonoomiliselt konstrueerida; arvutiseadmed. Ida-Lissaboni haiglaehitamine, nimelt i) Poente torn, ii) maatüki B ehitamine ja iii) maatüki C ehitamine, mis hõlmab kokku 100 000 000 EUR suurust toetust. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
1.27	Re-C01-i05-RAM	Siht	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse koduhaiglasüsteemi vabade kohtade arvu suurenemine		Arv	0	1 500	2. kv	2026	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse reageerimissuutlikkuse suurendamine, suurendades olemasolevate kohtade arvu koduhaiglas, võimaldades seega kodus osutada tervishoiuteenuseid, mis on haigla tasandil eristatud, keerukad ja intensiivsed ning tihedalt seotud esmatasandi tervishoiuteenuste ja muude teenustega.
1.28	Re-C01-i05-RAM	Siht	Kogukonna vaimse tervise rühmade loomine Madeira piirkondlikus tervishoiuteenistuses		Arv	0	11	2. kv	2026	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse reageerimissuutlikkuse tugevdamine vananemisega seotud vaimse tervise ja dementsuse valdkonnas kogukonna vaimse tervise meeskondade loomise kaudu.
1.29	Re-C01-i05-RAM	Eesmärk	Klassifitseerimissüsteemi, funktsionaalse profiili ja kasutajate suunamissüsteemi kasutuselevõtt Madeira integreeritud jätkuhooldusteenuste piirkondliku mudeli jaoks	Aruanne klassifitseerimissüsteemi, funktsionaalse profiili ja kasutajate suunamissüsteemi kasutuselevõtu kohta				4. kv	2021	Klassifitseerimissüsteemi, funktsionaalse profiili ja kasutajate suunamissüsteemi kasutuselevõtmine, et tugevdada Madeira integreeritud pideva hoolduse teenuste piirkondlikku mudelit ning selle koordineerimist ja tehnilist juhtimist.
1.30	Re-C01-i05-RAM	Siht	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse integreeritud pideva hoolduse teenuste osutamise kohtade arvu suurenemine		Arv	0	1 080	4. kv	2025	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse integreeritud jätkuva hoolduse teenuste raames loodud uute ja renoveeritud kohtade arv, mõõdetuna uute ja renoveeritud voodikohtade arvuna üldiselt (sealhulgas tervenemis-, keskpikk- ja taastusravi üksus ning pikaajalise hoolduse ja hoolduse üksus), vaimse tervise ja pediaatrilised teenused. See hõlmab toetuse kasutamist i) uue tervishoiutaristu ehitamiseks, mille primaarenergianõudlus on vähemalt 20 % väiksem

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										liginullenergiahoonete nõuetest; ning ii) rakendada energiatõhusat renoveerimist.
1.31	Re-C01-i05-RAM	Siht	Esmatasandi tervishoiuteenuste renoveerimine Madeira piirkondlikus tervishoiuteenistuses		Arv	0	15	2. kv	2026	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse renoveeritud esmatasandi tervishoiuasutuste arv.
1.32	Re-C01–i06	Siht	Kohalike infotehnoloogiavõrkude ajakohastamine		%	0	90	4. kv	2022	Riikliku tervishoiuteenistuse ajakohastatud kohalike infotehnoloogiavõrkude protsent, mida korraldab ja rakendab tervishoiuministeeriumi ühistalitus, mis saab seega toimida uues ühtse sidemudelis (Voice over Internet Protocol).
1.33	Re-C01–i06	Siht	Kaugtervishoiu ja kaugseire funktsioonide rakendamine		%	0	15	4. kv	2022	Nende kasutajate osakaal, kellel on juurdepääs uutele kaugtervishoiu- ja kaugseirefunktsioonidele, mis võimaldavad osutada kaugtervishoiuteenuseid, suurendades seeläbi juurdepääsu tervishoiuteenustele ja kodanike osalemist kaugteabe kogumises ja ravis.
1.34	Re-C01–i06	Siht	Infotehnoloogia haldusmoodulite, kliiniliste põhimoodulite ja erakorraliste kliiniliste moodulite rakendamine		%	0	15	2. kv	2025	Selliste tervishoiutöötajate osakaal, kellel on juurdepääs integreeritud infotehnoloogiamoodulitele, kliinilistele põhimoodulitele ja erakorralistele kliinilistele moodulitele: i) kliinilise teabe salvestamine ja sellega tutvumine esmatasandi arstiabi, haigla- ja jätkutervishoiu valdkonnas, et tagada terviseteabe kättesaadavus ja integreerimine ning tagada kasutajatele ja tervishoiutöötajatele suurem ohutus; ning ii) hädaabi-, õendus- ja kaugseire tervishoiuteenused.
1.35	RE-C01-i07-RAM	Siht	Uued arvutiseadmed Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse jaoks		Arv	0	3 600	4. kv	2024	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse jaoks mõeldud uute arvutiseadmete arv, et jälgida Madeira piirkondliku tervishoiuteenuse kasutajaid ja tagada neile suurem lähedus, edendada vigade esinemise riski vähendamist ning suurendada tõhusust ja kiiret juurdepääsu kasutajaandmetele.
1.36	Re-C01-i08-RAA	Siht	Parem juurdepääs Assooride piirkondliku tervishoiuteenistuse kasutajaportaalile		Arv	0	25 000	3. kv	2025	Assooride piirkondliku tervishoiuteenuse kasutajaportaali külastavate üksikkasutajate arv aastas tänu digitaalsete tervishoiuteenuste ja meditsiinilise teabe laiendamisele.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1.37	Re-C01-i08-RAA	Siht	Telemeditsiini vastuvõtu sisseseadmine Assooride piirkondlikus tervishoiuteenistuses		Arv	0	1 000	3. kv	2024	Iga-aastaste telemeditsiini vastuvõtuaegade arv esmatasandi tervishoiuteenustes ja eriarstidega Assooride piirkondlikus tervishoiuteenistuses.
1.38	Re-C01–i09	Siht	Programmide „School Sports Community“ ja „School Sports on Wheels“ rakendamise lõpuleviimine koolides		Arv	0	1980	3. kv	2025	Selliste jalgrattakomplektide arv, mis koosnevad eri suurusega jalgrattakomplektidest, mis on toimetatud teise tsükli koolides eesmärgiga õpetada õpilastele jalgrattasõitu, ning täiskasvanute jalgrattakomplektide arv, mis on tarnitud riiklikele koolidele programmi „Schools Sports Community“ raames
1.39	Re-C01–i09	Eesmärk	Ülemaailmse aktiivse elutoe süsteemi ja sellega seotud tehnoloogilise platvormi riikliku kampaania käivitamine	Uued sidekanalid ja -platvorm, mida kasutatakse universaalse aktiivse elutoe süsteemi riikliku kampaania jaoks				3. kv	2025	Riikliku kampaania käivitamine universaalse aktiivse elu tugisüsteemi ja sellega seotud tehnoloogilise platvormi jaoks, et suurendada kodanike teadmisi korrapärasest kehalisest tegevusest saadavast kasust igas vanuses ja vastavalt nende võimetele, et soodustada tervislikumate eluviiside kasutuselevõttu.
1.41	Re-C01–i10	Eesmärk	Aruande heakskiitmine, milles määratakse kindlaks NHSi vajadused raskete meditsiiniseadmete järele	Aruande heakskiitmine				3. kv	2023	Tervishoiuministeeriumi aruande heakskiitmine, milles määratakse kindlaks riikliku tervishoiuteenistuse haiglate vajadused raskete meditsiiniseadmete järele. Aruandes tehakse kindlaks nii vajadus osta seda tüüpi varustust esimest korda kui ka vajadus asendada olemasolevad rasked meditsiiniseadmed.
1.42	Re-C01–i10	Siht	Raske meditsiiniseadmete ostmine		Arv	0	19	4. kv	2024	NHSi haiglatele ostetud raskete meditsiiniseadmete arv vastavalt aruandes kindlaks tehtud vajadustele, nagu on märgitud vahe-eesmärgis 1.41.
1.43	Re-C01–i10	Siht	Raske meditsiiniseadmete ostmine		Arv	19	68	2. kv	2026	NHSi haiglatele ostetud raskete meditsiiniseadmete arv vastavalt aruandes kindlaks tehtud vajadustele, nagu on märgitud vahe-eesmärgis 1.41.

B. KOMPONENT 2. Eluase

Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse probleeme, mis on seotud püsivate ja ajutiste eluasemelahenduste struktuurse nappusega haavatavamate rühmade jaoks nii Portugali mandriosas kui ka Assooride ja Madeira autonoomsetes piirkondades, aidates samal ajal kaudselt kaasa sotsiaalkaitsesüsteemi tugevdamisele. Sotsiaaleluasemed moodustavad Portugali koguvarust ainult 2 % ning neid peetakse ebapiisavaks enim puudust kannatavate ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste vajaduste rahuldamiseks.

Komponendi peamised eesmärgid on järgmised: i) suurendada sotsiaalsete ja taskukohaste eluasemete pakkumist (sealhulgas tegeleda muude seotud vajadustega, nagu põhitaristu ja -seadmete puudumine, ebatervislikud ja ebakindlad elukohad, ebakindlus või lepinguliste sidemete puudumine, ülerahvastatus või ebapiisav eluase puudega või piiratud liikumisvõimega elanike erivajaduste rahuldamiseks); ii) luua riiklik avalik vastus kiireloomulistele ja ajutistele majutusvajadustele, mis tulenevad ootamatutest või ettenägematutest sündmustest, nagu loodusõnnetused, tulekahjud, pandeemiad, rändevood, varjupaigataotlused või vahetu riskiga olukorrad, nagu koduvägivald, inimkaubandus, väljatõstmise oht ja muud; ning iii) suurendada üliõpilastele taskukohase hinnaga majutuse pakkumist. Investeeringud komponendisse hõlmavad uute eluruumide ehitamist ja olemasolevate taastamist.

See komponent aitab täita Portugalile 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhiseid soovitusi, eelkõige: Parandada sotsiaalse turvavõrgu tõhusust ja piisavust (riigipõhine soovitus 2 2019); Tagada piisav ja tõhus sotsiaalkaitse ja sissetulekutoetus (riigipõhine soovitus 2 2020); ning suurendada kõrghariduse omandanute arvu, eelkõige teaduse ja infotehnoloogia valdkonnas (üliõpilaste majutusinvesteeringute kaudu) (riigipõhine soovitus 2 2019). Komponent aitab täita ka kliimapööret käsitlevat riigipõhist soovitust (riigipõhine soovitus 3 2020). Komponent aitab kaasa ka Euroopa sotsiaalõiguste samba mitme põhimõtte rakendamisele, näiteks: „Abivajajatele tagatakse juurdepääs sotsiaaleluruumidele või kvaliteetsele eluasemetoetusele“ (EPSR 19.a); „Haavatavatel inimestel on õigus saada asjakohast abi ja kaitset sunniviisilise väljatõstmise eest“ (EPSR 19.b); „Kodututele tagatakse piisav peavari ja teenused, et edendada nende sotsiaalset kaasatust“ (EPSR 19.c); Sotsiaalkaitse (EPSR 12); Puuetega inimeste kaasamine (EPSR 17); „Juurdepääs esmatähtsatele teenustele“ (EPSR 20); Haridus, koolitus ja elukestev õpe: Igaühel on õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele, et säilitada ja omandada oskusi, mis võimaldavad neil ühiskonnas täiel määral osaleda ja tulla toime edukate üleminekutega tööturul“ (EPSR 1). Arvesse tuleb võtta ka keskkonnamõõdet, eelkõige edendades uute ehitiste ehitamist, mille energiatõhususe standardid on kõrged.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

B.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r04: Riiklik kiireloomuline ja ajutine eluasemekava

Reformi eesmärk on luua Portugali eluasemepoliitika uuendamise raames riiklik avalik võrgustik kiireloomulistele ja ajutistele eluasemevajadustele reageerimiseks, et kaitsta kindlaksmääratud sihtrühmi ja suurendada nende mõjuvõimu ning edendada sotsiaalset kaasatust ja võidelda ebavõrdsuse vastu.

Reformiga luuakse struktureeritud ja valdkondadevaheline reageerimine inimestele, kes vajavad hädaabi või ajutisi majutuslahendusi, ning töötatakse välja vajalik õigus- ja reguleeriv raamistik, et kehtestada investeeringu RE-C02-i02 (riiklik hädaolukorra ja ajutise majutuse toetus) juhtimismudel, ning kehtestatakse abi saavatele isikutele viitamise ja majutuse ja sotsiaalabi andmise metoodika.

Reformi rakendamine pidi lõpule jõudma 31. juuniks 2021.

Investeering RE-C02-i01: Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm

Investeeringu eesmärk on tagada inimväärne ja piisav eluase suurimate vajadustega peredele ja kõige haavatavamatele rühmadele.

Investeering hõlmab peamiselt sotsiaaleluruumide pakkumist, aga ka renoveerimiseks või ehitamiseks rahalise toetuse andmist kindlaksmääratud sihtrühmadele, kellel ei ole finantssuutlikkust tagada oma eluaseme piisavus 2026. aastaks vähemalt 26 000 kodumajapidamisele. Investeeringud hõlmavad uute hoonete ehitamist või olemasolevate eluruumide renoveerimist, samuti hoonete soetamist või allüürimiseks mõeldud hoonete rentimist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C02-i02: Riiklik hädaolukorra ja ajutise majutuse toetus

Selle investeeringu eesmärk on pakkuda Portugali mandriosa haavatavatele elanikkonnarühmadele ajutist või erakorralist majutust. Investeeringu eesmärk on rakendada komponendis sisalduva riikliku kiireloomulise ja ajutise eluasemekava reformi. Kavandatud sekkumiste aluseks on järgmised riskid või sotsiaalsed hädaolukorrad: ettenägematud või erakorralised sündmused, vajadus eluasemest ajutiselt ilma jäetud isikute, sealhulgas koduvägivalla ohvrite, inimkaubanduse ohvrite, rahvusvahelise kaitse all olevate isikute ja kodutute kiireloomulise majutamise ja mõjuvõimu suurendamise järele; erakorraline ja nõuetekohaselt põhjendatud vajadus kiireloomulise ja ajutise majutuse järele isikutele, kellel on otsene ja tegelik oht, et nad jäävad majutuseta või on deinstitutsionaliseerimise protsessis; riigiametnike ja -töötajate ajutised ja avalikes huvides hädavajalikud majutusvajadused.

Investeering hõlmab 2 000 erakorralise majutuskoha ja 473 elupaigaüksuse loomist, julgeolekujõudude jaoks kolme plokki (avaliku huviga põhjendatud juhtudel) ja viie ajutise majutuskeskuse loomist humanitaar- või julgeolekukaalutlustel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C02-i03-RAM: Sotsiaaleluruumide pakkumise suurendamine Madeira autonoomses piirkonnas

Selle investeeringu eesmärk on vastata nende perede eluasemevajadustele, kes elavad rasketes tingimustes ja kellel ei ole rahalist suutlikkust katta Madeira autonoomses piirkonnas sobiva eluaseme kättesaadavuse kulusid.

Investeering hõlmab sotsiaaleluruumide ehitamist ja/või soetamist 805 kodumajapidamisele (investeering hõlmab ka uuringuid, projekte, maa omandamist ja ehitamist), 325 eraeluruumi taastamise toetamist (sealhulgas energiatõhususe parandamist). Investeeringuga nähakse ette ka teenuste hankimine infosüsteemide ja e-valitsuse lahenduste arendamiseks eluasemesektoris.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-02-i04-RAA: Assooride autonoomse piirkonna majutussuutlikkuse parandamine

Investeeringu eesmärk on tugevdada eluasemepakkumisi eri tasanditel pärast Assooride autonoomse piirkonna hoonete seisundi märgatavat halvenemist ja kinnisvaraturul pakkumise vähenemist.

Investeering hõlmab eri saartel järgmist:

- 100 hoone ehitamine
- 75 korteri viimistlemine; ning
- eluruumide renoveerimine (63 eluruumi põhjalik renoveerimine, 329 eluruumi keskmine renoveerimine ja väike sekkumine 135 eluruumis) kokku 527 sekkumise puhul.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C02-i07-RAA: Elamumaatükkide taristu

Investeeringu eesmärk on luua või parandada taristut Assooride autonoomses piirkonnas asuvate maatükkide jaoks ning jaotada need väljavalitud kandidaatide vahel. Eesmärk on võimaldada väljavalitud kandidaatidel ehitada nendele maatükkidele kontrollitud kuludega oma majad. See programm on kehtestatud 3. augusti 2005. aasta piirkondliku seadusandliku dekreediga nr 21/2005/A. Investeeringuga eraldatakse 145 maatükki.

Nendele osadele oma maja ehitamiseks sobivate kandidaatide valimisel eelistatakse noori (alla 35-aastased, kui nad on vallalised või on abielus või paaris elavad alla 70-aastased).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C02-i08-RAA: Sotsiaaleluruumide arvu suurendamine

Investeeringu eesmärk on tugevdada Assooride autonoomse piirkonna sotsiaalelamute arvu. Investeering hõlmab 126 eluruumi ehitamist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

B.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
2.1	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – allkirjastatud koostöö- või rahastamiskokkulepped		Arv	0	75	3. kv	2022	Koostöö- või rahastamiskorra allkirjastamine. Kohalikke majutusstrateegiaid tutvustavad omavalitsused. Nende strateegiatega määratakse kindlaks 1) kõik selle programmi raames abikõlblikud vajadused (nagu on täpsustatud 4. juuni 2018. aasta dekreetseaduses nr 37/2018) ja 2) eluasemelahendusi edendavad üksused. Pärast seda, kui IHRU (Housing and Urban Rehabilitation Institute) on kinnitanud kohalike majutusstrateegiate vastavust programmile, allkirjastatakse kohalike omavalitsustega sõlmitud koostöölepingud või rahastamislepingud teiste toetusesaajatega, milles on kavandatud konkreetsed edendatavad investeeringud, ning määratakse kindlaks nende rakendamise tähtaeg.
2.2	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või renoveeritud eluruumid		Arv	0	1 500	3. kv	2023	Programmiga hõlmatud abikõlblikele leibkondadele tarnitud eluruumide arv. Uute hoonete või ilma rehabilitatsioonita ostetud hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõudlusest (välja arvatud kuni 1 502 eluruumi kogu meetme puhul).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
2.29	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või renoveeritud (parema energiatõhususega) eluruumid		Arv	1 500	10 000	2. kv	2025	Programmiga hõlmatud abikõlblikele leibkondadele tarnitud eluruumide arv. Uute hoonete või ilma rehabilitatsioonita ostetud hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõudlusest (välja arvatud kuni 1 502 eluruumi kogu meetme puhul).
2.3	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või renoveeritud (parema energiatõhususega) eluruumid		Arv	10 000	22 360	2. kv	2026	Programmiga hõlmatud abikõlblikele leibkondadele tarnitud eluruumide arv. Uute hoonete või ilma rehabilitatsioonita ostetud hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõudlusest (välja arvatud kuni 1 502 eluruumi kogu meetme puhul). Taastustööde puhul on võrdlusühik eluruumi kohta 73 ruutmeetrit ja uute ehitiste puhul 95 ruutmeetrit 22 360 eluruumi kohta.
2.4	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorralise ja ajutise majutuse toetus – Erakorra- ja üleminekumajutuse rahastamislepingute allkirjastamine		Arv	0	500	3. kv	2022	Majutuskohtade arv, mille kohta on sõlmitud rahastamislepingud. Üksused esitavad oma rahastamistaotlused IHRU (Housing and Urban Rehabilitation Institute) avatud hankemenetluses, mis pärast sotsiaalkindlustusinstituudilt (ISSS) arvamuse küsimist sõlmib rahastamise lepingu ja määrab selle rakendamise tähtaja. „Eluase“ – hoone osa või kogu hoone, millel on iseseisev juurdepääs, mis koosneb ühest või mitmest elamuruumist ja täiendavatest eraruumidest või elamuüksustest rohkem kui ühe majapidamise jaoks.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
2.5	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorralise ja ajutise majutuse toetus – Erakorra- ja üleminekumajutuse rahastamislepingute allkirjastamine		Arv	500	1 000	3. kv	2024	Majutuskohtade arv, mille kohta on sõlmitud rahastamislepingud. Üksused esitavad oma rahastamistaotlused IHRU (Housing and Urban Rehabilitation Institute) avatud hankemenetluses, mis pärast sotsiaalkindlustusinstituudilt (ISSS) arvamuse küsimist sõlmib rahastamise lepingu ja määrab selle rakendamise tähtaja. „Eluase“ – hoone osa või kogu hoone, millel on iseseisev juurdepääs, mis koosneb ühest või mitmest elamuruumist ja täiendavatest eraruumidest või elamuüksustest rohkem kui ühe majapidamise jaoks.
2.6	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorraline ja ajutine majutustoetus – alustatud või ostetud tööd tegevad majutuskohad		Arv	0	41	3. kv	2023	Nende projektide arv, mille ehitus- või renoveerimistöid alustati või mille jaoks hooneid osteti.
2.7	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorraline ja ajutine majutustoetus – lõpetatud majutuskulud		Arv	0	2 000	2. kv	2026	Ehitatud, renoveeritud või ostetud majutuse üleandmine sponsorasutustele. „Eluase“ – hoone osa või kogu hoone, millel on iseseisev juurdepääs, mis koosneb ühest või mitmest elamuruumist ja täiendavatest eraruumidest või elamuüksustest rohkem kui ühe majapidamise jaoks. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõudlusest (välja arvatud käimasolevad ja 2021. ja 2022. aastaks eelarvestatud projektid, mis moodustavad kuni 291 majutuskohta). 2000 majutuskoha võrdlusühik on keskmiselt 73 ruutmeetrit.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
2.8	Re-C02-i02	Siht	Julgeolekujõududele toimetatud majutus ja humanitaar- või julgeolekukaalutlustel pakutav ajutine majutus		Arv	0	473	2. kv	2026	Turvajõududele tarnitud eluruumide arv (SSGNR – sotsiaalteenused riigi kaardiväele; SSPSP – riikliku julgeolekupolitsei sotsiaalteenused) ajutiste majutusvajaduste rahuldamiseks, sealhulgas kolm julgeolekujõududele mõeldud plokki (avaliku huviga põhjendatud juhtudel). Investeering hõlmab ka viit ajutise majutuse keskust humanitaar- või julgeolekukaalutlustel. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.10	Re-C02-i03-RAM	Siht	Toetatud eluasemed Madeira autonoomses piirkonnas		Arv	0	590	4. kv	2024	Toetuskõlblikele leibkondadele jaotatud eluruumide arv seoses sotsiaaleluruumide ehitamise või toetatud sotsiaaleluruumide jaoks eluasemete ostmisega. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.11	Re-C02-i03-RAM	Siht	Toetatud eluasemed Madeira autonoomses piirkonnas		Arv	590	805	2. kv	2026	Toetuskõlblikele leibkondadele jaotatud eluruumide arv seoses sotsiaaleluruumide ehitamise või toetatud sotsiaaleluruumide jaoks eluasemete ostmisega. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Võrdlusühik eluruumi kohta on keskmiselt 90 ruutmeetrit 805 eluruumi puhul. Lisaks hõlmab investeering ka teenuste hankeid infosüsteemide ja e-valitsuse lahenduste arendamiseks eluasemesektoris.
2.12	Re-C02-i03-RAM	Siht	Renoveeritud eraomanike kasutuses olevate eluruumide arv, sealhulgas suurema energiatõhususega		Arv	0	325	2. kv	2026	Nende eraomanike kasutuses olevate eluruumide arv, mis on renoveeritud sihtrühmade jaoks, kellel puuduvad taastamistööde tegemiseks rahalised vahendid.
2.13	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaalelamufondi		Arv	0	24	4. kv	2021	Sekkumiste arv, sealhulgas vajaduse korral maa linnastumine koos tööde lõpuleviimisega sotsiaaleluruumide arvu suurendamiseks. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Eluruumide keskmine suurus on ligikaudu 120 ruutmeetrit.
2.14	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine		Arv	0	40	4. kv	2021	Investeering hõlmab hoonete ja korterite renoveerimist või viimistlemist, mida mõõdetakse sekkumiste arvuga. Sekkumised hõlmavad järgmist: – mitteeluhoonete ümberehitamine elamuteks,

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Rahaline toetus kahjustatud sotsiaalhoonete ümberkorraldamiseks (Bairros Sociais) – sotsiaaleluruumide renoveerimine, et see vastaks kehtivatele elamuid käsitlevatele õigusaktidele, peamiselt energiatõhususe nõuetele. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786. Asjaomase eluruumi keskmine suurus on ligikaudu 100 ruutmeetrit.
2.16	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine		Arv	40	101	4. kv	2023	Investeering hõlmab üldkasutatavate hoonete ja korterite renoveerimist või valmimist, kusjuures tööd on lõpule viidud. Sekkumised võivad hõlmata järgmist: – mitteeluhoonete ümberehitamine elamuteks, – rahaline toetus kahjustatud sotsiaalhoonete ümberkorraldamiseks, – sotsiaaleluruumide renoveerimine, Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786. Asjaomase eluruumi keskmine suurus on ligikaudu 100 ruutmeetrit.
2.17	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumised Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumides – hoonete ehitamine		Arv	24	100	4. kv	2025	Sekkumiste arv, sealhulgas vajaduse korral maa linnastumine koos tööde lõpuleviimisega sotsiaaleluruumide arvu suurendamiseks. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Eluruumide keskmine suurus on ligikaudu 120 ruutmeetrit.
2.18	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine		Arv	101	602	4. kv	2025	Investeering hõlmab hoonete ja korterite renoveerimist või valmimist. Sekkumised võivad hõlmata järgmist: – mitteeluhoonete ümberehitamine elamuteks, – noorte üürimise edendamise kava rakendamine (nt kohaliku majutuse (Alojamento Local) muutmine pikaajaliseks üüriks, linnakeskuste taastamine), – rahaline toetus kahjustatud sotsiaalhoonete ümberkorraldamiseks,

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpulevii mise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										– sotsiaaleluruumide renoveerimine. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786. Asjaomaste eluruumide keskmine suurus on ligikaudu 100 ruutmeetrit.
2.19	Re-C02-r04	Eesmärk	Jõustub dekreetseadus, millega kiidetakse heaks riikliku kiireloomulise ja ajutise eluasemekava õigusraamistik	Dekreetseaduse jõustumine				2. kv	2021	Dekreetseaduses määratakse kindlaks kava ja elamufondi struktuur, eelkõige seoses abikõlblike abisaajate, eluasemelahenduste ja rahastamismudeliga. Lisaks õigusraamistikule esitatakse valitsusele riiklik eluasemekava, mis sisaldab edendatavate eluasemelahenduste strateegilist planeerimist ja selleks vajalikku toetust, sõltuvalt kohalikest vajadustest ja eripäradest ning sotsiaal-territoriaalsest ühtekuuluvusest, ning kiidab selle heaks.
2.30	Re-C02-i07-RAA	Siht	Maatükkide infrastruktuur		Arv	0	145	2. kv	2026	Selliste maatükkide arv, mille taristu on loodud või mida on täiustatud ja mis on jagatud väljavalitud kandidaatidele pärast valikutingimusi ja -nõudeid kindlaks määranud valikumenetlust. Eelistatakse noori, nagu on täpsustatud investeeringu kirjelduses.
2.31	Re-C02-i08-RAA	Siht	Assooride autonoomse piirkonna sotsiaalelamute arvu suurendamine – ehitatud eluruumid		Arv	0	126	4. kv	2025	Lõpetatud elamute arv. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Eluruumide keskmine suurus on ligikaudu 101 ruutmeetrit.

B.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C02-i05: Taskukohased sotsiaaleluruumid

Investeeringu eesmärk on reageerida eluasemehindade praegusele dünaamikale võrreldes Portugali kodumajapidamiste sissetulekute tasemega, eelkõige suurtes linnakeskkondades, pakkudes avalikke majasid, mida võib konkreetsetele sihtrühmadele taskukohase hinnaga üürida.

Investeering hõlmab uute hoonete ehitamist, sealhulgas soetamist, ja avalike eluruumide taastamist 6 800 majutuse pakkumiseks ning seejärel kindlaksmääratud sihtrühmadele taskukohase hinnaga üürimist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C02-i06: Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga

Selle investeeringu eesmärk on suurendada taskukohase hinnaga üliõpilaste majutuse pakkumist, kuna see on endiselt üks suurimaid takistusi kolmanda taseme haridusele juurdepääsul. Need majutuskohad aitavad vähendada õpilaste ja nende perekondade otseseid kulusid, pöörates erilist tähelepanu sotsiaalselt ja majanduslikult kõige haavatavamatele üliõpilastele. Praegune pakkumine toetab vaid väikest osa (ligikaudu 10 %) majutust vajavatest õpilastest, võttes arvesse eluasemekulude märgatavat suurenemist, eriti suurimates linnakeskustes, kuhu on koondunud kõrgharidusasutused.

Investeering hõlmab 18 000 uue ja renoveeritud voodikoha pakkumist uute hoonete ehitamise kaudu, olemasolevate hoonete remontimist ning olemasolevate tudengite majutusüksuste moderniseerimist ja laiendamist, et õpilased saaksid neid eelisjärjekorras kasutada. Lisaks ja alles siis, kui üliõpilaste vajadused on rahuldatud, võib voodikohti teha kättesaadavaks ka kõrgkoolide teadlastele, õpetajatele ja õpetamisega mitteseotud töötajatele, eelkõige riiklikus või rahvusvahelises liikuvuses, sealhulgas ERASMUS+, Euroopa ülikoolide võrgustike ja Portugali riigiga sõlmitud muude rahvusvaheliste liikuvuslepingute raames.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RE-C02-i09: Laiendatud meede: Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm (laen)

Investeeringu eesmärk on suurendada investeeringuid RE-C02-i01: Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm komponendi nr 2 raames. Meetme laiendatud osa suurendab kodumajapidamistele pakutavate eluruumide arvu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
2.20	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – alustatud tööruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)		Arv	0	520	3. kv	2022	Nende eluruumide arv, mille tööd alustatakse pärast hankemenetlust ja lepingu allkirjastamist. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.21	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – alustatud tööruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)		Arv	520	1400	3. kv	2024	Nende eluruumide arv, mille tööd alustatakse pärast hankemenetlust ja lepingu allkirjastamist. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.22	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)		Arv	0	520	3. kv	2024	Abikõlblikele leibkondadele taskukohaste kuludega eluasemevahetuse kaudu (2. oktoobri dekreetseaduse nr 82/2020) või munitsipaalprogrammi kaudu tarnitud eluruumide arv. Taskukohane eluase on määratletud kui 22. mai 2019. aasta dekreetseadusega nr 68/2019 kehtestatud juurdepääsu rendiprogramm, mida toetab 19. detsembri 2014. aasta seadusega nr 81/2014 (muudetud redaktsioon), 19. detsembri 2014. aasta seadusega nr 80/2014 kehtestatud tingimuslik üürikava, kontrollitud kulude süsteem, mida reguleerib ministri 19. veebruari 2019. aasta rakendusmäärus nr 65/2019, või spetsiaalseid munitsipaalprogramme. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.23	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud		Arv	520	1400	3. kv	2025	Abikõlblikele leibkondadele taskukohaste kuludega eluasemevahetuse kaudu (2. oktoobri dekreetseaduse nr 82/2020) või munitsipaalprogrammi kaudu tarnitud eluruumide arv. Taskukohane eluase on määratletud kui 22. mai 2019. aasta dekreetseadusega nr 68/2019 kehtestatud juurdepääsu rendiprogramm, mida toetab 19. detsembri 2014. aasta seadusega nr 81/2014 (muudetud redaktsioon), 19. detsembri 2014. aasta

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			suurema energiatõhususega)							seadusega nr 80/2014 kehtestatud tingimuslik üürikava, kontrollitud kulude süsteem, mida reguleerib ministri 19. veebruari 2019. aasta rakendusmäärus nr 65/2019, või spetsiaalseid munitsipaalprogramme. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.24	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)		Arv	1 400	6 800	2. kv	2026	Abikõlblikele leibkondadele taskukohaste kuludega eluasemevahetuse kaudu (2. oktoobri dekreetseaduse nr 82/2020) või munitsipaalprogrammi kaudu tarnitud eluruumide arv. Taskukohane eluase on määratletud kui 22. mai 2019. aasta dekreetseadusega nr 68/2019 kehtestatud juurdepääsu rendiprogramm, mida toetab 19. detsembri 2014. aasta seadusega nr 81/2014 (muudetud redaktsioon), 19. detsembri 2014. aasta seadusega nr 80/2014 kehtestatud tingimuslik üürikava, kontrollitud kulude süsteem, mida reguleerib ministri 19. veebruari 2019. aasta rakendusmäärus nr 65/2019, või spetsiaalseid munitsipaalprogramme. Kui see hõlmab uusi ehitisi, peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
2.25	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga – üliõpilaste majutuskohtade arv, mille kohtade kohta on välja kuulutatud hanked		Arv	0	7 000	3. kv	2022	Peamiselt kõrgharidusüliõpilaste uute ja renoveeritud majutuskohtade arv, mille jaoks on korraldatud avalikud hanked. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
2.26	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga		Arv	0	7 200	3. kv	2024	Linna- või segahoonetes kättesaadavaks tehtud uute ja renoveeritud kohtade arv, mis on mõeldud täielikult või osaliselt ajutiseks majutamiseks üliõpilastele, kes õpivad mujal kui oma elukohas ja vajavad kõrghariduse omandamiseks majutust, sealhulgas üliõpilaseluase, mis koosneb tingimata magamistubadest, vannitubadest, köökidest ja söögiruumidest ning võib hõlmata õppe- ja majutuskohti, parkimist ja varustust; Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
2.27	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga		Arv	7 200	13 300	3. kv	2025	Selliste uute ja renoveeritud kohtade arv, mis on tehtud kättesaadavaks peamiselt kõrgkooliõppuritele linna- või segahoonetes, mis on tervikuna või osaliselt ette nähtud ajutiseks majutamiseks üliõpilastele, kes õpivad oma elukohast erinevas kohas ja vajavad kõrghariduse omandamiseks majutust, sealhulgas üliõpilaseluase, mis koosneb tingimata magamistubadest, vannitubadest, köökidest ja söögiruumidest ning võib hõlmata õppe- ja majutuskohti, parkimist ja varustust; Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
2.28	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga		Arv	13 300	18 000	1. kv	2026	Selliste uute ja renoveeritud kohtade arv, mis on tehtud kättesaadavaks peamiselt kõrgkooliõppuritele linna- või segahoonetes, mis on tervikuna või osaliselt ette nähtud ajutiseks majutamiseks üliõpilastele, kes õpivad oma elukohast erinevas kohas ja vajavad kõrghariduse omandamiseks majutust, sealhulgas üliõpilaseluase, mis koosneb tingimata magamistubadest, vannitubadest, köökidest ja söögiruumidest ning võib hõlmata õppe- ja majutuskohti, parkimist ja varustust; Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
2.32	Re-C02-i09	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm (laen) – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või taastatud (parema		Arv	22 360	26 000	2. kv	2026	Programmiga hõlmatud abikõlblikele leibkondadele tarnitud eluruumide arv. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Taastustööde puhul on võrdlusühik eluruumi kohta 73 ruutmeetrit ja uute ehitiste puhul 95 ruutmeetrit 3 640 eluruumi puhul.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			energiatõhususega) eluruumid							

C. KOMPONENT 3. Sotsiaalmeetmed

Portugal on aastaid seisnud silmitsi oluliste demograafiliste ja sotsiaalmajanduslike probleemidega, mida on võimendanud COVID-19 pandeemia. Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse järgmisi probleeme: rahvastiku vananemine, puuetega inimeste ja teiste sõltuvate inimeste õigused ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse olukord ebasoodsas olukorras olevates kogukondades ja rühmades.

Sellega seoses käsitletakse selles komponendis nii Portugali mandriosas kui ka Assooride ja Madeira autonoomsetes piirkondades esinevaid struktuurseid sotsiaalpoliitikaga seotud probleeme ja sotsiaalteenustega kaetuse nappust abivajavatele elanikele/piirkondadele.

Komponendi peamised eesmärgid on järgmised: i) parandada sotsiaalhoolekandeasutusi ja tagada parem territoriaalne katvus; ii) sotsiaalmeetmete võrgustiku tugevdamine ja laiendamine uuenduslike lahenduste ning katseprojektide ja sekkumiste abil; iii) töötada välja uudsed kogukonnapõhised toetusmeetmed, mis aitavad edendada iseseisvat elu, ennetada sõltuvust ja töötada välja meetmed mitteinstitutsionaliseerimiseks kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga; iv) tagada puuetega inimestele juurdepääs kaasavale elule ning ühiskonnas ja majanduses osalemisele; ning v) edendada vaesuse kaotamist, töötades välja kõikehõlmava riikliku strateegia, mis keskendub kõige haavatavamatele ja ebasoodsamas olukorras olevatele kogukondadele.

Komponent toetab riigipõhise soovituse (milles käsitletakse tervishoiusüsteemi vastupanuvõime tugevdamist ning kvaliteetsele tervishoiule ja pikaajalisele hooldusele võrdse juurdepääsu tagamist) täitmist (riigipõhine soovitus 1 2020). Lisaks aitab see täita riigipõhist soovitust, milles käsitletakse sotsiaalse turvavõrgu tulemuslikkuse ja piisavuse parandamist ning elanikkonna oskuste taseme parandamist (riigipõhine soovitus 2 2019), piisava sotsiaalkaitse ja sissetulekutoetuse tagamist ning võrdse juurdepääsu tagamist kvaliteetsele haridusele ja koolitusele (riigipõhine soovitus 2 2020) ning Portugali sotsiaalkaitsesüsteemi tulemuslikkuse parandamist, eelkõige selle raamistiku lihtsustamise kaudu (riigipõhine soovitus 1 2022 ja 2023). Komponent toetab kaudselt ka riigipõhiste soovituste täitmist, milles käsitletakse investeeringute keskendamist rohe- ja digipöördele (riigipõhine soovitus 3 2020).

See komponent peaks aitama kaasa nii rohe- kui ka digipöördele. Sotsiaalmeetmete rajatiste ehitamise, laiendamise ja renoveerimisega seotud projektid keskenduvad energiatõhususele, taastuvenergia kasutamisele omatarbimiseks ning energia- ja kütusekulude vähendamisele. Keskkonnamõõtmed integreeritakse, edendades uusi ehitusi, mille energiatõhususe standardid on kõrged. Lisaks varustatakse asjaomased üksused heiteta kergsõidukitega. Lisaks hõlmab see komponent meetmeid, millega tõhustatakse digivahendite kasutamist, eelkõige eakatele tuge pakkuvate sotsiaalteenuste ja valitsuse poolt IKT-vahendite ja e-teenuste loomise kaudu, mis on suunatud puuetega inimestele.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

C.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r05: Vahendite ja sotsiaalmeetmete tarnereform

Meetme eesmärk on laiendada, ajakohastada ja taastada sotsiaalteenuste võrgustikku ning avaliku ja erasektori sotsiaalasutuste pakutavaid vahendeid. Meede on suunatud majanduslikult, sotsiaalselt ja tervisealaselt eriti haavatavatele rühmadele, nagu vaesuses või madala sissetulekuga inimesed ja perekonnad, eakad ja ülalpeetavad inimesed, puuetega inimesed ning lapsed ja noored. Lisaks edendavad käesoleva meetmega ette nähtud integreeritud tervishoiu- ja sotsiaaltoetusmeetmed ülalpeetavate isikute iseseisvust nende rehabiliteerimise ja sotsiaalse taasintegreerimise kaudu kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,[1] Euroopa puuetega inimeste õiguste strateegiaga aastateks 2021–2030[2] ja vananemise rohelise raamatuga „Põlvkondadevahelise solidaarsuse ja vastutuse edendamine“[3].

See reform hõlmab uue põlvkonna seadmete ja sotsiaalmeetmete programmi käivitamist sotsiaalseadmete paigaldamise korra lihtsustamise jõustumise kaudu. Programmis keskendutakse järgmistele meetmetele:

- Eakate hooldekodudes pakutavate sotsiaalhoolekande- ja individuaalsete teenuste parandamine pärast vajaduste hindamist;
- ERPIde litsentsimise ja/korraldamise edendamine väljaspool ametlikku süsteemi;
- Vaadata läbi sotsiaalteenuste litsentsimist käsitlev õigusraamistik,
- Uuenduslike sotsiaalmeetmete, näiteks väikesemahuliste ühiselamute edendamine;
- Uuendusliku koduse toe mudeli väljatöötamine;
- Sotsiaalse eraldatuse olukorras olevate inimeste sotsiaalse toetamise tugevdamine valdkondadevaheliste meeskondade loomise ning sotsiaalselt haavatavate olukordade kaardistamise ja jälgimise mehhanismi loomise kaudu (Radari sotsiaalprojektid);
- Töötajate arvu suurendamine ja sotsiaalmeetmete pakkumise kvaliteedi parandamine, peamiselt madala katvusega piirkondades;
- Puuetega või ülalpeetavatele inimestele suunatud sotsiaalteenuste ja -toe tugevdamine ning nende iseseisvuse ja iseseisva elu edendamine.

Investeering RE-C03-i01 – Uue põlvkonna seadmed ja sotsiaalmeetmed aitavad kaasa reformi elluviimisele.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärk viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Reform RE-r06: Puuetega inimeste kaasamise riiklik strateegia aastateks 2021–2025

Selle meetme eesmärk on hõlbustada ja süvendada puuetega inimeste kaasamist kõikidesse eluvaldkondadesse, edendada nende iseseisvust, sõltumatust ja enesemääramisõigust ning tagada võrdsed võimalused kõigile kodanikele, olenemata nende võimetest.

See reform seisneb puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegia (2021–2025) vastuvõtmises. Strateegia kajastab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevaid kohustusi[4] ja võimaldab käivitada rea meetmeid, näiteks:

- Vajaduse korral kehtiva reguleeriva raamistiku ümbersõnastamine;
- Puude hindamise ja sertifitseerimise süsteemi ümbersõnastamine;
- Puuetega inimeste põhjalik diagnoosimine, töötades välja andmekogumissüsteemid ja järelevalvenäitajad, et toetada otsuste tegemist;
- Sekkumine avalikus ruumis, et hõlbustada puuetega inimeste juurdepääsu;
- Puuetega inimeste koolitus-, tööhõive- ja kvalifikatsioonisüsteemide kohandamine;

- Uuenduslike sotsiaalteenuste ja kogukonnapõhiste lähenemisviiside väljatöötamine;
- Puuetega inimeste osalemine spordis, kultuuris ja vaba aja veetmises.
- Laiendada iseseisva elu toetamise mudelit, mis pakub puuetega inimestele isiklikku abi;

Investeeringud RE-C03-i02: Juurdepääsetavus 360° ja RE-C03-i05: Platvorm ja juurdepääs, samuti investeering RE-C01-i02: Reformi elluviimisele aitavad kaasa integreeritud hoolduse riiklik võrgustik ja palliatiivse hoolduse riiklik võrgustik.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärk viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Reform RE-r07: Ebasoodsas olukorras olevate kogukondade integreeritud toetusprogrammide sõlmimine suurlinnapiirkondades

Meetme eesmärk on võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade kõige ebasoodsamas olukorras olevates omavalitsustes.

Reform koosneb integreeritud katsemeetmetest, mis töötatakse välja pärast kogukonna konkreetsete vajaduste hindamist ja kindlakstegemist. Pärast seda diagnoosimisetappi kavandatakse integreeritud sekkumised, mis keskenduvad kahele valdkonnale:

- Sekkumine avalikus ruumis ja sotsiaaltaristus, nagu lastesõimed ja algkoolid, tervishoiuasutused ning sotsiaal- ja kultuuriürituste, õpikodade ja/või koolituskursuste korraldamise vahendid; ning
- Mittemateriaalset laadi sekkumismeetmed sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks, näiteks kogukondade aktiivne kaasamine nende kavandamisse ja rakendamisse, väikeste kohalike ettevõtete ettevõtluse edendamine, koolist väljalangemise ja koolist väljalangemise vastu võitlemise projektide väljatöötamine, kutseõppe pakkumine ja spordi edendamine.

Seda reformi toetatakse ja struktureeritakse kooskõlas Portugali esimese vaesuse vastu võitlemise riikliku strateegiaga ning selles määratletud konkreetsetele rühmadele suunatud temaatiliste sekkumistega.

Reform viiakse ellu investeeringu RE-C03-i06 „Integreeritud tegevus ebasoodsas olukorras olevates kogukondades Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondades“ kaudu.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärk viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Reform RE-r08: Vaesuse vastu võitlemise riiklik strateegia

Meetme eesmärk on võidelda vaesuse vastu, töötades välja mitmemõõtmelise, integreeritud, keskmise pikkusega ja pikaajalise lähenemisviisi.

Reform seisneb vaesuse vastu võitlemise riikliku strateegia vastuvõtmises. Strateegiaga luuakse raamistik temaatilisteks sekkumisteks, mis on suunatud konkreetsetele rühmadele alates lastest kuni eakateni, sealhulgas kõige haavatavamatele rühmadele. Selles sätestatakse tingimused integreeritud poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks, keskendudes sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse eripäradele

[1] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.
[2] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes
[3] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf
[4] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

kohalikul tasandil. Lisaks nähakse sellega ette vaesusega seotud näitajate ühtse seireraamistiku loomine.

Investeering RE-C03-i06 – Integreeritud tegevus ebasoodsas olukorras olevates kogukondades Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondades aitab kaasa reformi elluviimisele.

Reformi rakendamisega seotud vahe-eesmärk viiakse lõpule 30. septembriks 2021.

Investeering RE-C03-i01: Uus põlvkond seadmeid ja sotsiaalmeetmeid

Meetme eesmärk on ajakohastada ja laiendada sotsiaalhoolekandeteenuste võrgustikku, et töötada välja tõhusamad teenuste osutamise meetodid, saavutada laiem riiklik territoriaalne katvus ning parandada nende struktuuride spetsialistide töötingimusi ja kasutajatele pakutava hoolduse kvaliteeti.

See investeering koosneb järgmisest:

- olemasolevate sotsiaalteenuste rajatiste renoveerimine ja laiendamine ning uute rajatiste ehitamine, nagu lastesõimed, eakate hooldekodud (ERPId) ning kaasamise ja mõjuvõimu suurendamise keskused (CACId);
- laiendada sotsiaalmeetmete võrgustikke iseseisvuse ja kaasamise ning koduabiteenuste jaoks, suurendades hõlmatavate kasutajate arvu;
- Sotsiaalmeetmete võrgustiku laiendamine uute tüpoloogiatega, nagu ühiselamud;
- tehniliste ja digiseadmete ostmine, sealhulgas elektrisõidukite ostmine; ning
- katseprojekti „Radar Social“ käivitamine, mille eesmärk on katsetada riiklikul tasandil peaaegu proaktiivset ja uuenduslikku integreeritud sotsiaalse toetuse mudelit. Seda mudelit on Lissaboni omavalitsuses juba katsetatud, hõlmates ainult ühte sihtrühma (vana) ning nüüd on see mõeldud hõlmama kogu mandriosa, millel on laiem ulatus seoses sihtrühmaga (iga isik, keda ohustab sotsiaalne tõrjutus, kellel ei ole piisavat sotsiaalset ja/või perekondlikku toetust). Projekt hõlmab vajaduste kindlakstegemist ja kaardistamist ning muid meetmeid, nagu kodanikuosaluse edendamine, digitaalsete ja IT-vahendite kasutamise edendamine põhilistele kogukonnateenustele juurdepääsuks ja spordi edendamine. Selleks luuakse Portugali mandriosa omavalitsustes 278 sotsiaalse sekkumise meeskonda. Rühmad vastutavad eakate ja teiste sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate haavatavate isikute kindlakstegemise ning nende individuaalsetest vajadustest lähtuva toe pakkumise eest.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RE-C03-i02: Juurdepääsetavus 360°

Selle meetme eesmärk on parandada puuetega inimeste juurdepääsutingimusi avalikes kohtades, üldkasutatavates hoonetes ja eluruumides kogu territooriumil.

See investeering on täielikult kooskõlas Euroopa puuetega inimeste õiguste strateegiaga aastateks 2021–2030[5] ja koosneb kolmest tegevussuunast:

- 2021.–2025. aasta avaliku tee sekkumisprogramm (PIVP), mis hõlmab toiminguid ja ehitustöid vähemalt 200 000 m² avalikus ruumis, nagu kõnniteedel ja väljakutel;
- avalike hoonete sekkumisprogramm aastateks 2021–2025 (PiEP), mis hõlmab vähemalt 1 500 avaliku teenistuse hoone tegevust ja ehitustöid; ning
- elamumajanduse sekkumisprogramm 2021–2025, mis hõlmab renoveerimis- ja ehitustöid vähemalt 1 000 olemasolevas puuetega inimeste elamus.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

[5] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes

Investeering RE-C03-i03-RAM: Sotsiaalmeetmete tugevdamine Madeira autonoomses piirkonnas (ARM)

Meetme eesmärk on tugevdada sotsiaalteenuste võrgustikku Madeira autonoomses piirkonnas.

See investeering hõlmab meetmeid eakate hooldekodudes ja kodututele mõeldud sotsiaaltoetusstruktuuride laiendamist. Need sekkumised hõlmavad uute rajatiste ehitamist ning olemasolevate rajatiste renoveerimist ja ajakohastamist ning vajalike tehniliste, digitaalsete ja IT-seadmete ostmist, sealhulgas elektrisõidukite ostmist, et hõlbustada ja parandada sotsiaalteenuste spetsialistide haaret äärealadel.

Sekkumised hõlmavad eakatele mõeldud elu- ja mitteeluhoonete taastamist ja laiendamist, mis on mõeldud 65-aastastele ja vanematele inimestele, kes ei saa oma elukohta jääda. Nad võivad nõuetekohaselt põhjendatud erandlikes olukordades majutada ka alla 65-aastaseid täiskasvanuid.

Kodututele suunatud meetmed hõlmavad öise vastuvõtu loomist hädaolukordade lahendamiseks ja majutuse pakkumiseks, vannitubade ja pesumaja loomist isikliku hügieeni edendamiseks, söögiruumide renoveerimist ja töökoja tüüpi tegevusi, et arendada toetusesaajate sotsiaalseid oskusi ja pädevusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. detsembriks 2025.

Investeering RE-C03-i04-RAA: Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise piirkondliku strateegia rakendamine – sotsiaalabivõrgustikud

Meetme eesmärk on rakendada Assooride autonoomse piirkonna vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise piirkondliku strateegia 2018–2028 (ERCPES) prioriteete. Strateegias on määratletud neli strateegilist prioriteeti, mis täiendavad üksteist:

- P1 – täieliku ja kaasava arengu tagamine kõigi laste ja noorte jaoks alates sünnist;
- P2 – sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine piirkonnas;
- P3 – territoriaalse sekkumise edendamine; ning
- P4 – adekvaatsete andmete kogumine vaesuse kohta piirkonnas.

See investeering koosneb sekkumistest, millega suurendatakse laste ja noorte juurdepääsu sotsiaal- ja haridusteenustele ning tugevdatakse sotsiaalset ühtekuuluvust, toetades abivajavaid perekondi ja puuetega inimesi nende integreerimisel ühiskonda ja tööturule. Need hõlmavad vähemalt õpingute tugipunktide loomist, et võidelda koolist väljalangemise vastu, madala sissetulekuga leibkondadele kui stiimuliks lasteaias osalemise edendamiseks, täiendavate (füüsiliste) kohtade loomist lasteaedades ja päevakeskustes, puuetega inimestele uute kohtade loomist puudega inimesi toetavates keskustes, autode ostmist Instituições Particulares de Solidariedade'i autopargi uuendamiseks ning sotsiaalse

kaasamise sissetuleku alla kuuluvate perede üksikisikute koolitamist, et anda neile täiendavad põhioskused, mis võimaldavad neil tööturule siseneda.

Lisaks hõlmab see investeering ka katseprogrammi „Vananemine“ käivitamist, mille eesmärk on edendada eakate ja/või puuetega inimeste institutsioonivälist hooldust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C03-i05: Platvorm + juurdepääs

Selle meetme eesmärk on toetada puuetega inimeste kaasamist, pakkudes digitaalseid teabevahendeid ja -teenuseid, et hõlbustada nende vajaduste rahuldamist ja hõlbustada nende osalemist ühiskonnas.

Investeering koosneb viiest programmist:

- Üldkasutatavate hoonete asukoha ja juurdepääsetavuse tingimuste geoviide;
- Globaalsed teabe- ja positsioneerimissüsteemid suurtele üldkasutatavatele hoonetele, mis võimaldavad kaasata erahooneid;
- Piiratud liikumisvõimega inimeste parkimiskohtade georefereerimine;
- Digitaalne teabeplatvorm;
- Kõnekeskuse loomine portugali viipekeele suuliseks tõlkeks.

Need programmid on kavandatud selleks, et pakkuda piiratud liikumisvõimega inimestele avalikel teedel, avalikel ja erahoonetel ning parkimiskohtadel juurdepääsutingimuste georefereerimise lahendusi, luua digitaalne teabeplatvorm, mis koondab ja lihtsustab teavet asjakohaste õigusaktide kohta ning toetab vahendeid puuetega inimestele, ning pakkuda kurtidele kõnekeskust, mis tagab reaalajas suulise tõlke portugali viipekeeles, mis on kättesaadav kõigile haldusasutustele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C03-i06: Integreeritud tegevus ebasoodsas olukorras olevates kogukondades Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondades

Selle ulatusliku ja uuendusliku katsemeetme eesmärk on võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade kõige ebasoodsamas olukorras olevates omavalitsustes. Kui sekkumised on edukad, võib neid laiendada.

Investeering koosneb meetmetest, mis on seotud nende omavalitsuste erivajadustega. Need meetmed hõlmavad kogukondade mõjuvõimu suurendamist, uute ja uuenduslike sotsiaalse ühtekuuluvuse lähenemisviiside väljatöötamist ning sekkumisi avalikus ruumis, sotsiaal- ja sporditaristus ning elamutes. Meetmete põhieesmärgid on järgmised:

- Kogukondade tervise ja elukvaliteedi edendamine, toetades kohalike omavalitsuste liitude, valitsusväliste organisatsioonide, kodanikuliikumiste ja elanike organisatsioonide, tervishoiuasutuste või muude avaliku sektori asutuste esitatud projekte;
- Avaliku ruumi ning sotsiaal-, tervishoiu-, eluaseme- või sporditaristu füüsiline ajakohastamine;
- Sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevate piirkondade taaselustamine, sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamine suurlinnapiirkondades;
- Väikeste, kohalike ettevõtete ettevõtluse soodustamine;
- Parandada juurdepääsu tervishoiule ja võidelda sõltuvuse vastu;
- Aktiivse ja tervena vananemise programmide väljatöötamine;
- Koolist väljalangemise ja koolist väljalangemise vastu võitlemise projektide kavandamine;
- Täiskasvanute kvalifikatsiooni parandamine ja nende oskuste sertifitseerimine;
- Elanikkonna vajaduste diagnoosimine ning täiskasvanute kirjaoskuse, portugali keele õppimise ja digitaalse kaasamise programmide arendamine;
- Kutseõpe ja kohalikule olukorrale ja dünaamikale kohandatud tööalase konkurentsivõime edendamise poliitika;
- Juurdepääs kultuurile ja loovusele ning kultuuridevahelise suhtluse väärtustamine;
- Kogukonna osalemise julgustamine programmi enda juhtimises;
- Kohalike osalejate mõjuvõimu suurendamine partnerlusvõrgustikes;
- Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise lahendused;
- Spordi kui ühe sotsiaalse vahendi edendamine, mis ühendab kogukonna liikmeid, edendab väärtusi ja võitleb sotsiaalse ebavõrdsuse vastu;
- Kodakondsus ning juurdepääs õigustele ja kodanikuosalus.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[6]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[7] madalam;

6 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

7 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[8] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[9] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C03-i07-RAA: Eakate hooldekodude võrgustiku (ERPI) ajakohastamine ja laiendamine

Meetme eesmärk on toetada Assooride autonoomse piirkonna eakaid.

See investeering hõlmab meetmeid eakate hooldekodudes (ERPI). Need meetmed hõlmavad olemasolevate rajatiste laiendamist ja renoveerimist, hõlmates 91 kohta hooldekodudes.

Investeering aitab pakkuda spetsialiseeritud ja pidevat hooldust neile, kes sõltuvad või elavad ebakindlas olukorras, mis ei võimalda neil koduseid tugiteenuseid saada. Taristu peab kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja riiklike õigusaktidega, nimelt puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegiaga, vältima füüsilise juurdepääsetavuse takistusi ja takistusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Reform RE-C03-r38: Sotsiaalkindlustussüsteemi lihtsustamine ja tõhusus

Reformi eesmärk on lihtsustada Portugali sotsiaalkindlustussüsteemi (*Sistema de Segurança Social*), et parandada selle tõhusust võitluses vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, parandades sotsiaaltoetuste piisavust, katvust ja kasutamist. Reformi eesmärk on aidata kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava riiklike eesmärkide saavutamisele, nimelt eesmärgile vähendada 2030. aastaks vaesust 765 000 inimese võrra, ning rakendada nõukogu soovituses piisava miinimumsissetuleku kohta esitatud põhimõtteid, mis tagavad aktiivse kaasamise.

Portugali sotsiaalkindlustussüsteem hõlmab kolme alamsüsteemi: i) kodakondsuse sotsiaalkaitsesüsteem (*Proteção Social de Cidadania*) või mitteosamakseline režiim; ii) töötajate ja tööandjate sissemaksetel põhinev kindlustussüsteem (*Sistema Previdencial*) või osamakseline kord; ning iii) täiendav süsteem (*Sistema Complementar*), mis on vabatahtlik ning hõlmab täiendavaid avaliku ja erasektori skeeme.

Reformis võetakse arvesse ekspertide töörühma koostatud aruannet ja asjakohaseid konsultatsioone sidusrühmadega ning määratakse kindlaks järgmised elemendid:

- Ühtne sotsiaaltoetus. Sellega konsolideeritakse vähemalt kaheksa mitteosamakselist sotsiaaltoetust kodakondsuse sotsiaalkaitsesüsteemi raames, sealhulgas miinimumsissetuleku kava (*Rendimento Social de Inserção)*. Võrreldes konsolideeritavate sotsiaaltoetustega tagatakse ühtse sotsiaalhüvitisega vähemalt samaväärne kindlustuskate inimestele, kes on majanduslikult ja sotsiaalselt väga

8 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

9 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

haavatavas olukorras. Ühtne sotsiaaltoetus aitab kõrvaldada kattuvusi olemasolevate kavade vahel ning selle ülesehitus edendab lihtsamat ja otsesemat juurdepääsu sotsiaaltoetustele. Kavandamis- ja rakendamisprotsessi käigus tagatakse asjaomaste sotsiaalpartneritega kaasamine ja nendega konsulteerimine.

- Sotsiaaltoetuste seadustik. See lihtsustab, ühtlustab ja konsolideerib sotsiaaltoetusi reguleerivaid õigusakte, et tagada suurem läbipaistvus ja olemasolevate sotsiaaltoetuste parem mõistmine. Sotsiaaltoetuste seadustik järgib sissemaksetega skeemide seadustiku (*Código dos Regimes Contributivos do Sistema Previdencial de Segurança Social)* mudelit, mis praegu hõlmab ainult ühte kolmest eespool nimetatud sotsiaalkindlustuse allsüsteemist.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

C.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
3.1	Re-C03–i01	Siht	Elektrisõidukite tarnimine		Arv	0	2 500	1. kv	2026	Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) või sarnaste abikõlblike sotsiaalteenuste osutajatele koduabiks ja/või piiratud liikumisvõimega isikute veoks kohandatud uute elektrisõidukite tarnimine sotsiaal- ja koduabi pakkujatele.
3.2	Re-C03–i01	Siht	Sotsiaalse sekkumise rühmade (Radar Social) loomine		Arv	0	278	4. kv	2024	278 sotsiaalse sekkumise rühma loomine Portugali mandriosa omavalitsustes.
3.3	Re-C03–i01	Eesmärk	Toetuslepingute sõlmimine sotsiaalrajatiste/sotsiaalmeetmete võrgustiku loomiseks ja laiendamiseks edendavatele asutustele.	Sotsiaalteenuste/vastuste võrgustikku edendavatele asutustele toetuslepingute sõlmimine				2. kv	2022	Toetuslepingu sõlmimine müügiedendusasutustele, kes on taotlenud konkurssi sotsiaalasutuste/sotsiaalmeetmete võrgustiku (mis hõlmab lapsi, eakaid, puuetega inimesi ja teisi) loomiseks ja laiendamiseks ning mille puhul on leitud, et need on kooskõlas kindlaksmääratud määrusega, olemasoleva rahastamispaketi piires. Uute hoonete ehitamise korral tagatakse pakkumismenetluse käigus, et uute hoonete primaarenergia nõudlus on vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
3.4	Re-C03–i01	Siht	Uute kohtade loomine ja olemasolevate kohtade renoveerimine sotsiaalrajatistes		Arv	0	39 405	1. kv	2026	Vähemalt 15 000 uue koha loomine ning ülejäänud kohtade renoveerimine lasteaedades, eakatele, puuetega inimestele ja teistele haavatavatele inimestele lasteaedades, eakate hooldekodudes, päevakeskustes, Domiciliary Support Services (DAS), kaasamisega seotud tegevus- ja võimestamiskeskustes (CACI), iseseisvuse ja kaasamise residentsus ning uuenduslikud tüpoloogiad. Uute hoonete ehitamisel peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
3.5	Re-C03–i01	Siht	Koduabiteenuste kasutajad ja töötajad, kes saavad juurdepääsu tahvelarvutitele ning muudele IT- ja sideseadmetele, tehnilise abi		Arv	0	63 825	1. kv	2026	Koduabiteenuste kasutajate või töötajate arv, kes saavad juurdepääsu vähemalt tahvelarvutile ning muudele IT- ja sideseadmetele või tehnilise abi seadmetele või koolitusele.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			seadmetele või koolitusele.							
3.6	Re-C03–i02	Siht	Eluruumid, kus liikumispuudega inimestel on parem juurdepääs		Arv	0	190	2. kv	2024	Selliste eluruumide arv (keskmiselt 40 m²), mis saavad kasu meetmetest piiratud liikumisvõimega inimeste juurdepääsutingimuste parandamiseks.
3.7	Re-C03–i02	Siht	Eluruumid, kus liikumispuudega inimestel on parem juurdepääs		Arv	190	1 000	4. kv	2025	Selliste eluruumide arv (keskmiselt 40 m²), mis saavad kasu meetmetest piiratud liikumisvõimega inimeste juurdepääsutingimuste parandamiseks.
3.8	Re-C03–i02	Siht	Avalik ruum, kus liikumispuudega inimestel on parem juurdepääs		Arv	0	200 000	4. kv	2025	Avaliku ruumi pindala (ruutud, külgvööd jne) ruutmeetrites, mis saab kasu sekkumisest (peamiselt jalgteede tasandamine, rööbastee läbimine, liikluse reguleerimine, taristu ja tänavamööbli ümberpaigutamine, hoonetele juurdepääsu parandamine), et parandada piiratud liikumisvõimega inimeste juurdepääsutingimusi.
3.9	Re-C03–i02	Siht	Avalikud teenused, mis võimaldavad piiratud liikumisvõimega inimestele paremat juurdepääsu		Arv	0	1 500	4. kv	2025	Selliste avalike teenuste rajatiste arv, mis saavad kasu piiratud liikumisvõimega inimeste juurdepääsutingimuste parandamiseks võetavatest sekkumistest (peamiselt kaldteed ja juurdepääsuuksed hoonetesse, lettidesse ja sanitaarruumidesse).
3.10	RE-C03-i03-RAM	Siht	Uued ja taastatud kohad eluruumides ja mitteeluhoonetes		Arv	0	910	3. kv	2025	Madeira autonoomse piirkonna elamutes ja mitteeluhoonetes (sh päevakeskused ja öökeskused) olemasolevate uute ja taastatud kohtade arv. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest ja renoveeritud hoonete energiatõhususest.
3.11	RE-C03-i03-RAM	Siht	Kodutute integreerimise tegevuskavad.		Arv	0	20	4. kv	2022	Kodutute integreerimiseks allkirjastatud elukavade arv.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
3.27	RE-C03-i03-RAM	Siht	Kodutuid toetavate kohtade arv hooldekodudes		Arv	0	90	4. kv	2025	Hooldekodudes loodud kodututе toetamiseks loodud kohtade arv. Uute ehitiste puhul peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
3.12	Re-C03-i04-RAA	Siht	Sotsiaalse kaasamisega hõlmatud peredest pärit isikute koolitamine		Arv	0	4 000	4. kv	2025	Sotsiaalse kaasamise tuluga hõlmatud peredest pärit isikute arv, kes läbivad 650 koolitust, et võimaldada neil siseneda tööturule.
3.13	Re-C03-i04-RAA	Siht	Puuetega inimestele mõeldud uued kohad hoolduskeskustes, mis toetavad puuetega inimesi		Arv	0	207	2. kv	2026	Puuetega inimestele mõeldud uute kohtade arv hoolduskeskustes, mis toetavad puuetega inimesi. See hõlmab nelja hoone ehitamist ja kahe muu hoone kohandamist. Uute ehitiste puhul peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
3.14	Re-C03-i04-RAA	Siht	Instituições Particulares de Solidariedade Social'i jaoks ostetud sõidukid		Arv	0	100	4. kv	2025	Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) autopargile tarnitud uute elektrisõidukite arv.
3.15	Re-C03-i04-RAA	Siht	Vananemisprojekt on paigas		Arv	0	425	4. kv	2025	Assooride autonoomses piirkonnas vananemisprojektiga hõlmatud eakate või puuetega inimeste arv.
3.16	Re-C03-i04-RAA	Siht	Meetmed, mille eesmärk on võidelda laste ja noorte haridussüsteemist varakult lahkumise vastu.		Arv	0	11 561	4. kv	2025	Lapsed ja noored, kes on hõlmatud koolist väljalangemise vastu võitlemise ja kõrghariduses osalemise edendamise meetmetega: i) toetused madala sissetulekuga leibkondadele, et soodustada lasteaedades osalemist; ii) õppe tugipunktide loomine; iii) madala sissetulekuga perede üliõpilastele kõrgharidustasude maksmine; iv) lastesõimedes ja päevakeskustes uute kohtade loomine.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
3.17	Re-C03–i05	Eesmärk	Pakkumuse „Juurdepääsetavuseks vajaliku digitaalse taristu ehitamine 360°“ avaldamine	Juurdepääsetavuse digitaristu omandamise hanketeate avaldamine 360° Euroopa Liidu Teatajas – Diario da Republica				4. kv	2021	Pakkumiskutse avaldamine digitaalse taristu ehitamiseks, mis hõlmab i) georefereeritud teavet avalike ja erahoonete kohta, ii) ülemaailmseid teabe- ja positsioneerimissüsteeme (GPS), iii) parkimiskohtade geoviite märkimist.
3.18	Re-C03–i05	Eesmärk	Digitaalne teabeplatvorm puuetega inimestele	Platvormi kasutuselevõtmine				4. kv	2024	Võetakse kasutusele digitaalne teabeplatvorm, mis koondab ja lihtsustab teavet asjakohaste õigusaktide kohta ning toetab puuetega inimestele mõeldud vahendeid.
3.19	Re-C03–i05	Eesmärk	Portugali viipekeele kõnekeskus	Portugali viipekeele hankemenetluse keskuse töölerakendamine				4. kv	2025	Võetakse kasutusele kõnekeskus, mis tagab kurtide kodanikele tagatud reaalajas suulise tõlke portugali viipekeelde (LGP), mis on kättesaadav kõigile haldusasutustele.
3.20	Re-C03–r08	Eesmärk	Vaesuse vastu võitlemise riikliku strateegia vastuvõtmine	Vaesuse vastu võitlemise riikliku strateegia vastuvõtmine				3. kv	2021	Vaesuse vastu võitlemise riiklikus strateegias on sätestatud raamistik temaatilisteks sekkumisteks konkreetsetele rühmadele alates lapsepõlvest kuni vanaduseni, sealhulgas kõige haavatavamate rühmade jaoks. Selles sätestatakse tingimused integreeritud poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks, keskendudes sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse eripäradele kohalikul tasandil. Lisaks tehakse sellega ülesandeks luua vaesusega seotud näitajate ühtne seireraamistik.
3.21	Re-C03–r06	Eesmärk	Puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegia (2021–2025) vastuvõtmine	Puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegia (2021–2025) vastuvõtmine				4. kv	2021	Riiklik puuetega inimeste kaasamise strateegia loob tingimused: • uus puude hindamise ja sertifitseerimise süsteem; • uus puudega seotud andmete kogumise ja töötlemise ning teabe organiseerimise süsteem, et toetada otsuste tegemist; • avalikus ruumis toimuvate sekkumiste kvalifitseerimine; • puuetega inimeste kaasamise süvalaiendamine otsustesse, meetmetesse, programmidesse ja projektidesse; • iseseisva elu toetamise mudeli laiendamine, mis pakub puuetega inimestele isiklikku abi; • puuetega inimeste koolitus-, tööhõive- ja kvalifikatsioonisüsteemi kohandamine.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
3.22	Re-C03–r05	Eesmärk	Sotsiaalseadmete paigaldamise lihtsustatud korra jõustumine	Sotsiaalseadmete paigaldamise lihtsustatud korra jõustumine				4. kv	2021	Sotsiaalseadmete paigaldamise lihtsustatud korra jõustumine, millel on järgmised omadused • Ebaseaduslikult tegutsevate eakate elamuehituse litsentsimis- ja seadustamisnõuete kehtestamine; • Kvaliteedikriteeriumide kehtestamine pakutavates teenustes ja hoolekandeasutustes; • Luua raamistik uut tüüpi sotsiaalmeetmete kasutuselevõtuks, nagu koostööl põhinev eluase ja uued kodutoetuse mudelid, et vastata eakate erinevatele vajadustele.
3.23	Re-C03–r07	Eesmärk	Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade ebasoodsas olukorras olevaid kogukondi käsitlevate tegevuskavade heakskiitmine	Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade ebasoodsas olukorras olevate kogukondade tegevuskavade heakskiitmine asjaomaste territooriumide jaoks.				4. kv	2021	Ebasoodsas olukorras olevaid kogukondi käsitlevate tegevuskavade heakskiitmine Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade poolt. Tegevuskavad keskenduvad kahele peamisele valdkonnale: i) sekkumised avalikus ruumis ja sotsiaaltaristus, nagu lastesõimed ja algkoolid, tervishoiuasutused ning kultuuriürituste, õpikodade ja/või koolituskursuste vahendid; ii) mittemateriaalset laadi sekkumised sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks, näiteks kogukondade aktiivne kaasamine nende kavandamisse ja rakendamisse, väikeste kohalike ettevõtete ettevõtluse edendamine, koolist väljalangemise ja koolist väljalangemise vastu võitlemise projektide väljatöötamine, kutseõppe pakkumine ja spordi edendamine. Kehtestatakse juhtimismudel, mis põhineb mitmetasandilise valitsemise põhimõtetel ja hõlmab eri osalejaid alates keskvalitsusest kuni kohalike piirkondade/naabrussuheteni. Samal ajal on selle mudeli eeskujuks kohalikud tehnilised üksused, et edendada lepingute haldamisel ja rakendamisel isevastutust ja lähedust.
3.24	Re-C03–i06	Eesmärk	Lissaboni/Porto omavalitsuste ja kohalike tehniliste üksuste vaheliste lepingute allkirjastamine, milles määratakse kindlaks toetatavate meetmete ulatus.	12 sekkumisvaldkonna kavasid käsitlevate lepingute allkirjastamine				1. kv	2022	Porto ja Lissaboni suurlinnapiirkonna ning kõigi 12 sekkumisvaldkonna (st linnaosade) eest vastutavate kohalike tehniliste üksuste vaheliste lepingute allkirjastamine, milles määratakse kindlaks toetatavate meetmete ulatus, nende rakendamise ajakava, eraldatud eelarvetoetus 225 miljonit eurot ja valitud tulemusnäitajad. Toetatavad meetmed kuuluvad järgmistesse kategooriatesse: • Tervise ja kogukondade elukvaliteedi edendamine • Avaliku ruumi füüsiline ajakohastamine või sotsiaal-, tervishoiu-, eluaseme- või sporditaristu tugevdamine

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										• Sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevate piirkondade majanduslik taaselustamine • Väikeste kohalike ettevõtete ettevõtlus • Juurdepääs tervishoiule, kogukonna tervise arendamine ja sõltuvuse vastu võitlemine • Aktiivse ja tervena vananemise programmid • Koolist väljalangemise ja koolist väljalangemise vastu võitlemise projektid • Täiskasvanute kvalifikatsioon ja oskuste sertifitseerimine • Elanikkonna vajaduste diagnoosimine ning täiskasvanute kirjaoskuse, portugali keele õppimise ja digitaalse kaasamise programmide arendamine • Kutseõpe ja -poliitika • Juurdepääs kultuurile ja loovusele • Ühenduse osalemine programmi juhtimises • Kohalike osalejate mõjuvõimu suurendamine partnerlusvõrgustikes • Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise lahendused • Spordi edendamine • Kodakondsus ning juurdepääs õigustele ja kodanikuosalus Tulevaste projektikonkursside tingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
3.25	Re-C03–i06	Eesmärk	Porto ja Lissaboni suurlinnapiirkonna seirearuande avaldamine kõigis 12 sekkumispiirkonnas võetud meetmete kohta.	Porto ja Lissaboni suurlinnapiirkonna seirearuande avaldamine				2. kv	2024	Porto ja Lissaboni suurlinnapiirkonna seirearuande avaldamine, milles kirjeldatakse programmi raames rahastatavate meetmete rakendamisel igas sekkumisvaldkonnas tehtud edusamme, sealhulgas eelarve täitmist ja tulemuslikkust iga meetme jaoks valitud näitajate alusel.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
3.26	Re-C03–i06	Siht	Vähemalt 90 % meetmete täielik rakendamine		%	0	90	4. kv	2025	Vähemalt 90 % 12 sekkumisvaldkonnas sõlmitud lepingutes kokku lepitud meetmete täielik rakendamine, eelarve täitmine vähemalt 225 000 000 EUR ulatuses.
3.28	RE-03-i07-RAA	Siht	Hooldekodude laiendatud või renoveeritud kohad		Arv	0	91	1. kv	2026	Assooride autonoomses piirkonnas suurenes või renoveeriti eakate hooldekodude (ERPI) kohtade arv. Uute hoonete ehitamisel peab uute hoonete primaarenergia nõudlus olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
3.29	Re-C03–r38	Eesmärk	Ühtse sotsiaalhüvitise töörühma aruanne	Ühtse sotsiaalhüvitise töörühma aruande avaldamine				1. kv	2025	Ühtse sotsiaalhüvitise töörühma aruande avaldamine, mis sisaldab selle ülesehituse ja ametliku rakendamise põhielemente. Aruanne sisaldab hinnangut selle mõju kohta katvusele, piisavusele ja tõhususele, sealhulgas sellistele aspektidele nagu kattumiste vältimine, sotsiaalkaitse lünkade kõrvaldamine ja kasutuselevõtu taseme parandamine.
3.30	Re-C03–r38	Eesmärk	Ühtse sotsiaalhüvitise (kodakondsuse sotsiaalkaitsesüsteemi alusel) ja sotsiaaltoetuste seadustiku jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab õigusaktide jõustumisele				2. kv	2026	Ühtset sotsiaalhüvitist kehtestava õigusakti jõustumine (kodakondsuse sotsiaalkaitsesüsteemi raames) pärast ühtse sotsiaalhüvitise töörühma aruande avaldamist ja konsulteerimist asjaomaste sidusrühmadega. Selliste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse sotsiaaltoetuste seadustik, millega lihtsustatakse, ühtlustatakse ja konsolideeritakse sotsiaaltoetusi reguleerivaid õigusakte.

D. KOMPONENT 4. Kultuur,

Komponent käsitleb nii COVID-19 pandeemia mõjuga seotud probleeme kui ka varasemaid probleeme, mis tulenevad kultuurirajatiste ja -seadmete hooldamiseks, renoveerimiseks ja ajakohastamiseks vajalike vahendite pidevast puudusest.

Kultuurikomponendi peamised eesmärgid on hoonete ja riiklike mälestiste renoveerimine; käsitööonduslike tehnikate ja kutsealade kaitse; tehnoloogilise infrastruktuuri ja kultuurirajatiste ajakohastamine; kunstiteoste ja kultuuripärandi digiteerimine; raamatupoodide ja raamatute kirjastamise rahvusvahelistumine, moderniseerimine ja digiüleminek.

Komponent aitab täita riigipõhiseid soovitusi võtta kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist (riigipõhine soovitus 1 2020); ning toetada digitehnoloogia kasutamist ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks (riigipõhine soovitus 2 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

D.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C04-i01: Kultuurivõrgustikud ja digipööre

Meetme eesmärk on ajakohastada avaliku sektori kultuurirajatiste tehnoloogilist taristut, mis soodustab nende digiüleminekut. Täpsemalt hõlmab see kunstiteoste ja kultuuripärandi säilitamist tulevikus; kultuurikogemuste parandamist; nõudluse suurendamist kultuuritegevuse järele ja uue publikuni jõudmist, eelkõige uute põlvkondadeni jõudmist. Meetme eesmärk on tugevdada sektori vastupanuvõimet ja edendada uusi ärimudeleid, nagu tellimine ja voogedastus, ning toetada kultuuripiirkondi, millel on tugev tehnoloogiline komponent, näiteks 3D-filmide tootmine.

Investeering koosneb järgmistest sekkumistest:

- kultuurirajatiste tehnoloogilise infrastruktuuri ajakohastamine
    - IT-seadmete ostmine, mobiilsete internetiraamatukogude, infosüsteemide ja integreeritud kataloogide loomine 239 avaliku raamatukogu jaoks;
    - *WiFi* leviala paigaldamine 50 muuseumis, paletis ja mälestises;
    - digitaalsete ja videoprojektsiooniseadmete ostmine 155 teatrile ja avalikele nüüdiskunstikeskustele;
    - avalik-õiguslike laborite tehnoloogiline ajakohastamine ja pidamine;
    - kujutiste riikliku arhiivi (ANIM) tehnoloogiline ajakohastamine;
    - riikliku heliarhiivi paigaldamine.
- raamatute, arhiivide ja raamatukogude peadirektoraadi (DGLAB), Portugali rahvusraamatukogu, Évora avaliku raamatukogu, kinoteegi, kultuuripärandi peadirektoraadi hallatavate kogude ja piirkondlike kultuuridirektoraatide kogude digiteerimine ja virtualiseerimine ning riigi ajalooarhiivi audiovisuaalse materjali digiteerimine:
    - avalike raamatukogude kogude digiteerimine ja virtualiseerimine (20 000 000 pilti);
    - riiklike arhiivide kogude digiteerimine ja virtualiseerimine (19 500 000 dokumenti);
    - 59 500 avalike muuseumide dokumendi digiteerimine;

- virtuaalsed külastused muuseumidesse;
- 1 000 filmi digiteerimine (Cinematheque); ning
- 45 000 tunni audiovisuaalse materjali digiteerimine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine riigi ajaloolisest meediast ja teleringhäälinguteenuse osutajate arhiividest.

– Raamatute ja autorite rahvusvahelistumine, moderniseerimine ja digiüleminek:

- toetada raamatute tõlkimist ja avaldamist võõrkeeltesse.
- kirjandusteoste, sealhulgas audioraamatute ja e-raamatute tõlkimise ja avaldamise toetamine;
- seadmete ja tehnoloogia ostmiseks mõeldud raamatukaupluste moderniseerimise ja digiülemineku toetamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RE-C04-i02: Kultuuripärandiaasta

Selle meetme eesmärk on kultuuripärandiks liigitatud kultuurirajatiste renoveerimine. Üks peamisi eesmärke on kohandada need käitised uute keskkonnastandarditega.

Investeering koosneb järgmistest sekkumistest:

- omamaise käsitööndusliku tootmise, toorainete identifitseerimise ja kaardistamise teabe- ja dokumentatsiooni hoidla loomine;
- algatuse „*Saber Fazer*“ laboratooriumide ja marsruutide paigaldamine (kunstlike tehnikate ja elukutsete kaitse), sealhulgas toodete turustamine;
- tegevuste loomine (pedagoogiline ja informatiivne traditsiooniliste meetodite kohta);
- muuseumide, mälestiste, riigipaleede ja riiklike teatrite tööde lõpuleviimine, mis hõlmab renoveerimist ja/või ümberkvalifitseerimist;
- riikliku heliarhiivi hoone ehitamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

D.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
4.1	Re-C04-i01	Eesmärk	Kultuurirajatiste võrgustiku tehnoloogilised kirjeldused	Aruanne kultuurirajatiste võrgustiku tehnoloogiliste kirjelduste kohta				2. kv	2022	Kultuurirajatiste võrgustiku tehnoloogiliste kirjelduste üksikasjalik määratlus
4.2	Re-C04-i01	Siht	Raamatupoodide digiülemineku rahaline toetamine		Arv	0	200	4. kv	2025	Raamatupoodide digiüleminekuks rahalist toetust saanud raamatupoodide arv (nt raamatute skanner, Wi-fi ja VPN-võrgud, raamatupoodi veebisait, integreeritud raamatupidamissüsteem jne)
4.3	Re-C04-i01	Eesmärk	Avalike kogude digiteerimine ja virtualiseerimine	Avalike kogude digiteerimine ja virtualiseerimine				4. kv	2025	Järgmiste asutuste kogude digiteerimine ja virtualiseerimine: raamatute, arhiivide ja raamatukogude peadirektoraat; Portugali rahvusraamatukogu, Évora avalik raamatukogu, Cinemateca ja Muuseumid (DGPC ja piirkondlike kultuuridirektoraatide juhtimisel) Avalikud raamatukogud (20 000 000 pilti) Riiklikud arhiivid (19 500 000 dokumenti) Avalikud muuseumid (59 500 kirjet) Virtuaalsed külastused muuseumidesse (65 muuseumi) Cinematheque (1000 filmi) Ajaloolise meedia ja teleringhäälinguteenuse osutajate arhiivid (digiteeritud ja üldsusele kättesaadavaks tehtud, 45 000 tundi videokassetti sisu)

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
4.4	Re-C04-i01	Eesmärk	Ajakohastatud tehnoloogilise infrastruktuuri loomine kultuurirajatiste võrgustiku jaoks	Ajakohastatud tehnoloogilise infrastruktuuri loomine kultuurirajatiste jaoks				1. kv	2026	239 avaliku raamatukogu arvutiseadmete ning integreeritud teabe- ja kataloogisüsteemide tarnimine; 50 muuseumi, paletiku ja mälestise WiFi levi; video- ja kinoprojektsiooniseadmete ostmine 155 teatrile ja avalikele nüüdiskunstikeskustele.
4.5	Re-C04-i01	Siht	Rahaline toetus kirjandusteoste tõlkimiseks ja avaldamiseks		Arv	0	5 200	4. kv	2025	Nende kirjandusteoste arv, mida on rahaliselt toetatud kirjandusteoste tõlkimiseks ja avaldamiseks, ning audioraamatute ja e-raamatute väljaandmine.
4.9	Re-C04-i01	Eesmärk	ANIMi tehnoloogiline ajakohastamine – Moving Images'i riiklik arhiiv	Seadmete tarnimine				3. kv	2023	Moving Images'i riikliku arhiivi tehnoloogiliseks ajakohastamiseks vajalike seadmete tarnimine.
4.10	Re-C04-i01	Siht	Seadmete tarnimine riikliku heliarhiivi paigaldamiseks ja riiklike laborite tehnoloogiliseks ajakohastamiseks		Arv	0	5	1. kv	2026	Seadmetega varustatud hoonete ja laborite arv (riiklik heliarhiiv ja avalik-õiguslikud laborid: José Figueiredo Laboratory, CNANS, LARQ ja Forte de Sacavém).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
4.6	Re-C04-i02	Eesmärk	Saber Fazeri võrgustiku loomine	Omamaise käsitööndusliku tootmise, toorainete identifitseerimise ja kaardistamise teabe- ja dokumentatsiooni hoidla loomine				4. kv	2022	Saber Fazeri võrgustiku loomine: kodumaise käsitööndusliku tootmisega seotud teabe- ja dokumentatsiooni andmekogu loomine; ning käsitööndusliku tootmises kasutatavate toorainete kindlakstegemine ja kaardistamine.
4.7	Re-C04-i02	Siht	Sõlmitud lepingud kultuuripärandiga seotud hoonete ja rahvusteatrite taastamiseks ja säilitamiseks		Arv	0	49	3. kv	2023	Nende kultuuriobjektide arv, mille kohta on sõlmitud lepingud muuseumide, mälestiste, riigipaleede ja riiklike teatrite taastamiseks ja säilitamiseks.
4.8	Re-C04-i02	Siht	Lõpetatud tööd kultuuripärandiga seotud hoonete ja rahvusteatrite taastamiseks ja säilitamiseks		Arv	0	75	1. kv	2026	Muuseumide, mälestiste, riigipaleede ja riiklike teatrite taastamiseks ja säilitamiseks valminud kultuuriobjektide arv.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
4.11	Re-C04-i02	Eesmärk	„Saber Fazer“ algatuse laboratooriumide ja marsruutide paigaldamine ning pedagoogiliste ja informatiivsete tegevuste loomine traditsiooniliste tehnikate kohta.	Laborite ja marsruutide paigaldamine ning informatiivse tegevuse loomine				4. kv	2025	Paigaldatakse „Saber Fazer“ algatuse laborid ja marsruudid. Luuakse pedagoogilised ja informatiivsed tegevused traditsiooniliste tehnikate kohta.
4.12	Re-C04-i02	Eesmärk	Riikliku heliarhiivi ehituse lõpuleviimine	Ehitustööde lõpuleviimine				1. kv	2026	Riikliku heliarhiivi hoone ehituse lõpuleviimine. Hoone kasutatav ala peab olema vähemalt 1 100 ruutmeetrit ja see peab olema varustatud muu hulgas heliliste dokumentide säilitamiseks. New-hoone primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.

E. KOMPONENT 5. Investeeringud ja innovatsioon

Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse probleeme, mis on seotud teadusuuringute ja innovatsiooni suhteliselt tagasihoidliku tasemega, eelkõige edendades ettevõtjate ja teaduse vahelisi sidemeid ning pöörates erilist tähelepanu rohepöördega seotud innovatsioonile, ning probleeme, mis on seotud Portugali ettevõtlussektori kroonilise alakapitaliseerimisega, mis on COVID-19 pandeemia tõttu veelgi halvenenud.

Komponendi eesmärk on suurendada Portugali majanduse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet meetmete abil, mille eesmärk on tugevdada teadusuuringuid, soodustades selle tulemuste ülekandmist ettevõtlussektorisse, edendades seeläbi innovatsiooni ja investeeringuid. Komponendi teadusuuringute ja innovatsiooni osa eesmärk on parandada akadeemiliste ringkondade ja ettevõtjate vahelist koostööd, tugevdada Portugali teaduslikku ja tehnoloogilist potentsiaali ning toetada suurte sotsiaal-majanduslike ja keskkonnaprobleemide lahendamiseks ambitsioonikate ja laiaulatuslike teadus- ja innovatsioonikavade rakendamist. See saavutatakse eeldatavasti suuremate ja tõhusamate teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni tehtavate investeeringutega, sihtotstarbelise toetusega teadusuuringute tulemuste paremaks rakendamiseks investeeringuteks, tootmisstruktuuri mitmekesistamiseks ja spetsialiseerumiseks, väljakujunenud tööstussektorite ja esilekerkivate valdkondade konkurentsivõime tegeliku potentsiaali ärakasutamisega ning rohe- ja digipöördele kaasaaitamisega. Eelkõige on selle komponendi eesmärk suurendada suure lisandväärtusega kaupade ja teenuste eksporti, suurendada investeeringuid teadus- ja arendustegevusse (nii uute kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade kui ka ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulutuste suurendamise kaudu) ning aidata kaasa CO_2 heite vähendamisele.

Kooskõlas vajadusega toetada tootmissüsteemi maksevõimet ja kõrvaldada turutõrked juurdepääsul rahastamisele, hõlmab see komponent reformi ja investeeringuid, mis aitavad parandada Portugali ettevõtete rahastamise turgu riikliku tugipanga *Banco Português de Fomento* loomise ja kapitali suurendamise ning uute rahastamisvahendite väljatöötamise kaudu. Selle komponendiga viiakse läbi ka kapitaliturgude reformid, et pikaajaliselt tugevdada Portugali kapitaliturge, vaadates läbi olemasoleva õigusraamistiku ja võttes vastu uusi seadusi, pöörates erilist tähelepanu majanduse arendamiseks loodud investeerimisühingutele (SIMFEd), investeerimisfondidele ja väärtpaberiseadustiku läbivaatamisele.

Komponendiga toetatakse kliimaüleminekuga seotud investeeringuid käsitleva riigipõhise soovituse (riigipõhine soovitus 3 2020), innovatsiooni investeerimisega seotud majanduspoliitika keskendamist käsitleva riigipõhise soovituse (riigipõhine soovitus nr 3 2019) ja riigipõhise soovituse nr 3 2020 (rohe- ja digipööret käsitlevad sihtotstarbelised investeeringud) täitmist. Komponent aitab täita riigipõhist soovitust ajutiste meetmete rakendamise kohta, mille eesmärk on tagada ettevõtete, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääs likviidsusele ning edendada erainvesteeringuid majanduse elavdamiseks (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

E.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r09: Teadus- ja arendustegevuse ning ettevõtetesse tehtavate uuenduslike investeeringute edendamine

Reformi eesmärk on edendada investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, eelkõige tagades soodsad raamtingimused teadus- ja arendustegevusse tehtavate avaliku ja erasektori investeeringute tõhusamaks ja tulemuslikumaks muutmiseks. Reform on osa tehnoloogia- ja ettevõtlusinnovatsiooni strateegia 2018–2030 ajakohastamisest. Ajakohastamise eesmärk on hõlbustada avaliku ja erasektori partnerluste rahastamist ja rakendamist, et toetada ambitsioonikaid teadus- ja innovatsioonikavasid. Reformi eesmärk on lihtsustada juurdepääsu teadus- ja arendustegevuse rahastamisvahenditele ning aidata suurendada rahastamise prognoositavust ja stabiilsust, luues teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute jaoks mitmeaastase programmitöö raamistiku, mida toetab sõltumatu järelevalvesüsteem teadus- ja arendustegevuse investeeringute üle. Kõnealuse reformiga seoses tehtavad investeeringud on RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i01.02.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Reform RE-r11: Liideste asutuste võrgustiku laiendamine ja konsolideerimine.

Reformi eesmärk on parandada akadeemiliste ringkondade ja ettevõtete vahelisi sidemeid, et tõhustada teadmusvooge ja tehnosiiret.

Reform hõlmab tehnoloogialiidese süsteemi, eelkõige programmi INTERFACE raames loodud tehnoloogiakeskuste ja INTERFACE keskuste õigusliku ja reguleeriva raamistiku läbivaatamist ja standardimist. Tehnoloogiakeskused ja INTERFACE keskused ühendavad teadusasutusi (sealhulgas kõrgharidusasutusi) ja ettevõtteid, et toetada teadmus- ja tehnosiiret. Reformiga nähakse ette nende üksuste loomise protsess ning nende juhtimis- ja rahastamismudel.

Seadusandliku ettepaneku ettevalmistamise eest vastutab valitsuse loodud tehnoloogiliste infrastruktuuride võimaldamist käsitlev töörühm.

Kõnealuse reformiga seoses tehtavad investeeringud on RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i01.02.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Reform RE-r12: Säästva põllumajanduse, toidu ja agrotööstuse teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava.

Reformi eesmärk on tugevdada Portugali põllumajandussektorit ning tagada toiduga ja toitumisalane kindlustatus, aidata kaasa tervisele ja heaolule, parandada maapiirkondade majandamist, edendada bioloogilise mitmekesisuse säilitamist, võidelda kliimamuutuste mõjuga, tehes vajalikke kohandusi ja aidates leevendada nende mõju, ning edendada muud majandustegevust, nagu muu hulgas põllumajandusteenused ning isegi toitlustamine ja turism.

Reformiga toetatakse põllumajanduse innovatsioonikava 20|30 rakendamist. See hõlmab olemasolevate taristute ajakohastamiseks ja ettevalmistamiseks vajalike vahendite pakkumist ning funktsionaalsete liitude edendamist põllumajandusliku toidutööstuse ahelas, ettevõtetes ja

teadusuuringutes, et edendada põllumajandussektori vajadustele suunatud teadusuuringute ja innovatsiooni arendamist ja integreerimist, pidades silmas rohe- ja digipööret.

Reformi rakendamine pidi lõpule jõudma 31. detsembriks 2020.

Investeering RE-C05-i01.01: Äriinnovatsiooni tegevuskavade/liitude mobiliseerimine.

Selle investeeringu eesmärk on mobiliseerida ja tugevdada Portugali teaduslikku ja tehnoloogilist võimekust, võttes kasutusele ambitsioonikad teadus- ja innovatsioonikavad, mis põhinevad ettevõtjate ja akadeemiliste ringkondade konsortsiumidel.

Investeering koosneb peamiselt toetustest ettevõtlusinnovatsiooni tegevuskavade/liitude rakendamiseks kahe üksteist täiendava vahendi kaudu: i) innovatsioonipaktid, mis edendavad koostööd ja viivad innovatsiooniprojektide väljatöötamiseni, ning ii) teadus- ja arendustegevusele suunatud projektide mobiliseerimine ning selle muutmine uuteks kaupadeks ja teenusteks investeeringute kaudu. Mobiliseerimise tegevuskavad valitakse välja avatud konkursi teel, mille raames esitavad ettevõtjate ning akadeemiliste, teadus- ja/või tehnoloogiaasutuste konsortsiumid strateegilised kavad. See investeering tugineb RE-r09 raames rakendatavale strateegilisele raamistikule ning tugevdab liidesasutuste rolli ja selle võrgustiku konsolideerimist.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[10]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[11] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[12] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[13] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada

10 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

11 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

12 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

13 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i01.02: Keskkonnahoidlikud tegevuskavad/liidud äriinnovatsiooni edendamiseks

Selle investeeringu eesmärk on rakendada samu vahendeid kui dokumendis RE-C05-i01.01, kuid need on spetsialiseerunud piiratud hulgale rohelistele tegevuskavadele ettevõtete ning akadeemiliste, teadus- ja/või tehnoloogiaasutuste vaheliste konsortsiumide kaudu, et toetada innovatsiooni (keskendudes rohepöördele, taaste- ja vastupidavusrahastu määruse lisa valdkond 022).

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[14]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[15] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[16] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[17] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i02: Liideste missioon – teadusliku ja tehnoloogilise toe võrgustiku uuendamine ning tootmisstruktuuri suunised

Investeeringu eesmärk on tugevdada ja tugevdada riiklikku teadus- ja tehnoloogiasüsteemi ning parandada äriringkondade vahelisi sidemeid, et tagada tõhus tehnosiire ja teadusuuringute tulemuste muutmine innovatsiooniks. Investeering seisneb tehnoloogialiidese süsteemide keskuste ja koostöölaborite uue rahastamismudeli konsolideerimises mittetulundusühingute või -ettevõtete CoLAB eraettevõtetes, mille eesmärk on otseselt või kaudselt luua kvalifitseeritud töökohti, rakendades teadus- ja innovatsioonikavasid, mis põhinevad 1/3 põhirahastamise struktuuril, 1/3 konkurentsipõhisest rahastamisest ja 1/3 turupõhisest rahastamisest, kindlustades 186 miljoni euro

---

14 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

15 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

16 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

17 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

suuruse põhirahastamisest *liidese missioonile*. Investeering hõlmab 500 ettevõtet, kes saavad kasu kõnealusest kavast ja INTERFACE üksuste pakutavatest teenustest. Reformi RE-r11 ja Investment RE-C05-i02 kombineeritud meetmetega loodetakse saavutada eespool nimetatud eesmärgid.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[18]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[19] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[20] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[21] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i03: Säästva põllumajanduse, toidu ja agrotööstuse teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava [põllumajanduse innovatsioonikava 20 30].

Selle investeeringu eesmärk on edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni, et saavutada säästvam põllumajandus.

Investeering koosneb toetustest, mida antakse avaliku ja erasektori üksustele põllumajanduse innovatsioonikava 20|30 toetamiseks. Tegevuskava koosneb 15 juhtalgatusest, millega toetatakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniprojekte, ning 5 innovatsiooni struktureerimise projekti, mis keskenduvad digiteerimisele. Need teadus- ja innovatsiooniprojektid vastavad Portugali ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavas kindlaks määratud vajadustele. Erinevad algatused hõlmavad ringbiomajanduse ja täppispõllumajanduse meetmeid. Projektide valimisel võetakse arvesse erinevaid tootmissüsteeme ja -sektoreid. Eeldatavasti toetatakse 100 teadus- ja innovatsiooniprojekti. Lisaks hõlmab investeering 24 eksperimentaalse põllumajandusettevõtte ja labori (innovatsioonikeskus) teadusrajatiste ja -seadmete taastamist ja ajakohastamist.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus

---

18 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

19 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

20 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

21 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

tootmisahela järgmistes etappides[22]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[23] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[24] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[25] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i04-RAA: Assooride ettevõtlussüsteemi rekapitaliseerimine

Meetme eesmärk on lahendada Assooride autonoomse piirkonna ettevõtete alakapitaliseerituse struktuuriline probleem.

See investeering seisneb eriotstarbelise varakogumi loomises, mis seejärel investeerib 125 000 000 eurot elujõulistesse Assooree ettevõtetesse peamiselt omakapitali kujul. Investeering täiendab riiklikke investeeringuid, mille eesmärk on ettevõtete kapitaliseerimine piirkondliku rahastamispaketi ja sihtotstarbeliste vahenditega, mis vastavad autonoomse piirkonna ettevõtlusstruktuuri eripäradele.

Kõik projektid viiakse ellu täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). Lisaks on Portugal võtnud kohustuse, et 125 000 000 EUR suuruse rahastamisvahendiga seotud investeerimispoliitika dokumendis, mille *Banco Português de Fomento* kui eriotstarbelise rahastamisvahendi juhtorgan võtab vastu, kirjeldatakse üksikasjalikult toetatavate äriühingute valiku-/kõlblikkuskriteeriume, tagades taaste- ja vastupidavusrahastu kliima- ja keskkonnanõuete järgimise, sealhulgas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine toetatavate varade/tegevuste ja/või äriühingute puhul ning määrates kindlaks investeerimiseesmärgid ja sihttulu. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks toetust saavate äriühingute puhul nõutakse investeerimispoliitikas järgmist:

- kestlikkuskontrolli kasutamine;
- väljajätmisnimekiri, mis sisaldab järgmisi elemente:

[22] Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

[23] Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

[24] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[25] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

- Fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[26];
- ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[27] madalam;
- prügilate, jäätmepõletustehaste[28] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[29] seotud tegevus;
- Tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda pikaajaliselt kahjustada, näiteks tuumajäätmed; ning
- Eespool nimetatud varade ja tegevusega seotud teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon.

- kohustuslik õiguspärasuse kontroll *Banco Português de Fomento* ja/või tema valitud finantsvahendajate kaudu tehingute puhul, mille suhtes ei kohaldata kestlikkuskontrolli, ja
- omakapitalitoetuse saajad, kes saavad vähemalt 50 % oma tulust väljajätmisnimekirjas loetletud tegevustest, et võtta vastu ja avaldada rohepöörde kavad.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i05-RAA: Assooria põllumajanduse majanduse taastumine

Investeeringu eesmärk on edendada Assooride põllumajandust, pöörates suurt tähelepanu jätkusuutlikkusele ja kohaliku tootmise edendamisele. Assooride põllumajandusel on piirkondliku ühtekuuluvuse jaoks suur majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne tähtsus, arvestades piirkondliku territooriumi killustatust, mida iseloomustavad erisusega saared. Investeeringu eesmärk on i) aidata kaasa piirkondliku tootmispotentsiaali vastupanuvõimele ja kestlikule kasvule, ii) leevendada kriisi majanduslikku ja sotsiaalset mõju Assooride põllumajandus- ja põllumajanduslikule toidutööstusele ning iii) aidata kaasa kaksiküleminekule kliimale ja digiüleminekule Assooride põllumajandus- ja põllumajanduslikus toidutööstuses.

Investeering koosneb i) piirkondlike põllumajandusettevõtjate toodete ja tootmisprotsesside innovatsiooni investeerimisprojektide toetamisest, ii) avaliku sektori investeeringutest innovatsiooni ja kaksiküleminekusse (sealhulgas programm, mille eesmärk on parandada põllumajandustootjate oskusi kaksiküleminekuks ja kestlikuks tarbimiseks, sealhulgas sertifitseerimine), ning iii) avaliku sektori investeeringutest restruktureerimisse, sealhulgas investeeringud tootmisprotsesside innovatsiooni ja piirkondliku tapavõrgustiku rohepöördesse ning piima kvaliteedi sertifitseerimisse.

---

26 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

27 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

28 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

29 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i07-RAM: Madeira äriühingute kapitaliseerimisinstrumendid

Selle meetme eesmärk on toetada investeeringuid Madeira autonoomsesse piirkonda, et tegeleda kohalike ettevõtete struktuursete likviidsusprobleemidega ja tugevdada piirkondliku majanduse konkurentsivõimet.

See investeering seisneb krediidiliini kaudu antava rahalise toetuse suurendamises (*Investe RAM 2020)*. Instrumendiga antakse äriühingutele krediidigarantiisid, mis tagavad laenude kogusummas 15 900 000 eurot. Instrumendiga subsideeritakse ka laenude intressikulusid (100 % ulatuses riskivabast (Euribor) määrast, millele lisandub vähemalt 60 % riskimarginaalist kuni 3,4 %). Investeering viiakse ellu *Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresariali ja* nende valitud finantsvahendajate vahelise protokolli alusel.

Tagamaks, et meede on kooskõlas olulise kahju ärahoidmise põhimõttega taaste- ja vastupidavusrahastu raames, nagu on sätestatud tehnilistes suunistes „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01), peavad *Banco Português de Fomento*, *Instituto de Desenvolvimento Empresarial* ja nende valitud finantsvahendajate vahel sõlmitud õiguslikud kokkulepped ning rahastamisvahendi rakendusleping (protokoll):

- Jätta rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[30]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[31] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[32] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[33] seotud tegevus ja varad; ning
- Nõuda vastuvõtja vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i08: Rohkem digiteadust

Selle meetme eesmärk on kiirendada digiüleminekut ja teaduse ning riiklikku teadus- ja tehnoloogiasüsteemi toetavate teenuste digitaliseerimist.

[30] Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

[31] Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleb esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

[32] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[33] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Selleks peab investeering:

- Viia lõpule „Science XXI ülikoolilinnak“ ja „Teaduskeskus“ (füüsiline ja veebipõhine), kus teadlastele, teadus- ja arendustegevuse üksustele ning kõrgharidusasutustele mõeldud teenused ja rahastamismehhanismid tehakse kättesaadavaks ühes kohas;
- Luua riiklik kõrgtehnoloogiline andmetöötluskeskus (CNCA), mis katab Portugali riikliku panuse uude superarvutisse „Deucalion“ ning viib lõpule andmekeskuse/toe infrastruktuuri kahe superarvuti „Deucalion“ ja „Mare Nostrum 5“ toimimiseks;
- Toetada teadus- ja arendustegevuse projektiprogrammi käivitamist, mis keskendub küberturvalisuse, tehisintellekti ja andmeteaduse arenenud süsteemide arendamisele ja rakendamisele avalikus halduses, ning teadusliku mõjuvõimu suurendamise programmi käivitamist;
- Suurendama e-õppe riikliku platvormi (NAU) kaudu pakutavate kursuste arvu;
- Rakendada riiklikku avatud teaduse ja teadusuuringute andmete programmi (PNCADAI).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RE-C05-i09 – laiendamine: Äriinnovatsiooni tegevuskavade/liitude mobiliseerimine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada komponendi 5 raames investeeringuid RE-C05-i01.01. Meetme laiendatud osaga suurendatakse selliste toodete, protsesside või teenuste arvu, mis on valminud äriinnovatsiooni tegevuskavade/liitude kasutuselevõtu kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i10 – laiendamine: Keskkonnahoidlikud tegevuskavad/liidud äriinnovatsiooni edendamiseks

Selle investeeringu eesmärk on suurendada komponendi 5 raames tehtavaid investeeringuid RE-C05-i01.02. Meetme laiendatud osa suurendab täiendavatest rohelistest tegevuskavadest pärit toodete, protsesside või teenuste arvu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

E.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.1	Re-C05-r09	Eesmärk	Portugali 2030. aasta tehnoloogilise ja äriinnovatsiooni strateegia suuniste ajakohastamine	Portugali 2030. aasta tehnoloogilise ja äriinnovatsiooni strateegia ajakohastatud suuniste avaldamine				4. kv	2021	Ministrite nõukogu otsuse ajakohastamine, millega kiidetakse heaks Portugali tehnoloogilise ja äriinnovatsiooni strateegia (2018–2030) suunised, võttes arvesse hiljuti vastu võetud Portugali strateegiat aastani 2030 ja majanduse taastamisega seotud uusi väljakutseid.
5.2	Re-C05-r11	Siht	Tunnustatud koostöölaborite võrgustiku laiendamine		Arv	26	35	1. kv	2021	Kvalifikatsiooni tunnustamine ja andmine uutele koostöölaboritele – Ühislaborite võrgustiku laiendamine tiitli tunnustamise ja andmise kaudu uutele üksustele, mis on saadud tunnustatud rahvusvaheliste teenete ekspertide sõltumatu hindamiskomisjoni poolt, kelle nimetab FCT juhatus, I.P. (teadus- ja tehnoloogiafond)
5.3	Re-C05-r11	Eesmärk	Tehnoloogia- ja innovatsioonikeskusi käsitleva uue õigusliku korra jõustumine	Tehnoloogia- ja innovatsioonikeskusi käsitleva uue õigusliku korra jõustumine				4. kv	2021	Õigusaktiga vaadatakse läbi ja ühtlustatakse teadus- ja tehnoloogiasüsteemi kuuluvate üksuste õigus- ja regulatiivne raamistik, määratledes selle rahastamis- ja hindamismudeli.
5.4	Re-C05-r12	Eesmärk	Põllumajanduse innovatsioonikava heakskiitmine	Põllumajanduse innovatsioonikava heakskiitmine				4. kv	2020	Avaldatakse ministrite nõukogu otsus, millega kinnitatakse põllumajanduse innovatsioonikava. Ministrite nõukogu otsus, mis avaldati 15.10.2020
5.5	Re-C05-i01.01	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).		Arv	0	6	4. kv	2022	Kuue lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; Äriplaan/investeering; rahastamise summa; Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 60 toodet, protsessi või teenust. Pädevus hõlmab rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
5.6	Re-C05-i01.01	Siht	Kuue lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamise lõpuleviimine		Arv	0	6	4. kv	2025	Toodete, protsesside või teenuste lõpuleviimine asjaomastes strateegilistes valdkondades, mis tulenevad konsortsiumidega sõlmitud kuue lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest.
5.7	Re-C05-i01.02	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks strateegilistes valdkondades, mis on olulised vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast.		Arv	0	4	4. kv	2022	Nelja lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; Äriplaan/investeering; rahastamise summa; Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 40 toodet, protsessi või teenust ning need kajastavad kooskõla sekkumisvaldkonnaga 022 (teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele). Pädevus hõlmab rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
5.8	Re-C05-i01.02	Siht	Lõpule viidud tooted, protsessid või teenused, mis on seotud vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemisega		Arv	0	4	4. kv	2025	Konsortsiumidega sõlmitud nelja lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest tulenevate toodete, protsesside või teenuste lõpuleviimine, mis kajastab kooskõla sekkumisvaldkonnaga 022 (Teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja koostöö ettevõtete vahel, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele).

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.9	Re-C05-i02	Siht	Liideseüksustega, sealhulgas koostöölaboritega (Collaborative Laboratories – Colabs) sõlmitud lepingud		Arv	0	20	4. kv	2022	Pärast pakkumiskutset toetust saavate üksuste väljavalimine. Käesolev projektikonkurss piirdub taotlejatega, kes on tunnistatud liidesüksusteks või koostöölaboriteks. Lepingud kajastavad kooskõla sekkumisvaldkondadega 021 (Tehnoloogiasiire ja koostöö ettevõtete, uurimiskeskuste ja haridussektori vahel) ja/või 022 (teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele). Pädevus hõlmab rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
5.10	Re-C05-i02	Siht	Ettevõtjad, kes saavad kasu liideste üksuste, sealhulgas koostöölaborite (Colabs) pakutavatest teenustest		Arv	0	500	4. kv	2025	Rakendusaruanded, mille liideseüksused esitavad igal aastal, peavad võimaldama mõõta kvantitatiivseid edusamme võrreldes põhirahastamise eraldamisel võetud erieesmärkidega, eelkõige osutatud teenustest kasu saavate ettevõtjate arvuga.
5.11	Re-C05-i03	Eesmärk	Teadus- ja innovatsiooniprojektide hankemenetlus	Teate avaldamine teadus- ja innovatsiooniprojektide hankemenetluse algatamiseks				3. kv	2021	Hanke algatamine teadus- ja innovatsiooniprogrammide/projektide jaoks, mida rahastatakse 2030. aasta põllumajanduse innovatsioonikava algatuste raames. Konkursitingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse väljavalitud projektide eesmärkide vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet. Valikukriteeriumidega tagatakse, et projektid keskenduvad kas:

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										– vähese CO_2 heitega majandus, vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemine heitkoguste vähendamise, CO2 sidumise suurendamise või kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise ja nendega kohanemise tugevdamise kaudu, kajastades taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VI lisas osutatud sekkumisvaldkonna 022 nõudeid – või digiüleminekuga seotud teadus- ja arendustegevuse projektid, nagu ühtne põllumajandusportaal, üleminek digitehnoloogiale ning teadus- ja innovatsiooniprojektid, mis on seotud väärtusahelatega, kajastades sekkumisvaldkonna 009 nõudeid.
5.12	Re-C05-i03	Siht	Põllumajanduse 2030. aasta innovatsioonikava keskkonnahoidlikele aspektidele keskenduvate innovatsiooni- ja teadusprojektide lõpuleviimine		Arv	0	100	3. kv	2025	Kokku rahastati ja viidi lõpule 100 teadus- ja innovatsiooniprojekti. Toetus teadus- ja innovatsiooniprojektidele ja -programmidele, mis aitavad kaasa vähemalt ühele innovatsioonikava 15 algatusest ning keskenduvad vähese CO_2 heitega majandusele, kliimamuutustele vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele.
5.13	Re-C05-i03	Siht	Põllumajanduse 2030. aasta innovatsioonikava digitaalsetele aspektidele keskenduva viie struktureeriva projekti lõpuleviimine		Arv	0	5	3. kv	2025	Kokku rahastati ja viidi lõpule viis innovatsiooni struktureerimise projekti. Innovatsiooniprojektide toetamine, mis aitavad kaasa vähemalt ühele innovatsioonikava 15 algatusest ja keskenduvad digiteerimisele.
5.14	Re-C05-i03	Siht	Põllumajandusliku innovatsiooni keskuste uuendamine/ajakohastamine		Arv	0	24	4. kv	2025	Riikliku põllumajanduse, toidu ja maaelu arengu innovatsioonivõrgustiku loomine 24 innovatsioonikeskuse ajakohastamise kaudu. See investeering hõlmab peamiselt taristu renoveerimist ja laborite teadusseadmete ostmist.
5.15	Re-C05-i04-RAA	Eesmärk	Assooride ettevõtete rekapitaliseerimisvahendit käsitleva määruse vastuvõtmine	Assooride piirkondlik valitsus võtab vastu määruse, millega kehtestatakse kapitaliseerimismeede ja volitatakse *Banco Portugues de Fomento* investeerimispoliitikat vastu võtma				3. kv	2021	Assooride piirkondlik valitsus võtab vastu määruse, millega kehtestatakse kapitaliseerimismeede ja antakse *Banco Portugues de Fomentole kohustus* võtta vastu investeerimispoliitika, milles määratakse muu hulgas kindlaks abi saavate äriühingute abikõlblikkuse ja valiku kriteeriumid iga rahastamisvahendi liigi puhul. Määruses nõutakse, et investeerimispoliitika sisaldaks valiku-

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										/abikõlblikkuskriteeriume, et vastata põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01) toetust saavate äriühingute puhul, nõudes järgmist: – kestlikkuskontrolli kasutamine; – väljajätmisnimekiri, mis sisaldab järgmisi elemente: – Investeeringud, mis on seotud fossiilkütustega (sh järgmise etapi kasutamine), välja arvatud maagaasil põhinev soojus- ja elektrienergia, mis vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ III lisas sätestatud tingimustele – HKSi alla kuuluvad tegevused, mille prognoositud CO2 ekvivalentheide ei ole väiksem kui lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks kehtestatud asjakohased võrdlusalused. – Investeeringud prügilatesse, mehaanilis-bioloogilise töötlemise tehastesse ja jäätmepõletustehastesse jäätmete käitlemiseks. Väljajätmisnimekirja ei kohaldata tehaste suhtes, mis on ette nähtud üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemiseks; olemasolevatesse tehastesse, kui investeeringu eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhast pärit materjale, tingimusel et selliste investeeringute tulemusel ei suurene rajatise jäätmekäitlusvõimsus ega rajatise kasutusiga. – Tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib põhjustada pikaajalist kahju keskkonnale (nt tuumajäätmed). – Eespool nimetatud varade ja tegevusega seotud teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon. kohustuslik õiguspärasuse kontroll BPFi ja/või selle valitud finantsvahendajate kaudu tehingute puhul, mille suhtes ei kohaldata kestlikkuskontrolli. – omakapitalitoetuse saajad, kes saavad vähemalt 50 % oma tulust tegevustest, mis on loetletud välistamisnimekirjas, et võtta vastu ja avaldada rohepöörde kavad.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.16	Re-C05-i04-RAA	Eesmärk	Assooride ettevõtete rekapitaliseerimisvahendi investeerimispoliitika vastuvõtmine	BPF võtab vastu investeerimispoliitika, mis hõlmab kõiki meetmega ette nähtud rahastamisvahendeid.				3. kv	2021	BPF võtab vastu investeerimispoliitika, mis hõlmab kõiki meetmega ette nähtud rahastamisvahendeid. Investeerimispoliitika töötab välja ja võtab vastu BPF kui sellise ettevõtte haldaja, kelle valduses on osalusi, mis tulenevad rahastamisvahenditest, mida rakendatakse toetusesaajateks valitud äriühingute toetamiseks. Investeerimispoliitika peab kajastama valiku-/abikõlblikkuskriteeriume ja kohaldatavaid kohustusi/eesmärke, mis on sätestatud Assooride ettevõtete rekapitaliseerimisvahendi määruses.
5.17	Re-C05-i04-RAA	Siht	Kooskõlas rahastamisvahendi investeerimispoliitikaga antakse piirkonna kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetust kokku 125 000 000 eurot.		eurodes	0	125 000 000	4. kv	2025	Kokku 125 000 000 EUR eraldamine piirkonna kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele omakapitali ja kvaasiomakapitali toetusena kooskõlas Assooride ettevõtete rekapitaliseerimise vahendi jaoks vastu võetud investeerimispoliitikaga. *Banco Portugues de Fomento* vastutab tehtud toimingute aruandluse eest. Käesolevas aruandes avaldatakse lisaks finantsliikumistele ka abisaajate äriühingute nimekiri, nende TIN-number ja CAE, lepingu kuupäev, eraldatud rahalised vahendid, kasutatud rahastamisvahendi liik ja vajaduse korral asjaomane finantssektori ettevõtja.
5.18	Re-C05-i05-RAA	Eesmärk	Assooride põllumajanduse innovatsiooni ja digitaliseerimise programmi avaldamine	Assooride põllumajanduse innovatsiooni ja digitaliseerimise programmi avaldamine				2. kv	2022	Assooride põllumajanduse innovatsiooni ja digitaliseerimise programmi avaldamine, sealhulgas kava seirevõrgustiku ja põllumajandusteatiste väljatöötamiseks saartel ning kava üleminekuks digireaalsusele ja täppispõllumajandusele.
5.19	Re-C05-i05-RAA	Siht	Uued (aegunud struktuuride asendamiseks) või ümberkvalifitseeritud struktuurid, mis vastutavad loomade tapmise ning piima kvaliteedi ja toiduohutuse sertifitseerimise eest		Arv	0	3	4. kv	2025	Viia lõpule tööd uute (aegunud struktuuride asendamiseks) või ümberkvalifitseeritud struktuuridega, mis vastutavad loomade tapmise, piima kvaliteedi sertifitseerimise ja toiduohutuse eest, et reageerida turgude arengule ja kasvavatele nõudmistele, hõlmates investeeringuid tootmis- ja korraldusprotsesside innovatsiooni, rohepöörde, digiülemineku ja loomade heaolu valdkonnas.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.20	Re-C05-i05-RAA	Siht	Töötlemis- ja turustussektori ettevõtete ümberkorraldamise toetuskavade raames toetatavad projektid		Arv	0	9	4. kv	2025	Toodete ning tootmis- ja organiseerimisprotsesside innovatsiooni, rohepöörde ja digiülemineku toetuskavade alusel heaks kiidetud ja sõlmitud lepingud, mille eesmärk on ümber korraldada põllumajandusliku töötlemise ja turustamise sektori ettevõtteid.
5.21	Re-C05-i05-RAA	Siht	Põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise toetuskavade raames toetatavad projektid		Arv	0	178	4. kv	2025	Toodete ning tootmis- ja organiseerimisprotsesside innovatsiooni, rohepöörde ja digiülemineku toetuskavade alusel heaks kiidetud ja sõlmitud lepingud, mille eesmärk on põllumajandusettevõtete ümberkorraldamine.
5.22	Re-C05-i05-RAA	Siht	Põllumajandustootjad, kes saavad spetsiaalset tehnilist abi põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamise programmi raames		Arv	0	2 000	4. kv	2025	Põllumajanduslikud majapidamised, mis saavad spetsiaalset tehnilist abi osana põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamise programmi raames võetavatest meetmetest.
5.33	RE-C05-i07-RAM	Eesmärk	Rakenduslepingu (protokolli) allkirjastamine Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ja valitud finantsvahendajate vahel	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresariali ja valitud finantsvahendajate vahelise rakenduslepingu (protokolli) allkirjastamine, mis hõlmab kõiki meetmega ette nähtud finantsinstrumente				2. kv	2024	Rakenduslepingu (protokolli) allkirjastamine Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresariali ja valitud finantsvahendajate vahel, mis hõlmab kõiki meetmega ette nähtud finantsinstrumente. Rakenduslepingus ja rahastamisvahendi hilisemates õigusdokumentides nõutakse kõrvalejätmise loetelu kohaldamist (nagu on sätestatud meetme kirjelduses) ning ELi ja liikmesriikide keskkonnaalaste õigusaktide järgimise kontrollimist.
5.34	RE-C05-i07-RAM	Siht	Piirkondlike ettevõtete projekte toetavad laenutagatised.	–	eurodes	0	15 900 000	4. kv	2025	Tagatiste andmine 15 900 000 EUR suurusele laenule koos riiklike vastastikuste tagatiste süsteemi raames antavate laenude intressikuludega, millega toetatakse vähemalt kümmet piirkondlikku projekti.
5.35	Re-C05-i08	Siht	Programmi „Science XXI ülikoolilinnak“ ja „Teaduskeskus“		Arv	0	9	4. kv	2025	Kahe digitaal- ja füüsikateaduse ja -tehnoloogia teenuse lõpuleviimine: „Campus Science XXI“ ja „Science Desk“.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			lõpuleviimine ning teenuste osutamine riikliku avatud teaduse ja avatud teadusandmete programmi (PNCADAI) kaudu							Seitsme veebipõhise elektroonilise teenuse osutamine riikliku avatud teaduse ja avatud teadusandmete programmi (PNCADAI) raames. Programm hõlmab andmekeskuse taristut ja andmehaldusteenust.
5.36	Re-C05-i08	Siht	Avaliku halduse teadus- ja arendustegevuse programmi projektide ning massikursuste riikliku platvormi uute kursuste lõpuleviimine		Arv	0	144	1. kv	2026	Avaliku halduse teadus- ja arendustegevuse programmi raames rahastatud 94 projekti lõpuleviimine (sealhulgas tehisintellekti, küberturvalisuse ja andmeteaduse valdkonnas). Riikliku massiõppe platvormi (NAU) kaudu pakutakse 50 uut kursust, mis saavad kasu hiljuti välja töötatud tehnoloogilisest taristust.
5.37	Re-C05-i08	Eesmärk	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluse keskuse (CNCA) loomine.	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluse keskuse loomine				4. kv	2024	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluse keskuse loomine, mis korraldab olemasolevad Portugali andmetöötlusvõrgud ja -keskused ümber ühte üksusesse; kahe superarvuti (Deucalion ja Mare Nostrum 5) toimimise toetamine.
5.38	Re-C05-i08	Eesmärk	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluskeskuse tugitaristu ja andmekeskuse lõpuleviimine	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluskeskuse tugitaristu ja andmekeskuse lõpuleviimine				1. kv	2026	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluskeskuse tugitaristu ja andmekeskuse lõpuleviimine
5.39	Re-C05-i09	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).		Arv	6	12	2. kv	2023	Kuue täiendava lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: • Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; • Äriplaan/investeering; • Rahastamise summa; • Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; • Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 168 toodet, protsessi või teenust. Pädevus hõlmab rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte. Lepingud täiendavad RE-C05-i01.01.
5.40	Re-C05-i09	Siht	168 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine.		Arv	60	228	4. kv	2025	168 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine asjaomastes strateegilistes valdkondades, mis tulenevad konsortsiumidega sõlmitud lepingute (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest. PPS, mida peetakse eesmärgi saavutamiseks, täiendab punktis RE-C05-i01.01 rakendatud ostujõu standardit ja see on välja töötatud kas i) eesmärgi 5.39 raames sõlmitud innovatsioonikavade alusel; või ii) muude innovatsiooni- või keskkonnahoidlike tegevuskavade alusel, mis on välja valitud sama konkursi pakkumismenetluse raames. Selle eesmärgi saavutamiseks kaalutav ostujõu pariteet ei ole kõlblik aitama kaasa muude eesmärkide saavutamisele.
5.41	Re-C05-i10	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades.		Arv	4	10	2. kv	2023	Kuue täiendava lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: • Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; • Äriplaan/investeering; • Rahastamise summa; • Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; • Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 98 toodet, protsessi või teenust ning need on kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 022 (Teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele). Konkursitingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse väljavalitud projektide eesmärkide vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet. Lepingud täiendavad RE-C05-i01.02.
5.42	Re-C05-i10	Siht	Vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast oluliste toodete, protsesside või teenuste lõpuleviimine.		Arv	40	138	4. kv	2025	Konsortsiumidega sõlmitud lepingute (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest tulenevate 98 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine, mis on kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 022 (Teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele). PPS, mida peetakse eesmärgi saavutamiseks, täiendab punktis RE-C05-i01.02 rakendatud ostujõu standardit ja see on välja töötatud kas i) eesmärgi 5.41 raames sõlmitud roheliste tegevuskavade alusel; või ii) muude innovatsiooni- või keskkonnahoidlike tegevuskavade alusel, mis on välja valitud sama konkursi pakkumismenetluse raames. Selle eesmärgi saavutamiseks kaalutav ostujõu pariteet ei ole kõlblik aitama kaasa muude eesmärkide saavutamisele.

E.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r10: Banco Português de Fomento loomine ja arendamine.

Meetme eesmärk on hõlbustada Portugali ettevõtete juurdepääsu rahastamisele, vähendades riiklikult toetatavate äriühingute finantstoodete keerukust ja võimaldades riiklikku strateegilist huvi pakkuvaid projekte. Selleks asutati 7. septembril 2020 *Banco Português de Fomento*, mis alustas tegevust 2020. aasta novembris riigi omanduses oleva riikliku tugipangana. Lisaks oma põhi- ja püsivale missioonile on pank oluline üksus majandustegevuse taastamise protsessis pärast COVID-19 pandeemiat, eelkõige võimaldades Portugali ettevõtetel saada kasu riiklikest ja Euroopa strateegilistest taastemeetmetest.

Reform hõlmab *Banco Português de Fomento* seaduslikku asutamist.

Reformi rakendamine viidi lõpule 31. detsembriks 2020.

Reform RE-r13: Kapitaliturg areng ja mittefinantsettevõtete kapitalisatsiooni edendamine

Meetme eesmärk on edendada Portugali kapitaliturgu ja edendada äriühingute kapitaliseerimist, pöörates erilist tähelepanu majanduse arendamiseks loodud investeerimisfondidele (SIMFE), investeerimisfondidele ja väärtpaberiseadustiku läbivaatamisele.

Reformi käigus vaadatakse läbi kehtiv õigusraamistik ja võetakse vastu uued seadused, mis aitavad luua soodsamat ettevõtluskeskkonda ja pakuvad reaalseid stiimuleid investeeringuteks, ettevõtete kapitaliseerimiseks ja valdkondlikuks konsolideerimiseks. Reformi rakendamine hõlmab järgmisi meetmeid:

- kapitaliturgude areng;
- väärtpaberiinvesteeringutega tegelevate ettevõtete (SIMFEd) edendamine majanduse arendamiseks;
- regulatiivne ja halduslik lihtsustamine;
- ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate õigusraamistiku läbivaatamine; ning
- kapitaliseerimisstiimulid (mahaarvamine säilitatud ja reinvesteeritud tulult).

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering RE-C05-i06: Ettevõtete kapitaliseerimine ja finantsalane vastupanuvõime/Banco Português de Fomento

Meetme eesmärk on lahendada ettevõtete alakapitaliseerituse struktuuriline probleem. Investeeringuga antakse *Banco Português de Fomento*'le, kelle eesmärk on saada InvestEU rakenduspartneriks, kapitalipuhver suurusega 250 000 000 eurot. Lisaks luuakse eriotstarbeline rahastamisvahend, mis investeerib seejärel 1 300 000 000 eurot Portugalis asutatud ja/või tegutsevatesse elujõulistesse ettevõtetesse omakapitali ja kvaasiomakapitali vormis.

Portugal on võtnud kohustuse, et 1 300 000 000 EUR suuruse rahastamisvahendiga seotud investeerimispoliitika dokumendis, mille *Banco Português de Fomento* kui eriotstarbelise rahastamisvahendi juhtorgan võtab vastu, kirjeldatakse üksikasjalikult toetatavate äriühingute valiku-/abikõlblikkuskriteeriume, tagades taaste- ja vastupidavusrahastu kliima- ja keskkonnanõuete järgimise, sealhulgas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt" tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine toetatavate varade/tegevuste ja/või äriühingute puhul ning määrates kindlaks investeerimiseesmärgid ja sihipärase tulu. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt" tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks toetust saavate äriühingute puhul nõutakse investeerimispoliitikas järgmist:

- kestlikkuskontrolli kasutamine;
- väljajätmisnimekiri, mis sisaldab järgmisi elemente:
  - Fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[34];
  - ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[35] madalam;
  - prügilate, jäätmepõletustehaste[36] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[37] seotud tegevus;
  - Tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda pikaajaliselt kahjustada, näiteks tuumajäätmed; ning
  - Eespool nimetatud varade ja tegevusega seotud teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon.
- kohustuslik õiguspärasuse kontroll *Banco Português de Fomento* ja/või tema valitud finantsvahendajate kaudu tehingute puhul, mille suhtes ei kohaldata kestlikkuskontrolli; ning
- omakapitalitoetuse saajad, kes saavad vähemalt 50 % oma tulust väljajätmisnimekirjas loetletud tegevustest, et võtta vastu ja avaldada rohepöörde kavad.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C05-i11 – laiendamine: Äriinnovatsiooni tegevuskavade/liitude mobiliseerimine (laenud)

Selle investeeringu eesmärk on suurendada komponendi 5 raames tehtavaid investeeringuid RE-C05-i01.01. Meetme laiendatud osaga suurendatakse äriinnovatsiooni tegevuskavadest/liitudest saadud toodete, protsesside või teenuste arvu.

Vähemalt 366 toodet, protsessi või teenust, mida selle investeeringu raames rakendatakse, peavad olema kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse lisa sekkumisvaldkonnaga 021.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RP-C05-i12 – laiendamine: Keskkonnahoidlikud tegevuskavad/liidud äriinnovatsiooni edendamiseks (laenud)

Selle investeeringu eesmärk on suurendada komponendi 5 raames investeeringuid RE-C05-i01.02. Meetme laiendamine suurendab rohelistest tegevuskavadest tulenevate toodete, protsesside või teenuste arvu.

---

34 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

35 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

36 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

37 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

E.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.23	Re-C05-r10	Eesmärk	*Banco Português de Fomento* (BPF) tegevust ja põhikirja kehtestava määruse jõustumine	Jõustub dekreetseadus nr 63/2020, millega kehtestatakse BPFi tegevus ja põhikiri				4. kv	2020	Portugali Vabariigi valitsuse väljaanne ja jõustub dekreetseadus nr 63/2020, millega reguleeritakse BPFi tegevust ja toimimist ning kiidetakse heaks selle põhikiri.
5.24	Re-C05-r13	Eesmärk	Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid käsitleva õigusraamistiku läbivaatamise jõustumine	Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid käsitleva õigusraamistiku läbivaatamise jõustumine				3. kv	2022	Seaduse jõustumine pärast seda, kui Vabariigi Assamblee on seaduse vastu võtnud. Ta vaatab läbi ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate õigusraamistiku, et lihtsustada regulatiivset ja halduslikku korda.
5.25	Re-C05-r13	Eesmärk	Väärtpaberiseadustiku muutmise jõustumine	Väärtpaberiseadustiku muutmise jõustumine				3. kv	2022	Seaduse jõustumine pärast seda, kui Vabariigi Assamblee on seaduse vastu võtnud. Väärtpaberiseadustiku läbivaatamise eesmärk on regulatiivne ja halduslik lihtsustamine, et viia riiklik raamistik kooskõlla liidu õigusega seoses eesmärgiga suurendada Portugali kapitalituru konkurentsivõimet.
5.26	Re-C05-r13	Eesmärk	Kapitaliturgude areng – õigusaktide jõustumine	Kapitaliturgude arengut käsitlevate õigusaktide jõustumine				4. kv	2023	Kapitaliturgude arengut käsitlevate õigusaktide jõustumine. Õigusaktides keskendutakse muu hulgas stiimulite loomisele i) juurdepääsuks omakapitalile kapitalituru kaudu, ii) ettevõtluse kasvu soodustava keskkonna loomiseks, iii) laenuvahendite rahastamiseks turul, iv) investorite osalemiseks.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.27	Re-C05-i06	Eesmärk	BPFi kapitaliseerimismeedet reguleeriva dekreetseaduse jõustumine	BPFi kapitaliseerimismeedet reguleeriva dekreetseaduse jõustumine				3. kv	2021	Kapitaliseerimismeedet reguleeriva dekreetseaduse jõustumine, millega kehtestatakse vajadus kehtestada investeerimispoliitika, milles määratletakse muu hulgas abi saavate ettevõtjate abikõlblikkuse ja valiku kriteeriumid
5.28	Re-C05-i06	Eesmärk	Investeerimispoliitika väljatöötamine (kapitaliseerimine) ja vastuvõtmine sõidukijuhi poolt	Investeerimispoliitika (kapitaliseerimine), mille on välja töötanud BPF ja mille on vastu võtnud rakendatud rahastamisvahenditest tulenevate osaluste haldamiseks loodud vahend				3. kv	2021	Investeerimispoliitika väljatöötamine (kapitaliseerimine) ja vastuvõtmine sõidukijuhi poolt. Investeerimispoliitika töötab välja ja võtab vastu BPF kui vahendite haldaja, mis on loodud toetusesaajateks valitud äriühingute toetamiseks rakendatavatest rahastamisvahenditest tulenevate osaluste haldamiseks, ning selles kirjeldatakse üksikasjalikult toetatavate äriühingute valiku-/abikõlblikkuskriteeriume, tagades taaste- ja vastupidavusrahastu kliima- ja keskkonnanõuete järgimise, sealhulgas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine toetatavate varade/tegevuste ja/või äriühingute puhul ning määrates kindlaks investeerimiseesmärgid ja sihttulu. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks toetust saavate äriühingute puhul nõutakse investeerimispoliitikas järgmist: kestlikkuskontrolli kasutamine – väljajätmisnimekiri, mis sisaldab järgmisi elemente: Investeeringud, mis on seotud fossiilkütustega (sh järgmise etapi kasutamine), välja arvatud maagaasil põhinev soojus- ja elektrienergia, mis vastab põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ III lisas sätestatud tingimustele HKSi alla kuuluvad tegevused, mille prognoositud CO_2-ekvivalentheide ei ole väiksem kui lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks kehtestatud asjakohased võrdlusalused. Investeeringud prügilatesse, mehaanilis-bioloogilise töötlemise tehastesse ja jäätmepõletustehastesse jäätmete käitlemiseks. Väljajätmisnimekirja ei kohaldata tehaste suhtes, mis on ette nähtud üksnes ringlussevõetamatute

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ohtlike jäätmete töötlemiseks; olemasolevatesse tehastesse, kui investeeringu eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhast, tingimusel et selliste investeeringute tulemusel ei suurene rajatise jäätmekäitlusvõimsus ega rajatise kasutusiga. Tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib põhjustada pikaajalist kahju keskkonnale (nt tuumajäätmed). Eespool nimetatud varade ja tegevusega seotud teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon. kohustuslik õiguspärasuse kontroll BPFi ja/või selle valitud finantsvahendajate kaudu tehingute puhul, mille suhtes ei kohaldata kestlikkuskontrolli. – omakapitalitoetuse saajad, kes saavad vähemalt 50 % oma tulust tegevustest, mis on loetletud välistamisnimekirjas, et võtta vastu ja avaldada rohepöörde kavad
5.43	Re-C05-i06	Siht	Kapitaliseerimisvahendi kaudu Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele kogusummas 650 000 000 eurot omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetusena kooskõlas Portugali investeerimispoliitikaga		eurodes	0	650 000 000	4. kv	2023	Kokku 650 000 000 EUR andmine Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetusena kooskõlas BPFi varem määratletud investeerimispoliitikaga, sealhulgas kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele otseinvesteeringutena välja makstud summad ja finantsvahendajatele kaudsete investeeringutena eraldatud summad.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
5.29	Re-C05-i06	Siht	Kapitaliseerimisvahendi kaudu Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele kogusummas 1 300 000 000 eurot omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetusena kooskõlas Portugali investeerimispoliitikaga		eurodes	650 000 000	1 300 000 000	4. kv	2025	Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, mis on asutatud ja/või tegutsevad Portugalis omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetusena, antakse kokku 1 300 000 000 eurot (sealhulgas sihti 5.43 650 000 000 eurot) kooskõlas varem määratletud investeerimispoliitikaga, mille on välja töötanud BPF ja mille on vastu võtnud rakendatud rahastamisvahenditest tulenevate osaluste haldamiseks loodud vahend. Hinnanguliselt peaks kava lõpuleviimine toetama 1300 ettevõtet.
5.30	Re-C05-i06	Eesmärk	Euroopa Komisjoni teavitamine BPFi sambapõhise hindamise edukast läbimisest	Euroopa Komisjoni teavitamine BPFi sambapõhise hindamise edukast läbimisest				1. kv	2022	Euroopa Komisjoni teavitamine BPFi sambapõhise hindamise edukast läbimisest
5.31	Re-C05-i06	Eesmärk	250 000 000 EUR suurune kapitaliülekanne Portugali valitsuselt BPFile ja BPFi investeerimispoliitika vastuvõtmine	Kapitali suurendamine ja BPFi investeerimispoliitika väljatöötamine InvestEU rakendamiseks, kehtestades rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, et tagada taaste- ja vastupidavusra				1. kv	2022	250 000 000 EUR suurune kapitaliülekanne Portugali valitsuselt BPFile ja BPFi investeerimispoliitika vastuvõtmine programmi „InvestEU“ rakendamiseks, kehtestades rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu eesmärkidega, sealhulgas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ allkirjastamise kontekstis.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				hastu eesmärkide täitmine						
5.32	Re-C05-i06	Siht	100 % kapitali suurendamisega kättesaadavaks tehtud tagatistest on allkirjastatud.		%	0	100	4. kv	2025	100 % kapitali suurendamisega kättesaadavaks tehtud tagatistest on allkirjastatud.
5.44	Re-C05-i11	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).		Arv	12	28	2. kv	2023	16 täiendava lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: • Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; • Äriplaan/investeering; • rahastamise summa; • Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; • Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 446 toodet, protsessi või teenust. Konkursitingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse väljavalitud projektide eesmärkide vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet. Lepingud täiendavad punktides RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i09 rakendatavaid lepinguid. Vähemalt 366 programmijärgset kontrolli viiakse vastavusse sekkumisvaldkonnaga 021 (Tehnoloogiasiire ning koostöö ettevõtete, uurimiskeskuste ja haridussektori vahel).
5.45	Re-C05-i11	Siht	446 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine.		Arv	228	674	4. kv	2025	446 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine asjaomastes strateegilistes valdkondades, mis tulenevad konsortsiumidega sõlmitud lepingute (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest. PPS, mida peetakse eesmärgi saavutamiseks, täiendab punktides RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i09 rakendatud ostujõu standardit ning see on välja töötatud kas i) eesmärgi 5.44 raames sõlmitud innovatsioonikavade alusel; või ii) muude innovatsiooni- või keskkonnahoidlike tegevuskavade alusel,

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mis on välja valitud sama konkursi pakkumismenetluse raames. Selle eesmärgi saavutamiseks kaalutav ostujõu pariteet ei ole kõlblik aitama kaasa muude eesmärkide saavutamisele. Vähemalt 366 programmijärgset kontrolli viiakse vastavusse sekkumisvaldkonnaga 021.
5.46	Re-C05-i12	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades.		Arv	10	20	3. kv	2023	Kümne täiendava lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) sõlmimine konsortsiumidega, mis hõlmavad järgmist: • Konsortsiumi kuuluvate üksuste andmed; • Äriplaan/investeering; • Rahastamise summa; • Eesmärgid, millega toetusesaaja on seotud; • Järelevalve vorm. Lepingutega toetatakse kokku vähemalt 147 toodet, protsessi või teenust ning need on kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 022 (Teadus- ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele). Konkursitingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse väljavalitud projektide eesmärkide vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet. Lepingud täiendavad punktides RE-C05-i01.02 ja RE-C05-i10 rakendatavaid lepinguid.
5.47	Re-C05-i12	Siht	Lõpuleviidud tooted, protsessid või teenused, mis on seotud vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja		Arv	138	285	4. kv	2025	Konsortsiumidega sõlmitud lepingute (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamisest tulenevate 147 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine, mis on kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 022 (Teadusuuringud ja innovatsiooniprotsessid, tehnosiire ja ettevõtjatevaheline koostöö, keskendudes vähese CO_2 heitega majandusele ning vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kliimamuutustega kohanemisega.							PPS, mida peetakse eesmärgi saavutamiseks, täiendab punktides RE-C05-i01.02 ja RE-C05-i10 rakendatud ostujõu standardit, mis on välja töötatud kas i) eesmärgi 5.46 raames sõlmitud roheliste tegevuskavade abil; või ii) muude innovatsiooni- või keskkonnahoidlike tegevuskavade alusel, mis on välja valitud sama konkursi pakkumismenetluse raames. Selle eesmärgi saavutamiseks kaalutav ostujõu pariteet ei ole kõlblik aitama kaasa muude eesmärkide saavutamisele. .

F. KOMPONENT 6. Kvalifikatsioon ja oskused

Portugalis oli 2020. aastal 44,5 %-l 25–64aastastest elanikest madal haridustase, mis on tublisti üle ELi keskmise (25,0 %). Lisaks on väga suur osa elanikkonnast, kellel on elementaarsed digioskused või kes ei ole kunagi internetti kasutanud. Samuti on tööturu killustatus ning palga- ja karjäärivõimaluste sooline tasakaalustamatus ELi standardite kohaselt endiselt suur.

Selles komponendis käsitletakse mitmeid probleeme, mis on seotud suhteliselt madala haridus- ja kvalifikatsioonitaseme, elukestvas õppes osalemise, tööturu killustatuse, haldustõkete kõrvaldamisega kõrgelt reguleeritud kutsealade valdkonnas, ettevalmistustega töö tuleviku, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimalustega seotud probleemide lahendamiseks.

Komponendi eesmärgid on laiaulatuslikud, hõlmates oskusi ja oskuste täiendamist, mõningaid kitsaskohti ettevõtluskeskkonnas, tööturu killustatust, soolist tasakaalu ja võrdseid võimalusi. Tootmispotentsiaali osas keskendub see komponent meetmetele, mille eesmärk on tõsta madalat kvalifikatsioonitaset ja parandada elukestvas õppes osalemist haridus- ning kutsehariduse ja -õppe süsteemide reformi kaudu, edendada teadmussiiret ülikoolide/riiklike teadusorganisatsioonide ja ettevõtete vahel ning vähendada piiranguid rangelt reguleeritud kutsealadel, suurendades samal ajal konkurentsivõimet äriteenuste osutamisel. Komponendis esitatakse ka meetmed Euroopa sotsiaalõiguste samba erinevate põhimõtete käsitlemiseks, nagu töösuhted ja ebatüüpiliste töölepingutega töötajate juurdepääsuõigused, rahaline toetus püsivate kvaliteetsete töökohtadega töötute kaasamiseks ning Portugali normi väljatöötamine võrdse tasustamise juhtimissüsteemi jaoks.

See komponent on kooskõlas peamiste ELi poliitikaalgatustega, nagu Euroopa oskuste tegevuskava ja nõukogu soovitus „Oskuste täiendamise meetmed: Uued võimalused täiskasvanutele“ (nõukogu soovitus 2016/C 484/01), nõukogu soovitust jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava kutsehariduse ja -õppe kohta (nõukogu soovitus 2020/C 417/01), tugevdatud noortegarantii ning Euroopa haridusruumi ja Euroopa teadusruumi algatused.

Komponent käsitleb riigipõhiseid soovitusi võtta kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist (riigipõhine soovitus 1 2020); võtta meetmeid tööturu killustatuse vähendamiseks (riigipõhine soovitus 2 2019); parandada elanikkonna oskuste taset, eelkõige digikirjaoskust, sealhulgas muutes täiskasvanuhariduse tööturu vajadustele vastavaks (riigipõhine soovitus 2 2019); suurendada kõrghariduse omandanute arvu, eelkõige teaduse ja infotehnoloogia valdkonnas (riigipõhine soovitus 2 2019); toetada digitehnoloogia kasutamist, et tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele (riigipõhine soovitus 2 2020); suurendada ettevõtete konkurentsivõimet (riigipõhine soovitus 2 2020); keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikale teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (riigipõhine soovitus nr 3 2019); ning töötada välja tegevuskava piirangute vähendamiseks rangelt reguleeritud kutsealadel (riigipõhine soovitus 4 2019).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

F.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r14: Kutsehariduse ja -koolituse reform

Reformi eesmärk on ajakohastada haridus- ja kutseharidussüsteeme, et parandada madalat haridus- ja kvalifikatsioonitaset ning põhi- ja digioskusteta töötajate suurt osakaalu, kohandada oskuste pakkumist tööturu praegustele ja tulevastele vajadustele ning laiendada haridus-, koolitus- ja elukestva õppe võimalusi.

Reform koosneb meetmetest, mille eesmärk on:

- tugevdada haridus- ning kutseharidus- ja -koolituspoliitika üldist koordineerimist;
- ajakohastada riikliku kvalifikatsioonikataloogiga (CNQ) reguleeritud kutsehariduse ja -õppe pakkumist, tuginedes kvalifikatsioonide vajaduste prognoosimise süsteemile, tulevasele analüüsile, et toetada CNQ ajakohastamist ja valdkondlike kvalifikatsiooninõukogude ratsionaliseerimist;
- võtta arvesse tööturu vajadusi ja uute oskuste/kutsealade tekkimist;
- parandada madala kvalifikatsiooniga elanikkonna väljavaateid, töötades välja täiskasvanute kirjaoskusele keskenduva koolituspakkumise (rakendatakse dokumendis C06–i03: Täiskasvanute stiimul);
- edendada kohalikku arengut ja territoriaalset ühtekuuluvust ning vähendada sotsiaal-majanduslikku ebavõrdsust kutsehariduse ja -õppe võrgustiku ümberjaotamise kaudu.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform RE-r15: Kõrghariduse, avaliku halduse ja ettevõtete vahelise koostöö reform

Reformi eesmärk on stimuleerida avaliku ja erasektori koostööd haridus- ja koolitusprogrammides, et vastata tööturu vajadustele ning kaksikületuminekule, sealhulgas töötada välja kutsealase ulatusega kraadiõpe (professionaalne magistrikraad), mis on mõeldud üksnes üliõpilastele, kellel on eelnev töökogemus, ning pakkuda lühiajalisi kolmanda taseme kursusi polütehniku erialal (nn kutsealased kõrgtehnilised kursused).

Reform koosneb järgmistest osadest:

- õigusakt, millega luuakse erikonkursid kõrghariduse omandamiseks kaheastmelise keskhariduse ja spetsiaalsete kunstikursuste omanikele;
- kõrgharidusasutuste ning avaliku halduse ja ettevõtete koostööd reguleeriva õigus- ja institutsioonilise raamistiku läbivaatamine, sealhulgas järgmised sammud:
    - edendada kõrgharidusasutuste ja ettevõtete vahelist koostööd ning meelitada ligi täiskasvanud üliõpilasi ja laiendada katvust sisemaapiirkondadele;
    - koostööpartnerlused, mis soodustavad kõrghariduskursuste, sealhulgas lühikoolituskursuste, bakalaureuse-, magistri- ja doktorikraadide laialdast pakkumist;
    - suurendama tihedas koostöös avaliku ja erasektori üksustega polütehniliste kõrgharidusasutuste hallatavate lühiajaliste kõrgetasemeliste kutsekursuste pakkumist;

- laiendada veelgi kolmanda taseme hariduse tugibaasi, hõlbustades kutse- ja kunstivaldkonna keskkooliõpilaste juurdepääsu kõrgharidusasutustele;
- tugevdada kõrghariduskursustel osalemist digivaldkonnas, eelkõige programmi „Portugal Digital InCoDe2030“ kaudu, tehes tihedat koostööd avaliku ja erasektori üksustega;
- stimuleerima moodulikoolitust, mis edendab pidevat õppimist ja uute oskuste omandamist mikrokvalifikatsioonitunnistuste/mikrodiplomitega tihedas koostöös avaliku ja erasektori üksustega;
- laiendada koostööd kõrgharidusasutuste ja laborite ning tehnoloogiliste liideste keskuste vahel;
- õigusliku staatuse muutmine, et selgitada tingimusi, mille alusel välisspetsialist võib täita õppe- või juhtimisülesandeid kõrgharidusasutustes, et edendada liikuvust akadeemiliste ja äriringkondade vahel; ning
- tugevdada kõrgharidusasutuste ja ettevõtete koostöös hallatavate konsortsiumide õigusraamistikku.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2021.

Reform RE-r16: Piirangute vähendamine rangelt reguleeritud kutsealadel

Reformi eesmärk on vähendada piiranguid rangelt reguleeritud kutsealadel, peamiselt selleks, et edendada konkurentsi äriteenuste osutamisel.

2018. aastal hindas OECD koostöös Portugali konkurentsiametiga piiratud arvu isereguleeritud kutsealasid, nagu juristid, õigusnõustajad, insenerid, arhitektid, audiitorid, raamatupidajad, majandusteadlased, proviisorid ja toitumisspetsialistid. Läbiviidud hindamise põhjal koostati soovituste loetelu. Selle reformiga järgib Portugal OECD ja AdC soovitusi.

Reformiga tehakse vähemalt järgmist: i) eraldada reguleerimis- ja esindusfunktsioonid kutseühingutes; ii) vähendada reserveeritud tegevusalade loetelu (juurdepääsu reserveeritud tegevusaladele võib piirata ainult põhiseaduslike huvide kaitsmiseks vastavalt vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele); iii) lõpetada äriteenuseid osutavate ettevõtete omandi- ja juhtimispiirangud, tingimusel et juhid järgivad huvide konflikti ennetamise õiguskorda; ning iv) lubada multidistsiplinaarseid äriteenuseid osutavaid ettevõtteid.

AdC-l palutakse esitada ka aruanne uue reguleeritud kutsealasid käsitleva seaduse tõhususe kohta.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform RE-r17: Inimväärse töö edendamise tegevuskava

Reformi eesmärk on tugineda viimastel aastatel vastu võetud meetmetele (näiteks meetmed, mis käsitlevad tööturu killustatust ja edendavad kollektiivläbirääkimisi), et kaitsta töötajate õigusi.

Pärast seda, kui valitsus on esitanud rohelise raamatu töö tuleviku kohta, koosneb see reform seadusandlikust aktist platvormitöö reguleerimiseks, et lahendada ebatüüpilistest töösuhetest tulenevaid uusi probleeme kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega. Sellega parandatakse töösuhete kvaliteeti ning parandatakse juurdepääsu õigustele ja sotsiaalkaitsele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Reform RE-r18: Võitlus naiste ja meeste ebavõrdsuse vastu

Reformi eesmärk on edendada soolist võrdõiguslikkust ja võrdseid karjäärivõimalusi ning võidelda sooliste stereotüüpide ja segregatsiooni vastu ametialase karjääri valikul. See tugineb suures osas

kehtivatele õigusaktidele, eelkõige võrdsele tasustamisele (seadus nr 60/2018) ja tasakaalustatud esindatusele juhtorganites (seadused nr 62/2017 ja nr 26/2019).

Võrdset tasustamist käsitlevate õigusaktidega loodi mehhanismid võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamiseks, sundides ettevõtteid kehtestama läbipaistvat tasustamispoliitikat. Alates 2021. aastast on tööhõive- ja sotsiaalkindlustusministeeriumi osakond koostanud aruande sooliste palgaerinevuste kohta iga üle 50 töötajaga ettevõtte kohta, mis hõlmab soolisi palgaerinevusi.

Alates 2025. aastast on rohkem kui 50 töötajaga ettevõtetel, kelle palgatase on sama töökoha puhul sooliselt märkimisväärselt erinev, kohustus esitada tööinspektsiooni direktoraadile tegevuskava nende erinevuste kõrvaldamiseks tegevuskava rakendamise kaudu.

Reform hõlmab ka vabatahtlikku kava, mis põhineb Islandi normil ÍST 85: 2012. aasta avaliku tunnustuse andmine ettevõtetele, kes on tõhusalt rakendanud võrdse tasustamise poliitikat. Tõendi eesmärk on kinnitada, et palgaotsuste tegemisel põhinevad need täielikult asjakohastel kaalutlustel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering RE-C06-i01: Kutseharidus- ja koolitusasutuste ajakohastamine

Investeeringu eesmärk on ajakohastada Portugali kutseharidust. See investeering hõlmab järgmist:

- 365 eritehnoloogiakeskuse rajamine ja moderniseerimine keskkoolides, kus pakutakse kutseõpet ja kutseõpet, millest 115 (tööstuskeskused), 30 (taastuvenergia keskused), 195 (infokeskused) ja 25 (digitaal- ja multimeediakeskused). Eritehnoloogiakeskusi haldavad avaliku võrgustiku koolide juhid või eraõiguslikud üksused. See investeering hõlmab olemasolevate rajatiste ja taristu ajakohastamist ja taastamist ning tehnoloogiliste õppematerjalide (seadmete) hankimist.

- riikliku tööturuasutuse kutseõppekeskuste võrgustiku (IEFP) või Portugali riikliku turismiameti (Turismo de Portugal) koolide võrgustiku laiendamine ja ajakohastamine. IEFP kutseõppekeskuste võrgustiku seadmete ajakohastamise kava hõlmab järgmist liiki seadmete ostmist: i) digivaldkond; ii) keskkond; iii) tööstus 4.0; iv) sotsiaalmajandus; ning v) traditsioonilised sektorid. Eeldatakse, et see allinvesteering võimaldab täiendada 111 koolituskeskuse asukohta.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C06-i02: Jätkusuutliku tööhõive tagamise kohustus

Selle investeeringu eesmärk on püsivate ja kvaliteetsete töölepingute loomine jätkusuutliku tööhõive tagamise kohustuste programmi raames ning tööturu killustatuse vähendamine kõigi rühmade, sealhulgas noorte vahel.

Selleks et kiirendada tööle naasmist, antakse tööandjatele ajutisi toetusi vastutasuks tähtajatute lepingute eest, mis maksavad piisavat palka. Tööandja saab iga loodud töökoha kohta vähemalt 5 266 eurot (12-kordne sotsiaaltoetuste indeks, mida kasutatakse erinevate sotsiaalkindlustushüvitiste arvutamisel). Seda summat võib suurendada sõltuvalt tööturu arengust ja vajadustest, hõlmates erinevaid sihtrühmi, eelkõige noori, nagu on määratletud jätkusuutliku tööhõive kohustuses (- valitsuse muudetud määrus nr 38/2022). Nimetatud valitsuse määruse kohaselt on kasv kumulatiivne. Lisaks võiks rahalist toetust suurendada alaesindatud soost isiku töölevõtmiseks sellel kutsealal. Lisatoetused on kumulatiivsed. Lisaks saavad tööandjad toetust, mis moodustab 50 % nende sotsiaalkindlustusmaksetest ühe aasta jooksul (14 kuud). See meede peaks toetama 30 000 alalise töökoha loomist. Meede peaks kestma ühe aasta, kuid seda võib pikendada veel kahe aasta võrra.

Arvestades vajadust tagada erasektori osalemine kavas, algab selle rakendamine majanduse elavnemise ajal.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering RE-C06-i03: Täiskasvanu motivatsioon

Selle investeeringu eesmärk on rakendada mitmesugust lähenemisviisi, et suurendada 18-aastaste või vanemate täiskasvanud elanikkonna kvalifikatsiooni, mis hõlmab järgmist: i) edendada täiskasvanuharidust täiskasvanuhariduse riikliku kava täiendamise kaudu, et parandada põhilist kirja- ja arvutusoskust ning digitaaloskusi; ii) suurendada täiskasvanute osalemist pädevuste tunnustamise, valideerimise ja sertifitseerimise protsessides (RVCC); ning iii) töötada täiskasvanutele välja kolmanda taseme hariduse pakkumised, näiteks lühiajalised kursused.

See investeering koosneb järgmisest:

- *Qualifica* programmi raames täiskasvanute kirjaoskuse riikliku kava laiendamine, viies ellu 225 kohalikku projekti, mis viivad tasemeteni B1/B2/B3. Seda meedet haldab riiklik kvalifikatsiooni ning kutsehariduse ja -koolituse amet (ANQEP). Iga projekt suudab avada 100 vaba töökohta, mis tähendab, et osalejaid on kokku ligikaudu 22 500. Lisaks pedagoogiliste seadmete ja tarvikute ostmisele ning koolituspersonali tasustamisele antakse selle allinvesteeringuga vajaduse korral osalejatele, nende tööandjatele ja kogukonna vahendajatele mõningaid toetusi;
- *Qualifica* programmi raames on „*Acelerador qualifica*“ uus meede täiskasvanutele nende RVCC protsessides rahalise toetuse andmiseks. Seda meedet haldab riiklik kvalifikatsiooni ning kutsehariduse ja -koolituse amet (ANQEP). Iga osalev täiskasvanu saab rahalist toetust kuni 1,25 IASi poolt. RVCC-protsessides osalejate koguarv on hinnanguliselt 100 000 inimest;
- kõrgharidusasutuste, ettevõtete ja muude sidusrühmade vaheliste koostöövõrgustike edendamine uute kraadiõppekoolide/-programmide/liitude toetamise kaudu ühiste koostööprogrammide kaudu, mis hõlmavad haridus-, teadus- ja innovatsioonitegevust, ning algatuste kaudu, mille eesmärk on arendada kõrghariduse lühiajalisi kursusi, mille eesmärk on edendada elukestvat õpet (ümber- ja täiendusõpe). Investeering koosneb toetustest integreeritud programmide rakendamiseks, et kaasata ajavahemikul 2021–2025 kokku 23 000 üliõpilast, sealhulgas paigaldus- ja sisseseadekulud, üliõpilaste toetamine ning kõrgkoolide kulutused, mis on seotud kursuste korraldamisega. Konsortsiumid valitakse avaliku konkursi teel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C06-i04: Noorte impulss – STEAM

Selle investeeringu eesmärk on:

- suurendada üliõpilaste arvu loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste, kunsti ja matemaatika (STEAM) kursustel, sealhulgas infotehnoloogiakursustel; ning
- tagada mittekolmanda taseme koolides piisavad vahendid teadushariduseks, et suurendada huvi teadusega seotud õppeainete vastu.

See meede on suunatud kõrgharidusasutustele (nii ülikoolid kui ka polütehnikumid). Rahaliste vahendite eraldamine tuleneb avalikust konkursist. See investeering hõlmab kõrgharidusasutuste programmide rakendamist koostöös avaliku ja/või erasektori tööandjate ja muude sidusrühmadega, sealhulgas keskkoolidega. Need võivad olla koolide/programmide/liitude kujul ühiste koostööprogrammide kujul, mis hõlmavad haridus-, teadus- ja innovatsioonialast tegevust ja algatusi,

mille eesmärk on edendada esmast kõrgharidust ning suurendada STEAM-eriala lõpetanute arvu, pakkudes bakalaureuse- ja muid esmase kõrghariduse kursusi (nt kõrgtaseme tehnilised kutsekursused polütehnika puhul). Programmid hõlmavad rajatiste ajakohastamist ja laiendamist, et võtta arvesse üliõpilaste arvu suurenemist, üliõpilaste stiimuleid ja muid kõrgkoolide kulutusi, mis on seotud kursuste korraldamisega.

Investeeringutega parandatakse ka oskusi teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonnas, laiendades klubide võrgustikku „Ciência Viva“, koolide klubid (algkoolist keskkoolini), keskendudes peamiselt STEAM-valdkondadele, digitaalsele sisule ja materjalidele; edendada partnerlust koolide ja kodanikuühiskonna, ülikoolide ja uurimiskeskuste vahel ning korraldada seminare ja õpikodasid. Eeldatakse, et sellega toetatakse vähemalt 650 projekti.
Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C06-i05-RAA: Täiskasvanute kvalifikatsioon ja elukestev õpe (ARA)

Selle investeeringu eesmärk on lahendada Assooride autonoomses piirkonnas nii Portugali kui ka Euroopa Liiduga võrreldes tõsine probleem, mis on seotud madala kvalifikatsioonitasemega. Madal kvalifikatsioonitase on peamine kitsaskoht uute ettevõtete tekkimisel ja mitmekesistamisel ning kestlikus arengus, mis on seotud madala tootlikkuse ja palkadega ning vastupanuvõime puudumisega majanduskriisi ajal. Assooride autonoomse piirkonna konkreetsete haridus- ja koolitusvajaduste rahuldamiseks tehtavad investeeringud täiendavad ESF+ raames võetavaid meetmeid, mis kajastuvad asjaomases tegevusprogrammis, mille üle peetakse läbirääkimisi mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) üle.

Investeering koosneb järgmistest osadest:

- keskharidusjärgses ja kolmanda taseme hariduses osalevate täiskasvanute arvu suurenemine; ning
- 16 kutsekooli ja ühe riikliku koolitusasutuse moderniseerimine kooskõlastehnoloogia arenguga, et renoveerida õpikodasid, laboreid ja arvutiruume, võimaldades seeläbi viia need vastavusse tööturu nõudlusega ja suurendada praktikantide arvu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C06-i06: Teadusalane suutlikkus

Investeeringu eesmärk on edendada kõrgharidusasutuste innovatsiooni ja ettevõtluse ökosüsteemi arengut, toetades alusuuringuid, edendades teadmussiiret, rahvusvahelistumist, vähendades teadlaste ebakindlust ning tugevdades ettevõtete ja ühiskonna vahelist sidet.
Investeering koosneb järgmistest allmeetmetest:

- Talendi omandamise ja säilitamise programmid ERC-Portugal ja FCT-Tenure:
  - FCT-Tenure: selle programmiga toetatakse 230 doktorikraadiga teadlase töölevõtmist konkursside teel valitud alalistele ametikohtadele.
  - ERC-Portugal: selle programmiga toetatakse teadlasi, kelle projekte soovitatakse rahastada Euroopa või riiklikul tasandil. Programmiga toetatakse ka teadlasi, kelle ERC taotlusi soovitati rahastada või mis viidi üle hindamise teise etappi, kuid mida lõpuks ei rahastatud.
- Suurem rahastamine rahvusvahelistele partnerlustele teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas:
  - Portugali osalemise edendamine Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis, toetades Euroopa tasandil valitud riiklike projektide rahastamist;
  - 100 teadlase rahvusvahelise liikuvuse võimaldamine.

Saastavatele aspektidele (süsi, pruunsüsi, nafta/nafta, maagaas, fossiilne vesinik, põletamine, prügilasse ladestamine, sisepõlemismootoriga sõidukid/laevad) seotud teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud tegevusi ei toetata, välja arvatud juhul, kui nende puhul töötatakse välja vähese mõjuga alternatiiv (või rakendatakse nende tulemusi).
Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RE-C06-i07: Rohkem digitaalset impulssi

Meetme eesmärk on suurendada põllumajandusteaduste atraktiivsust tulevaste põlvkondade jaoks, toetada meditsiiniteadusi digitaalsete ja tehnoloogiliste edusammudega tegelemisel ning laiendada digioskuste koolitussuutlikkust ka muudele kui STEAM-valdkondadele (teadus, tehnoloogia, inseneriteadus, kunst, matemaatika); edendada pedagoogilist innovatsiooni ja moderniseerimist ning seeläbi soodustada akadeemilist edu.
Investeering koosneb järgmistest allmeetmetest:

- Põllumajandusteaduste tehnoloogiline ja digitaalne ajakohastamine; allmeede peab:
    - Reformida 20 kraadiõppeprogramme (bakalaureus, magistriõpe või mõlemad) põllumajandusteadustes, tugevdades selle digitaalset ja tehnoloogilist komponenti, rahvusvahelistumist ja institutsioonidevahelist koostööd;
    - Avada põllumajanduskoolid tulevastele keskkooliõpilastele
    - Toetada sektoris juba töötavate spetsialistide ümberõpet, edendades mikrokvalifikatsioonitunnistusi lühikest kõrgharidust ja kutsemeistrid.
- Meditsiini ajakohastamine: allmeetmega toetatakse õpilastele ja sektoris töötavatele spetsialistidele suunatud digikeskkondade ja meditsiinilise simulatsiooni alast koolitust.
- Digioskuste tugevdamine: allmeetmega toetatakse noorte ja täiskasvanute digioskuste tugevdamist muudes kui STEAM-valdkondades.
- Kõrghariduse innovatsioon ja pedagoogiline moderniseerimine, allmeede:
    - luua pedagoogilise innovatsiooni tippkeskused, millel on tugev digitaalne komponent, keskendudes mittetehnoloogilistele teemadele (sotsiaal-, humanitaar- ja kunstiteadused);
    - Tõhustada rahastamisprogramme, mille eesmärk on vähendada koolist väljalangemise määra kõrghariduses.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C06-i08-RAM: CITMA hoone laiendamine

Meetme eesmärk on tagada, et Madeira teadus- ja tehnoloogiakeskuse (CITMA) hoone oleks piisavalt suur, et vastata Madeira ülikooli (Uma) praegustele ja tulevastele vajadustele, optimeerida Uma pedagoogilist ja teadustegevust, pöörates erilist tähelepanu polütehnilise hariduse infrastruktuurile. Selle eesmärk on luua tihedamad sidemed akadeemiliste ringkondade ja ettevõtete vahel, võimaldades jagada kogemusi ja ressursse.
Investeering seisneb praegusele hoonele kolme korruse lisamises ja esimese korruse laiendamises. Hoone kohandatakse liikumispuudega inimeste vajadustele. Mõned hoone alad peavad olema kohandatavad.
Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

F.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
6.1	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud või ehitatud spetsialiseeritud tehnoloogiakeskused		Arv	0	310	1. kv	2025	Keskhariduse erialakursuste jaoks renoveeritud või ehitatud eritehnoloogiakeskuste arv, sealhulgas finantsseadmed, tehnoloogiline infrastruktuur ning ruumide ja õpikodade võimalik ümberkvalifikatsioon, et kohaneda uute kursustega.
6.2	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud või ehitatud spetsialiseeritud tehnoloogiakeskused		Arv	310	365	4. kv	2025	Keskhariduse erialakursuste jaoks renoveeritud või ehitatud eritehnoloogiakeskuste arv, sealhulgas finantsseadmed, tehnoloogiline infrastruktuur ning ruumide ja õpikodade võimalik ümberkvalifikatsioon, et kohaneda uute kursustega
6.3	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud, ehitatud või ostetud seadmetega koolituskeskuse asukohad		Arv	0	59	4. kv	2023	Kutseõppekeskuste arv riikliku tööturuasutuse võrgustikus (IEFP) või Turismo de Portugali koolide võrgustikus, mis on renoveeritud, ehitatud või varustatud eri liiki koolituseks ostetud seadmetega, nagu on näidatud arvetel. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
6.4	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud, ehitatud või ostetud seadmetega koolituskeskuse asukohad		Arv	59	111	4. kv	2025	Kutseõppekeskuste arv riikliku tööturuasutuse võrgustikus (IEFP) või Turismo de Portugali koolide võrgustikus, mis on renoveeritud, ehitatud või varustatud eri liiki koolituseks ostetud seadmetega, nagu on näidatud arvetel. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
6.5	Re-C06-i02	Siht	Rahaline toetus alalistele lepingutele		Arv	0	30 000	4. kv	2024	Selliste lepingute arv, mida on toetatud rahalise toetusega tööandjatele vastutasuks tähtajatute lepingute eest, millega makstakse tööturu piisavat palka jätkusuutliku tööhõive kohustuse meetme raames.
6.6	Re-C06-i03	Siht	Täiskasvanute oskuste täiendamist toetavates meetmetes täiendavad osalejad		Arv	0	145 500	4. kv	2025	Täiendav arv täiskasvanuid (18+) osalejaid, kes on osalenud ühel järgmistest kursustest: i) täiskasvanutele B1/B2/B3 taseme põhihariduse ja -koolituse kursused, mida korraldavad kohalikud projektid, mis saavad kasu riikliku täiskasvanute kirjaoskuse kava laiendamisest; ii) madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute pädevuste tunnustamise, valideerimise ja sertifitseerimise koolitusvõimalused; ning iii) kõrgkoolide ja tööandjate

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										konsortsiumide korraldatavad lühiajalised kolmanda taseme hariduse kursused.
6.7	Re-C06-i04	Siht	Täiendavad *Ciência Viva* klubid		Arv	0	650	3. kv	2025	Klubide *Ciência Viva* võrgustikku lisatud uute klubide arv, keskendudes STEAM-valdkondadele, mille eesmärk on levitada teaduslikke väärtusi keskkoolide võrgustikus, muu hulgas partnerluste kaudu ülikoolide ja uurimiskeskustega, ning seminaride ja õpikodade korraldamise kaudu.
6.8	Re-C06-i04	Siht	Täiendav arv üliõpilasi, kes on lõpetanud kolmanda taseme hariduse STEAM-erialadel		Arv	0	7 500	1. kv	2025	Teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika valdkonnas (st teadus, tehnoloogia, inseneriteadus, kunst ja matemaatika) kõrgkooli lõpetanute täiendav arv: kõrghariduse lõpetajad lühi- ja esimese astme kõrgharidusprogrammidest ja lühiajalistest kursustest. (kuni kaks aastat) võrreldes 2020. aastaga.
6.9	Re-C06-i04	Siht	Täiendav arv üliõpilasi, kes on lõpetanud kolmanda taseme hariduse STEAM-erialadel		Arv	7 500	10 000	4. kv	2025	Teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika valdkonnas (st teadus, tehnoloogia, inseneriteadus, kunst ja matemaatika) kõrgkooli lõpetanute täiendav arv: kõrghariduse lõpetajad lühi- ja esimese astme kõrgharidusprogrammidest ja lühiajalistest kursustest. (kuni kaks aastat) võrreldes 2020. aastaga.
6.10	Re-C06-i05-RAA	Siht	Assooride autonoomses piirkonnas keskharidusjärgset ja kolmanda taseme haridust omandavate täiskasvanute täiendav arv		Arv	0	1 145	4. kv	2025	Assooride autonoomses piirkonnas keskharidusjärgses ja kolmanda taseme hariduses õppivate täiskasvanute täiendav arv.
6.11	Re-C06-i05-RAA	Siht	Ajakohastatud kutsekoolid Assooride autonoomses piirkonnas		Arv	0	17	4. kv	2025	Töökodade, laborite ja arvutiruumide renoveerimisest ning uute seadmete ostmisest kasu saanud kutsekoolide ja riiklike koolitusasutuste arv. Kui taristu ajakohastamine hõlmab hoonete renoveerimist, saavutatakse energiatõhususega renoveerimisega keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
6.12	Re-C06-r14	Eesmärk	Vabade koolitusvõimaluste avamine		Arv	0	20 000	4. kv	2025	Kutsekursustel avatud uute vabade töökohtade arv pärast riikliku kvalifikatsioonikataloogi (CNQ) ajakohastamist uutes valdkondades oskuste prognoosimise diagnoosi (SANQ) alusel.
6.13	Re-C06-r15	Eesmärk	Kõrghariduse omandamiseks erikonkursside loomist käsitleva seaduse jõustumine	Kõrghariduse omandamiseks erikonkursside loomist käsitleva seaduse jõustumine				2. kv	2020	Jõustub seadus, millega luuakse erikonkursid kõrghariduse omandamiseks üliõpilastele, kes on omandanud kutseliste kanalite ja spetsiaalsete kunstikursuste kaudu keskhariduse.
6.14	Re-C06-r15	Eesmärk	Kõrgharidusasutuste ning avaliku halduse ja ettevõtete koostööd reguleeriva uue õigusraamistiku jõustumine	Kõrgharidusasutuste ning avaliku halduse ja ettevõtete koostööd reguleeriva uue õigusraamistiku jõustumine				2. kv	2021	Uue õigusraamistiku jõustumine, millega reguleeritakse kõrgharidusasutuste koostööd avaliku halduse ja ettevõtetega, sealhulgas: i) kõrgkoolide koostöövõrgustike loomine koostöös tööandjatega, muu hulgas edendades esmast kõrgharidust, innovatsiooniprojekte ja ettevõtetele suunatud teenuseid, ii) õigusliku staatuse muutmine, et selgitada tingimusi, mille alusel välisspetsialist võib täita õppe- või juhtimisülesandeid kõrgkoolides, et edendada liikuvust akadeemiliste ja äriringkondade vahel; iii) tugevdada konsortsiume, mille eelarve täitmine toimub koostöös kõrgkoolide ja ettevõtetega.
6.15	Re-C06-r16	Eesmärk	Reguleeritud kutsealasid käsitleva seaduse jõustumine	Reguleeritud kutsealasid käsitleva seaduse jõustumine				4. kv	2022	Seaduse jõustumine, mille eesmärk on muu hulgas: i) eraldada reguleerimis- ja esindusfunktsioonid kutseühingutes; ii) vähendada reserveeritud tegevusalade loetelu. Juurdepääsu tegevustele saab piirata üksnes põhiseaduslike huvide kaitsmiseks vastavalt vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele; iii) lõpetada äriteenuseid osutavate ettevõtete omandi- ja juhtimispiirangud, tingimusel et juhid järgivad huvide konflikti ennetamise õiguskorda; ning iv) võimaldada multidistsiplinaarseid äriteenuseid.
6.16	Re-C06-r17	Eesmärk	Platvormitööd reguleeriva seaduse jõustumine	Platvormitööd reguleeriva seaduse jõustumine				1. kv	2023	Platvormitööd reguleeriva seaduse jõustumine, et lahendada ebatüüpilistest töösuhetest tulenevaid uusi probleeme kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega. Selle eesmärk on tugevdada töösuhteid ja juurdepääsu õigustele.
6.17	Re-C06-r18	Eesmärk	Kehtestada võrdse töötasu haldamise	Normi avaldamine				4. kv	2024	Norm on vabatahtlik kava, mis põhineb Islandi normil ÍST 85: 2012. aasta avaliku tunnustuse andmine ettevõtetele, kes on tõhusalt rakendanud võrdse tasustamise poliitikat. Tõend, mis

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			süsteemi käsitlev Portugali norm.							kinnitab, et palgaotsuste tegemisel põhinevad need täielikult asjakohastel kaalutlustel.
6.18	Re-C06-r18	Eesmärk	Teavitamine rohkem kui 50 töötajaga ettevõtetest, kelle palgaerinevused on märkimisväärsed	Teavitamine rohkem kui 50 töötajaga ettevõtetest, kelle palgaerinevused on märkimisväärsed				4. kv	2024	Rohkem kui 50 töötajaga ettevõtete teavitamine kohustusest esitada tööinspektsiooni direktoraadile tegevuskava, et tegevuskava rakendamise kaudu vähendada soolist palgaerinevust
6.19	Re-C06-i06	Siht	Toetus alaliste lepingute sõlmimiseks doktorikraadiga teadlastega FCT-Tenure raames ja teadlaste toetamine Portugali ERC raames		Lepingute arv		255	1. kv	2026	Konkursside teel valitud doktorikraadiga teadlastega sõlmitakse 230 alalist lepingut. 25 lepingut sõlmitakse teadlastega, kelle projekte soovitatakse rahastada Euroopa või riiklikul tasandil, ja teadlastega, kelle Euroopa Teadusnõukogu taotlusi soovitati rahastada või kelle taotlusi soovitati rahastada, kuid mida lõpuks ei rahastatud.
6.20	Re-C06-i06	Eesmärk	Rahvusvahelised partnerlused teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas: Toetatud rahvusvahelised partnerlused; Toetatud teadus- ja innovatsiooniprojektid ; Toetatud rahvusvaheline liikuvus	Rahvusvahelised partnerlused teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas: Toetatud rahvusvahelised partnerlused; Toetatud teadus- ja innovatsiooniprojektid; Toetatud rahvusvaheline liikuvus				1. kv	2026	Rahvusvaheliste teadus-, tehnoloogia- ja innovatsioonipartnerluste sõlmimiseks riiklike vastuvõtvate asutustega sõlmitakse kuus lepingut. Toetatakse 30 Euroopa tasandil valitud projekti, liitu ja taristut. Toetatakse 100 riikliku teadlase ja õpetaja rahvusvahelist liikuvust.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
6.21	Re-C06-i07	Siht	Põllumajandusteaduste tehnoloogiline ja digitaalne moderniseerimine: Põllumajandusteaduste õppekava reform, põllumajanduskoolide avamine keskkooliõpilastele ja spetsialistide ümberõpe		Arv	0	7 020	2. kv	2026	Viis ellu 20 kraadiõppeprogrammi (bakalaureuse- või magistriprogrammi või mõlema) reformi põllumajandusteadustes: tugevdada oma digitaalset ja tehnoloogilist komponenti, ostes seadmeid haridusasutustele rahvusvahelistumine, sealhulgas kutsutud toolide korraldamine – institutsioonidevaheline koostöö, rakendades konsortsiumis põllumajandushariduse rahvusvahelistumise strateegiat. 6000 keskkooliõpilast saavad kasu põllumajanduskoolide ühenädalasest programmist, mille eesmärk on suurendada põllumajanduskoolide atraktiivsust potentsiaalsete taotlejate jaoks. 1000 põllumajandussektori spetsialisti läbivad digi- ja tehnoloogilise koolituse mikrokvalifikatsioonitunnistuste või lühiajalise kutsehariduse või kutsemeistrite kaudu.
6.22	Re-C06-i07	Siht	Meditsiini ajakohastamine		Arv	0	12 500	2. kv	2026	Digikeskkonda või meditsiinisimulatsiooni kasutavates õppekavades osaleb vähemalt 5 000 integreeritud magistriõppe üliõpilast. Selleks kasutatakse selliseid seadmeid nagu suure valgustugevusega mannekeenid või virtuaalreaalsuse simulaatoreid. Vähemalt 7 500 tervishoiutöötajat osaleb meditsiinikoolitusel, mis keskendub tervishoiusektori tehnoloogilisele ja digitaalsele ajakohastamisele. Pakutakse kolme liiki koolitusi: lühikesed kõrghariduskursused, kutsemeistrid ja/või mikrokvalifikatsioonitunnistused.
6.23	Re-C06-i07	Siht	Digioskuste tugevdamine		Arv	0	11 750	2. kv	2026	Digioskuste tugevdamise programmides osaleb 11 750 noort ja täiskasvanut muudest kui STEAM-valdkondadest.
6.24	Re-C06-i07	Eesmärk	Innovatsioon ja pedagoogiline moderniseerimine kõrghariduses		Arv	0	5	4. kv	2024	Luuakse viis pedagoogilise innovatsiooni tippkeskust, mis keskenduvad mittetehnoloogilistele teemadele (sotsiaal-, humanitaar- ja kunstiteadused). Luuakse riiklik kõrghariduse pedagoogilise innovatsiooni nõukogu.
6.25	Re-C06-i07	Siht	Innovatsioon ja pedagoogiline		Protsent	24	22	2. kv	2026	Õpilaste keskmine koolist väljalangemise määr 1.^{õppeaastal} ja esimest korda alusõppes osalevate õpilaste keskmine koolist väljalangemise määr väheneb 24 %-lt 22 %-le võrreldes

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			moderniseerimine kõrghariduses							õppeaastaga 2020/2021.
6.26	RE-C06-i08-RAM	Eesmärk	CITMA hoone laiendamiseks sõlmitud leping	Töövõtjaga sõlmitud leping CITMA hoone laiendamiseks				4. kv	2024	Allkirjastatud leping Madeira teadus- ja tehnoloogiakeskuse (CITMA) hoone laiendamiseks. Laiendus seisneb praegusele hoonele kolme korruse lisamises ja esimese korruse laiendamises. Hoone kohandatakse liikumispuudega inimeste vajadustele.
6.27	RE-C06-i08-RAM	Siht	CITMA hoone laiendamine lõpule viidud		m² (bruto)	0	9.030	2. kv	2026	Kõigi CITMA hoone laiendamisega seotud lepinguliste tööde lõpuleviimine, nagu on täpsustatud punktis M6.26. Hoone primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.

F.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C06-i09: Uued või renoveeritud koolid

Meetme eesmärk on tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsetele riiklikele koolidele, suurendades seeläbi nende atraktiivsust ja kaasavust ning vähendades territoriaalseid erinevusi.

Investeering hõlmab uute koolide ehitamist või olemasolevate koolide renoveerimist. Investeeringud keskenduvad 75 riiklikule haridusasutusele teise ja kolmanda õppetsükli jaoks ning keskharidusele, mis on tunnistatud prioriteetseks sekkumiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

F.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
6.28	Re-C06-i09	Siht	Riigikoolide ehitamist ja renoveerimist käsitlevate lepingute allkirjastamine	Lepingud on allkirjastatud.	Arv	0	75	4. kv	2024	Sõlmitakse lepingud 2. ja 3. õppetsükli ning riiklike keskkoolide ehitamiseks või renoveerimiseks. Valik, milliseid koole renoveerida ja kus on vaja uusi koole, põhineb vajaduste hindamisel.
6.29	Re-C06-i09	Siht	Ehitatud või renoveeritud koolid		Ehitatud või renoveeritud koolide arv	0	75	2. kv	2026	Ehitatakse või renoveeritakse 75 riiklikku kooli, mis on kasutusvalmis. See hõlmab uute/renoveeritud koolide toimimiseks vajalike seadmete, näiteks digitaalmeedia ostmist. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, mis on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.

G. KOMPONENT 7. Infrastruktuur

Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse vähese territoriaalse ühtekuuluvuse ja ettevõtete vähese konkurentsivõime probleemi sisemaal, mis on tingitud ebapiisavatest ühendustest teedevõrguga. See põhjustab ettevõtetele kontekstikulusid, näiteks transpordikulusid vähese maanteeühenduse tõttu või raskusi kvalifitseeritud töötajate ligimeelitamisel. Teine probleem on vajadus vähendada heitkoguseid transpordisektoris ja äriparkides.

Rahastamisvahendi eesmärk on suurendada territoriaalset ühtekuuluvust ja parandada konkurentsivõimet, et edendada sisemaapiirkondade majandusarengut. Laadimisjaamade kasutuselevõtu kaudu on selle eesmärk edendada maanteetranspordi CO_2 heite vähendamist.

Selleks on komponendi eesmärk muuta äripargid kestlikumaks ja digitaalsemaks ning anda neile parem juurdepääs teedevõrgule. Samuti püütakse sellega parandada maanteetranspordi ühenduvust, laiendades teedevõrku, näiteks tegeledes puuduvate ühendustega, sealhulgas Assooridel, ja pakkudes nelja piiriülest ühendust. Üldkasutatavate elektrisõidukite laadimisjaamade võrgu laiendamise kiirendamine peaks aitama vähendada Portugali maanteetranspordisektori CO_2 jalajälge ja muutma selle kestlikumaks. See investeering on maanteetaristu laiendamise kõrvalmeede kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01).

Komponent toetab riigipõhiste soovituste täitmist, milles käsitletakse investeeringute keskendamist rohepöördele, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 3 2019 ja riigipõhine soovitus 3 2020) ning digitehnoloogia kasutamise toetamist ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks (riigipõhine soovitus 2 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

G.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C07-i00: Elektrisõidukite laadimisvõrgu laiendamine

Meetme eesmärk on edendada maanteetranspordi CO_2 heite vähendamist elektromobiilsuse edendamise kaudu.

Investeering seisneb selle tagamises, et Portugalis luuakse 15 000 üldkasutatavat laadimispunkti. See on maanteetaristu investeeringute kõrvalmeede C07-I02, I03, I04 ja I05, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine seoses kliimamuutuste leevendamise ning saastuse vältimise ja kontrolli eesmärkidega. Võrgustiku laienemises on peamisteks osalejateks saanud eraõiguslikud üksused. Portugali riik suunab oma investeeringud Mobi.E võrguhaldusplatvormile ja turutõrgete katmisele, toetades investeeringuid piirkondades, kus erasektor ei taga vajalikku katvust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C07-i01: Ettevõtete vastuvõtualad

Meetme eesmärk on ajakohastada ettevõtete vastuvõtualasid, mis on kontorite, tehaste ja muude ettevõtete asukohana arendatud maa-ala. Ettevõtlusparkide moderniseerimist peetakse investeerimisvajaduseks ka Portugali 2030. aasta riiklikus taristukavas (PNI 2030).

Investeering koosneb valitud äriparkides võetavatest sekkumistest, mis hõlmavad taastuvenergia tootmis- ja salvestussüsteemide edendamist, katsemeetmeid energiastabiilsuse parandamiseks, elektri- ja vesinikulaadimisjaamade paigaldamist, 5G leviala suurendamist ja aktiivseid tulekahjude

ennetamise meetmeid. Keskkonnasäästlikkust ja digiteerimist toetavaid sekkumisi tehakse kümnes ettevõtete vastuvõtupiirkonnas, mis valitakse välja avaliku pakkumismenetluse teel.

Investeeringu rakendamine peaks lõpule jõudma 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C07-i02: Puuduvad ühendused ja võrgustiku suutlikkuse suurendamine

Meetme eesmärk on parandada territoriaalset ühtekuuluvust ja konkurentsivõimet, tegeledes teedevõrgus puuduvate ühendustega. Need puuduvad ühendused vähendavad teedevõrgu toimimist ja vähendavad ettevõtjate konkurentsivõimet. Investeeringu eesmärk on ka vähendada ummikuid, parandada liiklusohutust ja õhukvaliteeti ning vähendada müra teede lähedal asuvates kohtades.

Investeering hõlmab teede ehitamist ja ajakohastamist. Meetmed hõlmavad linnaületuskohtade kaotamist ja rööbastee läbilaskevõime piisavuse tagamist, juurdepääsu parandamist peamistele transpordikoridoridele ja mitmeliigilistele liidestele. Sekkumised hõlmavad TEN-T võrku kuuluvate teede ajakohastamist, nagu IP2 Évora idapoolne ümbersõit, või investeeringud IP8-sse.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Eelkõige tagatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine kaasneva meetmena investeeringuga C07-I0 (elektrisõidukite laadimisvõrgu laiendamine). Iga teeprojekti suhtes, millel võib olla oluline negatiivne mõju keskkonnale, tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivile 2011/92/EL, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine projektis ning seda järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Kokku ehitatakse või ehitatakse ümber 111 kilomeetrit ühelt või mitmelt allpool loetletud teelt:

- EN14: maantee ja raudtee liides Trofas/Santanas, sealhulgas uus sild üle Ave jõe;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/maantee-/raudteeliides Trofas;
- EN4: Atalaia ümbersõit;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Évora idapoolne ümbersõit;
- Ühendus Baiãost Ermida sillani;
- Maanteetelg Aveiro – Águeda;
- EN344: km 67 kuni 75 – Pampilhosa da Serra;
- EN125: Olhão idapoolne ümbersõit;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, sealhulgas Beringeli ümbersõit;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, sealhulgas Figueira de Cavaleirose ümbersõit;
- IP8 (A26): Sinesi ja A2 vahelise ühenduse võimsuse suurendamine;
- EN211: Quintã/Mesquinhata ümbersõit.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C07-i05-RAA: Logistikaringid – Assooride piirkondlik võrgustik

Meetme eesmärk on luua tingimused tasakaalustatumaks majandusarenguks. Sekkumiste eesmärk on ka vähendada reisi pikkust, sõiduaega ja liiklusummikuid.

Investeering hõlmab maanteede infrastruktuuri laiendamist ja ajakohastamist Assooridel. Selle eesmärk on parandada juurdepääsu rahvastikukeskustele ja majandustegevuse keskustele ning peamistele sisenemistaristutele igal saarel. Samuti on selle eesmärk sekkuda peamistesse linnakeskustesse viivate ringteede ehitamisse, vähendades linnaületuskohtade arvu.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Eelkõige tagatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine kaasneva meetmena investeeringuga C07-I0 (elektrisõidukite laadimisvõrgu laiendamine). Iga teeprojekti suhtes, millel võib olla oluline negatiivne mõju keskkonnale, tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivile 2011/92/EL, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine projektis ning seda järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Kokku ehitatakse või ehitatakse ümber 34 kilomeetrit ühelt või mitmelt allpool loetletud teelt:

- Ilha de Santa Maria
    - Vila do Porto ümbersõit
- Ilha de São Miguel
    - Juurdepääsetavuse parandamine Furnas/Povoação – 1. staadium: Furnase ümbersõit
    - Cabolase ümbersõit
    - São Roque’i ümbersõit
    - Portaal Vento möödasõit
- Ilha Terceira
    - Juurdepääsetavuse, liikuvuse ja liiklusohutuse tingimuste edendamine – Via Vitorino Nemésio ja Angra ringkirja vaheline ühendus
- Ilha Graciosa
    - E.R. 3–2ª ja E.R. 4–2ª vaheline ühendus
- Ilha de São Jorge
    - Juurdepääsetavuse, liikuvuse ja liiklusohutuse tingimuste edendamine – Põhja-lõuna ühendus
- Ilha do Pico
    - Ringtee ehitamine Vila da Madalenasse
- Ilha do Faial
    - Cidade da Horta möödasõidu 2. etapi ehitamine

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
7.1	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid		Arv	3 520	5 250	4. kv	2022	Elektrisõidukite üldkasutatavate laadimispunktide arv (võrreldes 2021. aasta neljanda kvartali lähtetasemega)
7.2	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid		Arv	5 250	10 450	4. kv	2024	Elektrisõidukite üldkasutatavate laadimispunktide arv (võrreldes 2022. aasta neljanda kvartali lähtetasemega)
7.3	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid		Arv	10 450	15 000	4. kv	2025	Elektrisõidukite üldkasutatavate laadimispunktide arv (võrreldes 2024. aasta neljanda kvartali lähtetasemega)
7.4	Re-C07-i01	Eesmärk	Ettevõtete vastuvõtupiirkondade valimine keskkonnasäästlikkuse ja digitaliseerimise parandamiseks võetavate meetmete jaoks	Ettevõtte vastuvõtupiirkondade valikut kinnitava avaliku protokolli allkirjastamine				2. kv	2021	Ettevõtete vastuvõtualad valitakse võistupakkumise teel. Komisjonile esitatakse allkirjastatud avalik protokoll, milles kinnitatakse, et tegevusvaldkondade valik on lõpule viidud, ja määratakse kindlaks valitud tegevusvastuvõtualad.
7.5	Re-C07-i01	Siht	Sekkumismeetmete lõpuleviimine valitud ettevõtete vastuvõtupiirkondades		Arv	0	10	4. kv	2025	Ettevõtete vastuvõtualade arv, kus on lõpule viidud tööd keskkonnasäästlikkuse ja digitaliseerimise parandamiseks. Ettevõtete vastuvõtualad, mis on valitud võistupakkumise teel.
7.6	Re-C07-i02	Eesmärk	1 maanteeprojekti leping on allkirjastatud	Maanteeprojekti töövõtjaga sõlmitud leping				4. kv	2021	Pärast avalikku hankemenetlust allkirjastavad pooled dokumendi, mis reguleerib nende kohustusi seoses ehitustööde teostamisega.
7.7	Re-C07-i02	Eesmärk	Kahe maanteeprojekti kohta sõlmitud leping	Maanteeprojekti de töövõtjaga sõlmitud leping				3. kv	2022	Pärast avalikku hankemenetlust allkirjastavad pooled dokumendi, mis reguleerib nende kohustusi seoses ehitustööde teostamisega.
7.8	Re-C07-i02	Siht	Ehitatud või taastatud teed		km	0	111	4. kv	2025	Hanke tehnilise kirjelduse kohaselt ehitatud või renoveeritud teede pikkus kilomeetrites, mis hõlmavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
7.13	Re-C07-i05-RAA	Eesmärk	Kahe maanteeprojekti kohta sõlmitud leping	Maanteeprojekti de töövõtjaga sõlmitud leping				4. kv	2021	Pooled kirjutavad alla dokumendile, mis reguleerib nende kohustusi seoses ehitustööde teostamisega hinnaga pärast avalikku pakkumismenetlust.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
7.14	Re-C07-i05-RAA	Siht	Vähemalt kaheksa maanteeprojekti kohta sõlmitud leping	Maanteeprojektide töövõtjaga sõlmitud leping	Arv	2	8	4. kv	2023	Pooled kirjutavad alla dokumendile, mis reguleerib nende kohustusi seoses ehitustööde teostamisega hinnaga pärast avalikku pakkumismenetlust.
7.15	Re-C07-i05-RAA	Siht	Ehitatud või taastatud teed		km	0	34	2. kv	2026	Hanke tehnilise kirjelduse kohaselt ehitatud või renoveeritud teede pikkus kilomeetrites, mis hõlmavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.

G.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C07-i03: Piiriülesed ühendused

Meetme eesmärk on võimendada piiriülese liikuvuse arengut ja parandada ettevõtete konkurentsivõimet, näiteks edendades tööjõu liikuvust. Suure läbilaskevõimega koridoride tugevdamise eesmärk on võimaldada ka taristu, näiteks Sanabria kiirraudteeliini või Bragança lennuvälja ühist kasutamist ning parandada liiklusohutust.

Investeering hõlmab maanteetaristu loomist ja ajakohastamist, et tugevdada piiriüleseid ühendusi Hispaaniaga.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Eelkõige tagatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine kaasneva meetmena investeeringuga C07-I0 (elektrisõidukite laadimisvõrgu laiendamine). Iga teeprojekti suhtes, millel võib olla oluline negatiivne mõju keskkonnale, tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivile 2011/92/EL, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine projektis ning seda järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Kokku ehitatakse või ehitatakse ümber 30 kilomeetrit ühelt või mitmelt allpool loetletud teelt:

- EN103: Vinhais/Bragança;
- Ühendus Bragançast Puebla de Sanabriaga (Hispaania);
- Rahvusvaheline sild üle Severi jõe;
- Sild Alcoutim – Saluncar de Guadiana (Hispaania).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C07-i04: Ettevõtete vastuvõtualad – juurdepääs teedele

Meetmete eesmärk on parandada ettevõtlusparkide konkurentsivõimet nende teedevõrgu ühenduvuse parandamise kaudu, aidates kaasa maapiirkondade taasindustrialiseerimisele.

Investeering koosneb investeeringutest maanteetaristu laiendamisse ja ajakohastamisse. See täiendab investeeringut RE-CCT-C7-I1, mille eesmärk on ajakohastada äriparke.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Eelkõige tagatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine kaasneva meetmena investeeringuga C07-I0 (elektrisõidukite laadimisvõrgu laiendamine). Iga teeprojekti suhtes, millel võib olla oluline negatiivne mõju keskkonnale, tuleb läbi viia keskkonnamõju

hindamine vastavalt direktiivile 2011/92/EL, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine projektis ning seda järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Kokku ehitatakse või ehitatakse ümber 42 kilomeetrit ühelt või mitmelt allpool loetletud teelt:

- Ühendus Mundão tööstuspargiga: kõrvaldada standardis EN229 Viseu/Sátão kehtestatud piirangud;
- Ühendus Mundão tööstuspargiga: EN229 – ex-IP5/Mundão tööstuspark;
- Juurdepääs Riachose tööstuspiirkonnale;
- IC8 (Ansião) juurdepääs Camporêsi äripargile;
- EN10-4 : Setúbal/Mitrena;
- Ühendus Fontiscose tööstuspargiga ja sõlme Ermida (Santo Tirso) taastamine;
- A8 ühendamine Palhagueirase tööstuspargiga Torres Vedrases;
- A11 ühendamine Cabeça de Porca (Felgueiras) tööstuspiirkonnaga;
- Standardi EN114 ühendamine Rio Maiori tööstuspiirkonnaga;
- Parem juurdepääs Lavagueirase äripiirkonnale (Castelo de Paiva);
- Juurdepääsu parandamine Campo Maiori tööstuspiirkonnale;
- EN248 (Arruda dos Vinhos) ümbersõit;
- Aljustreeli ümbersõit – juurdepääsu parandamine kaevanduspiirkonnale ja tegevuspiirkonnale;
- Via do Tâmega EN210 (Celorico de Basto) ümbersõit;
- IC2 ühendamine Casarão tööstuspargiga;
- Rio Limas uus ülesõit EN203 – Deocriste ja EN202 – Nogueira vahel;
- Ringristmik EN246 portaali tööstuspiirkonnale juurdepääsuks;
- Juurdepääs Aveparkile – Taipase teadus- ja tehnoloogiapark (Guimarães);
- Juurdepääs Vale do Neiva tööstuspiirkonnale A28 sõlmes.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

G.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
7.9	Re-C07-i03	Eesmärk	Esimene keskkonnamõju hindamine lõpetatud	Keskkonnamõju hindamise lõpuleviimine				3. kv	2022	Ühe teeprojekti keskkonnamõju hindamine on lõpule viidud.
7.10	Re-C07-i03	Siht	Ehitatud või taastatud teed		km	0	30	4. kv	2025	Hanke tehnilise kirjelduse kohaselt ehitatud või renoveeritud teede pikkus kilomeetrites, mis hõlmavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
7.11	Re-C07-i04	Eesmärk	10 maanteeprojekti kohta sõlmitud leping	Maanteeprojektide töövõtjaga sõlmitud leping				2. kv	2023	Pooled kirjutavad alla dokumendile, mis reguleerib nende kohustusi seoses ehitustööde teostamisega hinnaga pärast avalikku pakkumismenetlust.
7.12	Re-C07-i04	Siht	Ehitatud või taastatud teed		km	0	42	4. kv	2025	Hanke tehnilise kirjelduse kohaselt ehitatud või renoveeritud teede pikkus kilomeetrites, mis hõlmavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.

H. KOMPONENT 8. Metsad

Komponent käsitleb järgmisi probleeme: sotsiaal-majanduslik ja demograafiline langus maapiirkondades, ulatuslikud alad, kus puudub aktiivne juhtimine tulekahjude ärahoidmiseks või bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks, ning väga killustatud eraomand maale. Elanikkonna väljaränne suurtesse linnakeskustesse ja maaelanikkonna järkjärguline vananemine on viinud maapiirkondade ja traditsiooniliste esmaste majandussektorite hülgamiseni. See tõi kaasa planeerimata ja majandamata metsaalade järkjärgulise laienemise ning suure kütusekoormusega. Need piirkonnad puutuvad suurel määral kokku maapõlengute ohuga, mis võib põhjustada inimohvreid, ulatuslikku kahju maale ja varale ning metsade ning nende toodetavate kaupade ja teenuste hävimist. Portugal on Lõuna-Euroopa riik, kus põlenud ala osakaal maapiirkondades on suurim ja kus on kõige rohkem tulekahjusid. Euroopa metsatulekahjude teabesüsteemi (EFFIS) andmetel põletati aastatel 2015–2019 aastas keskmiselt ligikaudu 169 000 hektarit aastas.

Selle komponendi eesmärgid on järgmised:

- edendada haavatava ja kõrge keskkonnaväärtusega põllumajandus- ja metsamaa aktiivset planeerimist ja majandamist;
- kaitsta bioloogilist mitmekesisust, toetades põllumajanduse ja metsanduse ökosüsteemide taastamist, eelkõige põlenud aladel;
- aidata kaasa territoriaalsele ühtekuuluvusele ja töökohtade loomisele, elavdades maapiirkondade majandustegevust; ning
- suurendada nende territooriumide vastupanuvõimet, vähendades tulekahjude ohtu tõhusa ja tulemusliku tuleennetuse abil ning tulekahjude puhul vähendades kahjusid tulemusliku ja tõhusa tulekustutuse kaudu.

Komponent aitab täita riigi rahanduse kvaliteedi parandamist käsitlevat riigipõhist soovitust, seades prioriteediks majanduskasvu soodustavad kulutused (riigipõhine soovitus 1 2019). Maapiirkondade kinnisvararegistri ajakohastamisega seotud avaliku sektori kulutused edendaksid nende asjakohast haldamist ja muudaksid maapiirkondade majandustegevuse tõenäoliselt dünaamilisemaks. Lisaks annab komponent olulise panuse riigipõhiste soovituste täitmisse, mis käsitlevad investeeringute keskendamist rohe- ja digipöördele, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus nr 3 2019 ja riigipõhine soovitus 3 2020).

See komponent peaks aitama kaasa nii rohe- kui ka digipöördele. Mis puudutab rohelist mõõdet, siis aitab see otseselt kaasa kliimamuutustega kohanemisele, kuna selle eesmärk on suurendada maapiirkondade vastupanuvõimet tulekahjudele. Lisaks aitab nende territooriumide aktiivne kestlik majandamine kaasa mullaerosiooni ennetamisele, invasiivsete liikide ja kahjurite tõrjele ning süsiniku sidumisele metsades. Mis puudutab digitaalset mõõdet, siis tõstetakse esile maaomandi katastrisüsteemi, maakatte seiresüsteemi (SMOS), sealhulgas LiDAR-i (Light Detection and

Ranging) ja kõrgresolutsiooniga satelliitfotode jaoks kavandatud meetmeid, kuna need edendavad e-valitsust ja digitaalseid avalikke teenuseid.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

H.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform RE-r19: Maastikumuutus haavatavates metsapiirkondades

Selle meetme eesmärk on muuta haavatavate metsaterritooriumide maastikku, kus on palju majandamata monokultuure ja suurt tulekahjuohtu, et vältida põlenguid maapiirkondades ning suurendada kliima- ja majanduslikku vastupanuvõimet.

See reform viiakse ellu investeeringu RE-C08-i01 (Landscape Transformation in vulnerable Forest Areas) kaudu. Reform koosneb neljast üksteist täiendavast meetmest, mida kirjeldatakse allpool:

- planeerimis- ja juhtimisprogrammid (PRGP);
- integreeritud maastikuhalduspiirkond (AIGP);
- integreeritud toetusprogramm metsaterritooriumidel asuvate külade jaoks (külade ühendus); ning
- programm *Emparcelar para* Ordenar.

Reform tugineb maastiku ümberkujundamise programmile (Programma*de Transformação da Paisagem – PTP*) ja toetab seda vajaliku õigusraamistikuga. See õigusraamistik hõlmab vähemalt õigusakte maastike ümberkujundamise kohta maastikuplaneerimise ja -majandamise programmide (PRGP) ja integreeritud maastikumajandamisalade (AIGP) abil, õigusakte, mille eesmärk on kiita heaks selliste haavatavate territooriumide piiritlemine, mille suhtes võidakse kohaldada maastikuplaneerimise ja -majandamise programme ning integreeritud maastikuhaldusalasid, ning õigusakte, mis käsitlevad maaomandi kohustuslikku valdust metsaaladel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2021.

Reform RE-r20: Kinnistusregistri süsteemi ja maakatte seiresüsteemi ümberkorraldamine

Selle meetme eesmärk on saada üle multifunktsionaalse kinnistusraamatu puudumisest, võttes kasutusele ja arendades süsteemi maaomandi piiride kindlakstegemiseks ja kontrollimiseks ning sellele järgnevaks maaomandi registreerimiseks. See võimaldab ühtset, ajakohast ja terviklikku ülevaadet territooriumist, mis suurendab maa väärtust selle omanike jaoks ning võimaldab riigil arendada konkreetset, jätkusuutlikku ja mitut valdkonda hõlmavat avalikku poliitikat.

Reform hõlmab maakatte seiresüsteemi (SMOS) kasutuselevõtmist ja BUPi (digitaalne kinnistusregister) platvormi arendamist, mis on füüsiline ja virtuaalne loendur, millel on geoviidetega teave kinnisvara kohta, mis koondab nende registreerimiseks vajaliku teabe ja hõlbustab kodanike suhtlust avaliku haldusega kinnistusraamatu kohaldamisalas. Reformiga luuakse ka vajalik

õigusraamistik investeeringute RE-C08-i02 rakendamiseks: Maaomandi register ja maakatte seiresüsteem. Reform hõlmab järgmist:

- võtta vastu seadus, millega luuakse missioonistruktuur lihtsustatud katastriinfosüsteemi laiendamiseks, mis on avalik-õiguslik üksus, mis jälgib lihtsustatud riikliku katastriinfosüsteemi laiendamist ja BUPi platvormi arendamist;
- õigusakti vastuvõtmine, millega luuakse lihtsustatud katastriinfosüsteemi korraldamise ja arendamise mudeli toimimise ja rahastamise süsteem;
- võtta vastu seadus, millega kiidetakse heaks kinnistusraamatu õiguslik kord, luuakse riiklik katastriinfosüsteem, mis ühendatakse lihtsustatud katastriinfosüsteemiga ja millega lisatakse katastriharta katastriameti riikliku maakaardina;
- õigusakti vastuvõtmine, millega muudetakse 3. novembri 2017. aasta dekreeti nr 9-A/2017[38], milles selgitatakse lihtsustatud katastriinfosüsteemi ja BUPi platvormi toimimist, võttes meetmeid maa struktuuri ning põllumajandus- ja segamaa omandiõiguse viivitamatuks tuvastamiseks; ning
- koostada ettepanek võtta vastu seadus, millega luuakse põllumajandusmaa registreerimise erakorraline süsteem ja muudetakse kinnistusraamatu seadustikku.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform RE-r21: Maapõlengute ennetamine ja nende vastu võitlemine

Selle meetme eesmärk on tõhustada maapõlengute ennetamist ja nende vastu võitlemist, luues kütuse käitlemise katkestuste põhivõrgustiku ning tugevdades maapõlengute ohjamise ja nende eest kaitsmise eest vastutavaid üksusi.

Reform koosneb järgmisest:

- võtta vastu õigusakt, millega kiidetakse heaks maapõlengute integreeritud haldamise riiklik kava (PNGIFR);
- maapõlengute integreeritud juhtimissüsteemi (SIGIFR) loomist käsitleva seaduse vastuvõtmine; ning
- võetakse vastu õigusakt, millega kiidetakse heaks maapiirkondade integreeritud majandamise riikliku kava riiklik tegevuskava.

Maapiirkondade tulekahjude integreeritud juhtimissüsteemiga (SIGIFR) nähakse riiklikul tasandil ette makropoliitika ja strateegilised suunised, mis aitavad vähendada maapõlengute ohtu ning muuta maapiirkonna omanike, kasutajate ning otseste ja kaudsete kasusaajate käitumist. Süsteem määratleb ministeeriumidevahelised koordineerimismudelid, piiritledes SIGIFRi iga üksuse pädevuse ja tegevusulatuse ning suurendades vastutust otsustusprotsessi eri osaliste ees. Selles sätestatakse juhtimis-, järelevalve- ja hindamismudel, mis aitab kaasa avaliku poliitika ja programmide pidevale täiustamisele.

Luuakse maapõlengute infosüsteem, et koondada ja levitada SIGIFRist kogu asjakohast tehnilist teavet. Lisaks määrab komisjon kindlaks riskiennetusel ja minimeerimisel põhineva mudeli kas teadlikkuse suurendamise meetmete või piirkondlike kaitsevõrgustike loomise kaudu, kus kütusevarude majandamisel on karistuskorras juhtiv roll.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2021.

[38] Decreto Regulamentar nr 9-A/2017: https://dre.pt/application/conteudo/114152782

Investeering RE-C08-i01: Maastikumuutus haavatavates metsapiirkondades

Selle meetme eesmärk on suurendada haavatavate territooriumide vastupanuvõimet kliimamuutustega seotud riskidele, eelkõige maapiirkondade tulekahjudele ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemisele, ning edendada kestlikku majanduskasvu ja territoriaalset ühtekuuluvust. Need eesmärgid saavutatakse maastiku ümberkujundamise, põllumajandusomandi keskmise suuruse suurendamise, maakasutuse muutumise ja uue majandustegevuse kavandamise kaudu.

Investeering koosneb järgmistest programmidest:

- maastikuplaneerimise ja -majandamise programmid, millega kujundatakse soovitud maastik ja määratakse kindlaks üleminekumaatriks keskpikas ja pikas perspektiivis, mida toetab selle rakendamist tagav rahastamismudel;
- integreeritud maastikumajandamisalad, mis suurendavad majandatava metsaala suurust, tekitavad katkestusi ulatuslikel meremänni monokültrite ja eukalüpti aladel ning näevad ette eukalüpti alade asendamise muude liikidega, eelkõige kohalike liikidega, et saavutada ulatus, mis soodustab vastupidavust tulekahjudele ja looduskapitali väärtustamist ning loob vajalikud tingimused integreeritud maastikuhaldusoperatsioonide arendamiseks, milles määratakse kindlaks sekkumiste kavandamine, tegevusmudel, eraldatavad rahalised vahendid ning juhtimis- ja järelevalvesüsteem;
- metsaterritooriumidel asuvate maakülade integreeritud toetusprogramm, millega toetatakse meetmeid, millega tagatakse maakasutuse ja -kasutuse muutumine ning kütuse majandamine külade ümbruses; ning
- *Emparcelar para Ordenari* programm, mis suurendab maaomandi keskmist suurust ja aitab seega kaasa sinna paigaldatud või paigaldatavate kasvanduste elujõulisusele ja majanduslikule jätkusuutlikkusele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering RE-C08-i02: Maaomandi register ja maakatte seiresüsteem

Selle meetme eesmärk on pakkuda Portugali riigile territooriumi kohta b-teadmiste baasi, eelkõige maaomandi liigi ja piiride kohta, et oleks võimalik kindlaks teha maaomanikke.

See investeering hõlmab BUPi platvormi arendamist ja võrdluskaardi koostamist maakatte seiresüsteemi (SMOS) jaoks, mis hõlmab maa digitaalset kolmemõõtmelist kujutist valgustuvastuse ja -ulatuse (LiDAR) kaudu, taimestiku kaardid, biomassi ja puidu mahu kaardid, maakatte- ja kasutuskaardid ning satelliitfotode kaetus. Need meetmed täiendavad üksteist ja võimaldavad BUPi platvormi täielikult kasutusele võtta, tagades samal ajal kõigi olemasolevate katastri geomeetria, kinnistusregistri ja maksumaatriksitega seotud infosüsteemide koostalitlusvõime, mida praegu haldavad eri asutused, sealhulgas Tributari- ja Tolliamet, registreerimis- ja notarite instituut ning territooriumi peadirektoraat. Kodanikud, ettevõtjad ja kõik avaliku sektori asutused peavad saama oma kinnisvara jaoks kordumatu identifitseerimisnumbri (NIP), sealhulgas teabe nende piiride ja omaduste kohta. Eespool nimetatud meetmete eduka rakendamise tagamiseks hõlmab investeering ka koolitustegevust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

Investeering RE-C08-i03: Kütusekäitluse katkestused – primaarvõrk

Selle meetme eesmärk on luua maastikul horisontaalsed katkestused kütusekäitluskatkestuste põhivõrgustiku (RPFGC) kaudu. See võrgustik isoleerib tulekahjupuhangud, kaitseb sideteid, sotsiaalseid infrastruktuure ja seadmeid, vähendab põlengute tagajärjel hävinud keskmist ala

maastiku osadeks jaotamise teel, hõlbustab tulekustutustegevust ja tagab evakuatsiooniteede loomise kaudu tuletõrjujate ohutuse.

Investeering hõlmab järgmisi meetmeid:

- kaardistamine ja maakasutuse hindamine kütuse esmase käitlemise katkestuste struktureerimise võrgustikku kuuluva maa puhul;
- omanike kindlaksmääramine, hüvitise suuruse hindamine ja arvutamine ning muud elemendid, mis viivad maaomanike teavitamiseni kommunaalteenustest, lepingute sõlmimisele ja nendega seotud hüvitiste maksmisele
- BUPi platvormile lisatakse servituudiga hõlmatud maapiirkondade geoviidetega graafiline kujutis, et võimaldada hilisemaid registreerimise erimenetlusi; ning
- kütuse käitlemise põhivõrgu rakendamine riiklikul tasandil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C08-i04: Maapõlengute ennetamise ja nende vastu võitlemise vahendid

Selle meetme eesmärk on tugevdada maapõlengute ennetamise ja nende vastu võitlemisega tegelevaid riiklikke üksusi. Täpsemalt võimendab see meede Portugali õhujõudude ning loodus- ja metsakaitseinstituudi (ICNF) suutlikkust taristu ja varustuse osas, et suurendada nende tulemuslikkust ja tõhusust maapõlengute ennetamisel ja nende vastu võitlemisel. Lisaks parandatakse selle meetmega riskihindamist, ühtlustades ja ajakohastades Portugali mere- ja atmosfääriradarite võrgustikku (IPMA).

Investeering hõlmab kahe kerge ja üheksa keskmise tuletõrjuja helikopteri ostmist, uute hoonete ehitamist ja olemasolevate hoonete renoveerimist (käitamiskeskus ja hooldusangaarid), tuletõrjetöödeks vajalike sõidukite, masinate ja seadmete, nagu isikukaitsevahendite, tuletõrjesõidukite, buldooserite ja traktorite ostmist ning meteoroloogiliste radarite võrgustiku standardimist ja ajakohastamist.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad ostetavad sõidukid, masinad ja seadmed olema heitevabad. Kui heitevabasid alternatiive ei ole, peavad ostetavad sõidukid, masinad ja seadmed vastama sektori parimale võimalikule keskkonnatoime tasemele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RE-C08-i05: „Rohkem metsaprogrammi“

Meetme eesmärk on ajakohastada tulekahjude ennetamise ja kustutamise süsteemi, minna tulekahjude vastu võitlemise mudelilt üle ennetusmudelile ning tugevdada metsandussektori metsatootjate organisatsioonide ja pädevuskeskuste tegevust, kaasates spetsialiste ja suurendades kõigi nende üksuste asjaomaste osalejate tehnilist kvalifikatsiooni.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- programmide „Turvaline küla“ ja „Safe People“ laiendamine, mille eesmärk on edendada teadlikkuse suurendamise meetmeid elanikkonna riskantse käitumise ennetamiseks,

enesekaitsemeetmeid ja evakuatsiooniplaanide simulatsioone koostöös kohalike omavalitsustega;

- riikliku hädaolukordade ja kodanikukaitse ameti (ANEPC) ja riikliku sandarmeeria (GNR) operatiivreageerimissuutlikkuse tugevdamine maapõlengute vastases võitluses, eelkõige sõidukite ja isikukaitsevahendite ostmise, olemasoleva taristu renoveerimise ning uute piirkondlike ja allpiirkondlike struktuuride loomise kaudu;
- väljaõppe ja kvalifikatsiooni pakkumine tuletõrjega tegelevatele operatiivtöötajatele ning OPFi tehnikutele, kohalikele ja kesksetele haldusasutustele ning AIGP juhtimisüksustele; ning
- metsaomanike organisatsioonide ja pädevuskeskuste tugevdamine metsaressursside jätkusuutlikkuse seisukohast olulistes valdkondades.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

H.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
8.1	Re-C08-i01	Siht	Maastikuplaneerimise ja -majandamise programmide (PRGP) väljatöötamine haavatavatena määratletud territooriumidel.		Arv	0	20	3. kv	2025	20 homogeense haavatava ala või suurtest tulekahjudest mõjutatud ala maastikuplaneerimise ja -majandamise programmide heakskiitmine valitsuse poolt, võttes arvesse Portugali mandriosa maastikuüksuste hartat ja ruumilise planeerimise poliitika riikliku programmi territoriaalset mudelit.
8.2	Re-C08-i01	Siht	Integreeritud maastikuhaldusoperatsioonide (OIGP) avaldamine Diário da Republicas		Arv	0	60	3. kv	2025	60 integreeritud maastikuhaldusoperatsiooni heakskiitmine ja avaldamine Diário da Republicas, milles määratakse kindlaks sekkumiste kavandamine, toimimismudel, eraldatavad rahalised vahendid ning juhtimis- ja järelevalvesüsteem.
8.3	Re-C08-i01	Siht	Kütusejuhtimisprojektidega külad		Arv	0	800	3. kv	2025	Keskkonnafondi ja abisaajate (omavalitsused, omavalitsustevahelised kogukonnad, kohaliku arengu ühendused) vahel lepingute sõlmimine, milles sätestatakse kütuse haldamise projektide rahastamise eritingimused vähemalt 800 metsaterritooriumil asuvas külas (külade giidiga kogukond).
8.20	Re-C08-i01	Siht	Maakorralduse meetmete rakendamine Programa „Emparcelar para Ordenar“		Arv	0	2 000	3. kv	2025	2 000 ha tundlikel territooriumidel asuvat põllumajandusmaad ehitatakse ümber programmi „Emparcelar para Ordenar“ raames.
8.4	Re-C08-i02	Eesmärk	Liikumine BUPi 2.0 platvormi suunas	BUPi 2.0 platvormi loomine				1. kv	2022	Pilvepõhise BUPi 2.0 platvormi pakkumine, millega ajakohastatakse ja laiendatakse BUPi katseprojektis juba olemasolevaid funktsioone. BUPi 2.0 tagab eri asutuste, sealhulgas maksu- ja tolliasutuste poolt praegu hallatavate eri süsteemide katvuse ja koostalitlusvõime. BUPi 2.0 võimaldab järk-järgult kasutusele võtta kordumatud identifitseerimisnumbrid.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
8.5	Re-C08-i02	Siht	BUPi alane koolitus		Arv	0	10	4. kv	2023	Graafilist esindamist teostavatele riikliku kvalifikatsiooniga tehnikutele, Registrite ja Notarite Instituudi (IRN) töötajatele, maksuhaldurite esindajatele, kinnistusraamatute tehnikutele ja territooriumide peadirektoraadi tehnikutele ning registriametnikele korraldatud BUPiga seotud koolituste arv kord kvartalis.
8.6	Re-C08-i02	Eesmärk	Võrdluskaardi koostamine maakatte seiresüsteemi (SMOS) jaoks	Võrdluskaardi koostamine maakatte seiresüsteemi (SMOS) jaoks				1. kv	2025	Võrdluskaardi koostamine maakatte seiresüsteemi (SMOS) jaoks, sealhulgas i) 2023. aasta maakatte- ja kasutuskaartide (COS) avaldamine, mis põhineb vastutavate asutuste kinnitatud teabel, milles kujutatakse riigi geograafilist esindatust ning esitatakse teave maakasutuse ja -kasutuse ning põllukultuuride ja metsastamise liikide kohta, ii) maa digitaalne kolmemõõtmeline esindamine valguse avastamise ja piiramise (LiDAR) kaudu, iii) taimestiku kaardid, iv) biomassi ja puidu mahu kaardid ning v) satelliitlevi.
8.7	Re-C08-i03	Eesmärk	Esmase kütusekäitluse Breaks Structuring Network (RPFGC) lepingu avaldamine	Esmase kütusekäitluse Breaks Structuring Network (RPFGC) lepingu avaldamine aadressil BASE.gov				1. kv	2022	Pädeva asutuse sõlmitud leping esmase kütusekäitluse Breaksi struktureerimise võrgustiku (RPFGC) rakendamiseks, et luua maastikul põlengupuhangute isoleerimiseks horisontaalsed katkestused.
8.8	Re-C08-i03	Siht	Kehtestatud servituudiala		ha	0	21 727	3. kv	2025	Servitsioneerimisala, mis asub kütuse käitlemise katkestuste põhivõrgustikus (RPFGC) See maa lisatakse BUPi platvormi, et võimaldada järgnevat registreerimise erimenetlust.
8.9	Re-C08-i03	Siht	Esmase kütusekäitluse katkestuste struktureerimise võrgustiku (RPFGC) rakendamine		Arv	0	37 500	4. kv	2025	Kütuse käitlemise katkestuste põhivõrgustiku (RPFGC) rakendatud pindala (hektarites) – maastikul põlengupuhangute isoleerimiseks horisontaalsete katkestuste (kütuse käitlemise ribade) loomine.
8.10	Re-C08-i04	Siht	Sõidukite, masinate ja seadmete tarnimine		Arv	0	179	1. kv	2023	Tulekustutus- ja tuletõrjesõidukite, -masinate ja -seadmete tarnimine pärast seda, kui on kinnitatud, et

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										need vastavad tehnilisele kirjeldusele ja muudele lepingulistele nõuetele, kooskõlas hankemenetlusega.
8.11	Re-C08-i04	Siht	Kergete ja keskmise suurusega tuletõrjujate kopterite tarnimine		Arv	0	11	4. kv	2025	Kahe kerge tuletõrjuja helikopteri (HEBL) ja üheksa keskmise tuletõrjuja kopteri (HEBM) tarnimine pärast kinnituse saamist, et need vastavad tehnilisele kirjeldusele ja muudele lepingulistele nõuetele. Eesmärk hõlmab ka helikopterite kasutamiseks ja hooldamiseks mõeldud hoonete ja taristu ehitamist ja/või renoveerimist.
8.12	Re-C08-i04	Siht	Kahepolarisatsioonir adarite paigaldamine		Arv	0	2	4. kv	2023	Kahe kahekordse polarisatsiooniradari paigaldamine koos vajaliku andmetöötlus- ja arhiveerimissüsteemiga, kahe pikseanduri ja kahe ilmailmajaamaga. Paigaldamine on lõpetatud pärast kinnitust, et need vastavad tehnilistele kirjeldustele ja muudele lepingulistele nõuetele.
8.13	Re-C08-i05	Siht	Siseministeeriumi (MAI) üksuste tugevdamine sõidukite ja operatiivvarustusega		Arv	0	62	4. kv	2024	62 MAI üksuse (ANEPC, GNR ja tuletõrjebrigaad) suurendamine, pakkudes tuletõrje, uute sõidukite ja operatiivvarustusega tegelevatele operatiivtöötajatele koolitust ja kvalifikatsiooni vähemalt 35 000 000 EUR ulatuses.
8.14	Re-C08-i05	Siht	Riikliku hädaolukordade ja kodanikukaitse ameti (ANEPC) piirkondlike ja allpiirkondlike struktuuride loomine		Arv	0	6	2. kv	2022	Kahe piirkondliku ja nelja allpiirkondliku hädaolukorra ja kodanikukaitse juhtimiskeskuse käivitamine (nagu on määratletud 1. aprilli 2019. aasta dekreetseaduses nr 45/2019)
8.21	Re-C08-i05	Eesmärk	Teadlikkuse suurendamise kampaania väljatöötamine riskantse käitumise ennetamiseks	Teadlikkuse suurendamise kampaania väljatöötamine				1. kv	2024	Teadlikkuse suurendamise ja teavituskampaania arendamine programmide „Turvaline küla“ ja „Ohutud inimesed“ raames, et vältida elanikkonna riskantset käitumist

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
8.15	Re-C08-i05	Eesmärk	Looduskaitse- ja Metsainstituudi esialgse aruande avaldamine, I.P	Aruande avaldamine looduskaitse ja metsade instituudi ning metsaomanike organisatsioonide ja pädevuskeskuste vaheliste programmilepingute kohta				2. kv	2022	Aruanne sisaldab üksikasjalikku teavet looduskaitse ja metsade instituudi ning metsaomanike organisatsioonide ja pädevuskeskuste vaheliste programmilepingute kohta, sealhulgas teavet igal aastal saavutatavate eesmärkide ja sihtide kohta. Pärast esialgset aruannet avaldatakse programmilepingute rakendamine ja edenemine igal poolaastal.
8.16	Re-C08-i05	Siht	Riikliku koolitusprogrammi rakendamine		Arv	0	150	4. kv	2025	150 tehnikut metsatootjaorganisatsioonidest, kohalikest ja keskvalitsusüksustest ning AIGP haldusüksustest läbivad koolituse kestusega vähemalt 684 tundi. Koolitusel keskendutakse järgmistele teemadele: organisatsiooni juhtimine, maapõlengute ennetamine, kontrollitud tulekahjude likvideerimine, taimetervis, säästva metsamajandamise sertifitseerimine, metsaterritooriumide multifunktsionaalsus, muud metsasaadused, ökosüsteemi teenuste hüvitamine, bioloogiline mitmekesisus, metsataristu, metsandusprojektid, metsainventuur või kinnistusregister.
8.17	Re-C08-r19	Eesmärk	Metsanduspiirkondades põllumajandusmaa kohustuslikku valdust käsitlev õigusraamistik	Metsamaa kohustuslikku valdust käsitleva õigusraamistiku jõustumine.				3. kv	2021	Metsamaa kohustuslikku valdust rakendava õigusraamistiku jõustumine. Kohustuslikku rendilepingut kohaldatakse üksnes juhul, kui maaomanikud ei väljenda oma kohustust rakendada integreeritud maastikumajandamistegevuses (OIGP) kindlaks määratud meetmeid, mis on kindlaks määratud integreeritud maastikuhooldusala (AIGP) jaoks, soovides, et nende kinnisvara asub. 5. novembri seaduseelnõuga nr 68/2020 volitatakse valitsust muutma 30. mai 2014. aasta seadust nr 31/2014 (millega kehtestatakse maa-, asula- ja maaplaneerimise avaliku korra üldised alused, et kiita heaks kohustusliku valdusõiguse õiguslik kord).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
8.18	Re-C08-r20	Eesmärk	Maakatte seiresüsteem (SMOS)	Maakatte seiresüsteemi (SMOS) kasutuselevõtmine				4. kv	2022	Maakatte seiresüsteemi (SMOS) kasutuselevõtmine, mis hõlmab LiDARi katet, digitaalset maastikumudelit, põllukultuuride ja taimestiku mudelit, põllukultuuride ja taimestiku kaarte, maakatte kaarte ja satelliitpildi katet.
8.19	Re-C08-r21	Eesmärk	Seadus maapõlengute ühtse juhtimissüsteemi loomise kohta (SGIFR)	Jõustus seadus, millega luuakse maapõlengute integreeritud juhtimissüsteem (SIGIFR) ja kehtestatakse selle käitamiseeskirjad.				3. kv	2021	Maapiirkondade tulekahjude integreeritud juhtimissüsteemiga (SGIFR) nähakse riiklikul tasandil ette makropoliitika ja strateegilised suunised, mis aitavad vähendada maapõlengute ohtu ning muuta maapiirkonna omanike, kasutajate ning otseste ja kaudsete kasusaajate käitumist. Süsteem määratleb ministeeriumidevahelised koordineerimismudelid, piiritledes SIGIFRi iga üksuse pädevuse ja tegevusulatuse. Selles määratakse kindlaks maapiirkondade integreeritud tulekahjude ohjamise eri vahendite sisu riiklikul, piirkondlikul, allpiirkondlikul ja kohalikul tasandil. Luuakse maapõlengute teabesüsteem, et koondada ja levitada SIGIFRist saadud asjakohast tehnilist teavet, ning on võetud selge kohustus määratleda riskiennetusel ja minimeerimisel põhinev mudel kas teadlikkuse suurendamise meetmete või piirkondlike kaitsevõrgustike loomise kaudu, kus kütuse käitlemisel on karistuskorras juhtiv roll. Lõpuks sätestatakse selles juhtimis-, järelevalve- ja hindamismudel, mis aitab kaasa avaliku poliitika ja programmide pidevale täiustamisele.

I. KOMPONENT 9. Veemajandus

Komponent käsitleb järgmisi probleeme: tegeleda suure survega veevarustust pakkuvatele kogumissüsteemidele ja parandada veekasutuse tõhusust, et leevendada aastase sademete hulga eeldatavast vähenemisest, põudade sagenemisest, hooajalisusest ja veelekete suurenemisest tingitud piiranguid.

Komponendi eesmärk on leevendada veenappust ja tagada nende piirkondade vastupanuvõime, kellel on suurim põuaprobleem ja mis vajavad hädasti tõhusat sekkumist, et tagada veevarustus Algarves, Alentejos ja Madeiral.

Veealase vastupanuvõime suurendamine on nende kolme piirkonna arengu seisukohast äärmiselt oluline, sest see on ka kohustuslik tingimus turismile ja ökosüsteemidele (eriti Algarves ja Madeiral), põllumajandusele (Alentejo ja Madeira), majandustegevuse ümberkujundamisele (Alentejo) ning niisutusvajaduse ja inimtarbimise kõrgsurvele (Madeira).

Komponent aitab täita kliimaüleminekuga seotud investeeringuid käsitlevat riigipõhist soovitust (riigipõhine soovitus 3 2020).

I.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C09-i01: Algarve veetõhususe piirkondlik kava

Selle investeeringu eesmärk on reageerida veepuudusele Algarve piirkonnas, mis kliimamuutuste tingimustes jätkuvalt süveneb. Majandustegevuse jätkamiseks ja arendamiseks ning Algarve majanduse mitmekesistamiseks on vaja reageerida.

Investeering koosneb meetmetest, mille eesmärk on vähendada Algarve linna- ja põllumajandussektori veekadu tõhusama niisutustehnoloogia abil ning edendada puhastatud reovee taaskasutamist. Pakkumise tasandil kaalutakse meetmetes olemasoleva võimsuse ärakasutamist ja olemasolevate reservuaaride vastupidavuse parandamist, suurendades Odeleite'i reservuaari sissevoolu Guadiana jõe veevõtu, strateegiliste kaitsealade tugevdamise ja magestamisseadme paigaldamise teel. Eelkõige täiendavad need uued veeallikad olemasolevat kasutust, et tulla toime kliimamuutuste prognoositava mõjuga. See koosneb ka meetmetest, mille eesmärk on tõhustada järelevalvet, litsentsimist ja jõustamist.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetme kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt" tehniliste suunistega (2021/C58/01) ning vahe-eesmärke ja sihte, mida Portugal peab täitma. Eelkõige tuleb kõigi tõenäoliselt olulise keskkonnamõjuga projektide suhtes kohaldada keskkonnamõju hindamist, mis viiakse lõpule kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiviga 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta, ning asjakohaseid hindamisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) kontekstis, või lühidalt ELi veepoliitika raamdirektiiviga, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine, et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt" tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei

kahjusta oluliselt“ järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Veevõtu korral annab asjaomane asutus asjakohase loa, milles täpsustatakse tingimused, et vältida seisundi halvenemist ja tagada mõjutatud veekogude hea ökoloogiline seisund vastavalt veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ nõuetele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RE-C09-i02: Crato hüdrauliline mitmeotstarbeline ettevõte, planeerimisetapp

Meetme eesmärk on tagada joogiveega varustamine, võidelda piirkonna kõrbestumise vastu, mitmekesistada põllumajandust ja aidata kaasa piirkonna energiatootmise ümberkujundamisele. Meede koosneb järgmistest etappidest: tammi ehitamine Crato orusse, et tagada olmeveega varustamine ja põllumajanduse ümberkorraldamine, pakkudes samas privilegeeritud ala ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks (mis paigaldatakse veepeeglile vahenditega, mis ei ole taaste- ja vastupidavusrahastu) ning elektri tootmine kavandatud minihüdroelektrijaamast iseseisvalt.

Näiteks 75 MW installeeritud võimsuse puhul vastaks fotogalvaaniline seade rohkem kui 60 % piirkonna praegusest energiavajadusest.

varustatus ja süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine rohkem kui 80 000 tonni aastas. Vastavalt loodavale järvepiirkonnale – 7,24 km 2 –ja fotogalvaaniliste paneelide paigaldamiseks kasutatav maksimaalne pindala on 20 %).

Samuti aitab see mitmekesistada põllumajandustegevust ja meelitada elanikke sellesse riigi demograafiliselt mahajäänud piirkonda, säilitades samal ajal tõhusa veemajandussüsteemi.

Projekt asub Tejo jõe vesikonnas Guadiana vesikonna piiri lähedal asuvas piirkonnas. Investeering hõlmab järgmisi etappe:

- Tamm: Rajada 248 m kõrgusel (48 m kõrgune) täielik hoidla, mille üleujutatud ala on 7,24 km^2, hoidla maht 116,1 hm^3 ja keskmine maht aastas 57,83 hm^3aastas, mis võimaldab 50,3 hm^3 aastas ühisveevärgi (üldkasutatav joogiveevarustus (3,3 hm3/aasta) ja niisutamine (47 hm3/aasta)); see on oluline varustatuse, st piisava veevaru tagamiseks, et teenindada Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ja Souseli elanikkonda (ligikaudu 55 000 inimest).

- Minihüdro: Voolude energiakasutus, mis lastakse allavoolu orus niisutamiseks, kasutades tammi kõrgusest tulenevat kukkumist. Selle installeeritud võimsus on 1,0 MW.

- Póvoa e Meadas tammi varustamise tugevdamise süsteem Pisão d am ’ist: ühendus rajatavast veehoidlast Póvoa e Meadase veepuhastusjaamaga, et tagada Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ja Souseli omavalitsusüksuste linnade tarbimisvajadused.

- Niisutustaristu olemasolevate põllumajandusmaade toetamiseks: see hõlmab niisutamiseks mõeldud tõstejaamu, torusid, tasakaalustavaid reservuaarisid ja jaotusvõrke, niisutusvõrke ja põllumajandusele juurdepääsu parandamist ning peaks looma 5 078 ha uusi niisutusplokke (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira ja Sousel). Kastmisperimeeter jagatakse partiideks, mille pindala ei ületa 100 ha.

- Päikeseelektrijaam(päikeseplaadid, vaheldid, ujuvseadmed, madal- ja keskpingejuhtmed): päikesepaneelide paigaldamine reservuaari veepeeglile. Rahastamine toimub väljaspool

taaste- ja vastupidavuskava.

See meede ei tohi oluliselt kahjustada keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetme kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) ning vahe-eesmärke ja sihte, mida Portugal peab täitma. Tõendatakse täielikku ja sisulist vastavust kohaldatavatele õigusnormidele. Avalikuks konsultatsiooniks KMH projekti avaldamisel hõlmab see 1) mõjutatud veekogu prognoositavaid veevooge lähtestsenaariumis (investeeringuid ei tehta) ja pärast investeeringut, võttes täielikult arvesse kliimamuutuste kahjulikku mõju, mis põhineb parimatel kättesaadavatel teaduslikel prognoosidel, sealhulgas usutaval halvimal stsenaariumil; ning 2) põhjendus investeeringu eesmärgi kohta võrreldes alternatiividega, millel võib olla väiksem keskkonnamõju, seda nii nende eesmärkide (niisutatava maa ulatus vs. maapiirkondade kestlik taaselustamine) kui ka vahendite (vähendades veenõudlust ja looduspõhiseid lahendusi) seisukohast. Eelkõige tuleb kõigi tõenäoliselt olulise keskkonnamõjuga projektide puhul läbida keskkonnamõju hindamine, mis viiakse lõpule kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, ning asjakohaseid hindamisi direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamist, et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01).

Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

KMH põhineb kõige ajakohasematel, põhjalikumatel ja täpsematel andmetel, sealhulgas seireandmetel selliste bioloogiliste kvaliteedielementide kohta, mis on eriti tundlikud hüdromorfoloogiliste muutuste suhtes, ning veekogu eeldataval seisundil, mis tuleneb uutest tegevustest, võrreldes praegusega. Eelkõige hinnatakse selle uue projekti kumulatiivset mõju muule olemasolevale või kavandatavale taristule vesikonnas.

Direktiivi 2000/60/EÜ nõuete täitmiseks tuleb kõigi võimalike mõjude hindamise põhjal sama vesikonna veekogude seisundile ning otseselt veest sõltuvatele kaitsealustele elupaikadele ja liikidele, võttes eelkõige arvesse veevõtuga seotud praegusi survetegureid, tõendada, et meede:

i) ei mõjuta oluliselt ega pöördumatult mõjutatud veekogusid ega takista sellega seotud konkreetse veekogu ega muude sama vesikonna veekogude hea seisundi või potentsiaali saavutamist 2025. aasta IV kvartaliks; ning

ii) ei avalda märkimisväärset negatiivset mõju otseselt veest sõltuvatele kaitsealustele elupaikadele ja liikidele.

Asjaomane asutus annab projektile loa, milles täpsustatakse kõik tehniliselt teostatavad ja ökoloogiliselt asjakohased meetmed, mida on rakendatud mõjutatud veekogude mõju leevendamiseks ning hea ökoloogilise seisundi ja potentsiaali saavutamise tagamiseks 2025. aasta IV kvartaliks, ning tagab nende meetmete tõhususe seire kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ nõuetega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

Investeering RE-C09-i03-RAM: Madeira veekasutuse tõhususe ning veevarustus- ja niisutussüsteemide tugevdamise kava

Meetme eesmärk on suurendada Madeira ja Porto Santo saarte veevarude vastupanuvõimet.

Investeering seisneb veevarude kättesaadavaks tegemises olemasolevate ressursside kasutamise optimeerimise teel, üleliigse veevõtus, ilma et see mõjutaks ökosüsteeme, strateegiliste varude loomises ja laiendamises ning erinevate veeallikate ühendamises.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetme kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01) ning vahe-eesmärke ja sihte, mida Portugal peab täitma. Eelkõige tuleb kõigi tõenäoliselt oluliselt keskkonda mõjutada võivate projektide keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivile 2011/92/EL ning asjakohased hindamised direktiivide 2000/60/EÜ ja 92/43/EMÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

I.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
9.1	Re-C09-i01	Siht	Paigaldatud põhjaveevarude täiendavad seirepunktid (SM3)		Arv	32	82	4. kv	2024	Põhjaveevarude seire- ja järelevalvepunktide (sh piesomeetrid ja telemeetrid) rajamine. Lisaks olemasolevale 32-le paigaldatakse veel 50 piesomeetrit.
9.2	Re-C09-i01	Siht	Võrgupõhiste sekkumiste lõpuleviimine veekadude vähendamiseks (SM1)		Km	0	125	1. kv	2026	Võrgusekkumiste lõpuleviimine surve optimeerimiseks ja võrgustiku taastamiseks järgmiste meetmetega: 1) surve optimeerimine ja vooluhulga mõõtmine, 2) võrgu taastamine linna-/ajaloolistes piirkondades; 3) võrgu taastamine maapiirkondades või keskmise suurusega maapiirkondades.
9.3	Re-C09-i01	Siht	Ühiseks põllumajanduslikuks kasutuseks ja individuaalseks niisutamiseks kasutatava maa-ala ajakohastamine (SM2)		Ha	0	10 300	1. kv	2026	Piirkond, mis on seotud tõhusamate jaotussüsteemide kasutuselevõtuga kanalitega asendamise, võrgusurve parandamise, kaugseire- ja tarbimiskontrollisüsteemide rakendamise ning lekete tuvastamise süsteemide rakendamise kaudu kollektiivsetes hüdropõllumajandusrajatistes ning tõhusamate ja jälgitavate niisutussüsteemide paigaldamisega individuaalsel niisutamisel
9.4	Re-C09-i01	Siht	Puhastatud reovee tootmist ja rafineerimist tagavate puhastite arv (SM4)		Arv	0	4	1. kv	2026	Korduskasutamiseks valmis puhastatud reovee tootmise tagamiseks avatud puhastite arv
9.5	Re-C09-i01	Eesmärk	Guadiana veevõtumeetme ajakohastatud kavandi (vajaduse korral) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult keskkonnamõju hindamise (SM5) tulemusi ja tingimusi	Ajakohastatud kavandi vastuvõtmine (vajaduse korral)				4. kv	2024	Meetme ajakohastatud kavandi (kui see on nõutav) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult keskkonnamõju hindamise vajalikke tulemusi ja tingimusi, mis tuleb lõpule viia kooskõlas direktiividega 2011/92/EL ja 92/43/EMÜ, ning asjakohaseid hindamisi direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamist, tagades vastavuse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides. Veevõtu korral annab asjaomane asutus asjakohase loa, milles täpsustatakse tingimused, et vältida seisundi halvenemist ja tagada mõjutatud veekogude hea ökoloogiline seisund vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ nõuetele.
9.6	Re-C09-i01	Eesmärk	Guadiana veevõtu alustamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise (SM5) tulemusi ja tingimusi	Veevõtu kasutuselevõtt				2. kv	2026	Guadiana veevõtu alustamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise tulemusi, mis tuleb lõpule viia kooskõlas direktiividega 2011/92/EL ja 92/43/EMÜ, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamisega, tagades kooskõla põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01)
9.7	Re-C09-i01	Eesmärk	Magestamismeetme ajakohastatud kavandi (vajaduse korral) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise (SM6) tulemusi ja tingimusi	Ajakohastatud kavandi vastuvõtmine (vajaduse korral)				4. kv	2024	Magestamise meetme ajakohastatud kavandi (kui see on nõutav) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult keskkonnamõju hindamise vajalikke tulemusi ja tingimusi, mis tuleb lõpule viia kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, ning asjakohaseid hindamisi direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamist, tagades vastavuse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
9.8	Re-C09-i01	Eesmärk	Magestamise meetme rakendamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise (SM6) tulemusi ja tingimusi	Magestamisseadme kasutuselevõtmine				1. kv	2026	Magestamisseadme kasutuselevõtmine, võttes täielikult arvesse keskkonnamõju hindamise tulemusi, mis tuleb lõpule viia kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine, tagades kooskõla põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01).
9.9	Re-C09-i02	Eesmärk	Meetme planeerimisdokumentide avaldamine, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi	Meetme planeerimisdokumentide avaldamine, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi				1. kv	2022	Eeltingimuseks on positiivne keskkonnamõju hindamine, mis vastab täielikult ja sisuliselt õiguslikele kriteeriumidele, meetme planeerimisdokumentide avaldamine, keskkonnamõju hindamise tulemuste ja tingimuste täielik arvessevõtmine, kui see on vajalik põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks. KMH avaldatakse ja viiakse lõpule kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, samuti asjakohased hindamised direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine. Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.
9.12	RE-C09-i03-RAM	Siht	Ümberehitatud või rehabiliteeritud torude täiendav kilomeeter		km	0	53	2. kv	2025	Ehitatud, renoveeritud või renoveeritud veejuhtmete pikkus kilomeetrites
9.13	RE-C09-i03-RAM	Siht	Madeira saare lõunaosas avalikuks varustamiseks ja niisutamiseks kättesaadavaks tehtud täiendav veekogus		hm3	puudub	4	4. kv	2025	Avalikuks varustamiseks ja niisutamiseks kättesaadavaks tehtud täiendav veekogus; see saavutatakse uute torujuhtmete, kanalite, tiikide ja reservuaaride tugevdamise, renoveerimise, renoveerimise ja ehitamisega.

I.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RE-C09-i04: Crato mitmeotstarbeline hüdrauliline ettevõte, ehitusetapp

See investeering on seotud projektiga, mida on kirjeldatud Crato Hydraulic multifunktsionaalse ettevõtte investeeringu RE-C09-i02 all, kavandamisetapis. See investeering hõlmab tammi ajakohastatud projekti (DCAPE) vastuvõtmist ja tammi kasutuselevõtmist.

Kõik muud elemendid, sealhulgas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohustused, peavad olema samad, mis on kindlaks määratud investeeringu RE-C09-i02 „Crato mitmeotstarbeline ettevõte“ planeerimisetapis.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

I.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
9.10	Re-C09-i04	Eesmärk	Sõltub positiivsest keskkonnamõju hindamisest, mis vastab täielikult ja sisuliselt õiguslikele kriteeriumidele, tammi ajakohastatud projekti vastuvõtmisest, hüdro- ja päikeseenergia tootmisest ja niisutamisest, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.	Ajakohastatud kavandi vastuvõtmine				4. kv	2023	Tingimusel, et tehakse keskkonnamõju hindamine, milles jõutakse järeldusele, et olulist kahju ei ole tehtud, võetakse vastu tammi ajakohastatud projekt, hüdro- ja päikeseenergia tootmine ja niisutamine, mis hõlmab täielikult kõiki tervikliku ja kumulatiivse keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi, kui see on vajalik põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimiseks. Keskkonnamõju hindamine viiakse lõpule kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL ning asjakohased hindamised direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine. Kõik keskkonnamõju hindamise ja direktiivi 2000/60/EÜ kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti ning neid järgitakse taristu ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimise etappides.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
9.11	Re-C09-i04	Eesmärk	Tammi kasutuselevõtmine, hüdro- ja päikeseenergia tootmine ja niisutamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi ning saavutades asjaomaste veekogude hea seisundi	Tammi töölerakendamine				2. kv	2026	Tammi, hüdro- ja päikeseenergia tootmisüksuste ning niisutussüsteemi kasutuselevõtmine, järgides täielikult tulemusi ja tingimusi, mis on sätestatud põhjalikus ja kumulatiivses keskkonnamõju hindamises, mis tuleb lõpule viia kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, samuti asjakohased hindamised direktiivi 2000/60/EÜ kontekstis, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamine. Tagatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine. Meetmega tagatakse Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ja Souseli elanike linnade veevajaduse rahuldamine. Puhta energia tootmisvõimsuse suurendamine vastavalt paigaldatava päikeseenergiaseadme võimsusele pluss 1,0 MW aastas minihüdroenergiast; niisutusblokkide taristu paigaldamine, mis võimaldab luua uue niisutatava 5 078 hektari suuruse ala, mis sobib mahepõllumajanduslikele ja mitmekesistele põllukultuuridele. Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ nõuetega on saavutatud ja sertifitseeritud.

J. KOMPONENT 10. Merepiir

Komponent tegeleb ülesandega sillutada teed konkurentsivõimelisemale, sidusamale, kaasavamale ja lisaks vähem CO_2 heiteid tekitavale ja säästvamale meremajandusele, kus Portugalil on suur potentsiaal. Komponent aitab ära kasutada meremajanduse kliima- ja digipöördest tulenevaid võimalusi. Selle komponendi eesmärk on toetada meremajanduse tootmispotentsiaaliga seotud riiklike eesmärkide saavutamist. Eelkõige püütakse selle komponendiga tagada merega seotud ettevõtlussüsteemi jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime. Lisaks on komponendi eesmärk võidelda vähemalt osaliselt vaesusega rannikukogukondades, tagades samal ajal konkurentsivõimelise ja sidusa territooriumi kliima- ja digipöördega kohanemise kontekstis, keskendudes muu hulgas meresektori jaoks olulistele oskustele. Komponent aitab säilitada ka ookeani ökosüsteemi teenuste väärtust.

Komponent toetab riigipõhiste soovituste täitmist, mis käsitlevad sadamatesse ja innovatsiooni tehtavate investeeringutega seotud majanduspoliitika keskendamist (riigipõhine soovitus nr 3 2019) ning investeeringute keskendamist rohepöördele (riigipõhine soovitus 3 2020). Lisaks aitab komponent täita riigipõhist soovitust elanikkonna oskuste taseme parandamise kohta (riigipõhine soovitus 2 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

J.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TC-r23: Meremajanduse taristu ökosüsteemi reform.

Reformi eesmärk on vaadata läbi sadamatehnoloogia klastrite võrgustiku õigusaktid (mille ministrite nõukogu kiitis heaks 2017. aastal), mille kaudu Portugali eesmärk on tugevdada merega seotud majandustegevust, luues ärivõimalusi, uusi töökohti, toetades eksporti, toetades meretranspordi kasvu ja edendades merepotentsiaali säästvat kasutamist. Reformiga laiendatakse sadamatehnoloogia klastrite võrgustikku merele juurdepääsu omavatele lisavaldkondadele ning seatakse uued eesmärgid, nagu meremajanduse rahastamissuutlikkuse suurendamine läbivaadatud sinise fondi kaudu, ookeanide kasutamise toetamine, et parandada vastupanuvõimet kliimamuutuste leevendamisele, meremajanduse ja kaksiküleminekuga seotud oskuste arendamise edendamine ning avaliku sektori toetuse suurendamine innovatsioonile meremajanduse kestlikuks arenguks.

Reformiga luuakse uue sinise keskuse juhtimismudel, mis peaks edendama tehnosiiret uue, vastupidavama ja jätkusuutlikuma meremajanduse väärtusahela eri osaliste vahel, mille mõju peaks olema püsiv ja märkimisväärne paradigmamuutusele asjaomaste sektorite aruka, jätkusuutliku ja kaasava majandusarengu suunas.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

Investeering TC-C10-i01: Blue Hub, sinise majanduse taristu võrgustik

Selle investeeringu eesmärk on luua üleriigiline sinise majanduse taristute võrgustik kogu riigis ja tugevdada sinise majanduse innovatsiooni ökosüsteemi.

Investeering hõlmab uue või olemasoleva taristu ehitamist või renoveerimist ning investeeringuid meremajandusega seotud seadmetesse. Investeering hõlmab uute siniste klastrite loomist kogu riigis ning olemasolevate siniste klastrite ajakohastamist või taastamist, samuti investeeringuid koolitusse ja oskustesse uue sinise kooli kontseptsiooni kaudu. Investeering hõlmab uute hoonete ehitamist või meremajandusega seotud hoonete ja seadmete taastamist ja ajakohastamist. Investeering võimaldab

kanda teadusuuringute tulemused üle tootlikku spetsialiseerumisse Portugali eri klastrites (sealhulgas Lissabon, Oeiras, Peniche, Aveiro, Porto, Algarve). See hõlmab ka investeeringuid ühte sinisesse keskusesse, mis koondab eri klastrite loodud teadmised ja toetab nende võrgustike loomist. See sinine keskus kajastab uusimat majandusarengu metoodikat kooskõlas Portugali aruka spetsialiseerumise strateegiaga, mis keskendub tugevalt ookeanimajandusele. See hõlmab ka Blue Hub Schooli projekti, mis hõlmab peamiselt investeeringuid taristusse ja seadmetesse, mis hõlmavad oskuste arendamise olulist mõõdet, eelkõige õppekavakursuste kavandamise kaudu koostöös riikliku kvalifikatsiooni ning kutsehariduse ja -koolituse ametiga (ANQEP) ning pannes rõhku digiplatvormidele ja -koolitusele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TC-C10-i02: Rohe- ja digipööre ning kalandusohutus

Selle investeeringu eesmärk on toetada selliste projektide rahastamist, mis on suunatud kalatööstuse ja -organisatsioonide innovatsioonile, protsesside ajakohastamisele, CO_2 jalajälje vähendamisele ning ringmajandusele. Investeeringuid tehakse ettevõtjate, sektorit esindavate ühenduste, tootjaorganisatsioonide, teadusasutuste ja keskvalitsusasutuste vaheliste tihedate sidemete kaudu, et maksimeerida tehtud investeeringu sotsiaalset kasu. Investeering koosneb pakkumiskutsest 70 projektile, mis on seotud innovatsiooni, protsesside ajakohastamise, ringmajanduse ja kalandussektori ettevõtete ökoloogilise jalajälje vähendamisega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TC-C10-i04-RAA: Klastri „Cluster do Mar dos Açores“ arendamine.

Selle investeeringu eesmärk on ajakohastada mereteadusuuringute püsi- ja mobiilset taristut Assooride autonoomses piirkonnas. Üks allmeede seisneb Archipelago laeva asendamises kaasaegse laevaga, millel on kõrged tehnoloogilised suutlikkuse ja varustuse standardid ning kõrge energiatõhusus. Teine allmeede seisneb kahe mooduli omandamises, mis ühendatakse seotud uurimislaevaga, nimelt traaliseadmete moodul ja kaugjuhitava veesõiduki (ROV) moodul. Viimane allmeede seisneb merega seotud teadus- ja arendustegevuse eksperimentaalkeskuse loomises, mida jagatakse Assooride teadus- ja tehnoloogiasüsteemi (SCTA) institutsioonide ja ettevõtetega ning mille tulemuseks on teadus- ja arendustegevus traditsioonilistes ja esilekerkivates valdkondades, nagu kalandus ja sellest saadud tooted, merebiotehnoloogia, biomaterjalid või meretehnoloogiad ja -vahendid, sealhulgas nn sinise inkubaator, vesiviljeluse keskus Assooridel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TC-C10-i05-RAA: Energiasüsteemi ümberkujundamine, digiteerimine ning keskkonnamõju vähendamine kalandus- ja vesiviljelussektoris

Investeeringu eesmärk on toetada projekte, mille eesmärk on: energiasüsteemi ümberkujundamine, digiteerimine ning keskkonnamõju vähendamine kalandus- ja vesiviljelussektoris Assooride autonoomses piirkonnas.

Investeering koosneb 15 projektist, mis on seotud kalalaevastiku moderniseerimise ja uuendamisega, innovatsiooniga kalanduses ja vesiviljeluses energiatõhususe parandamiseks, protsesside ajakohastamisega, jäätmetekke vähendamisega merel ning ringmajanduse edendamisega kogu kalandus- ja vesiviljelussektoris ning püügitegevuse mitmekesistamisega.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside tingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud

tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[39]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[40] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[41] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[42] seotud tegevus; Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering TC-C10–i06-RAM: Ookeanitehnoloogiad

Selle investeeringu eesmärk on rahuldada Madeira autonoomse piirkonna mereteadusuuringute taristuvajadusi ning edendada seoseid mereuuringute ja majandussektori vahel.

Investeering seisneb energiatõhusa mitmeotstarbelise uurimislaeva ehitamises, mille eesmärk on teha teadusuuringuid ja väljaõpet Madeira saarestiku saari ümbritsevates madalates vetes ja avamerel. See hõlmab ka kolme autonoomse mehitamata sõiduki ostmist, et suurendada mereuuringute päevade arvu Põhja-Atlandil, samuti kvaliteetsete akustiliste andmete kogumist võrreldes muude traditsiooniliste otsingumeetoditega.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas esitatud meetme kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01). Eelkõige kasutavad teaduslaev ja autonoomsed mehitamata sõidukid parimat kättesaadavat tehnoloogiat, millel on sektoris kõige väiksem keskkonnamõju.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

---

39 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

40 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

41 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

42 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

J.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
10.1	TC-C10–r23	Eesmärk	Mereministeeriumi õigusaktide läbivaatamise jõustumine seoses meremajanduse ja -innovatsiooni rahastamissuutlikkuse suurendamisega sinise fondi kaudu	Mereministeeriumi läbivaadatud õigusaktide jõustumine, mis on seotud meremajanduse ja -innovatsiooni rahastamissuutlikkuse suurendamisega sinise fondi kaudu				4. kv	2021	Läbi vaadatakse järgmised õigusaktid: 9. märtsi 2016. aasta dekreetseadus nr 16/2016; 30. detsembri 2016. aasta määrus nr 343/2016; Ministrite nõukogu resolutsioon nr 175/2017. Nende õigusaktide läbivaatamine hõlmab sadamatehnoloogia klastrite võrgustiku strateegia ajakohastamist, laiendades selle kohaldamisala meremajanduse CO_2 heite vähendamisele; sinise fondi mahe- ja tegevusviisi läbivaatamine ja kohandamine, et kohandada seda komponendi investeeringute haldamiseks; keskuse juhtimismudeli loomine.
10.2	TC-C10–i01	Siht	Blue Hubi kooli moderniseerimise lõpuleviimine ning varustuse ja varustuse suurendamine		%	0	100	4. kv	2025	Moderniseerimistööde lõpuleviimine, koolituspakkumise tugevdamine ja Blue Hubi kooli seadmetega renoveerimine. Eespool nimetatu viimistlemisel tuleb kinnitada vastavust tehnilistele kirjeldustele ja lepingulistele kohustustele. See hõlmab: - investeeringud Escola Superior Náutica Infante D. Henrique'i (ENIDH) infrastruktuuri ja süsteemidesse, sealhulgas 16 labori kaasajastamine ja simulaatorite soetamine (laevade positsioneerimiseks,

										laevaliiklusteenistuseks, logistikaks ja sadamatoiminguteks) - Turu kuritarvitamise määruse ajakohastamine: kuue koolituskeskuse ajakohastamine, kutseõppe tugiseadmed, IT- ja sidesüsteemide ajakohastamine, koolitusprotsesside digiteerimine ja e-õppe kavandamine. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
10.3	TC-C10–i01	Siht	Sinise keskuse keskuste rajamise ja/või ajakohastamise lõpuleviimine		Arv	0	7	4. kv	2025	Seitsme sinise sõlmpunkti ehitustööde (ehitus, renoveerimine ja seadmed) lõpuleviimine. Uued või uuendatud sinised keskused on järgmised: 1. Ettevõtete keskus ja ühine ookeanilabor Lissabonis: ookeanilabori hoone renoveerimine, mis hõlmab muu hulgas laboritaristu ruume, biorafineerimisüksusi, riikliku mereressursside biopanga ruumi ja tehniliste ettevõtete kontoriruume. 2. IPMA/Sea Oeirase keskus ookeanide seiresuutlikkuse parandamiseks: sealhulgas angaari ehitamine ookeaniinsener-tehnilise üksuse jaoks, sealhulgas veeresild, töökojaalad, arhiivihoone koos pöörlevate riiulitega proovide jaoks, mida tuleb säilitada vedelas keskkonnas, kalandusuuringute seadmed. See hõlmab ka reaalajas seireks kasutatavaid radarseadmeid. 3. Aruka ookeani Peniche'i keskus: sealhulgas taristu ehitamine, Peniche'i kalandussadama piirkonnas asuv teadus- ja tehnoloogiapark, soolase vee kogumis- ja puhastussüsteemi ehitamine ja rakendamine, avatud ruum

										merendusalaste teadmiste levitamiseks. 4. Aveiro sõlmpunkt: sealhulgas merevee hoidmise, töötlemise ja jaotamise vana süsteemi uuendamine, kalandus- ja vesiviljelustoodete arendamise ja katsetamise riiklik labor, tootmislabor 5.0 vetikate ja riiuliliha jaoks. 5. Ocean.Plusi keskus Portos, Leixões I: sealhulgas teadusringkondade ühine taristu, et toetada teadlasi teaduse ja tehnoloogia arendamise kõigis etappides alates projekteerimisest kuni prototüüpide väljatöötamiseni, kohapealsete katsete kasutuselevõtuni, tehnoloogia valideerimise ja teadmussiirdeni, sealhulgas logistika- ja ookeanipõhised platvormid, millel on teadus- ja innovatsioonikogukonnale lihtne juurdepääs. 6. Porto Hub/Leixões II: Mehitamata sõidukite juhtimis- ja kontrollikeskus meretugedes: sealhulgas mitme domeeniga mehitamata õhusõidukid (maapealsed, pinna- ja pikaajalised õhusõidukid), mis on varustatud anduritega ookeani oluliste muutujate mõõtmiseks, käsu- ja juhtimiskeskus ning andmetöötlus- ja sidesüsteemid. 7. Algarve keskus: hõlmab uue taristu ja varustuse, laborite ja kontorite rajamist, ruumi uutele ettevõtetele (umbes 15 ettevõtte ja 90 töökoha) loomist, keskendudes sinisele biotehnoloogiale, vesiviljelusele, toidule ja söödale ning mere bioloogilistele ressurssidele, väärtustamistoodete arendamisele ja teadmiste loomisele. Sinise keskuse ärimudel ja professionaalne ajutine ärijuhtimismeeskond luuakse ja värvatakse uuesti (hõlmab ka Blue Hub School).

										See algatus on osa riikliku ookeanistrateegia 2021–2030 rakendamisest, nimelt strateegiliste eesmärkide 1, 2, 3, 6, 7 ja 9 raames. Eespool nimetatu viimistlemisel tuleb kinnitada vastavust tehnilistele kirjeldustele ja lepingulistele kohustustele. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
10.4	TC-C10–i02	Siht	Kalandussektori üksuste innovatsiooni, energiasüsteemi ümberkujundamist ja keskkonnamõju vähendamist toetava 70 projekti lõpparuannete heakskiitmine		Arv	0	70	4. kv	2025	Loodusvarade, ohutuse ja mereteenuste peadirektoraat (DGRM-IFAP) kiidab heaks 70 projekti rakendamise lõpparuanded, millega toetatakse innovatsiooni, energiasüsteemi ümberkujundamist ja keskkonnamõju vähendamist kalandussektori üksustes. DGRM-IFAP mõõdab kvantitatiivseid edusamme konkreetsete eesmärkide saavutamisel, mis lepiti kokku siis, kui põhivahendid eraldati pärast kahte hankemenetlust, mille korraldas DGRM-IFAP ja mis on kavas käivitada 2021. ja 2022. aastal.
10.8	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Riiklike ehitustööde lepingu algus tehnilise keskuse MARTEC jaoks	Tehnilise keskuse MARTEC ehitustööde alustamine				4. kv	2023	Technopolo MARTECi taristu ehitustööde alustamine (sealhulgas maa ostmine ja olemasoleva taristu lammutamine) Faiali saarel osana merega seotud katse- ja arenduskeskusest Assooridel. See hõlmab sinist inkubaatorit (vähemalt 6 500 m²), vesiviljeluskeskust (vähemalt 2 000 m²) ning sinise inkubaatori ja vesiviljeluskeskuse seadmeid.

										Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
10.9	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Uurimislaeva kättetoimetamine	Uurimislaeva kättetoimetamine				4. kv	2025	Kaasaegse uurimislaeva tarnimine. See peab suutma töötada väga sügaval, hõlmates kaasaegseid teadus- ja andmesideseadmeid, dünaamilist positsioneerimist, kaugjuhtimissõidukeid, pelaagilisi võrke, tragisid, kastisüdamikku, millel on kõrged tehnoloogilised standardid suutlikkuse ja kõrge energiatõhususega seadmete osas, et rahuldada mereuuringute ja -seire või ookeanide säästva kasutamise edendamise valdkonnas praegusi vajadusi.
10.11	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Kahe mooduli tarnimine uuele uurimislaevale	Kahe mooduli tarnimine uuele uurimislaevale				2. kv	2026	Kahe mooduli pakkumine uuteks laevauuringuteks: Moodul ROV ja 1 traalimise seadmete moodul
10.10	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Merega seotud eksperimentaalse teadus- ja arenduskeskuse kasutuselevõtmine Assooridel (MarTECi keskus)	Merega seotud eksperimentaalse teadus- ja arenduskeskuse kasutuselevõtmine Assooridel (MarTECi keskus)				2. kv	2026	Merega seotud eksperimentaalse teadus- ja arenduskeskuseloomine ja kasutuselevõtmine, mida saab jagada Assooride teadus- ja tehnoloogiasüsteemi institutsioonidega ning ettevõtetega, kes vastutavad teadus- ja arendustegevuse eest traditsioonilistes ja esilekerkivates piirkondades, nagu kalandus ja selle tooted, vesiviljelus, merebiotehnoloogia, biomaterjalid või meretehnoloogiad ja -seadmed. Keskuse töölerakendamine (tehniline keskus MARTEC), see keskus asub Faiali saarel. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest.
10.12	TC-C10-i05-RAA	Siht	Kalandus- ja vesiviljelussektori projektide lõpuleviimine		Arv	0	15	1. kv	2026	15 projekti lõpuleviimine, mis on seotud kalalaevastiku moderniseerimise ja uuendamisega, innovatsiooniga kalanduses ja vesiviljeluses energiatõhususe parandamiseks, protsesside ajakohastamisega, jäätmetekke vähendamisega merel ning ringmajanduse edendamisega kõigis

										kalandus- ja vesiviljelussektorites ning püügitegevuse mitmekesistamisega. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja (nagu on esitatud meetme kirjelduses) ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
10.13	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Mitmeotstarbelise uurimislaeva lepingu allkirjastamine	Mitmeotstarbelise uurimislaeva lepingu allkirjastamine				2. kv	2024	Mitmeotstarbelise uurimislaeva ehitamise lepingu allkirjastamine. Pädevuses nõutakse meetme kirjelduses sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tingimuse kohaldamist.
10.14	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Energiatõhusa mitmeotstarbelise uurimislaeva tarnimine	Mitmeotstarbelise uurimislaeva üleandmine				2. kv	2026	Energiatõhusa mitmeotstarbelise uurimislaeva tarnimine. Ta võib tegutseda Madeira autonoomse piirkonna madalates vetes saarestiku saarte ümbruses ja avamerel.
10.15	TC-C10-i06-RAM	Siht	Kahe autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine	Kahe autonoomse sõiduki tarnimine	Arv	0	2	3. kv	2024	Kahe autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine: • Autonoomne sõiduk pindalaga (USV) Veealune autonoomne sõiduk (AUV) 1000M
10.16	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine	Autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine				4. kv	2025	Veealuse autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine 6000M.

J.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering TC-C10-i03: Atlandi kaitseoperatsioonide keskus ja mereväeplatvorm

Investeeringu eesmärk on edendada mereuuringuid ja -seiret.

Investeering seisneb süsteemi väljatöötamises, mis põhineb kolmel peamisel sambal: I sammas – mitmeotstarbeline mereplatvorm; II sammas – operatsioonide keskus; ja III sammas – Alfeite Arsenal Academy (akadeemia 4.0). Arsenali Akadeemia eesmärk on keskenduda koolitusele sellistes murrangulistes valdkondades nagu robootika, telekommunikatsioon, biotehnoloogia, nanotehnoloogia, ühendatus, tehisintellekt, suurandmed ja masinõpe.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TC-C10-i07: Keskkonnahoidlik laevandus

Meetme eesmärk on kiirendada kauba- ja reisijateveo energiasüsteemi ümberkujundamist.

Investeering koosneb energiatõhususega seotud sekkumismeetmete toetusprogrammist kümnele kauba- ja reisijateveolaevale, millest vähemalt 70 % ületab 5000 kogumahutavuse (GT). Sekkumised peavad kuuluma vähemalt ühe järgmise liigituse alla: i) fossiilkütuste asendamise meetmed, ii) energiasäästumeetmed ja iii) täiendavad heitkoguste vähendamise meetmed.

Taotlustele antakse hinde süsinikdioksiidi (CO_2) heitkoguste vähendamise taseme hindamisel, mis on arvutatud CO_2-mahukuse näitaja (CII) alusel, ja transporditööühiku kohta (protsentides) ning vääveloksiidide (SOx), lämmastikoksiidide (NOx) ja tahkete osakeste heite vähendamise taseme hindamisel protsentides. Hindamise näitajana kasutatakse ka olemasolevate laevade energiatõhususe indeksit (EEXI).

Tagamaks, et meede on kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), peab investeering aitama vähendada laeva kütusekulu vähemalt 10 %, väljendatuna kütuse grammides kandevõime tonni kohta meremiili kohta. Tarbimise arvutamiseks kasutatakse arvutuslike vedelike dünaamikat (CFD), paagikatseid või samalaadseid tehnilisi arvutusi. Lisaks ei tohi laevad olla ette nähtud fossiilkütuste transpordiks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

J.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
10.5	TC-C10–i03	Eesmärk	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse lepingu allkirjastamine	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse lepingu allkirjastamine				3. kv	2023	Ehituslepingu allkirjastamine pärast riigihankemenetluse algatamist – I ja II sammas: I sammas – multifunktsionaalne mereväeplatvorm, See hõlmab umbes 100 meetri pikkuse multifunktsionaalse mereplatvormi ehitamist, millel on muu hulgas dünaamiline automaatne positsioneerimissüsteem, integreeritud platvormihaldussüsteem, juhtimissilla ja operatsioonikeskus, veealune akustiline positsioneerimissüsteem, allveelaevade õhkutõusmislahter ja/või autonoomsete süsteemide, kraanade, helidecki maabumine); Hõlmab ka suutlikkust käitada sõidukeid, mille sügavus on kuni 6 000 meetrit, autonoomsete maismaasõidukite parkimine ja täiendavad mereväevarad (sealhulgas autonoomsed ookeani pinnasõidukid, autonoomsed allveesõidukid, autonoomsed õhusõidukid, mehitamata õhusõidukid). II sammas – Tegevuskeskus See hõlmab olemasolevate hoonete ja struktuuride renoveerimist, operatsioonikeskuse ja laborivõrgu arvuti- ja sidesüsteemide rajatisi, kõrgjõudlusega andmetöötlus- ja infosalvestussüsteeme, sidesüsteeme (sealhulgas üliväikese Apertuurterminali (VSAT) televisooni vastuvõtusüsteemid (TVRO)) ja koostalitlusvõime süsteeme teiste mereväesüsteemidega, tarkvaraarendus- ja immersiivseid süsteeme.
10.6	TC-C10–i03	Eesmärk	Alfeite Arsenal Academy'i tegevuse lõpuleviimine	Alfeite Arsenal Academy (Alfeite Arsenal Academy) lõpuleviimine				4. kv	2023	Alfeite Arsenal Akadeemia kooli taristut ajakohastatakse ja koolil on õigus pakkuda koolitust. Investeering hõlmab ka koolitusvajaduste hindamist, koolituskursuste väljatöötamist ja esimeste koolituskursuste pakkumist.)
10.7	TC-C10–i03	Eesmärk	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse vastuvõtmine ja vastuvõtmine	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse vastuvõtmine ja vastuvõtmine				2. kv	2026	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse vastuvõtmine ja vastuvõtmine

10.17	TC-C10–i07	Eesmärk	Pakkumismenetluse algatamine laevade CO_2 heite vähendamiseks	Pakkumismenetluse algatamine laevade CO_2 heite vähendamiseks				3. kv	2023	Hankemenetluse algatamine kümne kauba- ja reisijateveolaeva CO_2 heite vähendamiseks, mille kogumahutavus on üle 5 000 tonni (GT) vähemalt 70 %. Pädevus hõlmab rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse, et valitud projektid vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01) ja aitavad vähendada laeva kütusekulu vähemalt 10 %, väljendatuna kütuse grammides kandevõime tonni kohta meremiili kohta kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud nõuetega. See hõlmab ka nõuet järgida ELi ja liikmesriikide keskkonnaalaseid õigusakte.
10.18	TC-C10–i07	Siht	Laevade energiatõhususega seotud sekkumiste lõpuleviimine	Tõend laevade energiatõhususega seotud sekkumiste lõpuleviimise kohta	Arv	0	10	2. kv	2026	Energiatõhususega seotud sekkumiste lõpuleviimine kümne kauba- ja reisijateveolaeva puhul, mille kogumahutavus on üle 5 000 tonni (GT) vähemalt 70 %.

K. KOMPONENT 11. Tööstuse CO_2 heite vähendamine

Portugali taaste- ja vastupidavuskava komponendis käsitletakse tööstuse ja tööstusprotsesside panust CO_2-neutraalsuse eesmärkide saavutamisse, mis on kindlaks määratud CO_2-neutraalsuse tegevuskavas aastani 2050 ning riiklikus energia- ja kliimakavas 2030. See nõuab struktuurimuutust, mis põhineb tööstustegevuse ümberkujundamisel, tootmisprotsesside muutustel ja ressursside kasutamise viisidel.

Selle komponendi meetme eesmärk on edendada CO_2 heite vähendamist, energia- ja ressursitõhusust ning alternatiivsete energiaallikate kasutamist tööstusprotsessides. Toetatavad projektid peavad olema seotud ka uute tehnoloogiate, innovatsiooni ja tööstuse digiteerimisega, et saavutada erinevate tootmis- ja korraldusprotsesside suurem tõhusus.

Komponent aitab kaasa Portugali tööstuse kliimapöördele ja toetab selle konkurentsivõimet. See aitab täita riigipõhiseid soovitusi, mis käsitlevad investeeringuid rohepöördesse, eelkõige seoses puhta ja tõhusa energiatootmise ja -kasutusega (riigipõhine soovitus 3 2020) ning investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni (riigipõhised soovitused 3 2019 ja 2020).

K.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering TC-C11-i01: Tööstuse CO_2 heite vähendamine

See investeering hõlmab innovatsiooniprojektide edendamist ja rahalist toetamist tööstusharudes neljas valdkonnas:

- vähese CO_2 heitega protsessid ja tehnoloogiad: eesmärk on toetada uute tehnoloogiate kasutuselevõttu või täiustatud tootmisprotsesse nende CO_2 heite vähendamiseks, näiteks uute toorainete ja ringmajanduse meetmete, innovatsioonimeetmete, seadmete asendamise ja/või kohandamise ning energia lõpptarbimise elektrifitseerimise suurendamise kaudu;
- energiatõhususe meetmed: toetatavate projektide eesmärk on vähendada energiatarbimist ja kasvuhoonegaaside heidet, näiteks optimeerides või asendades mootoreid ja seadmeid, optimeerides protsesse, võttes vastu seire- ja tarbimisjuhtimissüsteemid;
- taastuvenergia kaasamine ja salvestamine, näiteks päikeseenergiasüsteemide paigaldamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud soojuse tootmise, suure tõhususega koostootmise ning taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmise ja kasutuselevõtu kaudu, kui tehnoloogilised võimalused CO_2 heite vähendamiseks, sealhulgas elektrifitseerimise kaudu, on piiratumad;
- CO_2 heite vähendamise tegevuskavade ja suutlikkuse suurendamise algatuste väljatöötamine, näiteks tõhusate tehnoloogiliste lahenduste kindlaksmääramine ja levitamine, koolitustegevus, teabevahetusplatvormid.

Toetust antakse hankemenetluste kaudu (2021–2024) nii väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele kui ka suurettevõtjatele tööstuse ja energiatootmise valdkonnas, sealhulgas tööstuspiirkondade juhtorganitele, energia ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjatele, tööstus- ja energiaettevõtjate ühendustele ning muudele üksustele. Investeeringu eesmärk on toetada vähemalt 310 eri suurusega projekti: väikesed (keskmiselt 1 000 000 eurot), keskmise suurusega (keskmiselt 5 000 000 eurot) ja suured (keskmiselt 10 000 000 eurot). Hankes keskendutakse kõige suurema kasvuhoonegaaside heitemahukusega sektoritele, kuid see on avatud kogu tööstussektorile, mis hõlmab nii heitkogustega kauplemise süsteemi kui ka HKSi mittekuuluvaid käitisi.

Sekkumisvaldkonnas 024ter valitud projektide tulemusena väheneb kasvuhoonegaaside heide asjaomastes tööstuskäitistes riikliku energia- ja kliimakava rakendamise raames keskmiselt 30 %.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), välistatakse konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[43]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[44] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[45] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[46] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

43 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

44 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

45 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

46 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

K.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
11.1	TC-C11-i01	Eesmärk	Esimene pakkumismenetlus tööstuse CO_2 heite vähendamise projektide jaoks	Esimene pakkumismenetlus kuulutati välja				4. kv	2021	Esimese projektikonkursi avamine tööstuse CO_2 heite vähendamise projektidele, mis on seotud vähemalt ühega järgmistest valdkondadest: vähese CO_2 heitega protsessid ja tehnoloogiad; energiatõhususe meetmete vastuvõtmine; taastuvenergia ja energia salvestamise kaasamine; ja ettevõtete mõjuvõimu suurendamine. Konkursitingimused sisaldavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, millega tagatakse väljavalitud projektide eesmärkide vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet. Käesoleva pakkumiskutsega tagatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite vähendamine keskmiselt 30 % selliste tööstuskäitiste puhul, mida toetatakse sekkumisvaldkonnale 024ter vastavate projektide jaoks. Esmajärjekorras toetatakse projekte, mille CO_2 heite vähendamine on kõige tõhusam.
11.2	TC-C11-i01	Eesmärk	Rahalise toetuse andmise lepingute allkirjastamine	Rahalise toetuse andmise lepingute allkirjastamine				4. kv	2023	Vähemalt 383 000 000 eurot eraldatakse tööstuse CO_2 heite vähendamise projektidele, mis on seotud vähemalt ühega järgmistest valdkondadest: vähese CO_2 heitega protsessid ja tehnoloogiad; energiatõhususe meetmete vastuvõtmine; taastuvenergia ja energia salvestamise kaasamine; ja ettevõtete mõjuvõimu suurendamine. Eespool vahe-eesmärgis nimetatud projektikonkursside alusel valitud projektidega lepingute sõlmimine tagab põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise, kasutades välistamisnimekirja ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise nõuet.

11.3	TC-C11-i01	Siht	Rahaline toetus tööstuse CO_2 heite vähendamise projektidele		Arv	0	310	4. kv	2025	Selliste projektide arv, mis said rahalist toetust tööstuse CO_2 heite vähendamiseks ja mis on seotud vähemalt ühega järgmistest valdkondadest: vähese CO_2 heitega protsessid ja tehnoloogiad; energiatõhususe meetmete vastuvõtmine; ning taastuvenergia ja energia salvestamise kaasamine. Toetatavate tööstuskäitiste puhul tagatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite vähendamine keskmiselt 30 % võrra projektide puhul, mis vastavad sekkumisvaldkonnale 024ter.

L. KOMPONENT 12. Biomajandus

Selles komponendis käsitletakse elujõulise, kestliku, ringluspõhise ja konkurentsivõimelise biomajanduse arendamise väljakutset. Selline üleminek peaks toetama tööstuse ajakohastamist ja konsolideerimist, luues uusi väärtusahelaid ja keskkonnahoidlikumaid tööstusprotsesse.

Selle komponendi eesmärk on edendada ja kiirendada bioloogilistest ressurssidest saadud kõrge lisandväärtusega toodete väljatöötamist alternatiivina fossiilsetele materjalidele.

Selle komponendi meetmete eesmärk on toetada selle üleminekuga seotud struktuurimuutusi ning need aitavad lahendada praeguseid ülemaailmseid ja kohalikke probleeme, sealhulgas kliimamuutusi, fossiilsetest ressurssidest sõltuvuse vähendamist ja kestlikku arengut. Kolme sektorit (tekstiil ja rõivad, jalatsid ja looduslik vaik) toetatakse konkreetselt bioressursipõhiste toodete arendamiseks ja ressursitõhusamaks muutmiseks. Komponent toetab riigipõhiste soovituste täitmist, mis käsitlevad investeeringuid rohepöördesse, eelkõige puhtasse ja tõhusasse energiatootmisse ja -kasutusse (riigipõhine soovitus 3 2020), investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni (riigipõhised soovitused 3 2019 ja 2020) ning üleminekut ringmajandusele, eelkõige suurendades jäätmetekke vältimist, ringlussevõttu ja korduskasutamist, et suunata jäätmed prügilatest ja põletusseadmetest eemale (riigipõhised soovitused nr 3 2022 ja 2023).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

L.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TC-r25: Kestlik biomajandus

Reformi eesmärk on edendada ja stimuleerida bioloogiliste ressursside kaitset ja tõhusat kasutamist. Reform on kooskõlas Portugali kestliku biomajanduse tegevuskavaga, mille üle toimub avalik konsultatsioon ja mis toimib riikliku säästva arengu strateegilise raamistikuna. Osana jõupingutustest edendada biomajandust hindab Portugal ka fiskaalstiimuleid, mis võiksid edendada taastumatute loodusvarade asendamist muude bioressursipõhiste ressurssidega.

Reform hõlmab uut üldist jäätmekäitlussüsteemi ja kestlike biotoorainel põhinevate toodete ostmise kriteeriumide lisamist keskkonnahoidlike riigihangete riikliku strateegia läbivaatamisse. Reformi eesmärk on kõrvaldada peamised takistused ja piirangud, mis on kindlaks tehtud bioloogiliste ressursside väärtustamisel kestliku ja ringbiotööstuse arendamiseks, järgides astmelise kasutamise põhimõtet.

Uue üldise jäätmekäitluskava rakendamisega kõrvaldatakse vähemalt piirangud kõrvalsaaduste või jäätmete kasutamisele uute toodete puhul, lihtsustades ainete või esemete kõrvalsaadusteks klassifitseerimise menetlusi, sealhulgas teistest ELi riikidest. Uus üldine jäätmekäitluskava võeti vastu 2020. aasta detsembris.

Keskkonnahoidlike riigihangete riiklik strateegia vaadatakse läbi, et lisada sellesse vähemalt kohustuslikud ökoloogilised kriteeriumid, mis on seotud teenuste ja toodete hangetega (eelkõige ehituse valdkonnas), integreerides säästvad bioressursipõhised tooted.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Investeering TC-C12-i01: Biomajandus

Investeeringu eesmärk on toetada bioressursipõhiste materjalide kasutamist tootmisprotsessides kolmes sektoris: tekstiil ja rõivad, jalatsid ja looduslik vaik.

Peamine vahend koosneb rahalisest toetusest, mida antakse programmilepingute kaudu konsortsiumidega, mis hõlmavad teadus- ja innovatsiooniasutusi, ettevõtteid ja lõppkasutajaid ning mis valitakse välja konkursi teel. Toetatavad tegevused hõlmavad teadus-, arendus- ja tootliku innovatsiooni projekte, digiteerimisprojekte ja kõrgtehnoloogilisi tootmistehnoloogiaid, spetsiaalseid koolitus- ja võimestamisprogramme, omamaise loodusliku vaigu tootmist ning säästva tootmise ja tarbimise teadlikkuse suurendamise meetmeid. Valitud projektid peavad aitama kaasa vähemalt ringmajanduse arengule ja heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamisele Portugalis. Projektidel on järgmised eesmärgid:

- uute tootmisprotsesside väljatöötamine suurema lisandväärtusega toodete loomiseks, mis sisaldavad ja kasutavad bioloogilisi ressursse (metsa biomass, põllumajandus- ja agrotööstuse jäägid ja kõrvalsaadused);
- tehniliste protsesside arendamine tekstiili- ja rõiva-, jalatsi- ja vaigutöötlemise sektori ringluse parandamiseks; ning
- aidata kaasa jäätmekäitlusele nendes sektorites.

Teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojekte toetatakse eesmärgiga töötada välja uued tootmisprotsessid, et luua suurema lisandväärtusega tooteid, mis sisaldavad ja kasutavad bioloogilisi ressursse (metsa biomass, põllumajanduslikud ja agrotööstuse jäägid ja kõrvalsaadused), tehnoloogilised protsessid tekstiili- ja rõiva-, jalatsi- ja vaigutöötlemise sektori ringluse parandamiseks ning aidata kaasa jäätmekäitlusele nendes sektorites. Valitud projektid aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet.

Neid meetmeid täiendavad konkreetsed ja täiendavad hanked metsamajandamiseks ja loodusliku vaigu tootmiseks. See hõlmab tulekahjude ennetamise toetamist vaigu tootmise spetsialistide poolt, masinate ja seadmete ostmist Loodus- ja Metsakaitseinstituudis (ICNF) ning meremännimetsade kaitset ja taastamist. Edendades metsamaa majandamist, aitab see investeering kaasa maapõlengute ennetamisele ja leevendamisele, aidates vähendada saasteainete heidet atmosfääri.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke. Selleks et tagada vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad loodus- ja metsakaitseinstituudi (ICNF) ostetavad sõidukid, masinad ja seadmed olema heitevabad. Kui heitevabasid alternatiive ei ole, peavad ostetavad sõidukid, masinad ja seadmed vastama sektori parimale võimalikule keskkonnatoime tasemele. Lisaks jäetakse tulevaste projektikonkursside pädevuses sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[47]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest

[47] Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

võrdlusalustest[48] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[49] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[50] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform TC-C12–r39: Ringmajanduse ja tõhusama jäätmekäitluse edendamine

Reformi eesmärk on parandada jäätmetekke vältimist, jäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist, ringlussevõttu ja taaskasutamist ning jäätmete kõrvalesuunamist ning edendada ringmajandust.

Reformiga:

- Soodustada veelgi ökodisaini tööstustoodete puhul, ühtlustades tootjate poolt kasutatava ökomodulatsiooni kriteeriume. Need kriteeriumid muudetakse laiendatud tootjavastutusega hõlmatud integreeritud süsteemide rakendamiseks korraldusasutustele (toodete tootjaid, pakendajaid ja pakendamisteenuse osutajaid esindavad ühendused) kohustuslikuks. Kriteeriumidega tagatakse, et dekreetseaduse nr 152/D/2017 artikli 15 lõigete 3 ja 4 kohased finantsmudelid kajastavad toote mõju keskkonnale ja jäätmekäitluse tegelikke kulusid, ning loovad rahalisi stiimuleid vastupidavamate, parandatavate ja ringlussevõetavate toodete jaoks, kohandades tootjate makstavaid tasusid.
- Kehtestada taaskasutamise stimuleerimiskava (hoiuste ja tagasimaksete süsteem) ühekordselt kasutatavate plast-, raudmetalli- ja alumiiniumipudelite jaoks.
- Võtta pärast teostatavusuuringut kasutusele stiimulite süsteem elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete eri kategooriate tagasivõtmiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

[48] Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

[49] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[50] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

L.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
12.1	TC-C12-i01	Eesmärk	Programmi „Resineiros Vigilantes“ 2021. aasta protokolli allkirjastamine	Programmi „Resineiros Vigilantes“ 2021. aasta protokolli allkirjastamine				3. kv	2021	Loodus- ja metsakaitseinstituudi (I.P.) ja riikliku vaigutootjate kutseliidu (Resipinus) vahelise protokolli sõlmimine maapõlengute seireks ja avastamiseks.
12.2	TC-C12-i01	Eesmärk	Selliste projektide heakskiitmine, mille konsortsiumid on esitanud uute biomajanduse toodete, tehnoloogiate ja protsesside arendamiseks tekstiili- ja rõiva-, jalatsi- ning looduslike vaikude sektoris	Uute biomajanduse toodete, tehnoloogiate ja protsesside arendamise projektide heakskiitmine				2. kv	2022	Valikukomisjon kiidab heaks projektid, mille konsortsiumid on esitanud uute biomajanduse toodete, tehnoloogiate ja protsesside arendamiseks tekstiili- ja rõiva-, jalatsi- ning looduslike vaikude sektoris. Konsortsiumide poolt toetuse saamiseks esitatud projektid kuuluvad ühte järgmistest programmidest: „Kestliku ja ringbiomajanduse edendamine tekstiili- ja rõivatööstuses“, „Jätkusuutliku ja ringbiomajanduse edendamine ja jalatsite sektoris“ ning „Loodusliku tooraine edendamine ja väärtustamine“. Nad keskenduvad vähese CO_2 heitega majandusele, vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele puhta tehnoloogia lahenduste, vähese mõjuga alternatiivide ja parima võimaliku tehnika kasutamise kaudu. Projektide valikukriteeriumides nõutakse, et kõik toetatavad teadus- ja innovatsiooniprojektid tagaksid otsese ja kaudse CO_2 heite vähendamise. Valitud projektid peavad vastama põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja ning asjaomastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele vastavuse nõuet.
12.3	TC-C12-i01	Siht	Bioressursipõhiseid ressursse ühendavad uued tooted, tehnoloogiad ja katseprotsessid		Arv	0	15	4. kv	2025	Bioressursipõhiseid ressursse ühendavad uued tooted, tehnoloogiad ja katseprotsessid. See hõlmab vähemalt kümmet uut toodet või tehnoloogiat (tehnoloogia valmisoleku tase 6–7) ja vähemalt viit tööstuslikku katseprotsessi (tehnoloogia valmidusaste 7–9) järgmistes sektorites: tekstiili, jalatsite, vaigu tootmine.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
12.4	TC-C12-i01	Siht	Vaigutootmise potentsiaaliga meremännimetsade arendamine		ha	0	8 500	4. kv	2025	Meremännimetsade pindala, mis on välja arendatud looduslike taaselustamismeetodite ja vaiksete okste lõikamise teel.
12.5	TC-C12-r25	Eesmärk	Uue üldise jäätmekäitluskorra jõustumine	Uue üldise jäätmekäitluskorra jõustumine				3. kv	2021	Uue üldise jäätmekäitlussüsteemi (RGGR) jõustumine, mis lihtsustab haldusmenetlust ja vähendab kõrvalsaaduste kasutamisega seotud kulusid.
12.6	TC-C12-r25	Eesmärk	Keskkonnahoidlike riigihangete läbivaadatud riikliku strateegia jõustumine	Keskkonnahoidlike riigihangete läbivaadatud riikliku strateegia jõustumine				3. kv	2022	Jõustub keskkonnahoidlike riigihangete läbivaadatud riiklik strateegia, milles määratakse kindlaks teenuste ja toodete hankimisega seotud ökoloogilised kriteeriumid, millesse on integreeritud säästvad bioressursipõhised materjalid, sealhulgas kohustuslike ökoloogiliste kriteeriumide kehtestamise kaudu.
12.7	TC-C12-r39	Eesmärk	Ökomodulatsiooni kriteeriumide ühtlustatud määratluse jõustumine	Õigusakti säte, mis osutab ökomodulatsiooni kriteeriumide ühtlustatud määratluse jõustumisele				4. kv	2023	Jõustub õigusakt, milles sätestatakse laiendatud tootjavastutuse raames integreeritud süsteemides rahaliste hüvede ökomoduleerimise kriteeriumide ühtlustatud ja kohustuslik määratlus. Uut rahalist kasu kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026 pärast üleminekuperioodi lõppu, mis on vajalik selleks, et tootjad saaksid kohandada oma mudeleid uute ökomodulatsiooni kriteeriumidega.
12.8	TC-C12-r39	Eesmärk	Taaskasutamise stimuleerimiskava (hoiuste ja tagasimaksete süsteem) ühekordselt kasutatavate plastpudelite, raudmetallide ja alumiiniumi puhul	Tagatisrahasüsteemi kasutuselevõtmine				4. kv	2023	Käivitatakse tagatisrahasüsteem, mida kohaldatakse ühekordselt kasutatavate plastpudelite, raudmetallide ja alumiiniumi suhtes.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
12.9	TC-C12-r39	Eesmärk	Elektri- ja elektroonikaseadmete tagasivõtukava	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				4. kv	2025	Pärast sõltumatut teostatavusuuringut ja kui uuring on positiivne, jõustuvad õigusaktid, millega kehtestatakse õiguslik raamistik elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete tagasivõtusüsteemi kasutuselevõtuks.

M. KOMPONENT 13. Hooneteenergiatõhusus

Komponent käsitleb järgmisi probleeme. Eluasemesektor moodustab 18 % energiatarbimisest ja teenuste sektor veel 14 %. Seetõttu on hoonetel Portugali jaoks oluline roll CO_2-neutraalsuse eesmärkide saavutamisel. Meetmed selles valdkonnas, eelkõige eluasemesektoris, võivad samuti aidata leevendada energiaostuvõimetust, mis on Portugalis endiselt oluline probleem, kuna 2019. aastal oli nende leibkondade osakaal, kes ei suutnud kodu piisavalt soojana hoida, 19 % juures. Portugal on võtnud kohustuse saavutada 2050. aastaks CO_2-neutraalsus ja peab seetõttu edendama oma hoonete CO_2 heite vähendamist, parandades samal ajal elamistingimusi (mugavus siseruumides ja nende kvaliteeti) ja taskukohasust. See saavutatakse, suurendades hoonete energiatõhusust, ühendades energiatõhususe ja taastuvenergia elektrifitseerimisega ning keskendudes eelkõige väikese sissetulekuga leibkondadele, et võidelda energiaostuvõimetuse vastu.

Tehakse kindlaks mitu „turutõrget“, mis vastavad mitmele probleemile, mis kipuvad lükkama edasi hoonefondi ümberkujundamist ja võimaliku energiasäästu kasutamist, näiteks:

- vähene arusaamine energiakasutusest ja võimalikust säästust;
- piiratud renoveerimis- ja ehitustegevus finantskriisijärgses olukorras;
- atraktiivsete rahastamistoodete puudumine;
- vähene teave hoonefondi kohta ning
- tõhusate ja arukate tehnoloogiate piiratud kasutamine.

Komponendi eesmärk on renoveerida avaliku ja erasektori hooned, et parandada nende energiatõhusust ja mugavust, vähendades samal ajal riigi energiaarveid ja -sõltuvust, kasvuhoonegaaside heidet ja energiasõltuvust, leevendada energiaostuvõimetust ja integreerida taastuvad energiaallikad tehiskeskkonda. See peaks tooma inimestele ja ettevõtetele suurt sotsiaalset, keskkonnaalast ja majanduslikku kasu, näiteks kohalike töökohtade loomine ja õhusaaste vähendamine.

Komponendiga toetatakse kliimapöördesse investeerimist käsitleva riigipõhise soovituse täitmist, eelkõige seoses puhta ja tõhusa energiatootmise ja -kasutusega (riigipõhine soovitus 3 2020). See on seotud juhtalgatusega „Renovate“ ja on ka osa rohepöördest.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

M.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering TC-C13–i01: Eluhoonete energiatõhusus

Selle investeeringu eesmärk on edendada eraomandis olevate eluhoonete energiatõhusaks renoveerimist, võtta kasutusele energiatõhusad lahendused, asendada ebatõhusad seadmed ja suurendada installeeritud võimsust, et edendada energia- ja ressursitõhusust, suurendada oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbimist ja võidelda energiaostuvõimetuse vastu.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- Toetada hoonete renoveerimist, energiatõhusust, CO_2 heite vähendamist, veetõhusust ja ringmajandust edendavate projektide kulusid (tavaliselt 50–70 % kogukuludest). Seda tehakse

igal aastal avaldatavate teadete kaudu.

- Madala sissetulekuga energiaostuvõimetute leibkondade puhul (kus võib subsideerida kuni 100 % kuludest) on selliste meetmete puhul vaja tihedamat koostööd kesk- ja kohalike omavalitsuste ning muude osalejate, näiteks kohalike ühenduste vahel. *Vales eficiência* või energiatõhususe vautšereid, mille väärtus on keskmiselt 1 300 eurot, väljastatakse ja tarnitakse energiaostuvõimetutele leibkondadele, mis annavad saajale õiguse teha teatavaid töid, energiatõhusaid lahendusi, seadmeid ja energiakasutuse elektrifitseerimist.
    - Toetusmaterjale levitatakse, et aidata teha otsuseid parimate energiatõhususe meetmete kohta.
    - Samuti tehakse kättesaadavaks sidekanalid ja ühtsed kontaktpunktid, mis aitavad selgitada kahtlusi selle kohta, kuidas seda toetust saada, kooskõlastatult erinevate riiklike ja kohalike asutustega, et tarbijad saaksid teha parimaid investeerimisotsuseid.

Kavandatud investeeringu eesmärk on saavutada primaarenergia keskmine sääst ligikaudu 200 ktoe ja vähendada CO_2 heidet ligikaudu 150 kt võrra.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TC-C13–i02: Keskvalitsuse hoonete energiatõhusus

Selle investeeringu eesmärk on edendada keskvalitsuse hoonete energiatõhusamaks renoveerimist, edendada energia- ja ressursitõhusust ning suurendada oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbimist.

See investeering koosneb meetmetest, millega edendatakse hoonete renoveerimist, energiatõhusust, CO_2 heite vähendamist, veetõhusust ja ringmajandust.

- Euroopa ökoinnovatsiooni tegevuskava ECO.AP 2030 raames avaldatakse igal aastal teated eri liiki hoonetega seotud sekkumiste kohta, mis määratakse kindlaks koostatavates tõhususkavades. ECO.AP 2030 on kättesaadav ka selleks, et pakkuda kesksetele avaliku sektori asutustele tehnilist tuge projektide kindlaksmääramisel ja nende rakendamise edendamisel.
- Abimaterjale levitatakse avaliku halduse ametnikele, et aidata neil otsustada parimate energiatõhususe meetmete üle.

Kavandatud investeeringu eesmärk on saavutada primaarenergia keskmine sääst ligikaudu 185 ktoe ja CO_2 heitkoguste vähendamine ligikaudu 140 kt võrra.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TC-C13–i03: Teenindussektoris kasutatavate hoonete energiatõhusus

Selle investeeringu eesmärk on edendada teenindussektoris kasutatavate hoonete energiatõhusamaks renoveerimist, edendada energia- ja ressursitõhusust ning suurendada omatarbeks toodetud taastuvenergia tootmist.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- Igal aastal avaldatakse teated, et taotleda toetust (tavaliselt 50–70 % kogukuludest), et jagada need kulud eri liiki hoonetes, et parandada nende energiatõhusust ja keskkonnatoimet.
- Toetusmaterjale levitatakse, et aidata teha otsuseid parimate energiatõhususe meetmete kohta.
- Samuti tehakse kättesaadavaks sidekanalid, mis aitavad selgitada kahtlusi selle kohta, kuidas seda toetust saada, kooskõlastatult erinevate riiklike ja kohalike asutustega, et tarbijad saaksid teha parimaid investeerimisotsuseid.

Kavandatud investeeringu eesmärk on saavutada primaarenergia keskmine sääst ligikaudu 50 ktoe ja CO_2 heitkoguste vähendamine ligikaudu 30 kt võrra.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

M.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
13.1	TC-C13–i01	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine		m²	0	830 000	2. kv	2024	Renoveeritud eraelamute pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
13.2	TC-C13–i01	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine		m²	830 000	1 020 000	2. kv	2025	Renoveeritud eraelamute pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
13.3	TC-C13–i01	Siht	Energiatõhususvautšerid, mida jagatakse energiaostuvõimetutele leibkondadele vanade seadmete asendamiseks ja energiatõhusate lahenduste kasutuselevõtuks		Arv	0	100 000	3. kv	2025	Energiatõhususvautšerite arv, mille väärtus on keskmiselt 1300 eurot, jagatuna energiaostuvõimetutele leibkondadele (sotsiaalset energiatariifi kasutavate kodumajapidamiste hulgast), energiatõhusate seadmete, näiteks soojuspumpade ostmiseks ning kodumajapidamise enda energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde tegemiseks. See hõlmab paigaldusteenuseid ja varasemate seadmete kogumist (edastamine keskkonnaohutusse lõppsihtkohta).
13.4	TC-C13–i01	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergiakogukondades kasutamiseks erasektori elamusektoris		MW	0	35	4. kv	2025	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus (nt päikesepaneelid ja akud, nagu see tehnoloogia areneb), mis on paigaldatud omatarbeks tarbimiseks ja kasutamiseks erasektori taastuvenergiakogukondades.
13.5	TC-C13–i02	Siht	Keskvalitsuse hoonete energiatõhusaks renoveerimine		m²	0	1 065 000	1. kv	2025	Keskvalitsuse renoveeritud hoonete pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
13.6	TC-C13–i02	Siht	Keskvalitsuse hoonete energiatõhusaks renoveerimine		m²	1 065 000	1 255 000	4. kv	2025	Keskvalitsuse renoveeritud hoonete pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
13.7	TC-C13–i02	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja kasutamiseks keskvalitsuse hoonete taastuvenergiakogukondades		MW	0	28	4. kv	2025	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus (nt päikesepaneelid ja akud, nagu see tehnoloogia areneb) omatarbeks tarbimiseks ja kasutamiseks keskvalitsuse hoonetes asuvates taastuvenergiakogukondades.
13.8	TC-C13–i03	Siht	Erateenuseid osutavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine		m²	0	315 000	1. kv	2025	Erateenistuste kasutuses olevate renoveeritud hoonete pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
13.9	TC-C13–i03	Siht	Erateenuseid osutavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine		m²	315 000	360 000	4. kv	2025	Erasektoris kasutatavate renoveeritud hoonete pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
13.10	TC-C13–i03	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergiakogukondades kasutamiseks erasektoris		MW	0	30	4. kv	2025	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus (nt päikesepaneelid ja akud, nagu see tehnoloogia areneb) omatarbeks tarbimiseks ja kasutamiseks erasektori taastuvenergiakogukondades.

N. KOMPONENT 14. Vesinik ja taastuvad energiaallikad

Portugal on võtnud kohustuse saavutada 2050. aastaks CO_2-neutraalsus, asetades riigi Pariisi kokkuleppe alusel kliimamuutuste vastases võitluses juhtpositsioonile. CO_2-neutraalsuse tegevuskavas aastani 2050 (RNC 2050) on seatud CO_2 heite vähendamise eesmärgid, mis tuleb saavutada heitkoguste vähendamine rohkem kui 85 % võrreldes 2005. aasta heitkogustega ja CO_2 sidumiseks 13 000 000 tonni. Komponent käsitleb sektoreid, mida on raske vähendada, edendades taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõttu.

Komponendi eesmärk on edendada energiasüsteemi ümberkujundamist ning tööstuse ja transpordi CO_2 heite vähendamist, pöörates suurt tähelepanu taastuvallikatest toodetud vesiniku ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmisele. Autonoomsete piirkondade puhul keskendutakse taastuvenergia (geotermiline, tuuleenergia, fotogalvaaniline ja hüdroenergia) kasutuselevõtule ja salvestamisele. See komponent on oluline, et vähendada riiklikku energiasõltuvust energiatootmise kaudu kohalikest allikatest, parandada kaubandusbilanssi ja suurendada sisemajanduse vastupanuvõimet.

Komponent toetab riigipõhise soovituse täitmist, et suunata investeeringud kliimapöördele, keskendudes taastuvenergia tootmisele (riigipõhised soovitused nr 3 2019 ja 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

N.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TC-r29: Riiklik vesinikustrateegia (EN-H2)

Meetme eesmärk on kehtestada energiasektorile stiimuli- ja stabiilsuselement, edendades taastuvallikatest toodetud vesiniku järkjärgulist kasutuselevõttu, mis on vähese CO_2 heitega majandusele ülemineku terviklikuma strateegia kestlik tugisammas. Selles strateegias määratakse kindlaks vesiniku praegune ja tulevane roll energiasüsteemis ning pakutakse välja meetmed ja eesmärgid vesiniku kaasamiseks eri majandussektoritesse. See hõlmab ka selliseks muutuseks vajalike tingimuste loomist, mis hõlmavad muu hulgas õigusakte ja eeskirju, ohutust, standardeid, innovatsiooni ja arengut ning rahastamist. Meede on riikliku gaasiedastusvõrgu muudetud määrus ja riikliku gaasijaotusvõrgu määrus, mille kiidab heaks energeetika ja geoloogia peadirektoraat. Muudetud määrus võimaldab kehtestada tingimused gaasi ülekandetaristutega liitumiseks, eelkõige taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside, sealhulgas taastuvallikatest toodetud vesiniku ja vähese CO_2 sisaldusega gaaside sisestamiseks, ning määrata kindlaks nende gaaside võrkudesse sisestamise miinimum- ja maksimumprotsendid. Lisaks sisaldab muudetud määrus vajalikke muudatusi tehnilistes standardites, millega tagatakse teenuse kvaliteet ja nende taristute ohutu kasutamine kõigi kasutajate jaoks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2021.

Investeering TC-C14-i01: Vesinik ja taastuvallikatest toodetud gaasid

Meetme eesmärk on toetada eraprojekte taastuvallikatest toodetud vesiniku ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmiseks omatarbeks või võrku sisestamiseks.

Investeering koosneb meetmetest, millega soodustatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmist, ladustamist, transporti ja jaotamist, mille eesmärk on suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside osakaalu energiatarbimises, vähendada kasvuhoonegaaside heidet, vähendada energiasõltuvust ja parandada energiavarustuse kindlust. Toetatakse mitmesuguseid

rakendusi, näiteks taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside kasutamist transpordis ja taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside suunamist maagaasivõrku.

Taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside, näiteks taastuvallikatest toodetud vesiniku või biometaani tootmisel võib kasutada mitmesuguseid tehnoloogiaid, näiteks: Elektrolüüs; Termokeemilised ja hüdrotermilised protsessid; Bioloogilised protsessid (biofotolüüs ja kääritamine); Biogaasi rikastamine biomassimaterjalide anaeroobsel kääritamisel (välja arvatud biogaasi tootmine); ja metaan (taastuvvesinik koos ringlussevõetud süsinikdioksiidiga).

Investeeringutel on väga konkreetne fookus ja nende eesmärk on suurendada taastuvallikatest toodetud vesiniku ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmise ülesseatud võimsust, sealhulgas elektrolüüsiseadmete installeeritud võimsust taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiseks. Projekti rakendatakse avatud ja mittediskrimineerivate pakkumismenetluste kaudu, et toetada projekte maksimaalselt 15 000 000 EUR ulatuses projekti kohta.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering TC-C14-i02-RAM: Taastuvelektri võimendamine Madeira saarestikus

Meetme eesmärk on toetada taastuvenergia tootmist, salvestamist, ülekandmist ja jaotamist. Selle investeeringuga hõlmatud projektid peavad võimaldama suurendada igal saarel kättesaadava taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osakaalu. See investeering aitab kaasa elektritootmise CO_2 heite vähendamise strateegiale, mis suurendab riigi majanduse vastupanuvõimet.

Investeering koosneb järgmistest allinvesteeringutest:

- Vee Serra hüdroelektrijaama ja Calheta I hüdroelektrijaama täielik renoveerimine ja renoveerimine, et taaselustada 6,2 MW installeeritud võimsust ja suurendada ülesseatud võimsust 4 MW lisamisega;
- Suurendada akusalvestussüsteemide installeeritud võimsust, lisades salvestusvõimsuse vähemalt 21 MW/27MWh;
- Paigaldada uus sünkroonkompensaator võimsusega vähemalt 15 MVAr;
- Suurendada elektrivõrgu võimsust, et integreerida uus installeeritud võimsus vähemalt 48 MW taastuvatesse energiaallikatesse elektrisüsteemides (40 MW Madeira + 8 MW Porto Santo);
- 130 000 ühendatud nutiarvesti paigaldamine ja 8 750 tänavavalgustuspunkti asendamine vähese energiatarbimisega lahendustega (sealhulgas tänavavalgustuse haldamise ajakohastamine).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TC-C14-i03-RAA: Energiasüsteemi ümberkujundamine Assooridel

Meetme eesmärk on arendada välja tipptasemel elektritaristu ja rakendada projekte koos uuenduslike tehniliste lahendustega, et suurendada energiasõltumatust. Assooridel moodustab elektritootmine taastuvatest energiaallikatest praegu umbes 40 % piirkonna koguväärtusest, millest umbes 24 % pärineb saarestiku kahe suurima saare geotermilisest energiast. Ülejäänud 60 % elektrienergiast toodetakse fossiilkütustest, kütteõlist ja diislikütusest, mis moodustavad suure aastase arve mitte ainult kütuse ostuväärtuse tõttu, vaid ka nende mereveo tõttu mandrilt saartele ja saartevahelise jaotuse tõttu. Lisaks sellega seotud suurtele kuludele kujutab seda tüüpi tootmine endast tugevat välissõltuvust, mis võib riikliku või rahvusvahelise kriisi korral ohustada saarestiku energiavajaduste rahuldamist.

Investeering koosneb järgmistest allinvesteeringutest:

- Suurendada ülesseatud taastuvenergia tootmisvõimsust, peamiselt geotermilise energia tootmise võimsust 12 MW võrra ja taaselustada juba paigaldatud geotermiline elektrijaam 5 MW võrra;
- Suurendada Corvo saarel taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ülesseatud võimsust fotogalvaanilise ja tuulepargi paigaldamise teel 850 kW võrra;
- Uute elektrisalvestussüsteemide paigaldamine Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores ja Corvo saartele vähemalt 20 MW võrra;
- Uute väikeste fotogalvaaniliste elektritootmisüksuste paigaldamine detsentraliseeritud tootmise ja tarbimise jaoks kokku 11,2 MW ulatuses.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

N.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
14.1	TC-C14-r29	Eesmärk	Riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine	Riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine				3. kv	2021	Riikliku gaasiedastusvõrgu muudetud määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine. Riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse muudatused kiidab heaks energeetika ja geoloogia peadirektoraat. Määrused võimaldavad kehtestada tingimused gaasi ülekandetaristutega ühendamiseks, eelkõige taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside, sealhulgas taastuvallikatest toodetud vesiniku sisestamiseks, ning määrata kindlaks nende gaaside võrkudesse juhtimise miinimum- ja maksimumprotsendid. Lisaks hõlmavad need vajalikke muudatusi tehnilistes standardites, millega tagatakse teenuse kvaliteet ja nende taristute ohutu kasutamine kõigi kasutajate jaoks.
14.2	TC-C14-i01	Eesmärk	Esimene pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi projektide jaoks	Esimene pakkumismenetlus kuulutati välja				3. kv	2021	Esimese projektikonkursi avamine selliste projektide valimiseks, mida toetatakse vähemalt 88 MW uue paigaldatud taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside võimsusega, mille kasvuhoonegaaside heide olelusringi jooksul on null või nullilähedane.
14.3	TC-C14-i01	Siht	Täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaasi tootmisvõimsus		MW	0	200	1. kv	2026	Täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaaside tootmisvõimsus, mille olelusringi kasvuhoonegaaside heide on null või nullilähedane.
14.4	TC-C14-i02-RAM	Eesmärk	Uue sünkroonkompensaatori paigaldamine	Uue sünkroonkompensaatori paigaldamine				4. kv	2024	Ühe uue sünkroonkompensaatori soetamine ja paigaldamine, millel on vähemalt 15 MVAr.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
14.5	TC-C14-i02-RAM	Siht	Täiendav paigaldatud hüdroenergia tootmisvõimsus		MW	0	4	2. kv	2024	Ümberehitatud Serra hüdroelektrijaama installeeritud võimsuse suurendamine.
14.6	TC-C14-i02-RAM	Siht	Renoveeritud paigaldatud hüdroenergia tootmisvõimsus		MW	0	6.2	4. kv	2024	Järgmiste hüdroelektrijaamade täielik renoveerimine: Vee-Serra hüdroelektrijaam: elektri- ja mehaaniliste seadmete asendamine ja ajakohastamine, hooldades ainult hoonet. Calheta I Hüdroelektrijaam: enamiku varade asendamine, eelkõige kaks 0,5 MW ülesseatud võimsusega elektritootmiskomplekti ja muud elektrisüsteemid, välja arvatud hoone. Tööde hulka kuulub ka rajatistesse viivate kanalite restaureerimine kogupikkusega ligikaudu 13 km.
14.7	TC-C14-i02-RAM	Siht	Akusalvestussüsteemi täiendav installeeritud võimsus		MW	0	21	4. kv	2024	Suurendada elektri salvestamist, lisades akusüsteemidesse installeeritud võimsust. Lisatud võimsus on vähemalt 21 MW/27 MWh
14.8	TC-C14-i02-RAM	Siht	Täiendav võimsus uue installeeritud võimsuse integreerimiseks elektrisüsteemi		MW	0	48	2. kv	2025	Suurendada suutlikkust integreerida taastuvad energiaallikad ARMi elektrisüsteemi. Porto Santo ümberehitamine ulatub 8 MW-ni ja Madeiral 40 MW-ni.
14.9	TC-C14-i02-RAM	Siht	Arukate arvestite paigaldamine		Arv	0	130 000	4. kv	2025	Uute arukate arvestite pakkumine ja paigaldamine (elektriarvestid, mis salvestavad teavet tarbimise kohta ja on ühendatud sidevõrguga)
14.10	TC-C14-i02-RAM	Siht	Tänavavalgustuspunktide asendamine		Arv	0	8 750	4. kv	2025	Üldkasutatava valgustusvõrgu asendamine vähese energiatarbega LED-valgustitega ja nende juhtimissüsteemiga
14.11	TC-C14-i03-RAA	Siht	Täiendav ja renoveeritud geotermiline tootmisvõimsus		MW	0	17	2. kv	2026	Suurendada suutlikkust toota elektrit taastuvatest energiaallikatest, eelkõige geotermilisest energiast. Täiendav võimsus (12 MW) paigaldatakse Pico Alto geotermilisesse elektrijaama ja Pico Vermelho geotermilisse elektrijaama. Ribeira Grande geotermilise elektrijaama renoveerimisega rakendatakse kolm uut geotermilist

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										puurauku ning olemasolevad 2x2,5 MW tootmisüksused asendatakse tõhusama 5 MW tootmisüksusega.
14.12	TC-C14-i03-RAA	Siht	Täiendav taastuvelektri tootmine Corvos		kW	0	850	2. kv	2024	Suurendada Corvo saarel taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ülesseatud võimsust fotogalvaanilise ja tuulepargi paigaldamise kaudu.
14.13	TC-C14-i03-RAA	Siht	Uued akupõhised energiasalvestussüsteemid ja energiajuhtimissüsteemid ARAs		MW	0	20	2. kv	2026	Uute akupõhiste energiasalvestussüsteemide ja energiajuhtimissüsteemide paigaldamine kuuele saarele, et võimaldada taastuvate energiaallikate suuremat integreerimist, tagades samal ajal varustuskindluse ja teenuse kvaliteedi, mille võimsus on kokku vahemikus 20–30 MW. ·
14.14	TC-C14-i03-RAA	Siht	Väikeste fotogalvaaniliste seadmete paigaldamine kohalikuks elektritootmiseks ja -tarbimiseks		MW	0	11.2	4. kv	2025	Uue installeeritud elektrivõimsuse paigaldamine, investeerides väikestesse hajutatud fotogalvaanilistesse seadmetesse peamiselt omatarbimiseks, eeldades, et abisaajad ei kaasrahasta.

O. KOMPONENT 15. Säästev liikuvus

Portugali taaste- ja vastupidavuskava selles komponendis käsitletakse mitut transpordisektori probleemi: vajadus vähendada kasvuhoonegaaside ja saasteainete heidet, vähendada sõltuvust eraautost ning tagada linnapiirkondades suurem sotsiaalne ühtekuuluvus.

Selle komponendi eesmärk on vähendada heitkoguseid ja tõhustada ühistransporti, laiendades võrku, muutes selle juurdepääsetavamaks ja tugevdades ühistranspordi planeerimise suutlikkust. Eeldatakse, et see toob kaasa ühistranspordi kasutajate arvu suurenemise, soodustab üleminekut eraautodelt ühistranspordile ning edendab paremat transpordijuhtimis- ja planeerimissuutlikkust. Sel eesmärgil koosneb see komponent reformidest ja investeeringutest, mis edendavad säästvat ühistransporti Lissaboni ja Porto metroo laiendamise kaudu, kergraudteesüsteemi ehitamisest Lissabonis, busside kiirtransiidisüsteemist Portos ning heitevabade busside ostmisest ühistranspordi jaoks.

Komponent aitab täita riigipõhist soovitust, mis käsitleb investeeringute keskendamist rohepöördele (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

O.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TC-r30: Transpordi ökosüsteemi reform

Reformi eesmärk on tugevdada ühistranspordiasutusi, nende suutlikkust ja oskusi ning seega suurendada nende suutlikkust paremini kavandada nende hallatavaid transpordisüsteeme ning edendada ühistranspordi kasutamist. Reformiga toetatakse transpordikorraldusasutusi kõigis suurlinnapiirkondades ja omavalitsustevahelistes kogukondades. Sellega parandatakse ühistranspordile juurdepääsu tingimusi, rakendades vähendatud tariifidega programme (*Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos,* PART) ning paremaid ja kliimasõbralikumaid transporditeenuseid (*Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP), võttes vastu õigusakte ja rakendades ühistranspordi kasutajaid toetavaid maksumeetmeid, nagu igakuiste ühistranspordipiletite ostmisega seotud käibemaksu mahaarvamine..

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering TC-C15-i01: Lissaboni metroovõrgu laiendamine – Punane liin Alcântarasse

Meetme eesmärk on suurendada ühistranspordi atraktiivsust Lissabonis ja meelitada metroovõrgu laiendamise kaudu rohkem kasutajaid.

Investeering seisneb Lissaboni metroovõrgu laiendamises Alcântarasse, lisades võrgustikku 3,7 km ja neli jaama. Sellega muudetakse Alcântara oluliseks uueks transpordiliideseks, mis tagab ühenduse metroovõrgu ja linnalähiliinide raudteeteenuste vahel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TC-C15-i02: Porto Metro võrgu laiendamine – Casa da Música-Santo Ovídio

Meetme eesmärk on suurendada Porto ühistranspordi atraktiivsust ja meelitada ligi rohkem kasutajaid. Selle eesmärk on laiendada metroovõrgu territoriaalset katvust ja lahendada Porto-Vila Nova de Gaia telje ülekoormuse probleemid.

Investeering seisneb Porto metroovõrgu laiendamises, ehitades uue 6,74 km pikkuse kaherajalise liini ehitamiseks 8 uue jaamaga Boavista/Casa da Música vahel Portos ja uue jaama, mis ehitatakse Santo Ovídiosse (Amarela liini liides) Vila Nova de Gaiasse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TC-C15-i04: Bussi kiirtransiit Boavista – Império

Meetme eesmärk on suurendada Porto ühistranspordi atraktiivsust ja meelitada ligi rohkem kasutajaid. Selle eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja saasteainete heidet ning soodustada üleminekut teedelt.

Investeering seisneb uue bussi kiirtransiidisüsteemi (peamiselt bussidele mõeldud sõidurajad) loomises, mille pikkus on 3,8 km ja seitse jaama Praça do Império ja Praça Mouzinho de Albuquerque vahel Portos, mis tagab ühenduse Porto metroovõrguga. Kiirtransiidisüsteemi käitatakse heitevabade (elektri- või vesinikubusside) abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Investeering TC-C15-i05: Ühistranspordi CO_2 heite vähendamine

Meetme eesmärk on uuendada Portugali ühistranspordiparki ja vähendada selle CO_2 heidet, pakkudes heitevabasid busse.

Investeering koosneb rahalisest toetusest 145 heitevaba (elektri- või vesiniku)bussi ostmiseks ühistranspordi jaoks ja laadimistaristu ostmiseks nende käitamiseks. Toetust antakse saastevaba (elektri- või vesinik)bussi ja diiselmootoriga sõiduki (EURO VI) ostukulude vahe tagastamatu toetusena. Busse kasutatakse avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade avaliku teenindamise lepingute alusel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering TC-C15-i06: Raudteetranspordi digiteerimine

Selle investeeringu eesmärk on muuta riikliku raudteevõrgustiku põhjaliin ühilduvaks uue kiirraudteeliiniga, asendades selleks elektroonilised signaalimissüsteemid. See peaks parandama RFNi koostalitlusvõimet ühtse Euroopa raudteepiirkonnaga.

See investeering seisneb Campolide-Cintura, Oriente, Alverca ja Azambuja jaamade elektrooniliste signaalimissüsteemide asendamises, mis hõlmavad 20 km raudteeliine Lissaboni suurlinnapiirkonnas.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

O.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
15.1	TC-C15–i01	Eesmärk	Lissaboni metroovõrgu laiendamise lepingu allkirjastamine	Lissaboni metroovõrgu laiendamise lepingu allkirjastamine				4. kv	2023	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine avaliku sektori asutuste ja hankemenetluses valitud töövõtja vahel. Lepingu eesmärk on laiendada Lissaboni metro võrku (Red Line to Alcântara).
15.2	TC-C15–i01	Eesmärk	Eduaruanne Lissaboni metroovõrgu laiendamise kohta	Eduaruanne, milles märgitakse, et tööd tehakse vastavalt ajakavale				1. kv	2024	Lissaboni metroovõrgu laiendamisega seotud tööde arengut ja nende teostamise ajakavast kinnipidamist mõõdetakse korrapäraste eduaruannetega kogu tööde teostamise jooksul. See hõlmab tööde arengu hindamist vastavalt kavandatud ajakavale, sealhulgas juba lõpuleviidud tegevuste kindlaksmääramist, teostatavate tegevuste kindlaksmääramist ja kavandatud rakendamistähtaegade riskianalüüsi koos vajaduse korral leevendamis- ja situatsiooniplaaniga, et tagada lepingu täitmine kavandatud tähtaegade jooksul. Vahe-eesmärk on täidetud, kui eduaruandes märgitakse, et vahe-eesmärgi saavutamise ajal edenevad tööd ajakava kohaselt.
15.3	TC-C15–i01	Siht	Lissaboni metroovõrgu laiendamine lõpule viidud		Km	0	3.7	2. kv	2026	Lissaboni metroovõrgu laiendamiseks tehtud ehitustööde pikkus (3,3 km tunnelis ja 0,4 km viaduktuuris), laiendades Punast liini Alcântarasse. Laiendatud metrooliin on valmis kavandatud transporditeenuste viivitamatuks käitamiseks.
15.4	TC-C15–i02	Eesmärk	Porto Metro võrgu laiendamise lepingu allkirjastamine	Porto Metro võrgu laiendamise lepingu allkirjastamine	–			4. kv	2023	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine avaliku sektori asutuste ja hankemenetluses valitud töövõtja vahel. Lepingu eesmärk on Porto Metro võrgu (Casa da Música-Santo Ovídio) laiendamine.
15.5	TC-C15–i02	Eesmärk	Eduaruanne Porto Metro võrgu laiendamise kohta	Eduaruanne, milles märgitakse, et tööd tehakse vastavalt ajakavale				4. kv	2024	Porto Metro võrgu laiendamisega seotud tööde arengut ja nende teostamise ajakavast kinnipidamist mõõdetakse korrapäraste eduaruannetega kogu tööde teostamise jooksul. See hõlmab tööde arengu hindamist vastavalt kavandatud ajakavale, sealhulgas juba lõpuleviidud tegevuste kindlaksmääramist, teostatavate tegevuste kindlaksmääramist ja kavandatud rakendamistähtaegade riskianalüüsi koos vajaduse korral leevendamis- ja situatsiooniplaaniga, et tagada lepingu täitmine kavandatud tähtaegade jooksul. Vahe-eesmärk on täidetud, kui eduaruandes märgitakse, et vahe-eesmärgi saavutamise ajal edenevad tööd ajakava kohaselt.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
15.6	TC-C15–i02	Siht	Porto Metro võrgu laiendamine lõpule viidud		Km	0	6.7	2. kv	2026	Porto Metro võrgu laiendamiseks lõpule viidud ehitustööde pikkus, ehitades uue liini Casa da Música (Porto) ja Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia) vahel. Uus metrooliin on valmis kavandatud transporditeenuste viivitamatuks käitamiseks.
15.10	TC-C15–i04	Eesmärk	Lepingu allkirjastamine bussi kiirtransiidiliini ehitamiseks Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinho vahel Portos	Lepingu allkirjastamine bussi kiirtransiidiliini ehitamiseks Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinho vahel Portos				1. kv	2022	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine avaliku sektori asutuste ja hankemenetluses valitud töövõtja vahel. Lepingu eesmärk on ehitada Bus kiirtransiidiliin, mis ühendab Praça do Impériot Praça Albuquerque Mouzinhoga Portos.
15.11	TC-C15–i04	Siht	Lõpule viidud Bus kiirtransiidiliini ehitamine Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinho vahel Portos		Km	0	3.8	3. kv	2024	Praça do Império ja Portos Praça Albuquerque Mouzinho vahelise bussi kiirtransiidiliini ehitustööde pikkus. Uus bussi kiirtransiitliin on valmis kavandatud transporditeenuste viivitamatuks käitamiseks.
15.12	TC-C15–i05	Eesmärk	Allkirjastatud leping keskkonnasõbralike busside ostmiseks ühistranspordi CO_2 heite vähendamise programmi raames	Allkirjastatud leping 145 keskkonnahoidliku bussi ostmiseks ühistranspordi CO_2 heite vähendamise programmi raames				3. kv	2022	Toetusesaajate ja käitaja vahel võistleval pakkumismenetlusel põhineva lepingu allkirjastamine, millega võetakse kohustus osta uued heitevabad (elektri- või vesiniku)bussid.
15.13	TC-C15–i05	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordis		Arv	0	145	4. kv	2023	Lissabonis ja Porto suurlinnapiirkondades ühistransporditeenuste osutamiseks ostetud ja käitamiseks valmis uute heiteta (elektri- või vesinikubusside) busside arv.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
15.14	TC-C15–r30	Eesmärk	Ühistranspordile juurdepääsu tingimuste parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				4. kv	2023	Selliste õigusaktide jõustumine, millega parandatakse ühistranspordile juurdepääsu tingimusi, rakendades vähendatud tariifidega programme (Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART) ning paremaid ja kliimasõbralikumaid transporditeenuseid (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP). Õigusaktides tuleks sätestada toetus kahele suurlinnapiirkonnale ja 21 omavalitsusüksusele.
15.15	TC-C15–i06	Eesmärk	Elektrooniliste signaalimissüsteemide lepingu allkirjastamine	Lepingu allkirjastamine ja avaldamine spetsiaalses portaalis				4. kv	2024	Projekti rakenduslepingu allkirjastamine elektrooniliste signaalimissüsteemide asendamiseks riigiasutuste ja töövõtja vahel.
15.16	TC-C15–i06	Siht	Asendatud elektrooniliste signaalimissüsteemidega raudteeliinid		km	0	20	2. kv	2026	Lissaboni suurlinnapiirkonda paigaldatud uute elektrooniliste signaalimissüsteemidega raudteeliinide pikkus.

O.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering TC-C15-i03: Kergraudteetransiit Odivelas – lastid

Meetme eesmärk on suurendada ühistranspordi atraktiivsust Lissabonis ja meelitada ligi rohkem kasutajaid. Praegu on eramaanteetransport Louresi ja Lissaboni vahel domineeriv, põhjustades märkimisväärseid kasvuhoonegaaside ja saasteainete heitkoguseid ning ummikutega seotud probleeme. Meetme eesmärk on käivitada üleminek eramaanteetranspordilt ühistranspordile.

Investeering seisneb 11,5 km pikkuse kergraudtee transiidisüsteemi ehitamises, mis ühendab Louresi valla Lissaboni metroovõrguga.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

O.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
15.7	TC-C15–i03	Eesmärk	Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise lepingu allkirjastamine	Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise lepingu allkirjastamine				1. kv	2024	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine avaliku sektori asutuste ja hankemenetluses valitud töövõtja vahel. Lepingu eesmärk on Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamine.
15.8	TC-C15–i03	Eesmärk	Eduaruanne Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise kohta	Eduaruanne, milles märgitakse, et tööd tehakse vastavalt ajakavale				2. kv	2025	Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise tööde arengut ja nende teostamise ajakavast kinnipidamist mõõdetakse korrapäraste eduaruannetega kogu tööde teostamise jooksul. See hõlmab tööde arengu hindamist vastavalt kavandatud ajakavale, sealhulgas juba lõpuleviidud tegevuste kindlaksmääramist, teostatavate tegevuste kindlaksmääramist ja kavandatud rakendamistähtaegade riskianalüüsi koos vajaduse korral leevendamis- ja situatsiooniplaaniga, et tagada lepingu täitmine kavandatud tähtaegade jooksul. Vahe-eesmärk on täidetud, kui eduaruandes märgitakse, et vahe-eesmärgi saavutamise ajal edenevad tööd ajakava kohaselt.
15.9	TC-C15–i03	Siht	Odivelase ja lasti vahelise kergraudteeliini ehitamine lõpetatud		Km	0	11.5	2. kv	2026	Odivelases asuva Lissaboni metroovõrguga ühendamiseks mõeldud kergraudteetransiidiliini ehitustööde pikkus. Uus kergraudtee transiidiliin on valmis kavandatud transporditeenuste viivitamatuks käitamiseks.

KOMPONENT 16. Ettevõtted 4.0

Komponent käsitleb probleeme, mis on seotud ettevõtete vähese digiteerimisega. Digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksi (DESI 2020) tulemuste kohaselt on Portugal ELis 19. kohal ja allpool ELi keskmist. Portugali puhul on kõige haavatavamad mõõtmed „Human Capital“ ja „Internetiteenuste kasutamine“ ning mõned digitehnoloogia integreerimise mõõtmed, mis kõik kajastavad ettevõtete digitaalse suutlikkuse ja tulemuslikkuse piiranguid.

Komponendi eesmärk on suunata ettevõtlussektor, eelkõige VKEd ja nende töötajad, tehes investeeringuid digiülemineku kiirendamiseks, mida täiendab töötava tööjõu digioskuste tugevdamine. Investeeringutega nähakse ette järgmised meetmed:

- Töötajate ja tööealise elanikkonna digioskuste tugevdamine;
- Äriühingute ärimudeli ja tootmisprotsesside ajakohastamine, sealhulgas selliste töövoogude digitaliseerimine nagu ärijuhtimine, uuenduslikud tooted ja arvete esitamine;
- Uute digitaalsete turustuskanalite loomine toodete ja teenuste jaoks;
- Innovatsioon ja kõrgtehnoloogia kaasamine ettevõtete ärimudelisse; ning
- Digipõhise ettevõtluse edendamine.

Komponent toetab riigipõhiste soovituste täitmist, mis on seotud digitehnoloogia kasutamise toetamisega, et tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele, suurendada ettevõtete konkurentsivõimet ning toetada tööhõivet ja seada prioriteediks töökohtade säilitamise meetmed (riigipõhine soovitus 2 2020). Komponendiga toetatakse ka riigipõhiste soovituste täitmist, et parandada elanikkonna oskuste taset, eelkõige digikirjaoskust, sealhulgas muutes täiskasvanuhariduse tööturu vajadustele vastavaks (riigipõhine soovitus nr 2 2019) ja suunata investeeringud digipöördesse (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

P.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TD-r31: Ettevõtluskeskkonna digiüleminek

Meetme eesmärk on suurendada ettevõtluskeskkonna kasvu, muutes selle digitaalselt konkurentsivõimelisemaks ja vastupidavamaks praeguses ülemaailmses majanduslikus ja sotsiaalses kontekstis. See reform on osa laiemast digiülemineku tegevuskavast, mille Portugal võttis vastu 2020. aasta aprillis.

Reform koosneb järgmistest elementidest:

- Riiklikus kvalifikatsioonikataloogis sisalduva kujundava sisu läbivaatamine, mis on konkreetselt seotud kutsealases kontekstis kasutatavate digioskustega. Uuendamine on kooskõlas uusimate tehnoloogiliste arengutega ja eri majandussektorite ettevõtete kõige pakilisemate vajadustega. Selleks võidakse alates 2021. aastast teha kättesaadavaks uued koolitusvõimalused ja lühiajalised koolituskursused.
- Luua õigus- ja reguleeriv raamistik, mis on vajalik digitemplite loomiseks küberturvalisuse, eraelu puutumatuse, kestlikkuse ja kasutatavuse valdkonnas. See raamistik ja digitaalse usalduse edendamine on selle komponendiga ette nähtud digitemplitesse tehtavate investeeringute rakendamise eeltingimus.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

Investeering TD-C16-i01: Ettevõtete digitaalne võimestamine

Meetme eesmärk on suurendada tööealise elanikkonna, sealhulgas töötajate ja juhtide digioskusi, pöörates erilist tähelepanu tööstus-, kaubandus-, teenindus-, turismi- ja põllumajandussektori ettevõtetele, et suurendada digioskustega töötajate arvu ning parandada ettevõtete konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet, aidates seeläbi kaasa töökohtade säilitamisele ja loomisele. See investeering aitab suurendada kvalifitseeritud töökohtade arvu olemasolevates ettevõtetes ja soodustada uute ettevõtete loomist.

Investeering koosneb kahest omavahel seotud koolitusprogrammist, mis luuakse töötajate (töötajate ja juhtide) ja ettevõtjate digioskuste puudujääkide kõrvaldamiseks. Investeering peaks mõjutama uut poliitikat ning aitama arendada elukestvaid kutseoskusi ja koolitustavasid. Samuti peaks investeering parandama ettevõtete suutlikkust tulla toime probleemidega ja haarata kinni tehnoloogia pakutavatest võimalustest. Need kaks meedet on järgmised:

- Portugali akadeemia digitaalvaldkond: kättesaadav kogu tööealisele elanikkonnale, seades eesmärgiks saavutada 500 000 digioskuste diagnostikat ja 125 000 osalejat veebipõhisel, kombineeritud ja vahetul digioskuste koolitusel. See hõlmab ka 50 ajutise MOOCi loomist, mis tehakse kättesaadavaks veebiplatvormil.
- Tööhõive + digitaalne 2025: eesmärk on pakkuda 200 000 osalejale põhjalikumat veebipõhist, näost-näkku või kombineeritud digioskuste koolitust

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. septembriks 2025.

Investeering TD-C16-i02: Ettevõtete digiüleminek

Meetme eesmärk on aidata kaasa Portugali VKEde ärimudelite ümberkujundamisele ja nende digiüleminekule. See on eriti oluline, arvestades asjaolu, et Portugali majanduses domineerivad peamiselt mikroettevõtjad, kes on digitaalselt vähem aktiivsed kui suuremad ettevõtted. Seega, kaasates VKEsid ettevõtete digitaliseerimisse, on investeeringu eesmärk muuta Portugali majanduse ärimudelit ning aidata kaasa suuremale konkurentsivõimele ja vastupanuvõimele.

Investeering koosneb neljast meetmerühmast:

- „Riiklik katselaborite võrgustik“ – riikliku testimissüsteemide võrgustiku loomise eesmärk oli luua ettevõtjatele tingimused uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks ja katsetamiseks ning digiülemineku kiirendamiseks kas füüsiliste seadmete ja taristu testimisseadmete või virtuaalsete/digitaalsete simulaatorite abil. Eesmärk on luua 30 katsestenditaristut ja katsetada vähemalt 3 000 katsetoodet või -teenust.
- Digitaalkaubandus: VKEde digitaliseerimise programm, mis keskendub ärisektori mikroettevõtjatele, et aktiveerida nende digitaalsed kauplemiskanalid, lisada tehnoloogia ärimudelitesse ning dematerialiseerida protsessid koos klientide ja tarnijatega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise kaudu. See koosneb kolmest projektist: i) „Digitaalkaubanduse kiirendajad“, luues 25 kohalikku, piirkondlikku või valdkondlikku kiirendajat (üksused, kes pakuvad juhendamist, juhendamist, toetust idufirmadele ja VKEdele, et aidata neil kasvada) ning rahaliste stiimulite süsteemi VKEde ärimudelite digiteerimiseks (eesmärk on 25 000 VKEd); ii) digikaubanduse naabruskonnad, mis toetavad 75 ostupiirkonna digiteerimist (kohalike e-kaubanduse ja kättetoimetamisplatvormide kaudu), mis asuvad linnakeskustes, linnalähi- või maapiirkondades, et edendada nende piirkondade arengut ning edendada territoriaalset ühtekuuluvust ja kohalikku majandust;

iii) rahvusvahelistumine e-kaubanduse kaudu, et aidata ettevõtetel arendada internetimüügi kaudu uusi müügikanaleid välismaal.

- Ärimudelite digiülemineku toetamine: Juhendamine 4.0 – programm, millega toetatakse ettevõtjaid kõrgtehnoloogia kasutuselevõtul.
- Ettevõtlus: selliste meetmetega nagu i) „Voucher for Start-ups – New Green and Digital Products“ on vautšeriprogramm, mille eesmärk on toetada idufirmasid, kes soovivad arendada digitaalseid ja rohelisi ärimudeleid; ii) „Riikliku ettevõtlusstruktuuri tugevdamine – idufirma Portugal“ investeeringutega idufirmade keskkonna kaardistamisse, et teha kindlaks ettevõtluse tegevuskava ja vastavate tegevuskavade rakendamisega seotud probleemid ja lahendused; ning iii) „Startup Incubators/Accelerators vouchers“ (Startup Incubators/Accelerator) vautšerid, et toetada inkubaatoreid ja kiirendajaid nende arendamisel, sealhulgas uue digitehnoloogia kasutuselevõtmisel, parandada nende käsutuses olevaid ressursse ning tugevdada nende teadmisi ja suutlikkust, et toetada digipõhiste ärimudelitega idufirmasid.

Rahastamisvahendite puhul meetme „Digikaubanduse kiirendajad“ raames, mis pakub rahalist toetust ja rahalisi stiimuleid, et tagada meetme vastavus põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), Portugali ametiasutuste ja rahastamisvahendi eest vastutava volitatud üksuse või finantsvahendaja vahelisele õiguslikule kokkuleppele ja rahastamisvahendi hilisemale investeerimispoliitikale:

- nõuet, et InvestEU fondi kestlikkuskontrolli suhtes kohaldataks komisjoni tehnilist suunist; ning
- jätta rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[51]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[52] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[53] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[54]

---

51 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

52 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

53 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

54 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

seotud tegevus ja varad; iv) tegevus ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda; ning

- nõuda, et volitatud üksus/finantsvahendaja kontrolliks projektide vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele kõigi tehingute puhul, sealhulgas selliste tehingute puhul, mis on vabastatud kestlikkuskontrollist.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside tingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[55]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[56] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[57] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[58] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. septembriks 2025.

Investeering TD-C16-i03: ettevõtete digiülemineku katalüsaator

Meetme eesmärk on aidata kaasa ühiskonna ja ettevõtluse digi- ja keskkonnaalasele üleminekule.

Investeering koosneb järgmisest kolmest meetmest:

- „Arvete dematerialiseerimine“ – projekt, mille eesmärk on vähendada digitaalse arvete saatmise platvormi abil paberikasutust;
- „Küberturvalisuse, privaatsuse, kasutatavuse ja kestlikkuse sertifitseerimismärgid“ – investeering: luua neli uut küberturvalisuse, privaatsuse, kasutatavuse ja kestlikkuse sertifitseerimise templit; platvormide loomine, mis toetavad teabevahetust kõigi protsessis osalevate partnerite ja üksuste vahel (ning programmi järelevalve seisukohast oluliste menetlusandmete genereerimine); kampaania algatuse levitamiseks ja nende

---

55 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

56 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

57 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

58 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

vastavushindamisasutuste või tehnilise hindamise üksuste mõjuvõimu suurendamiseks, kes toetavad sertifitseerimistempleid nendes valdkondades; ning

- „Digitaalse innovatsiooni keskused“ – teenus, mis aitab ettevõtetel ja avaliku halduse üksustel muutuda digivaldkonnas konkurentsivõimelisemaks, et parandada oma tootmisprotsesse automatiseerimise või murranguliste tehnoloogiate kasutuselevõtu kaudu. Selle investeeringuga tugevdatakse ja täiendatakse programmi „Digitaalne Euroopa“ raames juba arendatavat võrku, et jõuda kokku 16 Portugalis asutatud digitaalse innovatsiooni keskuseni.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), välistatakse tulevaste projektikonkursside pädevustingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest järgmiste tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[59]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[60] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[61] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[62] seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C16-i04: Tööstus 4.0

Meetmete eesmärk on toetada rakendusuuringuid, tootearendust, organisatsioonilisi ja protsessiinnovatsiooni projekte, et edendada ettevõtete üleminekut digitehnoloogiale ja parandada seeläbi nende keskkonnasäästlikkust.

Selle meetmega toetatakse 200 investeerimisprojekti, mis kuuluvad vähemalt ühte järgmistest tegevusvaldkondadest:

1. Tegevusprotsesside digiüleminek, sealhulgas tootmis- ja logistiline juhtimine ja planeerimine.
2. Täiustatud andmete säilitamise, haldamise ja töötlemise lahendused.
3. Tootmisprotsessis kasutatavad tehisintellekti lahendused.

---

59 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

60 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

61 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

62 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

4. Digitaalsed kujutised ja virtuaalmodelleerimine (digitaalsed kaksikud), simulatsioon ja tööstuslik modelleerimine.
5. Visand ja kihtlisandustootmine.
6. Liitreaalsuse projektid, virtuaalreaalsus ja protsessides kasutatav kunstlik visioon.
7. Koostööpõhine ja kognitiivne robootika, inimese ja masina vaheline liides, küberfüüsikasüsteemid.
8. Andurid ja kõrgtehnoloogiline elektroonika, asjade internet, pilv- ja servalahendused.
9. Protsessidega seotud võrgu-, side- ja kõrgtehnoloogilised andmetöötlustaristud.
10. Uuenduslik tarkvara, süsteemide koostalitlusvõime.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside tingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[63]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[64] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[65] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[66] seotud tegevus; Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C16-i05-RAA: Digisuutlikkus ja ettevõtete ümberkujundamine Assooridel

Meetme eesmärk on rahastada digiülemineku stimuleerimise süsteemi loomist Assooride ettevõtetele, samuti andmetöötlus- ja võrguseadmeid ning Assooride teadus- ja tehnoloogiaparkide laiendamist.

Ettevõtete digiülemineku stimuleerimise süsteemi eesmärk on toetada piirkondlikke ettevõtjaid digitehnoloogiate kohandamisel ja integreerimisel, keskendudes muu hulgas juhtimisele, e-kaubandusele, automatiseerimisvahenditele, küberturvalisuse tugevdamisele, tehisintellektile ja asjade internetile.

Assooride teadus- ja tehnoloogiaparkidesse (Nonagon ja Terinov) tehtavate investeeringute eesmärk on toetada piirkonna ettevõtluse ökosüsteemi logistilisi ja tehnoloogilisi tingimusi. Investeeringu

---

63 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

64 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

65 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

66 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

eesmärk on aidata kaasa tehnoloogiapõhise majanduse arengule strateegilistes sektorites, võimaldades oskusteavet ning parandades nende parkide pakutavate teenuste kvaliteeti ja usaldusväärsust.

Ettevõtete digiülemineku stimuleerimise süsteem on üles ehitatud kolmele tegevussuunale, rahastamiskõlblike projektidega toetatakse vähemalt ühte neist:

- Tegevussuund 1 – toetada piirkondlikke ettevõtteid selliste digitehnoloogiate kohandamisel ja integreerimisel, mis suurendavad konkurentsivõimet, parandavad tootlikkust, edendavad innovatsiooni ja vähendavad äriprotsesside kulusid.
- Tegevussuund 2 – anda Assooria ettevõtetele võimalus kasutada spetsiaalseid nõustamisteenuseid äriprotsessi kiirendamise ja küberturvalisuse metoodikate rakendamiseks.
- Tegevussuund – toetada avaliku või erasektori üksuste poolt temaatiliste ürituste korraldamist, et edendada Assoori ettevõtete koostoimet tehnoloogiliste lahenduste, vahendite, meetodite ja parimate tavade jagamise kaudu.

Teadus- ja tehnoloogiaparkidesse tehtavate investeeringutega tagatakse uued võrgu- ja andmetöötlustaristu varad (riistvara) Nonangoni teadus- ja tehnoloogiapargis ning uue energiatõhusa hoone ehitamine Terinovi teadus- ja tehnoloogiapargis.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside tingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[67]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[68] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[69] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[70] seotud tegevus; Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

---

67 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

68 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

69 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

70 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeering TD-C16-i06-RAM: Ettevõte 4.0

Meetme eesmärk on aidata kaasa Madeira autonoomse piirkonna VKEde ärimudelite ümberkujundamisele, et muuta see digitaalsemaks, konkurentsivõimelisemaks ja vastupidavamaks.

Meetmega toetatakse investeeringuid kahes järgmises valdkonnas:

- Materiaalne vara, sealhulgas selliste masinate ja seadmete soetamine, mis on otseselt seotud digiüleminekusse investeerimisega, samuti IT-seadmete, sealhulgas nende toimimiseks vajaliku tarkvara soetamine, mis on otseselt seotud projekti arendamisega.
- Immateriaalne vara, sealhulgas tehnosiire patendiõiguste omandamise kaudu ja standarditud või spetsiaalselt välja töötatud tarkvara.

Selleks et tagada meetme vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside tingimustes sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[71]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[72] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[73] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[74] seotud tegevus; Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

---

71 Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

72 Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

73 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

74 Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

P.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16.1	TD-C16-r31	Eesmärk	Riiklikus kvalifikatsioonikataloogis sisalduva koolitussisu läbivaatamise jõustumine seoses digioskuste valdkonna moodulitega ning digiallkirjade ja -templite loomist käsitlevate õigusaktide või määrustega	Riiklikus kvalifikatsioonikataloogis sisalduva koolitussisu läbivaatamise jõustumine seoses digioskuste valdkonna moodulitega ning digiallkirjade ja -templite loomist käsitlevate õigusaktide või määrustega				1. kv	2022	Järgmiste õigusnormide jõustumine: 1) Riiklikus kvalifikatsioonikataloogis sisalduva kutsehariduse ja -õppe sisu läbivaatamine digioskuste valdkonnas, nimelt tehnoloogia ja vahenditega seotud koolitusmoodulite läbivaatamine, et arendada kutsealases kontekstis peamiselt vajalikke oskusi, tuginedes oskuste prognoosimise diagnoosile. 2) Õigusaktid või õigusnormid, mis on vajalikud digiallkirjade ja -templite loomiseks küberturvalisuse, eraelu puutumatuse, kestlikkuse ja kasutatavuse valdkonnas. Selle õigusraamistiku loomine ja digitaalse usalduse edendamine on selle komponendiga ette nähtud digitemplitesse tehtavate investeeringute rakendamise eeltingimus.
16.2	TD-C16-i01	Eesmärk	Portugali digiakadeemia ja tööhõive + digitaalprogrammide algus	Portugali digiakadeemia ja tööhõive + digitaalprogrammide algus				1. kv	2022	Portugali digiakadeemia – 1) Veebiplatvorm on toimiv ja selle kasutajatele kättesaadav, 2) on kindlaks määratud diagnostilised protseduurid, et hinnata praktikantidele mõeldud digioskuste soovitusi ja määrata kindlaks neile vajalikud individuaalsed koolituskursused, ning esimesed veebipõhised koolitused käivitatakse ja praktikantidele on kättesaadavad. Tööhõive + digitaalvaldkond – 1) määratakse kindlaks asjaomased majandussektorid ja määratakse kindlaks nende peamised digiprobleemid, mida kursustel tuleb käsitleda; 2) määratakse kindlaks programmi rakendamise partnerid ja sidusrühmad; 3) koolitusprogramm käivitatakse ja alustatakse veebipõhist, näost-näkku või kombineeritud koolitust.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16.3	TD-C16-i01	Siht	Tööhõive + digikoolitusel osalejad		Arv	0	200 000	3. kv	2025	Nende koolitustel osalejate arv, kes on läbinud veebipõhise, vahetu või kombineeritud ümberõppe ja täiendusõppe mooduli, keskendudes digioskustele, mis aitavad lahendada programmi „Tööhõive + digitaalvaldkond“ raames kindlaks määratud majandussektorite probleeme. Valitud majandussektorid on need, mis on kindlaks määratud 2022. aasta esimese kvartali vahe-eesmärgis.
16.4	TD-C16-i01	Siht	Portugali digiakadeemia koolitusel osalejad		Arv	0	500 000	3. kv	2025	Nende koolitustel osalejate arv, kes on saanud digioskuste diagnostika. 125 000 osalejat peavad läbima ka Portugali digiakadeemia programmi kombineeritud või füüsilise kohalviibimise veebipõhise mooduli. Lisaks tehakse kättesaadavaks 50 hiljuti välja töötatud laialt avatud e-õpe.
16.5	TD-C16-i02	Siht	VKEd, keda toetavad digitaalkaubanduse kiirendajad		Arv	0	12 500	3. kv	2024	VKEde arv, keda toetatakse 25 kohaliku, piirkondliku või valdkondliku digikaubanduse kiirendi loomisega ning finantsstiimulite süsteemiga VKEde ärimudelite digiteerimiseks. Toetus hõlmab toetust saavate VKEde digiteerimistaseme hindamist ja diagnoosimist ning sihipäraste teenuste ja stiimulite pakkumist, et suurendada digitehnoloogia kasutuselevõttu toetusesaajate ärimudelis. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.6	TD-C16-i02	Siht	Riiklike katselaborite võrgustiku katsetooted ja -teenused on välja töötatud		Arv	0	600	2. kv	2024	Välja töötatud katsetoodete või -teenuste arv (eesmärgiga saavutada vähemalt tehnoloogilise valmiduse tase 5) riiklikus katselaborite võrgustikus. Valikukriteeriumidega tagatakse, et käesoleva meetme raames toetatud tehingute puhul järgitakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilisi suuniseid (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16.7	TD-C16-i02	Siht	Riikliku katselaborite võrgustiku jaoks valitud katsebasseinid		Arv	0	30	3. kv	2022	Riiklikus katselaborite võrgustikus katsetoodete väljatöötamiseks ja katsetamiseks vajalike seadmetega paigaldamiseks valitud katsealuste arv. Tööstussektorite ja nende allsektorite hõlmatus peab vastama digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustiku jaoks kavandatud sektoritele, et luua koostoimet ja vastastikust täiendavust digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustikuga. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.8	TD-C16-i02	Siht	Riiklike katselaborite võrgustiku katsetooted ja -teenused on välja töötatud		Arv	600	3 000	3. kv	2025	Nende katsetoodete või -teenuste arv, mis on välja töötatud eesmärgiga saavutada tehnoloogia valmidustase 5) riiklikus katselaborite võrgustikus. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.9	TD-C16-i02	Siht	Digitaalkaubanduse naabruskonnad		Arv	0	75	3. kv	2025	Digitaalkaubanduse naabruskondade arv linnakeskustes, linnalähi- või maapiirkondades. Need investeeringud hõlmavad ühenduvust ja kohalikku digitaristut, eelkõige olemasolevate seadmete ja seadmete paigaldamist (või ajakohastamist) tarbijatele ostupiirkondades. See hõlmab ka postipakkide kättetoimetamise haldamise tehnoloogiliste lahenduste integreerimist ja elektrooniliste maksevahendite kasutuselevõttu, et digiteerida tarbijate kogemusi ja kaupluste ärimudelit. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16.10	TD-C16-i02	Siht	VKEd, keda toetavad digitaalkaubanduse kiirendajad		Arv	12 500	25 000	3. kv	2025	Selliste VKEde arv, keda toetatakse 25 kohaliku, piirkondliku või valdkondliku digikaubanduse kiirendi loomisega ning finantsstiimulite süsteemiga VKEde ärimudelite digiteerimiseks. Toetus hõlmab toetust saavate VKEde digiteerimistaseme hindamist ja diagnoosimist ning sihipäraste teenuste ja stiimulite pakkumist, et suurendada digitehnoloogia kasutuselevõttu toetusesaajate ärimudelis. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.11	TD-C16-i02	Siht	VKEd ja idufirmade inkubaatorid, mida otseselt toetatakse digiteerimisprogrammide kaudu		Arv	0	8 600	3. kv	2025	VKEde (8500) ja idufirmade inkubaatorite (100) arv, keda toetatakse ühest järgmistest programmidest: 1) rahvusvahelistumine e-kaubanduse kaudu; 2) 4.0 meetmete võtmine, millega toetatakse digiülemineku ärimudeleid; 3) idufirmadele uute roheliste ja digitaalsete toodete väljatöötamiseks mõeldud vautšerid; 4) idufirmainkubaatorite ja nende tehnoloogilise arengu kiirendajate hääled. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.12	TD-C16-i02	Siht	Idufirmad, kes on kaardistatud idufirma Portugali idufirma platvormil		Arv	0	5 000	3. kv	2025	Idufirmade arv, mis on kaardistatud, tehes kindlaks nende peamised äriomadused Start-up Portugali platvormil. Uus platvorm jälgib idufirmade ökosüsteemi, eelkõige, kuid mitte ainult, digipõhiste ettevõtete ökosüsteemi. Platvorm tehakse kättesaadavaks kogu ökosüsteemile (idufirmad, investorid, kiirendajad/inkubaatorid, avaliku sektori asutused).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16.13	TD-C16-i03	Siht	Digitaalse innovatsiooni keskused		Arv	0	16	4. kv	2021	Pakkumuste heakskiitmise teel valitud digitaalse innovatsiooni keskuste konsortsiumide arv. Iga digitaalse innovatsiooni keskuse loomine tähendab seejärel inkubaatori/kiirendi loomist, et edendada keskusega hõlmatud sektoritega seotud ettevõtluse ökosüsteemi. Selle investeeringuga tugevdatakse ja täiendatakse digitaalse Euroopa programmi raames juba arendatavat võrku. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.14	TD-C16-i03	Eesmärk	Digitaalarvete saatmise ja küberturvalisuse, privaatsuse, kasutatavuse ja kestlikkuse sertifitseerimise teenuste loomine	Digitaalarvete saatmise ja küberturvalisuse, privaatsuse, kasutatavuse ja kestlikkuse sertifitseerimise teenuste loomine				4. kv	2023	Luuakse viis uut teenust: 1) e-arvete saatmine; ning 2) küberturvalisuse sertifitseerimine, 3) eraelu puutumatuse sertifitseerimine, 4) kasutatavuse sertifitseerimine ja 5) kestlikkuse sertifitseerimine; sealhulgas sellega seotud teabe levitamise kampaaniad kõigi teenuste kohta. Sertifitseerimisteenused toetavad taotlusi ja sertifitseerimistaotluste esitamist, protsessi haldamist, väljastamist ja väljastatud sertifikaatide ja plommide keskhoidlat. Sertifitseerimisteenused toetavad ka kõigi protsessides osalevate partnerite ja üksuste vahelist suhtlust ning programmi järelevalve seisukohast oluliste menetlusandmete kogumist. Teenused peavad olema toimivad ja ettenähtud kasutajatele kättesaadavad.
16.15	TD-C16-i03	Siht	Digitaalse innovatsiooni keskuste nõustamisteenuste saajad		Arv	0	4 000	3. kv	2025	Ettevõtete ja avaliku sektori üksuste arv, kes said digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustikult nõustamisteenuseid, et parandada teadmisi ja tootmisprotsesse automatiseerimise või murranguliste tehnoloogiate kasutuselevõtu kaudu. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01),

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.16	TD-C16-i04	Siht	Tööstus 4.0 projektide valimine		Arv	0	200	4. kv	2023	Valitakse 200 tööstus 4.0 projekti. Projektid peavad vastama meetme kirjelduses kirjeldatud tegevuste liigitusele. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades meetme kirjelduses täpsustatud kõrvalejätmise loetelu ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
16.17	TD-C16-i04	Siht	Tööstus 4.0 projektide lõpuleviimine		Arv	0	200	4. kv	2025	200 tööstus 4.0 projekti viiakse lõpule. Projektid peavad vastama meetme kirjelduses kirjeldatud tegevuste liigitusele.
16.18	TD-C16-i05-RAA	Siht	Ettevõtete digiülemineku stimuleerimise süsteemi raames lõpule viidud projektide arv		Arv	0	350	2. kv	2026	Ettevõtete digiülemineku stimuleerimise süsteemi raames viiakse lõpule 350 projekti. Projektid peavad vastama meetme kirjelduses 1., 2. või 3. tegevussuuna all kirjeldatud tegevuste liigitusele.
16.19	TD-C16-i05-RAA	Eesmärk	Teadus- ja tehnoloogiapargid on laiendatud või varustatud	Paigaldatud ja ehitatud võrgu- ja andmetöötlustaristu				2. kv	2026	Nonangoni teadus- ja tehnoloogiaparki paigaldatakse uued võrgu- ja andmetöötlustaristu varad (riistvara) ning Terinovi teadus- ja tehnoloogiapargis ehitatakse uus energiatõhus hoone suurusega ligikaudu 878 ruutmeetrit. Uute hoonete primaarenergia nõudlus peab olema vähemalt 20 % väiksem liginullenergiahoonete nõuetest. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
16.20	TD-C16-i06-RAM	Siht	Ettevõte 4.0		Arv	0	300	4. kv	2025	Viiakse lõpule 300 VKEde digiteerimisprojekti. Projektid hõlmavad sellise materiaalse või immateriaalse vara arendamist või ostmist, mis on otseselt seotud digiülemineku tehtava investeeringuga. Valikukriteeriumidega tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus põhimõtte „ei

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades meetme kirjelduses täpsustatud kõrvalejätmise loetelu ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.

Q. KOMPONENT 17. Riigi rahanduse kvaliteet ja jätkusuutlikkus

Komponent tegeleb probleemidega, mis on seotud Portugali valitsemissektori kõrge võla suhtega SKPsse, mis COVID-19 kriisi tõttu veelgi süvenes. Portugali valitsemissektori võla suhe SKPsse piirab olemasolevat eelarvepoliitilist manööverdamisruumi ning kui majandustingimused seda võimaldavad, nõuab vajadust tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis. Sellega seoses peaksid tugevamad eelarvepoliitika raamtingimused aitama kaasa majanduskasvu soodustavamale teele eelarve jätkusuutlikkuse tugevdamiseks.

Rahastamisvahendi eesmärk on tõhustada Portugali avaliku sektori finantsjuhtimist ja kõrvaldada puudujäägid eelarve- ja struktuurireformides. Muu hulgas hõlmavad need eesmärgid järgmist:

- 2015. aasta eelarveraamistiku seaduse täielik ja tõhus rakendamine ning sellega seotud struktuursed muudatused eelarvestamise, raamatupidamisarvestuse ja infosüsteemide osas;
- tõhususe kokkuhoiu suurendamine tsentraliseeritud hangete ja kulutuste läbivaatamise suurema kasutuselevõtu kaudu, mis kavatsetakse integreerida korrapärasesse eelarvemenetlusse ja mille suhtes kohaldatakse süstemaatilisi *järelhindamisi*;
- parandada riigiettevõtete finantstulemusi suurema läbipaistvuse, tõhusama järelevalve ja tugevama juhtimise kaudu, kusjuures juhtkond muutub vastutustundlikumaks ja tulemustele orienteeritumaks; ning
- tõhustada tulude haldamist, sealhulgas nii maksu- ja tolliameti kui ka sotsiaalkindlustusteenuste puhul, kasutades ära võimalusi suuremaks digitaliseerimiseks ja ärisõbralikkuseks.

Komponent aitab täita riigipõhist soovitust parandada riigi rahanduse kvaliteeti, tugevdades samal ajal üldist kulude kontrolli, kulutõhusust ja piisavat eelarvestamist (riigipõhine soovitus 1 2019), soovitust parandada riigi omanduses olevate ettevõtete rahalist kestlikkust, tagades samal ajal õigeaegsema, läbipaistvama ja terviklikuma järelevalve (riigipõhine soovitus 1 2019), soovitust järgida, kui majandustingimused seda võimaldavad, eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus (riigipõhine soovitus 1 2020), ning soovitust parandada maksusüsteemi tulemuslikkust, seades eelkõige prioriteediks raamistiku lihtsustamise (riigipõhine soovitus 1 2022 ja 2023). Komponent aitab täita ka riigipõhist soovitust suunata investeeringud digipöördesse (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

Q.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TD-r32: Avaliku sektori finantsjuhtimise ajakohastamine ja lihtsustamine

Reformi üldine eesmärk on parandada riigi rahanduse kvaliteeti ja jätkusuutlikkust ning eelkõige tugevdada kulude kontrolli ja asjakohast eelarvestamist. Reformi eesmärk on ka suurendada avaliku sektori vahendite kasutamise läbipaistvust ja tõhusust haldus- ja finantsprotsesside integreerituma juhtimise kaudu kõigis valitsemissektori üksustes.

Reform on kõikehõlmav eelarve- ja struktuurireform, mis koosneb üksteist tugevdavatest algatustest.

- Esiteks aitavad järkjärgulised sammud kaasa 2015. aasta eelarveraamistiku seaduse täielikule ja tõhusale rakendamisele. Need hõlmavad programmide eelarvestamise väljatöötamist ja

selle kasutamist eelarve planeerimisel ja jälgimisel, samuti riigi raamatupidamisüksuse aluseks olevate õigusaktide jõustumist. Avaliku sektori finantsjuhtimise infosüsteemide kavandatud oluline ajakohastamine peaks samuti hõlbustama tekkepõhise raamatupidamissüsteemi järgimist.

- Teiseks on kavandatud, et kulude läbivaatamine muutub Portugali eelarvemenetluse struktuurseks tunnusjooneks, sest need integreeritakse paremini iga-aastasesse eelarvetsüklisse ja hinnatakse võimalikku tõhususe kasvu.
- Kolmandaks tuleb tõhususe suurendamiseks parandada tsentraliseeritud hangete ulatust.
- Neljandaks on riigi omandis olevate ettevõtete jaoks kavandatud kahesuunaline lähenemisviis, mille kohaselt finantsandmete avalikustamise läbipaistvuse suurendamise meetmeid täiendatakse juhtimise tugevdamise meetmetega, sealhulgas tõhusamate juhtimislepingute kaudu, et edendada stiimulil põhinevaid juhtimistavasid, ning eelarve ja tegevuskavade allkirjastamisega, mis võimaldavad suuremat autonoomiat koos suurema aruandekohustuse ja järelevalvega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C17-i01: Avaliku sektori finantsjuhtimise infosüsteemid

Investeeringu eesmärk on viia ellu sellega seotud avaliku sektori finantsjuhtimise reform, et parandada riigi rahanduse kvaliteeti ja jätkusuutlikkust. Investeering on eriti oluline 2015. aasta eelarveraamistiku seaduse täielikuks ja tõhusaks rakendamiseks.

Investeering koosneb täiendavatest allinvesteeringutest, mis koos peaksid aitama kaasa avaliku sektori tulude ja kulude integreeritud haldamisele. Esiteks peavad allinvesteeringud olema suunatud infotehnoloogialahendustele, mis võimaldavad jälgida valitsemissektori tehinguid, tuginedes protsesside digiteerimisele, raamatupidamise automatiseerimisele ja integreerimisele kesksetesse süsteemidesse rahandusministeeriumis, millest on kasu eelarve planeerimisel, jälgimisel ja aruandlusel. Need hõlmavad selliste infotehnoloogialahenduste väljatöötamist, mis võimaldavad riigikassa integreeritud haldamist riikliku raamatupidamisüksuse kaudu ning toetavad riigieelarve ettevalmistamist ja keskpika perioodi eelarve planeerimist, võttes kasutusele programmi eelarvestamise ja tekkepõhise raamatupidamissüsteemi järgimise. Teiseks on ette nähtud täiendavad parandused ka tsentraliseeritud hangete infosüsteemides ning avalike sõidukite ja kinnisvara haldamises.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TD-C17-i02: Maksu- ja tolliameti infosüsteemide ajakohastamine seoses maaomandi maksustamisega

Investeeringu eesmärk on edendada kõigi maaomandi maksustamisega seotud protsesside digitaliseerimist, eelkõige seonduvat teavet – kaardistamist ja sellega seotud omadusi (nt põllukultuurid ja majanduslik potentsiaal) – ning konkreetsete deklareerimiskohustuste eeltäitmise kasutuselevõttu.

Investeering koosneb mitmest allinvesteeringust, mis hõlmavad järgmist: i) kinnisvaramaatriksite tugiteabe digitaliseerimine; ii) infotehnoloogia infrastruktuuri tugevdamine digiteeritud omanditeabe säilitamiseks; iii) kinnisvaramaatriksitega seotud konsultatsiooni- ja visualiseerimismehhanismide väljatöötamine; iv) teabesüsteemi väljatöötamine, et toetada maapiirkondade kinnisvara lihtsustatud katastrihindamist; v) geoviidetega teabehalduslahenduse väljatöötamine; ning vi) deklaratiivsete

eeltäitmisteenuste arendamine (eelkõige kinnisvara maksustamiseks ja tempelmaksuga maksustatavate eritehingute jaoks).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C17-i03: Sotsiaalkindlustusteenuste digiüleminek

Investeeringu eesmärk on edendada sotsiaalkindlustusteenuste digiteerimist, et muuta need kasutajasõbralikumaks, edendada tõhusust ning piirata pettusi ja maksudest kõrvalehoidumist.

Investeering koosneb sammudest, mille eesmärk on: i) parandama sotsiaalkindlustusteenuste kavandamist ja korraldust, tuginedes aluseks olevate infosüsteemide ajakohastamisele sotsiaaltoetuste, sotsiaalmaksete, pettuste ennetamise, teabehalduse ja maksekanalite valdkonnas; ii) töötama välja ja rakendama uut suhete mudelit, mis peaks integreerima kodanike, ettevõtete ja sotsiaalkindlustusteenuste vahelised suhtluskanalid omni-kanali kaudu; iii) kohandada sotsiaalkindlustusteenuste töökohti, et võimaldada paindlikumat töökorraldust, näiteks kaugtööd; iv) rakendada pilvelahendustel põhinevat infotehnoloogia infrastruktuuri, mis võib toetada tulemuslikkust ja koostalitlusvõimet; ning v) vaadata läbi siseprotsessid ja koolitada sotsiaalkindlustustöötajaid, et toetada eespool nimetatud investeeringute ja struktuurimuutuste sujuvat rakendamist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform TD-C17–r40: Maksusüsteemi lihtsustamine

Reformi eesmärk on parandada Portugali maksusüsteemi tõhusust. Reformiga kehtestatakse alaline süsteem, et pidevalt jälgida ja hinnata uusi ja olemasolevaid maksusoodustusi (*benefícios fiscais*)[75]. Selle tulemuseks on olemasoleva raamistiku lihtsustamine, vähendades maksusoodustuste arvu, piirates nendega seotud maksukulusid (*despesas fiscais*) ning suurendades alles jäävate maksusoodustuste kulutõhusust.

Reform koosneb õigusaktist, millega luuakse alaline tehnilise maksupoliitikaüksus (*UNdade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira*, tuntud ka kui U-TAX), mille ülesanne on süstemaatiliselt jälgida ja hinnata uusi ja olemasolevaid maksusoodustusi ning aidata kaasa maksupoliitika kujundamisele, rakendamisele ja mõju hindamisele. Maksupoliitika üksus aitab koostöös teiste asjaomaste üksustega, nagu Euroopa ühendamise rahastu (*Centro de Estudos Fiscais e Aduaneiros*) ette valmistada ka õigusakte maksustamise valdkonnas. Õigusaktis määratakse kindlaks U-TAXi ametlik struktuur, sealhulgas selle organisatsiooni skeem, toimimine ja ülesanded. U-TAX on maksu- ja tolliametist tehniliselt sõltumatu ja vastab otse rahandusministrile. U-TAX koosneb alalistest tehnilistest töötajatest, kellel on maksupoliitika eriteadmised. Õigusaktis määratletakse ka ametlik suhtlus U-TAXi ja muude asjaomaste avalik-õiguslike ja eraõiguslike üksuste kui teadus- ja akadeemiliste asutuste vahel ning sätestatakse U-TAXi ja asjaomaste avalik-õiguslike üksuste, nagu maksu- ja tolliameti ning Portugali statistikaameti (INE) vaheliste andmejagamislepingute määratlus. Õigusaktiga tagatakse ka U-TAXi pühendumine analüütiliste aruannete kvaliteedile ja läbipaistvusele ning andmete kvaliteedistandardite säilitamisele. Maksupoliitika üksus avaldab hindamisaruande koos kulude-tulude analüüsiga olemasolevate maksusoodustuste kohta, mis sisaldab tõhususe ja tulemuslikkuse kriteeriume ning keskkonnakaalutlusi. Pärast hindamist vaadatakse läbi märkimisväärse hulga maksusoodustuste õigusraamistik.

[75] Maksusoodustuse mõiste on määratletud 1. juuli 1989. aasta dekreetseaduse nr 215/1989 lisa *Estatuto dos Benefícios Fiscais* artiklis 2. Maksukulutused on määratletud kui maksusoodustustest tulenev mõju eelarvele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Q.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
17.1	TD-C17–r32	Siht	Viia lõpule riikliku keskse riigihangete süsteemi uute hankemudelite kavandamine ja rakendamine, nagu on ette nähtud avaliku halduse jagatud teenuste üksuse 2020.–2023. aasta strateegilises kavas		Arv	0	10	4. kv	2022	Muudetud raamlepingute ja lepingute sõlmimise mudelite arv, et: i) edendada halduskorra lihtsustamist; ii) tugevdada järelevalve- ja kontrollimehhanisme; iii) edendada kulutõhususe ja ratsionaliseerimisega seotud kaalutlusi; iv) laiendada tsentraliseeritud hangete objektiks olevate kaupade ja teenuste loetelu; ning v) edendada koostööd sisemiste ja väliste sidusrühmade vahel.
17.2	TD-C17–r32	Eesmärk	Riikliku raamatupidamisüksuse aluseks olevate õigusaktide jõustumine	Riikliku raamatupidamisüksuse aluseks olevate õigusaktide jõustumine				4. kv	2022	Teiseste õigusaktide (ja/või haldussuuniste) jõustumine, millega reguleeritakse, millised konkreetsed tulu- ja kuluartiklid kantakse riikliku raamatupidamisüksuse eelarvesse täielikus kooskõlas 2015. aasta eelarve raamseaduse artiklitega 49 ja 55.
17.3	TD-C17–r32	Eesmärk	Valitsemissektori eelarve täitmise ja eelarve täitmise järelevalve mudeli lõpuleviimine ja heakskiitmine	Valitsemissektori eelarve täitmise ja eelarve täitmise järelevalve mudeli lõpuleviimine ja heakskiitmine				4. kv	2022	Valitsemissektori eelarve täitmise ja eelarve täitmise kontrollimise ja järelevalve mudeli koostamine ja heakskiitmine rahandusministeeriumi poolt täielikus kooskõlas 2015. aasta eelarveraamistiku seaduse sätetega ja avaliku halduse raamatupidamisstandardi tekkepõhiste põhimõtetega.
17.4	TD-C17–r32	Eesmärk	Programmi eelarvestamise kuluarvestuse mudeli vastuvõtmine	Programmi eelarvestamise kuluarvestuse mudelit käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine				4. kv	2025	Teiseste õigusaktide (ja/või haldussuuniste) vastuvõtmine, et kehtestada iga eelarveprogrammi ja avaliku poliitika jaoks kindlaks määratud tulemuspõhiste näitajate kuluarvestuse ja järgimise järelevalve põhimõtted, pidades silmas nende jõustumist 2027. aasta esimeses kvartalis.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
17.5	TD-C17–r32	Eesmärk	Mehhanismide rakendamine kulude läbivaatamise integreerimiseks tavapärasesse eelarvemenetlusse, sealhulgas tõhususe kokkuhoiu järelhindamine	Aruanne kulutuste läbivaatamise integreerimise kohta korrapärasesse eelarvemenetlusse ja nende järelhindamine				4. kv	2024	Kulutuste läbivaatamiseks töötatakse välja struktuuriline ja institutsiooniline raamistik, et integreerida need täielikult iga-aastasesse eelarvemenetlusse ja Portugali keskpika perioodi eelarveraamistikku. Protsess hõlmab sellise mudeli diagnoosimist, lahenduste kavandamist ja määratlemist, mis võimaldab suurendada tõhusust avalike teenuste osutamisel, edendada kulutuste läbivaatamise laiendamist valitsemissektori muudele sektoritele ning vabastada tõhususe suurendamise kaudu vahendeid digi- ja rohepöörde jaoks. Lisaks kulude läbivaatamise integreerimisele iga-aastasesse eelarvemenetlusse tehakse nende suhtes tulemuslikke iga-aastaseid järelhindamisi, et teha kindlaks saavutatud tõhususe kasv. Õppus võib hõlmata jagatud teenuste suuremat kasutuselevõttu ja tsentraliseeritud riigihankeid, mis põhinevad tehnoloogiliste platvormide ja ühiste ressursside kasutamisel.
17.6	TD-C17–r32	Eesmärk	Uue halduslepingu vormi jõustumine riigile kuuluvate ettevõtete juhtimise uue stiimulite/karistuste süsteemi raames	Uue halduslepingu vormi jõustumine				4. kv	2021	Riigile kuuluvate ettevõtete direktorite nõukogudesse määratud riiklike juhtidega allkirjastatava uue halduslepingu vormi jõustumine, et suurendada vastutust ja aruandekohustust avaliku sektori vahendite haldamisel uue tulemuspõhiste stiimulite/karistuste süsteemi kaudu.
17.7	TD-C17–r32	Eesmärk	Riigile kuuluvate ettevõtete finantsseisundi ja tulemuste analüüsimise ja avalikustamise uue mudeli jõustumine	Riigile kuuluvate ettevõtete finantsseisundit ja tulemuslikkust käsitleva uue aruande jõustumine				4. kv	2022	Jõustub uus aruanne, milles kirjeldatakse korrapäraselt ja õigeaegselt riigi omandis olevate ettevõtete finantsseisundit ja tulemuslikkust ning mis sisaldab uue riigi omanduses olevate ettevõtete sektori infosüsteemi kaudu kogutud finantsandmeid.
17.8	TD-C17–r32	Siht	Rahandusministri ja vastava(te) minister(t)e ministri(te) poolt järjepidevalt heaks kiidetud riigile kuuluvate ettevõtete eelarve- ja tegevuskavade arv		Arv	74	136	4. kv	2025	Riigiettevõtete eelarve ja tegevuskavade õigeaegne hindamine. Need on kolmeaastased strateegilised juhtimiskavad, mille puhul riigi omanduses olevad ettevõtted määravad kindlaks rahandusministri ja vastava(te) ministri(te)ga oma peamised tegevussuunad, teenuste portfelli, inimressursid, investeerimiskava, abitegevuse tasemed ja majandus- ja finantsselgitused kolmeks aastaks ning selgitavad tõhususe ja tootlikkuse kasvu, mis tagab nende rahalise jätkusuutlikkuse keskpikas ja pikas perspektiivis.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
17.9	TD-C17–i01	Eesmärk	Riikliku raamatupidamisüksuse tegevuse lõpuleviimine	Riikliku raamatupidamisüksuse tegevuse lõpuleviimine				2. kv	2024	Viia lõpule riikliku raamatupidamisüksuse rakendamine täielikus kooskõlas 2015. aasta eelarveraamistiku seaduse artiklitega 49 ja 55.
17.10	TD-C17–i01	Eesmärk	Infosüsteemi kasutuselevõtmine eelarvemenetluse ümberkujundamiseks ja rakendamiseks, mis hõlmab programmide eelarvestamist	Eelarvemenetluse ümberkujundamise ja rakendamise infosüsteemi kasutuselevõtmine				4. kv	2024	Infosüsteemi kasutuselevõtmine, et tagada eelarve-/raamatupidamisandmete esitamine 2015. aasta eelarveraamistiku seaduses sätestatud uute vormingute kohaselt kõigi valitsemissektori üksuste poolt, sealhulgas seoses uute tulemuspõhiste eelarveprogrammidega.
17.11	TD-C17–i01	Eesmärk	Uue eelarve- ja finantskontrolli mudeli toetusinfosüsteemi kasutuselevõtmine	Kasutusel olev infosüsteem				4. kv	2025	Toetusinfosüsteemi kasutuselevõtmine, et tagada eelarve-/raamatupidamisandmete kontroll ja järelevalve kooskõlas 2015. aasta eelarveraamistiku seaduses sätestatud uute vormidega kõigi valitsemissektori üksuste poolt.
17.12	TD-C17–i01	Siht	Viia lõpule riikliku keskse riigihangete süsteemi infosüsteemide ajakohastamine ja lihtsustamine		Arv	0	11	4. kv	2024	Riikliku keskse riigihangete süsteemi ajakohastatud ja lihtsustatud infosüsteemide arv, et: i) edendada halduskorra lihtsustamist; ii) tugevdada järelevalve- ja kontrollimehhanisme; iii) edendada kulutõhususe ja ratsionaliseerimisega seotud kaalutlusi; iv) laiendada tsentraliseeritud hangete objektiks olevate kaupade ja teenuste loetelu; ning v) edendada koostööd sisemiste ja väliste sidusrühmade vahel. Selle eesmärgi saavutamist mõõdetakse kasutusel olevate uute infosüsteemide arvuga.
17.13	TD-C17–i01	Eesmärk	*Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público* (SIGPIP) rakendamise lõpuleviimine ja riigile kuuluvate sõidukite infosüsteemide ajakohastamine	SIGPIPi rakendamise lõpuleviimine ja riigi omanduses olevate sõidukite infosüsteemide kasutuselevõtmine				2. kv	2026	Riikliku kinnisvaraga seotud teavet*haldava Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público (* SIGPIP) lõpuleviimine. Kaks uut infosüsteemi, mis on kasutusel riigi omandis olevate sõidukite inventeerimiseks ja seireks.
17.14	TD-C17–i01	Eesmärk	Viia lõpule julgeolekuoperatsio	Julgeolekuoperatsioonide keskuse				4. kv	2025	Turbeoperatsioonide keskuse rakendamise lõpuleviimine, et võimaldada suuremat infoturvet ja juurdepääsu andmetele, samuti turvapoliitika ja küberturvalisuse lahenduste rakendamist.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			onide keskuse rakendamine;	rakendamise lõpuleviimine						
17.15	TD-C17–i02	Eesmärk	Viia lõpule munitsipaalkinnisvaramaksu (IMI) 1. näidise eeltäitmine maksu- ja tolliameti käsutuses olevate andmete alusel	Viia lõpule munitsipaalkinnisvaramaksu (IMI) näidise 1 eeltäitmine				2. kv	2022	Andmete jagamine maksu- ja tolliameti ning kohalike omavalitsuste vahel munitsipaalkinnisvaramaksu 1. näidise kohase deklaratsiooni („*Imposto Municipal sobre Imóveis*“, IMI) eeltäitmiseks, kasutades ära olemasolevat teavet kinnisvara kohta vastavates infosüsteemides.
17.21	TD-C17–i02	Eesmärk	Viia lõpule tempelmaksuga maksustatava konkreetse tehingu eeltäitmine	Riigilõivuga maksustatava konkreetse tehingu eeltäitmise lõpuleviimine				4. kv	2023	Tempelmaksuga (*Imposto do Selo*) seotud kinnisvara ja sõidukite tasuta üleandmise eeltäitmise teenuste täielik rakendamine, kasutades ära maksu- ja tolliametile ning liikuvus- ja transpordiinstituudile kättesaadavat teavet kinnisvara kohta. (IMT) ning Registrite ja Notarite Instituut (IRN).
17.16	TD-C17–i02	Eesmärk	Maapiirkondade kinnisvara lihtsustatud hindamist toetava infosüsteemi lõpliku versiooni esitamine ja kasutuselevõtmine	Maapiirkondade kinnisvara lihtsustatud hindamist toetava infosüsteemi lõpliku versiooni esitamine ja kasutuselevõtmine				4. kv	2025	Maapiirkondade kinnisasjade lihtsustatud hindamist toetava infosüsteemi väljaandmine, mis on seda liiki kinnisvara üldise ümberhindamise kõrvalmeede.
17.17	TD-C17–i02	Siht	Viia lõpule edafo-klimatomorfoloogiline (muld ja kliima) maapiirkondade kinnisvara majandusliku potentsiaali kirjeldamine ja hindamine		%	0	90	4. kv	2025	Protsent Portugali mandriosa maapiirkondadest, mille edafo-klimatomorfoloogiline (mulla ja kliima) iseloomustamine ja majandusliku potentsiaali hindamine tuleb lõpule viia, mida toetab geoviidetega teabehalduslahenduse väljatöötamine.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
17.18	TD-C17–i03	Siht	*Segurança Social Direta veebisaidi* funktsioonide laiendamine, lisades viis uut veebiteenust		Arv	3	8	4. kv	2025	*Segurança Social Direta veebisaidile* selle funktsioonide laiendamiseks lisatud uute internetipõhiste teenuste arv, nimelt: i) kohtutele antava tehnilise abi infosüsteem – tsiviileestkoste protsess ning edendus- ja kaitseprotsess; ii) lisahüvitised – töötusstaatuse deklareerimine; iii) *perehüvitised – ümberhindamine*; iv) tegevuse peatamisest tulenev subsiidium; ning v) ellujäämispension. Eesmärk on suurendada *Segurança Social Direta suhtelist* osakaalu kõigis suhtluskanalites sotsiaalkindlustuse valdkonnas, võttes arvesse 360° visioonikava kasutuselevõttu.
17.19	TD-C17–i03	Siht	Maksetega seotud sotsiaaltoetuste maksmiseks kuluva keskmise päevade arvu vähendamine 80 % võrra nende puhul, kelle keskmine toetuse andmise aeg on pikem kui 10 päeva		Arv	109	22	4. kv	2025	*Segurança Social Direta veebisaidil* tehtud paranduste tulemusel (seoses ainult Portugalis osamakselise karjääriga pensionäride vanaduspensionidega) vähendamine 80 % võrra nende sotsiaaltoetuste maksmiseks kulunud keskmisest päevadest, mis kuluvad neile, kelle keskmine toetuse andmise aeg on pikem kui 10 päeva.
17.20	TD-C17–i03	Siht	Arukate jälgimismudelite rakendamine, et toetada pettuse ennetamist, tuginedes masinõppe protsessidele		Arv	0	2	4. kv	2025	Pakutakse välja kaks arukat seiremudelit, milles kasutatakse masinõppeprotsesse, ja muudetakse need toimivaks. Kaks loodavat ja rakendatavat mudelit on järgmised: i) ennustusmudel, mille abil saab märgistada kontrollitavaid üksusi õppealgoritmide tulemuste põhjal, kasutades sotsiaalkindlustuse infosüsteemi seireteabe allsüsteemi varasemaid andmeid, et võtta sihipärasemaid jälgimismeetmeid, tehes vähem operatiivseid jõupingutusi ja jõulisemaid tulemusi, suurendades seiresüsteemi tulemuslikkust ja tõhusust ning kasutades ära muid teabeallikaid; ii) sotsiaaltoetuste saajate riskiindeksite mudel.
17.22	TD-C17–r40	Eesmärk	Teatavate maksusoodustuste õigusraamistikku muutva õigusakti jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				2. kv	2023	Jõustub õigusakt, millega kaotatakse või laiendatakse sihipäraseid maksusoodustusi. Õigusakt sisaldab maksusoodustusi, mis kaotavad kehtivuse selle jõustumisele järgneval aastal, mis ei ole enam kooskõlas algse avaliku poliitika eesmärgiga või mille abisaajate arv on väike ning mis võivad kahjustada keskkonda.

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Vahe-eesmärk/ Siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
17.23	TD-C17–r40	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega luuakse alaline tehnilise maksupoliitika üksus *Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira* (U-TAX)	Õigusakti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				4. kv	2023	Jõustub õigusakt, millega luuakse alaline tehnilise maksupoliitika üksus U-TAX.
17.24	TD-C17–r40	Eesmärk	U-TAXi hindamisaruande avaldamine olemasolevate maksusoodustuste kohta	U-TAXi hindamisaruande avaldamine				2. kv	2025	U-TAXi hindamisaruande avaldamine olemasolevate maksusoodustuste kohta. Aruanne sisaldab kulude-tulude analüüsi koos maksusoodustuste tulemuslikkuse kriteeriumidega, mis käsitlevad nende algset avaliku poliitika eesmärki, tekkinud maksukulude majanduslikku tõhusust ja keskkonnakaalutlusi. Hindamisaruanne hõlmab maksusoodustusi, mis kaotavad kehtivuse selle avaldamisele järgneval aastal, ning märkimisväärseid maksusoodustusi, samuti väljaspool *Estatuto dos Benefícios Fiscais't*. Oluline maksusoodustuste kogum määratletakse vastavalt sellega seotud maksukulude esinduslikkusele, keskendudes käibemaksu, füüsilise isiku tulumaksu ja äriühingu tulumaksuga seotud kuludele. U-TAX võib oma analüüsist välja jätta Portugali maksusoodustused, mida konkreetsed töörühmad on juba enne selle loomist hinnanud, ning Portugali maksusoodustused, mida hindavad sõltumatud avalik-õiguslikud asutused, tingimusel et avaldatud analüüs on ajakohane ja kooskõlas eespool kulude-tulude analüüsi jaoks määratletud kriteeriumidega. Hindamisaruanne sisaldab soovitusi selle kohta, millised sellega hõlmatud maksusoodustused kaotatakse, neid laiendatakse või muudetakse.
17.25	TD-C17–r40	Eesmärk	Maksusoodustusi käsitleva õigusakti jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				1. kv	2026	Jõustub õigusakt, millega lihtsustatakse maksusoodustuste süsteemi, vähendades olemasolevate maksusoodustuste arvu, võttes arvesse U-TAXi hindamisaruandes esitatud soovitusi ja muid analüüse, mis on esitatud vahe-eesmärgis 17.24.

R. KOMPONENT 18. Majanduslik õiglus ja ettevõtluskeskkond

Komponent käsitleb Portugali kohtusüsteemi ebatõhususe probleemi ja allesjäänud kitsaskohti ettevõtluslitsentside andmisel. Haldus- ja maksumenetluste kestus on viimastel aastatel paranenud, kuid on endiselt üks ELi kõrgemaid, ning pooleliolevate kohtuasjade arv (kohtuasjade kuhjumine) on endiselt suhteliselt suur. Ettevõtluskeskkonda takistavad ka tagatiste ja pankrotiseaduste vähene tõhusus ning ranged litsentsimismenetlused mõnes sektoris.

Selle komponendi eesmärk on tugevdada ja tõhustada kodanike ja ettevõtete suhteid riigiga ning vähendada koormust ja keerukust, mis pärsivad äritegevust ja mõjutavad tootlikkust. Selles käsitletakse kahte pikaajalist küsimust: takistused ettevõtluslitsentside saamisel ja kohtusüsteemi ebatõhusus, kohtusüsteemis „digitaalse“ paradigma kasutuselevõtt kohtusüsteemis ja selle edendamine litsentsimismenetlustes nii kohtute toimimise kui ka sidusrühmadega suhtlemise osas.

Selle komponendi eesmärk on tegeleda riigipõhistes soovitustes (riigipõhised soovitused 4 2019 ja 2020) kindlaks tehtud erinevate probleemidega, nimelt järelejäänud ebatõhususega maksejõuetusmenetluste ning haldus- ja maksukohtute valdkonnas, ning tegeleda ettevõtjate litsentsimisnõuete küsimusega, puudutades samal ajal reguleeritud kutsealade raamistikku (mis sisaldub ka samades riigipõhistes soovitustes), kuigi see piirdub pankrotihaldurite kutsealaga (reguleeritud kutsealade probleemi käsitletakse komponendis 6). Komponent aitab täita ka riigipõhist soovitust suunata investeeringud digipöördesse (riigipõhine soovitus 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

R.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TD-C18-r33: Majanduslik õiglus ja ettevõtluskeskkond

Reform hõlmab litsentsimise valdkonnas investeerimist takistavate asjaolude kindlakstegemist, et vähendada menetluste ebatõhusust ja saada kasu digiteerimisest ja teenustevahelisest koostalitlusvõimest, rakendades põhimõtet „ainult üks kord“, mis on reformi keskmes ettevõtluskeskkonna seisukohast. Õigusraamistiku muudatused, millega sellised tõkked kõrvaldatakse, peaksid jõustuma 2025. aasta kolmandas kvartalis.

Õigusvaldkonnas on reformi eesmärk suurendada haldus- ja maksukohtute tõhusust, luues õigusraamistiku, millega edendatakse kohtusiseseid ja kohtuväliseid kokkuleppeid ning luuakse kõrgema astme kohtutes spetsialiseerunud kojad, samal ajal kui maksejõuetusraamistiku

läbivaatamine hõlmab pankrotihaldurite rolli tugevdamist, laenuandja õigusi tugevdava õigusraamistiku läbivaatamist ja kohustusliku osalise jaotamise kehtestamist konkreetsetel juhtudel.

Lisaks annab kavandatav reform õigusliku aluse protsesside ja menetluste digiteerimiseks kogu kohtusüsteemis, sealhulgas kohtuekspertiisi ja kriminaaluurimise valdkonnas.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering TD-C18-i01: Majanduslik õiglus ja ettevõtluskeskkond

Investeeringu eesmärk on tagada Portugali õigusvaldkonna IT-süsteemide digiüleminek ja vastupanuvõime. Selle eesmärk on integreerida „digitaalne oma olemuselt“ paradigma kohtusüsteemi ja registripidajatesse, sealhulgas suhtlusse kodanike ja ettevõtjatega.

Digiüleminek on selle investeeringu hüppelauaks, keskendudes kohtusüsteemile, mis on jagatud viide teemavaldkonda:

- Kohtusüsteemi digitaalsete platvormide (mis hõlmavad kõiki kohtuid) arendamine ja rakendamine, mille eesmärk on edendada kõigi kohtuprotsesside ja -menetluste digiteerimist ning saada kasu tõhususe suurenemisest, et tulla toime kuhjunud kohtuasjadega. Lisaks töötatakse välja uued liidesed asjaomaste sidusrühmadega suhtlemiseks;
- Kodanikele ja ettevõtjatele mõeldud digiplatvormide (sealhulgas andmemigratsioon) arendamine, uute teenuste internetis kättesaadavaks tegemine ja mõnede teenuste täieliku elektrooniliseks muutmise tagamine. Investeeringu eesmärk on pakkuda ettevõtjatele ja kodanikele kogu nende elutsükli jooksul integreeritud teenuseplatvorme, sealhulgas kõik registripidajad (kinnisvara, sõidukid, kodakondsus, äri- ja karistusregistrid ning patentide registreerimine ja kontrollimine);
- Kriminaaluurimise ja kohtuekspertiisi digiplatvormid, infosüsteemide arendamine ja ajakohastamine ning ühenduse tagamine Euroopa võrgustikega;
- Õigusvaldkonna teadmushaldusplatvormide arendamine ja rakendamine, sealhulgas ühine ühiste teenuste platvorm, dokumendihaldus, statistika ja näitajate koostamise platvormi väljatöötamine ning teabevahetuses ja digiteenustes kasutatava keele lihtsustamine suhtluses kodanike ja ettevõtjatega (sealhulgas elektroonilised teated);
- Tehnoloogiataristu ja -seadmete, sealhulgas andmekeskuse, katastroofi-/taastumisrajatise, digiarhiivide, avatud andmeplatvormi, digiidentiteedi haldamise ning õigusvaldkonna digitaalse kontaktkeskuse ja tugikeskuse loomine.

See investeering saab kasu tugevast sünergiast komponendiga nr 19 – digitaalne avalik haldus, põhimõtte „digitaalne oma olemuselt“ rakendamine ning kooskõla tagamine riikliku küberturvalisuse strateegia ja pilvandmetöötluse strateegiaga.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

R.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
18.1	TD-C18-r33	Eesmärk	Erikodade loomine haldus- ja maksukohtutes	Erikodade loomine haldus- ja maksukohtutes				1. kv	2023	Erikodade loomine haldus- ja maksukohtutes: tavalised haldusotsused, sotsiaalsed haldusotsused, riigihankeotsused, tavalised maksuotsused, maksude sissenõudmise ja väärteootsused
18.2	TD-C18-r33	Eesmärk	Õigusliku korra jõustumine, et soodustada kohtusisest ja kohtuvälist kokkulepet	Õigusliku korra jõustumine, et soodustada kohtusisest ja kohtuvälist kokkulepet				1. kv	2023	Õigusliku korra jõustumine, millega luuakse seadusjärgne stimuleerimiskava menetluse lõpetamiseks kohtusisese ja kohtuvälise kokkuleppe teel

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
18.3	TD-C18-r33	Eesmärk	Maksejõuetust ja sissenõudmist käsitleva läbivaadatud õigusraamistiku jõustumine	Maksejõuetust ja sissenõudmist käsitleva läbivaadatud õigusraamistiku jõustumine				2. kv	2024	Äriühingute maksejõuetust ja päästmist käsitleva läbivaadatud õigusraamistiku jõustumine, et neid menetlusi kiirendada ja kohandada neid vaikimisi digitaalseks, sealhulgas a) maksejõuetusmenetluse optimeerimiseks maksejõuetusseadustiku läbivaatamine, mis kajastab ka direktiivi 2019/1023 ülevõtmist ja puhtalt elektrooniliste menetluste kehtestamist; b) teha maksejõuetushaldurile ülesandeks koostada pankrotivara hulka kuuluvate varade likvideerimiseks ettenähtud tähtajaline likvideerimiskava; c) maksejõuetusmenetluses kohustuste läbivaatamise ja nõuete rahuldamisjärgu menetluse lihtsustamine, andes maksejõuetushaldurile kohustuse esitada koos tunnustatud nõuete nimekirjaga ettepanek nende järjestuse kohta, võimaldades kohtunikul kokkuleppe korral ja vaidlustamata jätmise korral mõlemad dokumendid heaks kiita, võimaldades seega paindlikumat menetlust; d) kohustusliku osalise jaotamise asutus, kui pankrotivara on osa sellise vara likvideerimisest saadud tulust, mille väärtus on vähemalt 10 000 eurot, mille omandiõigust ei ole vaidlustatud ja kui menetlus ei saa lõplikku jaotust teha; e) hüpoteegiga koormatud kinnihoidmisõiguse ennetava korra läbivaatamine (Código Civil); f) vähendada piiranguid pankrotihaldurite tegevusele. g) piirangute kõrvaldamine kohtukutse etapis, kehtestada reeglina juriidiliste isikute elektrooniline kättetoimetamine, eelkõige maksejõuetusmenetlustes (CPC); h) kaubandusasju käsitlevate erikodade loomine ja käitamine kõrgema astme kohtutes. Eureka sekretariaadi menetlused ja nende kohandamine vaikimisi digitaalseks, sealhulgas
18.4	TD-C18-r33	Eesmärk	Litsentsimist takistavate tõkete kõrvaldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine	Litsentsimist takistavate tõkete kõrvaldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine				3. kv	2025	Litsentseerimist takistavate tõkete kõrvaldamist käsitleva õigusakti jõustumine, mis on kindlaks määratud vastutavate valitsuse liikmete ühise korralduse alusel loodud töörühma aruandes

Järjekorranumber	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
18.5	TD-C18-i01	Eesmärk	Ajakohastatud IT-süsteem kriminaaluurimise jaoks	Kriminaaluurimise ajakohastatud IT-süsteem toimib				4. kv	2023	Kriminaaluurimiste ajakohastatud IT-süsteemi kasutuselevõtmine. Ajakohastamine hõlmab liideste rakendamist ja pealtkuulamissüsteemide ajakohastamist ning koostalitlusvõime tagamist Euroopa ja rahvusvaheliste partneritega.
18.6	TD-C18-i01	Eesmärk	Teabesüsteem „Ettevõtlus 2.0“	Kasutusel olev ettevõtja 2.0 infosüsteem				1. kv	2024	Võetakse kasutusele infosüsteem „Ettevõtlus 2.0“, mis on uus platvorm, mis sisaldab teavet ettevõtte elutsükli (loomine, juhtimine ja lõpetamine) kohta.
18.7	TD-C18-i01	Eesmärk	Uus infosüsteem kohtute ja prokuratuuri digiülemineku jaoks	Kohtute ja prokuratuuri digiülemineku uus infosüsteem				4. kv	2025	Elektroonilise kohtumenetluse menetlemise uue infosüsteemi kasutuselevõtmine. Uus infosüsteem on kättesaadav ligikaudu 400 kohtus ja prokuratuuriüksuses, et hallata elektroonilisi kohtumenetlusi, mis hõlmavad kõiki jurisdiktsioone, menetlusetappe (sealhulgas uurimisi) ja kohtuorganeid, ning seda kasutavad kohtunikud, prokurörid, kohtuametnikud ja esindajad. Kogu kohtu teabevahetus sidusrühmadega digitaliseeritakse.
18.8	TD-C18-i01	Eesmärk	Uue tehnoloogiakava rakendamine	Uue tehnoloogiakava rakendamine				4. kv	2025	Õigusseadmete ja -infrastruktuuride uue tehnoloogiakava rakendamine, võttes kasutusele järgmised komponendid: a) Uus andmekeskus; b) Õigusemõistmise avatud andmete platvorm; c) Teabehaldussüsteem kõigile õigusvaldkonna üksustele; d) Digiidentiteedi haldamine ja e) Arestitud vara sissenõudmise ja haldamise süsteem kohtumenetlustes
18.9	TD-C18-i01	Eesmärk	Õigusvaldkonna teadmushaldusplatvormid	Õigusemõistmise teadmushaldusplatvormid toimivad				4. kv	2025	Järgmiste teadmushaldusplatvormide kasutuselevõtmine: a) Ühised tugiteenused b) Statistika ja näitajad c) Teabehaldusplatvorm (dokumendihaldussüsteem)

S. KOMPONENT 19. Digitaalne avalik haldus

See Portugali taaste- ja vastupidavuskava komponent lahendab probleemi, mis on seotud vajadusega pakkuda paremaid, lihtsamaid ja digitaalsemaid avalikke teenuseid. Kuigi Portugalil on digiteenuste osutamisel head võimalused, on nõuete killustatus ja dubleerimine endiselt peamised takistused tõhusa ja kliendikeskse avaliku halduse saavutamisel. Selle komponendi eesmärk on need probleemid lahendada.

Komponendi eesmärk on parem avalik teenus, edendades tehnoloogiliste lahenduste kasutamist ning tugevdades kodanike ja ettevõtjate jaoks lihtsama, turvalise, tulemusliku ja tõhusa juurdepääsu lähedust, vähendades kontekstiga seotud kulusid. Lisaks on selle eesmärk edendada avaliku halduse tõhusust, ajakohastamist, innovatsiooni ja võimestamist, tugevdada selle vastupanuvõimet, parandada riigiteenistujate oskusi ning suurendada riigi ja avaliku halduse panust majanduslikku ja sotsiaalsesse kasvu ja arengusse.

See komponent keskendub põhimõtte „digitaalne oma olemuselt“ ja ühekordsuse põhimõtte rakendamisele Portugali avalikus halduses, investeerides samal ajal tööjõu oskuste täiendamisse.

See komponent aitab täita riigipõhiseid soovitusi järgmistes valdkondades:

- majanduskasvu soodustavate kulude esikohale seadmine (riigipõhised soovitused 1 2019 ja 2020), kasutades ära digiteerimisest tulenevat tõhususe kasvu;
- elanikkonna oskuste taseme tõstmine (riigipõhine soovitus nr 2 2019) seoses avaliku teenistusega;
- keskenduda investeeringutele digiüleminekule (riigipõhine soovitus 3 2020), investeerides valdkonnaülestesse ja valdkondlikesse avaliku halduse süsteemidesse; ning
- ettevõtjate regulatiivse ja halduskoormuse vähendamine (riigipõhine soovitus 4 2019), lihtsustades ja tõhustades ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste vahelisi suhteid, eelkõige ühekordsuse põhimõtte rakendamise kaudu.

  Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

S.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TD-r34: Digitaalsed, lihtsad, kaasavad ja turvalised avalikud teenused kodanikele ja ettevõtjatele

Reformi eesmärk on rakendada avalikes teenustes „digitaalset“ paradigmat, et muuta see kasutajakesksemaks, suurendada juurdepääsetavust ning vähendada kodanike ja ettevõtjate halduskoormust, sealhulgas tuginedes pilveteenuste kasutamisele.

Reform hõlmab meetmete rakendamist, millega tagatakse, et digipöördeks on olemas vajalik õigusraamistik, eelkõige ühtse digivärava ja ühekordsuse põhimõtte rakendamiseks, avaliku sektori asutuste vahelise koordineeritud protsessi kaudu, mis põhineb avalikus halduses toimuva

digiülemineku strateegial ja tegevuskaval aastateks 2021–2023 ja 2024–2026, rakendades samal ajal nõutavaid infoturbemeetmeid, sealhulgas konkreetselt küberturvalisusega seotud kaitsemeetmeid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2021.

Reform TD-r35: Avaliku halduse funktsionaalne ja organisatsiooniline reform

Reformi eesmärk on korraldada ümber ja ühtlustada avalikke teenuseid, et edendada kaasaegset ja tõhusamat avalikku haldust, kasutades ära ka reformi TD-r34 rakendamisest tulenevat sünergiat. Praegu esineb keskvalitsuse osakondades hajutatust ja liiasust, mis toob kaasa teenuste kordamise ministeeriumides, ning töö tegemise mudelite suur jäikus avalikus sektoris, mis tugineb rangetele käsuliinidele ja toob kaasa põhjendamatu bürokraatliku lähenemisviisi.

Reformiga vaadatakse läbi riigi ja avaliku halduse toimimismudel üldiselt, et suurendada koostoimet ja kasutada ära tehnoloogia loodud võimalusi. See hõlmab ühiste ja jagatud teenuste tsentraliseerimist, keskvalitsusasutuste hajutatuse ja koondamisega tegelemist, valdkondlike otseste ja kaudsete avaliku halduse üksuste piisavat spetsialiseerumist pädevusvaldkondade kaupa, valitsuse tegevuse toetamise kriitiliste funktsioonide spetsialiseerumist ning mõnede valitsusasutuste koondamist ühte füüsilisse ruumi. Reform viiakse läbi riiklike kesktalituste ümberkorraldamise kava diagnoosimise ja kindlaksmääramise töörühma loomise kaudu.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Reform TD-r36: Avaliku halduse asutused, kellel on õigus luua avalikku väärtust

See reform on suunatud riigiteenistujate oskuste täiendamisele, sealhulgas nende digioskustele, ning sellega rakendatakse uusi töömudeleid (nimelt kaugtööd). Kõnealune reform on kooskõlas 6. rahastamisvahendis kavandatud meetmetega.

See reform, mis kajastub 2020. aasta juulis vastu võetud riigi- ja avaliku halduse innovatsiooni ning moderniseerimise strateegias, tugevdab riigiteenistujate ja juhtkonna juhtimis- ja koolitusstruktuuri, luues koolitustegevuse koordineerimise struktuuri (*Instituto Nacional de Administração*), mis juhib nii täienduskoolituse, nagu juhtimisoskus, andmeteadus, spetsialiseerumiskursused, edendamist, ning süvendades *Qualifica AP* programmi, et tõsta riigiteenistujate kvalifikatsioonitaset lühikeses/keskmises perspektiivis. Samal ajal on reformi eesmärk kasutada ära kaugtöö potentsiaali avalikus teenistuses.

See on lahutamatult seotud investeeringuga TD-C19-i07 – avaliku halduse võimestamine, millega nähakse ette digitaalsed võimsuse suurendamise programmid, kutsealased praktikaprogrammid, kõrgem ja kõrgem juhtimiskoolitus ning riigiteenistujate oskuste parandamine üldiselt.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2021.

Investeering TD-C19-i01: Avalike ja konsulaarteenuste ümberkujundamine

Selle investeeringu eesmärk on rakendada sidusrühmade ja Portugali avaliku halduse suhtluses olemuslikult digitaalset paradigmat, mille eesmärk on suurendada tõhusust ja vähendada bürokraatiat. Samuti on selle eesmärk suurendada konsulaarteenuste tõhusust ja tagada välisministeeriumi kontrolli all olevate üksuste digiüleminek.

Selle meetmega uuendatakse avalike ja konsulaarteenuste front office'i, luues tervikliku reageerimissuutlikkuse (ühtne digivärav, kõnekeskus ja kohapeal osutatavad teenused) koos

valdkondadevahelise juhtimissüsteemiga, kasutades ära pilvandmetöötlust ja 5G-võrkude kasutamist, et teha uuendusi, parandada kvaliteeti ja vähendada asümmeetriat avalike teenuste osutamisel.

See investeering hõlmab ka uute *Espaços cidadão* ja *Lojas do Cidadão* rajamist uutes energiatõhusates ruumides.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering TD-C19-i02: Jätkusuutlikud elektroonilised teenused

Selle investeeringu eesmärk on pakkuda eelmisele investeeringule vajalikku tugituge ning selle eesmärk on tugevdada andmete väärindamist ja kasutamist avalike teenuste poolt, tugevdada koostalitlusvõimet ja andmete jagamist ning koostalitlusvõimet väliste üksustega ja piiriüleselt (ühendamine Euroopa ühtse andmeportaaliga).

See investeering tugineb reformile TD-r34, millega luuakse avaliku halduse andmeökosüsteemi koordineeritud haldamine, mis hõlmab turvalisi identifitseerimislahendusi, andmetele juurdepääsu kontrollimehhanisme ja statistilist teavet. Sellega edendatakse avaliku sektori asutuste kogutud andmete taaskasutamist, rakendades ühekordsuse põhimõtet, tuginedes IT-süsteemide koostalitlusvõimele ja integreerimisele, ning laiendades e-identimise lahenduste kasutamist. Lisaks edendab ta avatud andmeid ja andmete kättesaadavust teadusuuringute eesmärgil, edendades samal ajal andmeteadusalaseid oskusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

TD-C19-i03: Üldise küberturvalisuse raamistiku tugevdamine

Selle investeeringu eesmärk on parandada infoturbestandardeid ja -menetlusi veebipõhiste andmete puhul. Investeering on seotud investeeringutega TD-C19-i01 ja TD-C19-i02.

Selle meetme eesmärk on suurendada riikide mõjuvõimu küberturvalisuse ja infoturbe valdkonnas ning luua füüsilised ja tehnoloogilised tingimused uue küberturvalisuse ja infoturbe koordineerimise mudeli rakendamiseks ja kasutuselevõtmiseks. See hõlmab nelja meedet:

- Suurendada küberturvalisuse ja infoturbe alast suutlikkust, luues pädevuskeskused küberturvalisuse lahenduste väljatöötamiseks VKEde ja avaliku halduse jaoks;
- Suurendada turvalisust teabe elutsükli haldamisel, arendades riiklikku krüptograafiaalast suutlikkust ja kontrolli salastatud teabe üle;
- Rakendada riiklik küberturvalisuse võrdlusraamistik (vastavalt reformile TD-r34), sealhulgas asutuste akrediteerimine (kooskõlastades ja võimendades komponendis nr 16 sisalduvaid meetmeid); ning
- Luua füüsilised ja tehnoloogilised tingimused uue küberturvalisuse ja infoturbe koordineerimise mudeli kasutuselevõtmiseks (koos asjaomaste uute asutustega).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

TD-C19-i04: Tõhus, turvaline ja jagatud elutähtis digitaristu

Selle investeeringu eesmärk on suurendada elutähtsa digitaristu, nimelt hädaolukorra ja turvaside võrkude ning valitsuse arvutivõrgu (RING) vastupidavust.

See investeering on suunatud valitsuse IT-võrgule, parandab hädaolukorra sidevõrgu ja riikliku sisejulgeolekuvõrgu katvust ja võimsust ning vaatab läbi infosüsteemide struktuuri ja julgeolekujõudude protsessid. See peab hõlmama:

- Tehnoloogiasüsteemide uuendamine piirihalduse ja -kontrolli, politsei- ja õigusalase koostöö valdkonnas;

- Operatiivkeskuste projekt 112 – ajakohastamine, et võtta arvesse uusi standardeid (uus põlvkond 112);
- Riikliku sisejulgeolekuvõrgu projekt – IT-arhitektuuri süsteemide ja tehnoloogiliste vahendite piisavus ning uue andmekeskuse ehitamine ja kasutuselevõtmine;
- Riigi hädaolukorra sidevõrgu (SIRESP) projekt – investeering hõlmab SIRESP maapealse taristu (tugiboon) tehnoloogia muutmise edendamist E1-lt IP-le (Interneti protokoll), SIRESP-ga seotud infosüsteemide avariitaastekeskuse loomist ning hertsiisiakiirte rakendamist teatavates võrgukohtades vask- ja kiudoptiliste ühenduste asendamise teel, et tagada liiasussüsteem;
- Ühiste teenuste rakendamine julgeolekujõududes ja -teenustes, tehniliste protsesside liiasuse kõrvaldamine, ühiste süsteemide loomine ja tegevuskulude vähendamine; ning
- Ring – valitsuse IT-võrgu halduskeskuse tehnoloogilise infrastruktuuri ja infosüsteemide uuendamine ja arendamine, töötajate koolitamine, integreeritud multimeediasüsteemi pakkumine ning turvalised sidesüsteemid ja juhtimine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

TD-C19-i05-RAM: Madeira avaliku halduse digiüleminek

Selle investeeringu eesmärk on muuta avalik haldus vastupidavamaks, tehes digitehnoloogia kättesaadavaks avalike teenuste osutamiseks.
Selle investeeringu puhul järgitakse lähenemisviisi, mis võeti vastu investeeringutes TD-C19–i01 kuni i03 ning mille eesmärk on ajakohastada elutähtsat taristut ja IT-arhitektuuri, teha digitaalsed vahendid kättesaadavaks vastavalt avaliku halduse ja kodanike vajadustele, täiendada inimressursse (eelkõige digioskuste valdkonnas), avalike teenuste kättesaadavust ning koostalitlusvõimet ja ühenduvust. See meede annab piirkonna avalikule haldusele taristu, vahendid, teenuste koostalitlusvõime ja oskusteabe, et tagada digitaalsete avalike teenuste osutamine. Meetmega töötatakse välja ka keskne andmehalduslahendus.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

TD-C19-i06-RAA: Avaliku halduse digiüleminek Assooridel

Selle investeeringu eesmärk on toetada avaliku sektori digiüleminekut ja vähendada halduskoormust, et pakkuda kodanikele ja ettevõtjatele paremaid avalikke teenuseid.

Selle meetmega toetatakse avaliku teenuse digiüleminekut, seda ka omnikanalil põhineva lähenemisviisi alusel, tuginedes koostalitlusvõimelistele digiteenustele, kui tehinguteenused on internetis kättesaadavad. Ta kujundab avaliku teenuse ümber, et võimaldada lihtsamaid ja paindlikumaid teenuseid, ning parandab avaliku teenistuse töökohtade elektrooniliseks muutmise tehnoloogilisi tingimusi, pakkudes virtuaalset töökeskkonda ja koolitades töötajaid (nt digioskused, juhtimine ja koostöö). Andmete turvalisuse tagamiseks luuakse küberturvalisuse operatiivkeskus.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

TD-C19-i07: Avaliku halduse asutused, kellel on õigus luua avalikku väärtust

Selle investeeringu eesmärk on tagada, et avalikul teenistusel on vajalik oskusteave, eelkõige juhtimisoskuste ja tehnoloogia valdkonnas, et pakkuda üldsusele kvaliteetset teenust.

Investeeringu eesmärk on arendada koolituspakkumist avaliku halduse töötajatele ja juhtidele ning edendada talentide ligitõmbamist praktikaprogrammide pakkumise kaudu. Samuti on selle eesmärk pakkuda IT-seadmeid ja luua koostööruumid, et edendada kaugtööd avalikus halduses. Eelkõige

hõlmab see digitaalseid tugiprogramme, kõrgema ja kõrgema tasandi juhtimiskoolitust ning riigiteenistujate üldkoolitust ja oskuste täiendamist.

See meede hõlmab ka avaliku halduse planeerimise, poliitika ja tulevikusuundade analüüsi pädevuskeskuse loomist, mis on asjakohane, et tugevdada suutlikkust toetada avaliku poliitika määratlemist ja rakendamist, poliitika hindamist ja prognoosimist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Reform TD-C19-r41: Juurdepääs avalikele teenustele: ühtlustada ja konsolideerida füüsiline ja veebipõhine juurdepääs

Reformi eesmärk on süvendada avaliku halduse digiüleminekut ja kasutada ära uusi tehnoloogiaid, et muuta praegust avalike teenuste mudelit.

Reform seisneb sellise õigusakti jõustumises, millega ühtlustatakse ja konsolideeritakse eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu avalikele teenustele isiklikult ja kaugühenduse kaudu (internetis, rakenduse kaudu, telefoni teel). Käesoleva õigusaktiga suurendatakse ka avalike teenuste ühtses portaalis kättesaadavate avalike teenuste arvu.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Reform TD-C19-r42: Uus hindamissüsteem avaliku halduse töötajate võimestamiseks ja uuendamiseks

Reformi peamine eesmärk on lahendada üks Portugali avaliku halduse ees seisvatest peamistest probleemidest: võime uuendada oma tööjõudu ning meelitada ligi ja hoida talente.

Reformi käigus vaadatakse läbi avaliku halduse tulemuslikkuse hindamise süsteem (Integrated System to management and Evaluate Performance in Public Administration – SIADAP), muutes õigusraamistikku. Muudetud SIADAP:

- Muuta hindamise sagedust (igalt kahelt aastalt aastale);
- Suurendada nende töötajate osakaalu, kes võivad saada kaks peamist tulemushinnangut, ja nende vastavaid punkte hindamistsükli kohta;
- Kehtestada täiendav tulemusklass;
- Koostada avaliku halduse pädevusprofiilis hinnatavate pädevuste loetelu;
- Teha kindlaks vajadus arendada edasi pädevusi ja vastavat koolitust.

Lisaks hõlmab reform koos SIADAPi mudeli läbivaatamisega ka avaliku halduse pädevusprofiili läbivaatamist, mis hõlmab oskusi, mida tuleb hinnata värbamis- ja valikuprotsessis, tulemuslikkuse hindamise süsteemis ja mis lisatakse kutsealasesse koolitusse.

Reform hõlmab ka sellise IT-platvormi arendamist, millel SIADAP tegutseb. Platvormi kasutamise õppimiseks pakutakse erikoolitust.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

Investeering TD-C19-i08 Arukad alad

Selle investeeringu eesmärk on luua uus linnade ja territooriumide planeerimise ja haldamise paradigma, mis põhineb andmepõhisel avalikul poliitikal.

Investeering hõlmab järgmist:

- Arukate piirkondade portaali väljatöötamine ja käivitamine. Sellel portaalil on veebipõhine andmekogu, mis sisaldab kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil asjakohast teavet, nagu head tavad, suunised, teave standardite, õigusnormide ja õigusnormide kohta ning teave projektide rahastamisallikate kohta.

- Linnahaldusplatvormide arendamine, käivitamine või ajakohastamine 75 omavalitsuses ja Comunidades Intermunicipais/Areas Metropolitanas, sealhulgas elamumajanduse ja ruumilise planeerimise menetluste digitaliseerimine.
- Digitaarte arendamine (tegelikel eesmärkidel kavandatud või tegeliku füüsilise toote, süsteemi või protsessi digitaalne esitus) riiklikes prioriteetsetes valdkondades, nagu vesi ja põllumajandus, kliimamuutustele vastupanu võime, liikuvus ja CO_2 heite vähendamine, tervishoid, energeetika, turism, kodanikukaitse.
- Avaliku poliitika tulemustabeli väljatöötamine ja käivitamine, et aidata avaliku sektori osalejatel teha poliitilisi otsuseid erinevatel hierarhilistel tasanditel süstemaatilise ja ajakohase teabega.
- Sisu väljatöötamine ja koolituse pakkumine andmete kogumise ja haldamise, standardite, avatud standardite, rakendusliideste ja muu arukate linnade ja hoonetega seotud sisu ning kestlikkuse kohta.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

S.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
19.1	TD-C19–i01	Siht	Avalikud teenused, mis on kättesaadavad lihtsustatud ja sidusal viisil eri kanalite kaudu		Arv	0	5	4. kv	2022	Üksuste ja teenuste laiendatud kataloogi kantud teenuste arv, mis on kättesaadavad mitme kanali kaudu: ühtne digiteenuste portaal, kontaktkeskus, *Lojas do Cidadão* / *Espaços Cidadão*. See näitaja tähendab nende teenuste ümberkujundamist ühekordsuse põhimõtte kohaselt ja nende kättesaadavaks tegemist koondmeetodil.
19.2	TD-C19–i01	Siht	Avalikud teenused, mis on kättesaadavad lihtsustatud ja sidusal viisil eri kanalite kaudu		Arv	5	25	1. kv	2026	Üksuste ja teenuste laiendatud kataloogi kantud teenuste arv, mis on kättesaadavad mitme kanali kaudu: ühtne digiteenuste portaal, kontaktkeskus, *Lojas do Cidadão* / *Espaços Cidadão*. See näitaja tähendab nende teenuste ümberkujundamist ühekordsuse põhimõtte kohaselt ja nende kättesaadavaks tegemist koondmeetodil.
19.3	TD-C19–i01	Eesmärk	Kasutusele on võetud uus konsulaaresinduste haldamise mudel	Kasutusele on võetud uus konsulaaresinduste haldamise mudel				1. kv	2026	Uue konsulaaresinduste haldamise mudeli täielik rakendamine: i) välismaal elavatele kodanikele/mittekodanikele kättesaadavaks tehtud elektroonilised konsulaarteenused, kusjuures 80 % välisministeeriumi osutatavatest teenustest digitaliseeritakse; ii) *Centro de Atendimento (Centro* de Atendimento) tegutseb vähemalt 15 riigis.
19.25	TD-C19–i01	Eesmärk	Uute kodanike kaupluste ja -ruumide loomist käsitlevate protokollide allkirjastamine	Allkirjastatud protokollid				3. kv	2024	31 uue kaupluse (*Lojas de Cidadão*) ja 400 uue kodanikuruumi (*Espaços Cidadão*) loomise protokollide allkirjastamine
19.26	TD-C19–i01	Siht	Uute kodanike poed ja kodanike ruumid toimivad.		Arv	0	431	2. kv	2026	Töös on 31 uut kauplust (*Lojas de Cidadão*) ja 400 uut kodanikuruumi (*Espaços Cidadão*). Uute hoonete primaarenergiavajadus peab olema liginullenergiahoone standardist vähemalt 20 % väiksem.
19.27	TD-C19–i01	Siht	Kodanike taotlus	Kodanikurakenduse käivitamine				1. kv	2025	Kodanike taotlus on käivitatud ja toimiv. Rakendus võimaldab kasutajatel digitaalselt ligi pääseda kõige populaarsematele avalikele teenustele ja muudele funktsioonidele (nt teenuste eest maksmine).

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
19.4	TD-C19–i02	Siht	Avalikud teenused, mis on elektroonilise identiteedi kaudu turvaliselt kättesaadavad ja mille puhul järgitakse ühekordsuse põhimõtet		Arv	0	5	3. kv	2022	Selliste digitaalsete avalike teenuste arv, mis on kättesaadavad kodanikele ja ettevõtjatele, kes taaskasutavad iAP kataloogis (kättesaadav.pt) kättesaadavaid andmeid, mis on hõlmatud elektroonilise identiteediga (kui teenistused seda taotlevad) ja avalikus halduses isikuandmete kontrollimise süsteemiga ning avaldavad avatud andmed aadressil www.dados.gov.pt.
19.5	TD-C19–i02	Siht	Avalikud teenused, mis on elektroonilise identiteedi kaudu turvaliselt kättesaadavad ja mille puhul järgitakse ühekordsuse põhimõtet		Arv	5	25	1. kv	2026	Kodanikele ja ettevõtjatele kättesaadavate digitaalsete avalike teenuste arv, mis taaskasutavad iAP kataloogis olevaid andmeid (kättesadavad aadressil iap.gov.pt, mis on hõlmatud elektroonilise identiteediga (kui teenistused seda taotlevad) ja avalikus halduses isikuandmete kontrollimise süsteemiga, ning avaldavad avatud andmed aadressil www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19–i02	Siht	Territoriaalne teabeinfrastruktuur		Arv	0	150	1. kv	2026	Eluaset, demograafilist ning sotsiaalset ja majanduslikku teavet hõlmavasse territoriaalsesse teabetaristusse integreeritud andmeallikate arv. Andmeallikate hulka kuuluvad haldus- ja uuringu üksikandmed (tavaliselt üksikisiku või organisatsiooni/ettevõtte tasandil), mida integreeritakse järk-järgult Portugali Statistikaametisse (riikliku andmetaristu kaudu), mis hõlmavad muu hulgas sotsiaalkindlustust, maksuametit ja mitut valitsusasutust haridus-, töö-, tervishoiu- ja õigusvaldkonnas, ning laiendades hõlmatud aastaid (iga-aastane või lühem teave) nii palju kui võimalik. Iga andmeallikat stabiliseeritakse (edastamine), töödeldakse ja analüüsitakse, et olla valmis integreerimiseks ja statistilise teabe koostamiseks kõige detailsemal tasandil, eriti piirkondlikus mõõtmes.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
19.7	TD-C19–i03	Siht	IT-spetsialistide koolitamine küberturvalisuse ja infoturbe suutlikkuse tugevdamiseks		Arv	0	9 800	1. kv	2026	Seitsme äsja loodud küberturvalisuse pädevuskeskuse võrgustikus koolitatud IT-spetsialistide arv. Keskused pakuvad kõrgema tasandi küberturvalisuse ja infoturbe alaseid oskusi riikliku küberturvalisuse keskuse (CNCS) koolitus- ja praktikaprogrammide kaudu avaliku halduse IKT-töötajatele (nägu- või telemaatiline koolitus).
19.8	TD-C19–i03	Siht	Portugali krüptograafilise lahenduse vastuvõtmine ametiasutuste poolt		Arv	0	150	1. kv	2026	Õigusnõuetele vastavate krüptograafiliste seadmetega varustatud riigiasutuste arv [resoluçã*odo Conselho de Ministros, nr 16/96, de 22 de março – Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3* /Ministrite Nõukogu 22. märtsi resolutsioon nr 16/96 – riikliku julgeoleku juhised, telekommunikatsiooni turvalisus (SEGNAC 3), 3. peatükk].
19.9	TD-C19–i03	Siht	Riikliku küberturvalisuse raamistiku rakendamine		Arv	0	47	1. kv	2026	Riikliku küberturvalisuse raamistikuga hõlmatud uute avaliku halduse üksuste arv (vt reform TD-r34). Need üksused peavad koostama küberturvalisuse näitajad, rakendama riiklikku ja ELi küberturvalisuse õigusraamistikku, sealhulgas vastavushindamisasutuste ja uute audiitorite kaudu, ning määratlema ja jälgima teadmiste ja infoturbe koostöö ja teabevahetuse juhtimismudelit.
19.10	TD-C19–i03	Eesmärk	Küberturvalisuse ja infoturbe asutuste loomise lõpuleviimine	Küberturvalisuse ja infoturbe asutuste loomise lõpuleviimine				1. kv	2026	Kolme küberturvalisuse ja infoturbeasutuse ehitamiseks vajalike tehniliste ja turvatingimustega seadmete paigaldamise lõpuleviimine ja seadmete paigaldamine.
19.11	TD-C19–i04	Siht	Turvaline mobiilsidesüsteem riigiteenistujatele		%	0	95	2. kv	2022	Nende valitsuspiirkonna töötajate osakaal, kellel on juurdepääs turvalisele kõne-, sõnumi- ja videosidesüsteemile.
19.12	TD-C19–i04	Eesmärk	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine	Riikliku sisejulgeolekuvõrgu ja riikliku side				1. kv	2024	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine: i) 60 % täiendava suutlikkuse rakendamisest riiklikus sisejulgeolekuvõrgus, sealhulgas suur andmetöötlussuutlikkus, vastupidavus ja turvalisus:

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				hädaolukorra võrgustiku ajakohastamise lõpuleviimine						ii) 55 % riikliku side hädaolukordade võrgu täieliku territoriaalse katvuse, võimsuse ja koondamiste rakendamisest
19.13	TD-C19–i04	Eesmärk	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine	Riikliku sisejulgeolekuvõrgu ja riikliku side hädaolukorra võrgustiku ajakohastamise lõpuleviimine				4. kv	2025	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine: i) Riiklikus sisejulgeolekuvõrgus täiendava suutlikkuse kasutuselevõtmine, sealhulgas suur andmetöötlussuutlikkus, vastupidavus ja turvalisus: ii) Aruka automatiseerimise ja keerukusega uute tehnoloogiliste struktuuride, süsteemide ja vahendite rakendamine iii) Riigi sidehädaolukorra võrgustik: täieliku territoriaalse katvuse saavutamine ning suutlikkuse ja koondamiste parandamine
19.14	TD-C19–i04	Eesmärk	Julgeolekujõudude ja -teenuste IT-süsteemi ajakohastamine	Julgeolekujõudude ja -teenuste IT-süsteemide ajakohastamine				4. kv	2024	Julgeolekujõudude ja -teenuste IT-süsteemide ajakohastamine: a) SEFi uuendatud IT-süsteemide kasutuselevõtmine (piirihaldus ja -kontroll, politsei- ja õiguskoostöö ning Euroopa ühine varjupaigasüsteem) b) jagatud IT-teenused julgeolekujõududes ja -teenustes
19.15	TD-C19–i04	Eesmärk	Tugevdada valitsuse IT-võrgu haldamise keskust (RING)	Tugevdada valitsuse IT-võrgu haldamise keskust (RING)				1. kv	2026	Eesmärk on tugevdada RINGi viit elutähtsat tehnoloogilist taristut (tulemüüride kaitse; andmetöötlus, salvestamine ja varundamine; IP-telefonside; videokonverentsid; ja rakenduste ökosüsteem) ja pilvandmetöötlus) ning peamiste infosüsteemide arengu ajakohastamine
19.28	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	Tsentraliseeritud andmehalduslahenduse funktsionaalne prototüüp	Funktsionaalne prototüüp toimib				4. kv	2024	Funktsionaalse prototüübi käivitamine. Prototüüp peab suutma simuleerida järgmisi funktsioone: – Luua vahendid, et teha tehisintellekti algoritmidega kindlaks ebatõhusus, pettus ja muud riskivaldkonnad; – Teha tehisintellekti teenused kättesaadavaks avaliku halduse eri valdkondadele – Automatiseerida otsuste tegemine erinevates avaliku halduse valdkondades.
19.16	TD-C19-i05-RAM	Siht	Avalikud teenused tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kodanikele, külastajatele ja ettevõtjatele		Arv	0	5	2. kv	2025	Kodanikele ja ettevõtjatele kättesaadavaks tehtud uute lihtsustatud digitaalsete avalike teenuste arv
19.17	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	ARMi avalike teenuste elutähtsa	ARMi avalike teenuste				2. kv	2025	Digiülemineku lõpuleviimine tunnustatud aruandlussüsteemi avalikus halduses, mis hõlmab järgmist:

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			infrastruktuuri ja arvutiarhitektuuri ajakohastamine	elutähtsa infrastruktuuri ja arvutiarhitektuuri ajakohastamine						Erasektori 5G-võrgu rakendamine Metsapõlengute seire mobiilne seirekeskus Piirkondlike haldusasutuste olemasolevate andmekeskuste tsentraliseerimine ja uuendamine Küberturvalisuse arhitektuuri rakendamine (vt artikkel 34) Ühenduvus piirkondlikes haldusasutustes hooned Digitaalsed liikuvusvahendid avaliku sektori töötajatele Avaliku sektori töötajate digikoolitus Avaliku sektori finantsjuhtimise IT-süsteemi loomine Riigivara haldamise süsteemi loomine ARMi kohtusüsteemi koostalitlusvõime riiklike IT-süsteemidega Aruka juurdepääsupunkti ühendamise projekt
19.29	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	Tsentraliseeritud andmehalduslahendus	Tsentraliseeritud andmehalduslahendus toimib				4. kv	2025	Tsentraliseeritud andmehalduslahenduse käivitamine. See teeb järgmist: – Luua vahendid, et teha tehisintellekti algoritmidega kindlaks ebatõhusus, pettus ja muud riskivaldkonnad; – Teha tehisintellekti teenused kättesaadavaks avaliku halduse eri valdkondadele – Automatiseerida otsuste tegemine erinevates avaliku halduse valdkondades.
19.18	TD-C19-i06-RAA	Eesmärk	ARA piirkondliku avaliku halduse digitaliseerimine	ARA piirkondliku avaliku halduse digitaliseerimine				4. kv	2025	Viie projekti lõpuleviimine: APR+ juurdepääsetav, kaasav ja avatud avalik haldus APR + paindlikumad avalikud teenused ning riigi rahanduse kontrolli- ja juhtimissüsteem. APR+ Proactiva Piirkondliku avaliku halduse mobiilne portaal – APR+ tulevikuks sobiv
19.19	TD-C19–i07	Siht	Praktikaprogramm kõrgkooli lõpetanutele		Arv	0	1 500	4. kv	2023	Ülikoolilõpetajate arv, kes on käinud sageli välja *Resoluções do Conselho de Ministros* raames loodud avaliku halduse praktikaprogrammis
19.20	TD-C19–i07	Siht	IT-seadmed avaliku halduse töötajatele		Arv	0	17 500	4. kv	2023	Ostetud IT-seadmed (17 500 sülearvutit).
19.21	TD-C19–i07	Siht	Avaliku halduse töötajate koolitus- ja koostööruumid		Arv	0	96 400	1. kv	2026	Koolitusel osalejate arv järgmistes suutlikkuse suurendamise programmides: *Programa de capacitação digital*

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Kõrgema taseme haridus ja kõrgharidus juhtimises *Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão* koolitus *Qualifica AP* programm PlanAPP – planeerimis- ja prognoosimisoskuste projekt SIADAP Luuakse avaliku halduse planeerimise, poliitika ja tulevikusuundade analüüsi pädevuskeskus. Luuakse 23 koostööruumi.
19.22	TD-C19–r34	Eesmärk	Avaliku halduse digiülemineku õigusraamistiku jõustumine	Avaliku halduse digiülemineku õigusraamistiku jõustumine				3. kv	2021	Avaliku halduse digiülemineku õigusraamistiku jõustumine: i) Avaliku halduse digiülemineku strateegia ja valdkonnaülene tegevuskava ning ii) Seadusandlik pakett (sealhulgas CNCSi määrus) riikliku küberturvalisuse raamistiku kohta, mis põhineb seadusel 46/2018
19.23	TD-C19-r35	Eesmärk	Avaliku halduse ümberkorraldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine	Avaliku halduse ümberkorraldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine				4. kv	2023	Selliste õigusaktide jõustumine, mis on vajalikud keskvalitsuse funktsionaalsete ja organisatsiooniliste muudatuste rakendamiseks ministri määrusega loodud töörühma aruande alusel
19.24	TD-C19–r36	Eesmärk	Riikliku haldusinstituudi loomine, I.P.	Riikliku haldusinstituudi (I.P.) asutamine õigusaktiga				2. kv	2021	Instituto Nacional de Administração intellektuaalomandiameti (*Instituto Nacional de Administração, IP*) asutamine õigusaktiga, mis võimaldab avaliku halduse koolitustegevust
19.30	TD-C19–r41	Eesmärk	Avalikele teenustele juurdepääsu käsitleva õigusakti jõustumine	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				3. kv	2025	Jõustub seadusandlik akt, millega ühtlustatakse ja konsolideeritakse füüsiline ja veebipõhine juurdepääs avalikele teenustele ning suurendatakse avalike teenuste ühtses portaalis kättesaadavate teenuste arvu.
19.31	TD-C19–r42	Eesmärk	SIADAPi muutva seadusandliku akti jõustumine	Seadusandliku akti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				1. kv	2024	Jõustub õigusakt, millega vaadatakse läbi avaliku halduse tulemuslikkuse juhtimise ja hindamise integreeritud süsteem (SIADAP) vastavalt meetme kirjelduses kirjeldatud omadustele.
19.32	TD-C19–r42	Eesmärk	Avaliku halduse pädevuste profiili muutva seadusandliku akti jõustumine	Seadusandliku akti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				1. kv	2024	Avaliku halduse muudetud pädevusprofiil jõustub.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
19.33	TD-C19–r42	Eesmärk	Uue SIADAP-süsteemi kasutuselevõtmine	Uue SIADAP-süsteemi kasutuselevõtmine				1. kv	2025	Uue SIADAP-süsteemi, sealhulgas vastava IT-platvormi kasutuselevõtmine. SIADAP-süsteemi kasutajatele peab olema kättesaadav erikoolitus IT-platvormi kasutamise kohta.
19.34	TD-C19–i08	Eesmärk	Arukate alade portaali käivitamine	Arukate alade portaali käivitamine				1. kv	2025	Veebipõhise veebisaidi (st portaali) käivitamine, mis pakub veebipõhist teabehoidlat kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil.
19.35	TD-C19–i08	Eesmärk	Arukad territooriumid: Linnahaldusplatvormid, digiteisikud ja avaliku poliitika tulemustabel	Linnahaldusplatvormidega omavalitsused, digiteisikute loomine ja avaliku poliitika tulemustabeli käivitamine				1. kv	2026	Linnahaldusplatvorm rajatakse või seda ajakohastatakse 75 omavalitsusüksuses ja Comunidades Intermunicipais/Areas Metropolitanas. Riikide prioriteetsetes valdkondades, nagu vesi ja põllumajandus, kliimamuutustele vastupanu võime, liikuvus ja CO_2 heite vähendamine, tervishoid, energeetika, turism, kodanikukaitse, luuakse viis digitaarteed. Töölaud peab olema kättesaadav kesk- ja piirkondlikele osalejatele.
19.36	TD-C19–i08	Siht	Arukate territooriumide alane koolitus		Arv	0	650	4. kv	2025	Nende avaliku sektori töötajate arv, kes on läbinud andmete kogumise ja haldamise ning muu arukate linnade ja hoonetega seotud sisu ning kestlikkuse alase koolituse.

T. KOMPONENT 20. Digikool

Portugalis oli 2019. aastal interneti igapäevase kasutamise (65 %), internetipõhiste avalike teenuste kasutamise (41 %) ja IKT-spetsialistide (2,4 %) (Eurostati andmete/digioskuste vaatluskeskus) väärtused alla Euroopa keskmise ning seadnud 2025. aastaks nende näitajate jaoks ambitsioonikad eesmärgid (vastavalt 80 %, 75 % ja 5 %). IKT spetsialistidest tööturul moodustasid naised 18,3 % ja mehed 81,7 % (Eurostati andmed).

Komponendi eesmärk on luua tingimused Portugali põhi- ja keskharidussüsteemi haridus-, pedagoogilise ja juhtimisalase innovatsiooni jaoks. Selle saavutamiseks arendatakse õpetajate, õpilaste ja koolitöötajate digioskusi, integreeritakse digitehnoloogiad õppekavade eri valdkondadesse ja pakutakse asjakohast varustust. See omakorda peaks aitama kaasa digipöördele ning kaasavale ja kestlikule majanduskasvule.

Komponent aitab täita riigipõhist soovitust parandada elanikkonna oskuste taset, eelkõige digikirjaoskust (riigipõhine soovitus 2 2019) ning toetada digitehnoloogia kasutamist, et tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele (riigipõhine soovitus 2 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse kavas esitatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

T.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform TD-r37: Digiõppe reform

Meetme eesmärk on töötada välja uus digitaalne lähenemisviis haridusele, võimendades olemasolevat riiklikku hariduspoliitikat, eelkõige õppekavade autonoomia ja paindlikkuse süsteemi. Reformi eesmärk on teha kvalitatiivne hüpe digitehnoloogia pedagoogilisse kasutamisse ja sellesse, kuidas see integreeritakse teadmiste omandamise protsessi. Reformi eesmärk on ka vähendada tõrjutuse ja ebasoodsa olukorra ohtu õppeprotsessides, vähendades sotsiaalset ja hariduslikku ebavõrdsust juurdepääsul digitehnoloogiale. Digiõppe reform on suunatud hariduskogukonnale (õpilased, õppejõud ja õpetamisega mitteseotud töötajad).

Reform koosneb meetmetest, millega tagatakse, et 95 % riikliku haridusvõrgustiku õpetajatest saavad baas- või kõrgema taseme digioskuste alast koolitust, sealhulgas digitehnoloogia integreerimise kohta õppekavasse.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C20-i01: Digiüleminek hariduses

Investeeringu eesmärgid on järgmised: i) kõrvaldada koolikeskkonnas takistused kvaliteetsele internetile juurdepääsult; ii) kõrvaldada tehnoloogiliste ja digitaalsete seadmete integreeritud kasutamise piirangud ning kaotada digioskuste arendamiseks vajalike eriseadmete puudumine ning stimuleerida teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEAM) karjääri jätkumist, edendada tüdrukute ja poiste võrdset osalemist; iii) ületada digitaalsete õppematerjalide ebapiisav kasutamine õppe- ja hindamisprotsessis; ning iv) ületada haridussüsteemi juhtimis- ja infosüsteemide hajutatus ja ebatõhusus, vaadates läbi ja ajakohastades koolide juhtimise ja haldamise meetodeid ja protsesse.

See investeering koosneb järgmisest:

- Suurendada koolide ühenduvust, laiendades laiendatud haridusvõrgustiku internetiühendust 40 Gbit/s-lt 300 Gbit/s-le, ühendades põhi- ja keskkoolid laiendatud haridusvõrgustikuga ning

pakkudes neile ühendust vähemalt 1 Gbit/s ning laiendades kohalikku võrku keskmiselt 40 uue juurdepääsupunktiga iga kooli kohta.
- Pakkudes õpilastele ja õpetajatele 600 000 arvutit, ajakohastades klassiruumide projitseerimisseadmeid (40 000 projektorit) ning pakkudes koolidele digiõppe laboriid, kus on olemas hariduslik kõrgtasemel digitehnoloogia, nagu 3D-printerid ja haridusrobotid (1 300).
- Uute digitaalsete õppematerjalide väljatöötamine ja vastuvõtmine (95 % põhi- ja keskhariduse õppekavade õppeainetest, sealhulgas kehaline kasvatus ja sport), sealhulgas hindamistestide digitaliseerimine.
- Koolidele ühtse identiteedisüsteemi pakkumine, et hallata koolikogukonda, koondada ja integreerida haridusjuhtimise infosüsteeme ning pakkuda juhtkonnale sobivaid IT-lahendusi, 15 000 eri varustust (arvutite, skannerite ja printerite vahel), et saavutada haridussüsteemi tõhusam ja läbipaistvam toimimine, sealhulgas koolide kulude ratsionaliseerimine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C20-i02-RAA: Digiõpe (Assoorid)

Meetme eesmärk on tagada juurdepääs digitehnoloogia kasutamisele, edendada võrdseid võimalusi ja parandada märkimisväärselt õppevahendeid kooskõlas Euroopa Liidu digiõppe tegevuskavaga.

See investeering hõlmab hariduskogukonna digioskuste arendamise edendamist, mis on suunatud nii õpilastele, nende vanematele kui ka õpetajatele, ning hõlmab sihipäraseid meetmeid järgmistes valdkondades:

- Seadmed: 31 900 uut mobiilset IT-seadet eelkooli-, alg- ja keskhariduse jaoks, sealhulgas täienduste ja tarkvara jälgimine ning seadmete pakkumine kooli tasandil vähemalt 1080 uue interaktiivse ekraaniga, 100 uut spetsiaalset laboriseadet, 100 uut 3D-printerit ja 150 uut haridusrobotit;
- Digitaalsed õppematerjalid: haridusressursside digitaliseerimine, et jõuda digikäsiraamatute abil 100 % Assooride autonoomse piirkonna õpilasteni;
- Digipädevused: 24 koolitusmoodulit õpetajatele ja õpilaste vanematele;
- Ühenduvus: meetmed, millega parandatakse Assooride autonoomse piirkonna koolide ühenduvust vähemalt 1 Gbit/s. 1500 kommutaatori ja APS ostmine ja paigaldamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering TD-C20-i03-RAM: ARM-hariduse digitaliseerimise kiirendamine

Meetme eesmärk on luua Madeira autonoomses piirkonnas avalikes ja erakoolides proaktiivsem, uuenduslikum, kaasavam, autonoomsem, õiglasem ja avatum haridussüsteem.

Investeering hõlmab kvaliteetse õppe, koolituse ja kvalifikatsiooni pakkumist, laste ja õpilaste ettevalmistamist 21. sajandi probleemide lahendamiseks, sealhulgas digiüleminekuks, erimeetmetega järgmistes valdkondades:

- Digitaalsed õppematerjalid ja -seadmed: Projekti „Digikäsiraamatud“ raames on selle eesmärk pakkuda mitut digitaalset õppematerjali eri vormingutes ja eri tüpoloogiates (animatsioonid, simulatsioonid, kolmemõõtmelised videod või muud), pakkuda seadmeid (tahvelarvutid või sülearvutid, sõltuvalt õppeaastast) ja juurdepääsu digitaalsetele õpikutele, et tagada hariduskogukonnale (õpilased, õpetajad, vanemtehnikud, tehnilise abi tehnikud, haridusteenuse osutajad) turvaline juurdepääs kättesaadavale sisule hariduse digiteerimise kaudu. See hõlmab kõigi õpilaste puhul (15 910 õpilast): üks tahvel- või sülearvuti, olenevalt kooliaastast, üks kooli virtuaalne juurdepääsuluba, mis kehtib igal õppeaastal; üks isiklik ja

mitteüleantav litsents iga koolijuhendi digitaalse versiooni kohta, mis on vastu võetud koolitamiseks.

- Ühendatus ja seadmed koolidele: eesmärgiga anda koolidele innovaatiline õpikeskkond (34 innovaatilist keskkonnaalast praktika ruumi; 22 Makerspace'i laborit; 15 lastehoiukohta; 20 Snoezeleni ruumi kontseptsioonil[76] põhinevat innovaatilist ruumi, mis edendavad kaasatust ja digikirjaoskust, ning haridusinnovatsiooni keskused programmeerimiseks ja robootikaks — üks iga kooli kohta
- Digipädevused: õpetajatele ja mitteõpetajatele (kõrgtehnikud, tehnilised assistendid) pakutavad koolitused.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

[76] Ruumid, mis on loodud sensoorse süsteemi mõjutamiseks, et hoiatada või rahustada

T.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
20.1	TD-C20–r37	Siht	Avaliku haridusvõrgustiku õpetajate ja muude töötajate digioskuste koolitus		%	0	95	4. kv	2025	Riikliku haridusvõrgustiku õpetajate osakaal, kes on saanud põhi- või kõrgema taseme digioskuste alast koolitust, sealhulgas (õpetajate puhul) digitehnoloogia õppekavasse integreerimise teemal
20.2	TD-C20-i01	Eesmärk	Õpilaste ja õpetajate individuaalsete arvutite ostulepingute allkirjastamine	Leping on allkirjastatud.				4. kv	2021	Lepingute allkirjastamine 600 000 uue sülearvuti ostmiseks, et anda laenu õpetajatele ja õpilastele
20.3	TD-C20-i01	Siht	Arvutid õpilastele ja õpetajatele individuaalseks kasutamiseks		Arv	450 000	1 050 000	4. kv	2022	Riiklike põhi- ja keskkoolide õpetajatele ja õpilastele laenu andvate sülearvutite arv
20.4	TD-C20-i01	Siht	Põhi- ja keskkoolide ühenduvuse parandamine		%	0	95	4. kv	2024	Portugali mandriosa põhi- ja keskkoolide osakaal, mis 1) on ühendatud 300 Gbit/s laiendatud haridusvõrgustikuga, mille ühendus on vähemalt 1 Gbit/s; ning 2) neil on kohalikud koolipiirkonna võrgustikud, kus on keskmiselt 40 WiFi juurdepääsupunkti.
20.5	TD-C20-i01	Siht	Paigaldatud digiõppe laborid		Arv	0	1 300	4. kv	2024	Portugali mandriosa riiklikesse alg- ja keskkoolidesse paigaldatud uute digiõppe laborite arv, kus on spetsiaalsed projektiseadmed, nagu robootikakomplektid, 3D-printerid, mõõte- ja testimisseadmed, mitmesugused tööriistad, arendus- ja simulatsioonimoodulid, elektroonilised komponendid, lasersalvestus- ja lõikemasinad või muud, et arendada ja paljundada eksperimentaalseid andmetöötlus-, programmeerimis- ja robootikaklubisid.
20.6	TD-C20-i01	Siht	Uute projitseerimisseadmetega klassiruumid		Arv	0	40 000	2. kv	2024	Uute projitseerimisseadmetega riiklike alg- ja keskkoolide klassiruumide arv
20.7	TD-C20-i01	Siht	Koolijuhtimise võimestamine		%	30	95	4. kv	2024	Portugali mandriosa riiklike põhi- ja keskkoolide osakaal, mis 1) on kasutusele võtnud ühtse identiteedisüsteemi; 2) Seotud haridusministeeriumi haridusjuhtimise infosüsteemidega ja 3) võttis vastu kooli 360 süsteemi, mis hõlmab 15 000 arvuti tarnimist koolijuhtimiseks.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
20.8	TD-C20-i01	Siht	Digitaalsed õppematerjalid		%	0	95	4. kv	2025	Nende põhi- ja keskhariduse õppekavade õppeainete osakaal, sealhulgas kehaline kasvatus ja sport, mille jaoks on digitaalsete õppematerjalide tootmine lõpetatud.
20.9	TD-C20-i01	Siht	Digitestid ja -eksamid koolides		%	0	95	4. kv	2025	Kooli lõpphinnete andmise testide ja eksamite protsent, mis on digiteeritud.
20.10	TD-C20-i02-RAA	Siht	Ulatuslikud avatud veebikursused õpetajatele ja lapsevanematele ARAs		Arv	0	4	4. kv	2022	Selliste ulatuslike avatud veebikursuste arv, mis on loodud selleks, et edendada digioskuste arendamist klassiõppes ja kaugõppes, sealhulgas õppematerjalide ja digipädevuse hankeportaali pakkumine. Laialt avatud e-õppe kursused on internetis kättesaadavad ning õpetajatele ja õpilaste vanematele vabalt kättesaadavad.
20.11	TD-C20-i02-RAA	Siht	Uued sülearvutid ja tahvelarvutid ARA koolidele		Arv	0	31 900	4. kv	2025	Uute sülearvutite ja tahvelarvutite arv eelkooli, 1. ja 2. tsükli ning keskhariduse jaoks;
20.12	TD-C20-i02-RAA	Eesmärk	ARA koolide digiseadmed ja digitaalsed õppematerjalid	Digiseadmete ja digitaalsete õppematerjalide tarnimine ARA koolidele				4. kv	2025	Assooride autonoomse piirkonna koolidele järgmiste digiseadmete jagamise lõpuleviimine: vähemalt 1 Gbit/s internetiühendus 95 % koolides, 1080 uut interaktiivset ekraani, 100 uut spetsiaalset laboriseadet, 100 uut 3D-printerit, 150 uut haridusrobotit. Lisaks peavad kõik riiklikud koolid ja neli erakooli pakkuma kõigile õpilastele digitaalseid käsiraamatuid. Ostetakse ja paigaldatakse 1500 lülitit ja APS.
20.13	TD-C20-i02-RAA	Siht	Ulatuslikud avatud veebikursused õpetajatele ja lapsevanematele ARAs		Arv	4	24	4. kv	2025	Selliste ulatuslike avatud veebikursuste arv, mis on loodud selleks, et edendada digioskuste arendamist klassiõppes ja kaugõppes, sealhulgas õppematerjalide ja digipädevuse hankeportaali pakkumine. Laialt avatud e-õppe kursused on internetis kättesaadavad ning õpetajatele ja õpilaste vanematele vabalt kättesaadavad.
20.14	TD-C20-i03-RAM	Siht	Digitaalsed käsiraamatud 2. ja 3. tsükli õpilastele ning keskkooliõpilastele		Arv	0	5 120	4. kv	2022	Põhi- ja keskhariduse 2. ja 3. tsükli õpilaste arv, kellel oli kooliaasta jooksul juurdepääs ja kes kasutasid ARMis digitaalset käsiraamatukomplekti.
20.15	TD-C20-i03-RAM	Siht	Koolide ühendus tunnustatud aruandlusmehhanismis		%	0	95	4. kv	2024	Nende ARMi põhi- ja keskkoolide protsent, mis on ühendatud ARMi struktureeritud WiFi võrguga, mille internetiühendus on vähemalt 1 Gbit/s iga kooli kohta. Lisaks ühendatakse kümme tavapärast erakooli ning era- ja avalik-õiguslikku kutsekooli ARM struktureeritud WiFi

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										võrguga, mille internetiühendus on vähemalt 1 Gbit/s iga kooli kohta.
20.16	TD-C20-i03-RAM	Siht	Digitaalsed käsiraamatud 2. ja 3. tsükli õpilastele ning ARMi keskkooliõpilastele		Arv	5 120	15 910	4. kv	2025	Põhi- ja keskhariduse 2. ja 3. tsükli õpilaste arv, kellel oli kooliaasta jooksul juurdepääs ja kes kasutasid ARMis digitaalset käsiraamatukomplekti.
20.17	TD-C20-i03-RAM	Siht	Õpetajate ja muude kui õpetamisega tegelevate töötajate koolitamine ARMis		Arv	0	6 500	4. kv	2025	Kõigi haridustasemete (eelkoolist keskkoolini) õpetajate ja muude kui õpetamisega tegelevate töötajate arv, kes osalesid ARMis digitaalsete ja tehnoloogiliste oskuste koolitusel
20.18	TD-C20-i03-RAM	Eesmärk	Teadus- ja tehnoloogiaseadmete tarnimine ARMi koolidele	Teadus- ja tehnoloogiaseadmete tarnimine ARMi koolidele				4. kv	2025	RAMi koolid saavad kasu järgmistest teadus- ja tehnoloogiaseadmete robootika eksperimenteerimiskomplektidest (129 kooliruumis/haridusruumis kõigil haridustasemetel: eel-, 1., 2. ja 3.tsükkel ja keskharidus); eksperimentaalteaduslikud komplektid (129 kooliruumile/haridusruumile); Aurukomplektid (129 kooliruumile/haridusruumile); bioloogia-, füüsika- ja keemiakomplektid (35 kooliruumi/haridusruumi jaoks); Polüvisuaal- ja multimeediakomplektid (40 kooliruumi/haridusruumi jaoks), 100 uut arvutiteaduslikku varustust (94 kooliruumi/haridusruumi jaoks esimeses tsüklis); Lisaks luuakse 91 uuenduslikku õpikeskkonda, et võimaldada õpetamis- ja õppimisprotsessis uusi metoodilisi lähenemisviise.

U. KOMPONENT 21. REPowerEU

REPowerEU peatüki eesmärk on toetada Portugali energiasõltumatuse ja rohepöördega seotud ambitsioone uute geopoliitiliste ja energiaturu uute olukordade kontekstis.

Kava „REPowerEU“ raames tehtavate reformide ja investeeringute eesmärk on tugevdada Portugali energiasõltumatust ja kiirendada riigi majanduse CO_2 heite vähendamist. Peatükk sisaldab reforme, millega ühtlustatakse taastuvenergia litsentsimismenetlusi, luuakse ühtne kontaktpunkt taastuvenergiaprojektide litsentsimiseks ning edendatakse biometaani ja taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõttu riigis. Investeering seisneb avamere tuuleenergia kasutuselevõtu tehniliste uuringute väljatöötamises. Lisaks tegeleb Portugal rohepöördeks vajaliku tööjõu ümberõppe probleemiga roheliste oskuste reformiga, mille eesmärk on luua järgmise kahe aasta jooksul terviklik kutseõpe roheliste oskuste arendamiseks ja koolitada 25 tuhat inimest.

Peatükk hõlmab ka investeeringuid, mille eesmärk on tegeleda energiaostuvõimetusega, investeerides energiatõhususe suurendamisse elu-, teenindus- ja üldkasutatavates hoonetes, ning reforme, mille eesmärk on luua riiklik kütteostuvõimetuse vaatluskeskus ja töötada välja ühtse kontaktpunkti mudel, et toetada kodanikke energiatõhususe meetmete rakendamisel.

Portugal suurendab ka oma vastupanuvõimet, tehes strateegilisi investeeringuid nullnetotehnoloogia tootmise toetamiseks, suurendades olemasolevaid investeeringuid taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasidesse ja heitevabasse transporti ning suurendades salvestussuutlikkust, et suurendada energiasüsteemi paindlikkust, edendades samal ajal taastuvaid energiaallikaid. Kavas on mitu uut investeeringut heitevabasse transporti, sealhulgas bussi kiirsüsteemi ehitamine Bragas ja köisraudtee Nazares“.

Mitmel meetmel on piiriülene mõõde, mida arendatakse peamiselt taastuvatesse energiaallikatesse ja energiatõhususse tehtavate investeeringute kaudu.

Komponent aitab täita Portugalile esitatud riigipõhist soovitust vähendada sõltuvust fossiilkütustest (riigipõhised soovitused 4 2022 ja 2023) ning suunata investeeringud vähese CO_2 heitega majandusele ja energiasüsteemi ümberkujundamisele (riigipõhine soovitus nr 3 2019) ning puhtale ja tõhusale energiatootmisele ja -kasutusele (riigipõhine soovitus 3 2020). See hõlmab eelkõige meetmeid, mille eesmärk on kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, lihtsustada lubade andmist, vähendada transpordisektori CO_2 heidet, parandada hoonete energiatõhusust, ajakohastada elektri ülekande- ja jaotusvõrke, suurendada elektri salvestamist ja tugevdada rohepöördeks vajalike roheliste oskuste omandamist.

Lähtudes meetmete kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnaeesmärke.

U.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering RP-C21-i01: Laiendatud meede: Tööstuse CO_2 heite vähendamine

Meetme eesmärk on suurendada investeeringuid TC-C11-i01: Tööstuse CO_2 heite vähendamine komponendi nr 11 alusel.

Meetme laiendatud osaga suurendatakse toetatavate CO_2 heite vähendamise projektide arvu. Toetust meetme suurendatud osa jaoks antakse 500 väikesele ja keskmise suurusega ettevõtjale projektide jaoks, mille maksimaalne summa on 200 000 eurot ettevõtja kohta kolme eelarveaasta jooksul (edaspidi „lihtsustatud projektid“).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RP-C21-i02: Laiendatud meede: Eluhoonete energiatõhusus

Meetme eesmärk on suurendada meedet TC-C13–i01: Elamute energiatõhusus komponendi nr 13 alusel.

Meetme kasvuosaga suurendatakse renoveeritud eluhoonete arvu ja omatarbeks toodetud taastuvenergiat. 60 % selle investeeringuga renoveeritud põrandapinnast peab olema kortermajades.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering RP-C21-i03: Laiendatud meede: Teenindussektoris kasutatavate hoonete energiatõhusus

Selle meetme eesmärk on suurendada komponendi 13 alla kuuluvat meedet TC-C13-i03 teenindussektoris kasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamiseks. Meetme laiendatud osaga suurendatakse renoveeritud erasektori teenindushoonete pindala.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RP-C21-i04-RAM: Madeira üldkasutatavate hoonete energiatõhusus

Selle investeeringu eesmärk on edendada energiatõhusamaks renoveerimist, edendada energia- ja ressursitõhusust ning suurendada avaliku sektori hoonete oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbimist Madeiral.

See investeering koosneb meetmetest, millega edendatakse Madeira autonoomse piirkonna üldkasutatavates hoonetes renoveerimist, energiatõhusust, CO_2 heite vähendamist, veetõhusust ja ringmajandust, et saavutada keskmine sügavuti renoveerimine.

Kõik sekkumise tingimustele vastavad hooned on üldkasutatavad, eelkõige tervishoiu, hariduse ja piirkondliku avaliku halduse valdkonnas.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform RP-C21–r43: Riiklik energiaostuvõimetuse vaatluskeskus

Reformi eesmärk on luua riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste jaoks asutus, mis jälgiks energiaostuvõimetuse olukorda ning analüüsiks ja arendaks riiklikku poliitikat selle kaotamiseks Portugalis.

Reformiga luuakse riiklik energiaostuvõimetuse vaatluskeskus (ONPE), mille ülesanne on:

- Pikaajalise energiaostuvõimetuse strateegia rakendamise järelevalve, järelevalve, koordineerimine ja aruandlus;
- Riikliku energia- ja kliimakava ning riiklike kliimameetmete sotsiaalkavade kavandamise ja rakendamisega seotud energiaostuvõimetusega seotud poliitikatöö koordineerimine;
- Esitada valitsusele kümneaastased tegevuskavad (Horisont 2030, 2040 ja 2050), samuti nende läbivaatamine ja ELPPE läbivaatamine sagedusega vastavalt vähemalt kolm aastat ja viis aastat;
- Suutlikkuse suurendamise meetmete rakendamine pikaajalise energiaostuvõimetuse strateegia rakendamisse kaasatud avaliku ja erasektori, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi esindajate jaoks;
- Energiaostuvõimetute leibkondade kindlakstegemine ja seire, luues perioodilise uuringu vahendi ja rakendades seda;

- Teha ettepanek rahastamisvahendi (või fiskaalse) rahastamisvahendi kohta energiaostuvõimetutele leibkondadele suunatud energiatõhususe meetmete jaoks;
- Töötada välja materjalid ja kampaaniad, et suurendada energiaostuvõimetute leibkondade profiilile vastavaid energiakirjaoskust;
- Energiaostuvõimetuse nähtusega seotud töö edendamine ja levitamine, sealhulgas selle probleemiga tegelemiseks üksuste ja huvitatud osalejate võrgustiku loomine.

ONPE lisab oma juhtimisstruktuuri i) juhtimisüksuse, mis vastutab ONPE operatiivjuhtimise eest, ii) strateegilise komitee, mida juhib keskkonna- ja kliimameetmete ministeerium ja kuhu kuuluvad asjaomaste valitsusvaldkondade (nt eluase, sotsiaalkindlustus, tervishoid, rahandus, haridus, territoriaalne ühtekuuluvus) liikmed, ning iii) nõuandekomitee, mis hõlmab selliseid väljakujunenud sidusrühmi nagu ülikoolid, omavalitsused, kohalikud energiaagentuurid, energiaostuvõimetuse kaotamise meetmetes osalevad valitsusvälised organisatsioonid, energiavõrguettevõtjad, tarbijad ja kinnisvaraühendused, valdkondlikud ühendused ja erasektori finantsasutused. Reformiga tagatakse, et need asutused teevad koostööd ja neil on selge roll ONPE volitustes sätestatud eesmärkide saavutamisel. Andmete kogumisel tagatakse koostöö ONPE ja Portugali statistikaasutuste vahel.

Reformiga tagatakse ka eluasemesektori energiatõhususe meetmete rahastamisvahendi loomine, et võidelda kodumajapidamiste kindlaksmääratud profiilide energiaostuvõimetuse vastu, mis võetakse vastu seaduse jõustumisega või asjaomase finantseerimisasutuse otsuse vastuvõtmisega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

Reform RP-C21–r44: Kodanikele mõeldud energiatõhususe ühtsete kontaktpunktide arendamine (kodanike energiaruumid)

Reformi eesmärk on toetada kodanikke energiatõhususe ja taastuvenergia meetmete ettevalmistamisel ja rakendamisel ning võtta energiakasutuse valdkonnas kasutusele säästev käitumine, suurendades energiaalast teadlikkust.

Tuginedes investeeringu TC-C13-I01. raames välja töötatud katseprojektile, luuakse reformiga energiatõhususe ühtsed kontaktpunktid kodanikele (kodanike energiaruumid – *Espaços Cidadão Energia*), mille on asutanud kohalikud või piirkondlikud omavalitsused või muud kohalikud üksused ning mis lisatakse seaduse nr 98/2021 kohaselt omavalitsuste kliimameetmete tegevuskavadesse ja mis pakuvad elanikele mitmesuguseid teenuseid, näiteks:

- Teabe ja tehnilise toe pakkumine alates energiaarvete tõlgendamisest kuni säästva energiakasutuse ja tarbijaõigusteni;
- Nõustamine, sealhulgas energia hankimiseks, seadmete ostmiseks, energiatõhususe ja taastuvenergia lahenduste valimiseks, lahenduste rakendamiseks vajalike äripakkumiste väljavalimine;
- Eluruumide energiahindamine ja investeerimisettepanekud, et suurendada soojusmugavust ja vähendada energiaarveid;
- Nõustamine avaliku ja erasektori, riikliku ja kohaliku tasandi stiimulitele ja rahastamisvahenditele juurdepääsu kohta;
- Koguda kasutajate kohta andmeid, mida jagatakse riikliku energiaostuvõimetuse vaatluskeskusega.

Suutlikkuse suurendamise meetmeid võetakse tagamaks, et kodanike energiaruumide käitamiseks on koolitatud vähemalt kolmsada inimest.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

Investeering RP-C21-i05: Keskkonnasäästliku tööstuse arendamise toetamine

Selle ettevõtetele suunatud investeeringu eesmärk on suurendada taastuvenergia, CO_2 heite vähendamise ja energiatõhususe tehnoloogiate tootmisvõimsust kooskõlas 2030. aasta riikliku energia- ja kliimakava eesmärkidega ning Euroopa rohelise kokkuleppe tööstuskava (COM (2023) 62 final) eesmärkidega.

Investeering koosneb toetustest, mis on suunatud üksikutele ettevõtetele või projektidele ning millega toetatakse tööstusinvesteeringuid kliimapöördeks vajalike strateegiliste tehnoloogiate tootmisse, mis on otseselt seotud fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia, elektrolüüsiseadmete ja kütuseelementide, maismaa tuuleenergia ja avamere taastuvenergia, säästva biogaasi/biometaani, akude ja salvestamise, süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, soojuspumpade, energiatõhususe, geotermilise energia või võrgulahendustega.

Tagamaks, et meede on kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes (2021/C58/01) sätestatud põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, peavad tulevaste projektikonkursside pädevuses sisalduvad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid:

- jätta rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides[77]; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest[78] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadest[79] madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste[80] ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega[81] seotud tegevus ja varad; ning
- nõuda vastuvõtja vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

[77] Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

[78] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[79] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[80] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

[81] Välistamist ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Reform RP-C21–r45: Rohelised kutseoskused

Reformi eesmärk on luua pikaajaline kutseõpe roheliste kutseoskuste arendamiseks, tunnustamiseks, valideerimiseks ja sertifitseerimiseks, et vältida töötuse ohtu, edendada töökohtade säilitamist ja stimuleerida uute töökohtade loomist.

Reform koosneb järgmisest:

- Keskkonnasäästliku töö ja oskuste programm: pakkuda kutseõpet ja ümberõpet 12 500 töötajale, kes on kaasatud oma tööandjate energiasüsteemi ümberkujundamise protsessi, töötajatele, kes on fossiilkütustetööstuse sulgemise tõttu töötuks jäämise ohus, ning töötutele. Seda rakendab tööhõive ja kutseõppe instituut lühiajaliste ja keskmise kestusega koolituste kaudu ning see peaks keskenduma roheliste kutseoskuste arendamisele.

Energiasüsteemi ümberkujundamise koolituskeskuse või selle moodustavate üksuste pikaajalise koolituse pakkumine täiendavale 12 500 inimesele energiasüsteemi ümberkujundamise ja kliimameetmete, sealhulgas taastuvenergia, saastevaba vesiniku, sünteetiliste mittebioloogiliste kütuste ja energiatõhususe valdkonnas. Lisaks keskkonnasäästliku töö ja oskuste programmi toetusesaajatele peetakse esmatähtsaks neid toetusesaajaid, kes on valmis omandama taastuvenergia (sealhulgas vesiniku) ja energiatõhususe projektide elluviimiseks hädavajalikke oskusi.

Koolitusvõimalused töötatakse välja vastavalt turu- ja tööstusliitude poolt kindlaks tehtud vajadustele. Taastuvenergia ja energiatõhususega tegelevad isikud teevad kindlaks, milliseid oskusi peetakse tööturu nõudluse alusel üliloluliseks. Koolituse sisu peab neid vajadusi kajastama.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform RP-C21–r46: Taastuvallikatest toodetud vesinikku käsitlev õigusraamistik

Reformi eesmärk on julgustada taastuvallikatest toodetud vesiniku edendamist osana ulatuslikumast üleminekustrateegiast vähese CO_2 heitega majandusele. Reformi eesmärk on ka luua tingimused maagaasivõrgu CO_2 heite vähendamiseks ja aidata arendada taastuvallikatest toodetud vesiniku väärtusahelat.

Reform hõlmab riikliku gaasi ülekandevõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse läbivaatamist, mille energeetika ja geoloogia peadirektoraat on heaks kiitnud (nimelt korraldus nr 806-B/2022 ja korraldus nr 806-C/2022). Kahes muudetud määruses sätestatakse taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmise, sertifitseerimise, transpordi, hoiustamise, lekete vältimise ja vajaduse korral gaasivõrku juhtimise tehnilised kriteeriumid ja käitamisaspektid, määratakse kindlaks süsteemi juhtimise eest vastutav üksus ja sätestatakse kriteeriumid vesiniku suurima lubatud kontsentratsiooni ületamiseks gaasivõrgus. Riikliku gaasijaotusvõrgu määruses määratakse kindlaks ka taastuvallikatest toodetud vesiniku lõppkasutajad kooskõlas ELi vesinikustrateegiaga, keskendudes tööstus- ja transpordisektorite CO_2 heite raskesti vähendavatele rakendustele, ning normidele, millega tagatakse arveldussüsteemi, küttevõimsuse ja gaasi kvaliteedi läbipaistvus (nt brutokaloorväärtus, Wobbe'i indeks (põlemise kvaliteedinäitaja) ja lisakomponentide (nt CO_2, süsivesinik, H2O, väävel jne) olemasolu).

Lisaks avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas Diário da República haldusakt või õigusakt, milles täpsustatakse, et taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiskäitistena käsitatakse üksnes selliseid tööstusüksusi, mis vastavad taastuvenergia direktiivi ja selle delegeeritud õigusaktide (2018/2001/EL) nõuetele. Õigusaktis sätestatakse ka menetlus, mida peavad järgima taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmise litsentside taotlejad, nõudes, et litsentsi taotlevad isikud esitaksid deklaratsiooni, et võtta kohustus täita taastuvenergia direktiivis ja selle delegeeritud õigusaktides (2018/2001/EL) sätestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise nõuded ning tagada toodetud vesiniku taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu.

Eespool nimetatud haldus- või õigusaktis nõutakse samuti, et enne taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmise algust peab taotleja tööstuskäitise paigaldamise ja käitamise loa saamiseks esitama vajaduse korral lõpliku lepingu selle taastuvenergia ostmiseks, mida ta tootmisprotsessis tarbib, ning teabe, mida on vaja deklaratsioonis võetud kohustuste täitmise tõendamiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Reform RP-C21–r47: Säästva biometaani ja biometaani tegevuskava esimene enampakkumine

Reformi eesmärk on edendada ja edendada säästva biometaani tootmist ja tarbimist, luues vajalikud tingimused biometaani majanduse arendamiseks Portugalis.

Reformiga käivitatakse esimene enampakkumine säästva biometaani keskseks ostmiseks hulgimüügi Last Resort Marketeri (CURg) poolt kooskõlas valitsuse 4. jaanuari 2023. aasta korraldusega nr 15/2023. Enampakkumise eesmärk on osta riiklikusse gaasivõrku suunamiseks 150 GWh biometaani aastas. Reformiga kaasneb ka biometaani tegevuskava vastuvõtmine, milles sätestatakse biometaani arendamise strateegia Portugalis. Tegevuskavas pakutakse välja meetmed soodsa õigusraamistiku tagamiseks koos biometaani siseturu loomist toetava avaliku poliitikaga, et toetada tootmist ja soodustada tarbimist.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.

Reform RP-C21–r48: Taastuvenergiaprojektide õigus- ja reguleeriva raamistiku lihtsustamine

Reformi eesmärk on edendada taastuvenergiaprojekte, lihtsustades õigus- ja reguleerivat raamistikku, mis käsitleb taastuvenergiale lubade andmist ja nende koolitamist, kes tegelevad lubade andmisega ja asjaomase digivahendiga.

Reform hõlmab järgmist:

- Jõustub seadusandlik akt, millega luuakse 2030. aasta taastuvenergiaprojektide litsentsimise rakkerühm (EMER 2030). Algatuse EMER 2030 ülesanne on muu hulgas:
    - Tagada läbivaadatud riikliku energia- ja kliimakava 2030 eesmärkide saavutamine ning kiirendada taastuvenergiaprojektide rakendamist Portugalis;
    - Töötada välja menetlusjuhend, et toetada ja lihtsustada omatarbeks toodetud energia ja taastuvenergiakogukondade litsentsimismenetlust;
    - Taastuvenergiaprojektide litsentsimise ja järelevalve *ühtse kontaktpunkti väljatöötamine*, rakendamine ja haldamine (RP-C21–i09);
    - Töötada välja taastuvenergia valdkondliku programmi ettepanek;
    - Tugevdada taastuvenergia ja salvestamise projektide elektri- ja keskkonnalubade suhtes kohaldatavat õigus- ja reguleerivat raamistikku.
- Reformiga kaasneb ka taastuvenergia ja energia salvestamise projektide munitsipaallubade andmise määruse kehtestamine, muutes ministri määrust 113/2015, milles määratakse kindlaks asjakohased elemendid, mis tuleb esitada kohaliku omavalitsuse taastuvenergiaprojektide litsentsimise menetluses.
- Reformiga nähakse ette ka uue taastuvenergiavõimsuse jaotamise ajakava, pöörates erilist tähelepanu geograafilistele piirkondadele, mis tulenevad valdkondlikust kavast „Taastuvad energiaallikad“ (Renewable Go-Areas).
- Reform hõlmab ka kesk-, piirkondliku ja kohaliku tasandi avaliku halduse 500 juhi ja tehniku koolitamist seoses taastuvenergiaprojektide ja energia salvestamise loamenetlustega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering RP- C21-i06: Laiendatud meede: Vesinik ja taastuvallikatest toodetud gaasid

Selle investeeringu eesmärk on suurendada olemasolevat investeeringut *C14 -i01: Vesinik ja taastuvallikatest toodetud gaasid* komponendis 14.

Meetme laiendatud osaga suurendatakse taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaasi tootmisvõimsust. Meede koosneb meetmetest, millega soodustatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmist, ladustamist, transporti ja jaotamist.

Toetatakse mitmesuguseid rakendusi, näiteks taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside kasutamist transpordis ja taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside suunamist maagaasivõrku.

Taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiseks kasutatakse ainult elektrolüüsi.

Muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmiseks kasutatakse järgmisest loetelust muid tehnoloogiaid: a) termokeemilised ja hüdrotermilised protsessid (üksnes säästva biometaani tootmiseks); b) bioloogilised protsessid (biofotolüüs ja kääritamine); c) biogaasi rikastamist biomassimaterjalide anaeroobse kääritamise teel kasutatakse üksnes säästva biometaani tootmiseks (biogaasi tootmist võiks toetada, kui see hõlmab ka biogaasi ajakohastamist säästvaks biometaaniks); ning d) metaan tuleb toota ainult biojäätmetest.

Taastuvallikatest toodetud vesiniku muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmine peab olema kooskõlas taastuvenergia direktiivi ja selle delegeeritud õigusaktidega (2018/2001/EL).

Investeeringute eesmärk on suurendada ülesseatud võimsust taastuvallikatest toodetud vesiniku ja muude taastuvallikatest toodetud gaaside tootmiseks, sealhulgas elektrolüüsiseadmete ülesseatud võimsust taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiseks. Projekti rakendatakse avatud pakkumiskutse(te) kaudu, mille eesmärk on toetada projekte maksimaalselt 15 000 000 EUR ulatuses projekti kohta.

Selle meetmega toetatakse väljakujunenud tehnoloogiaid (TRL > 8), millega soodustatakse mitte ainult taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmist, vaid ka muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmist olmejäätmete orgaanilise komponendi, reoveepuhasti reoveesetete ning põllumajandus- ja tööstusheitvee (v.a plastijäätmed) energiakasutuse kaudu. Selle investeeringu osana ei nähta ette ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootmist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RP-C21-i07: Avamere energiapotentsiaali tehnilised uuringud

Selle investeeringu eesmärk on võimaldada Portugali riigil korraldada võistupakkumisi avamere ujuvtuuleenergia võimsuse paigaldamiseks.

Investeering hõlmab kõrgresolutsiooniga geofüüsikaliste, geotehniliste, tuule-, laine- ja jooksvate uuringute arendamist vähemalt 2 000 km² suurusel alal Atlandi ookeanis. Uuringud on pärast nende lõpuleviimist aluseks järgnevate enampakkumiste algatamisel riiklikus mereala ruumilise planeerimise kavas (PSOEM) loetletud avamerepiirkondadele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RP-C21-i08: Võrgu paindlikkus ja salvestamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada avaliku elektrivõrgu paindlikkust, võimaldades elektrisüsteemi optimeerida ja paindlikult hallata, pidades silmas ka taastuvelektri tootmise ja tarbimise eeldatavat suurenemist.

Investeering hõlmab toetust vähemalt 500 MW energiasalvestusvõimsuse paigaldamiseks elektrivõrku (nii ülekande- kui ka jaotustasandil). Salvestusvõimsust jaotatakse kõige enam abi

vajavate piirkondade, näiteks kõige suurema võrgupiirangutega või suurima taastuvenergia osakaaluga alade eelneval kindlakstegemisel. Projekte toetatakse kuni 20 % ulatuses abikõlblikest kuludest.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RP-C21-i09: Taastuvenergiaprojektide litsentsimise ja järelevalve ühtne kontaktpunkt

Selle investeeringu eesmärk on hõlbustada taastuvenergiaprojektide arendamist, töötades välja digitaalse ühtse kontaktpunkti platvormi taastuvenergiaprojektidele lubade andmiseks ja nende järelevalveks.

Investeering koosneb ühtse kontaktpunkti digiplatvormi arendamisest ja käivitamisest. Platvorm hõlmab järgmisi funktsioone:

- Litsentsimismoodul omatarbeks toodetud energia projektide ja taastuvenergiakogukondade jaoks ning salvestamiseks arvesti taga asuvates süsteemides;
- Litsentsimismoodul üksnes võrku hõlmavate tsentraliseeritud taastuvenergiaprojektide jaoks ja salvestamiseks arvesti taga asuvates süsteemides;
- Litsentseerimise moodul üksnes salvestamisega seotud projektide jaoks;
- Taastuvenergiaprojektide jälgitavus- ja statistikamoodul.

Ühtne kontaktpunkt töötatakse välja kahes etapis:

- Esimeses etapis töötab digiplatvormil kolm litsentsimismoodulit, mis võimaldavad kasutajatel jälgida litsentsimismenetluse eri etappe (sealhulgas arendus-, kasutuselevõtu-, testimis- ja käivitusetappe). Platvorm esitab taastuvenergiaga seotud projektide litsentsimisega seotud nõuded ja tähtajad.
- Teises etapis on digiplatvormil ka jälgitavus- ja statistikamoodulid, mis võimaldavad kasutajatel sisestada andmeid ja vahetada dokumente, mis on seotud litsentsimismenetlustega ja litsentsitud projekti rakendamisega. Platvorm hõlmab kaugvaatluse (satelliitkujutiste) funktsioone, et parandada järelevalvet projektide rakendamise üle avaliku sektori asutuste poolt.

Lisaks hõlmab investeering olemasolevate loadokumentide dematerialiseerimist (digiteerimine, arhiveerimine ja kõrvaldamine), nagu on sätestanud energeetika ja geoloogia peadirektoraat.

Ühtne kontaktpunkt peab olema kooskõlas andmekeskuste energiatõhususe Euroopa tegevusjuhendiga.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering RP-C21-i10-RAA: Soodustuste süsteem taastuvenergia salvestamise süsteemide ostmiseks ja paigaldamiseks Assooridel

Selle investeeringu eesmärk on edendada energiasüsteemi ümberkujundamist Assooridel, aidates kaasa saarestiku energiasõltumatuse suurendamisele.

Investeering koosneb stiimulite süsteemist selliste salvestussüsteemide ostmiseks ja paigaldamiseks, mille eesmärk on salvestada taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat oma tarbeks kodumajapidamistele, ettevõtetele, ühistutele, mittetulundusühingutele ja heategevusasutustele. Investeering peab olema kooskõlas piirkondliku seadusandliku dekreediga 12/2023/A, millega kehtestati kuni 85 % suurune stiimul energiasalvestussüsteemide ostmiseks ja paigaldamiseks, kui need on mõeldud täiendama fotogalvaanilisi süsteeme, mis on ostetud taaste- ja vastupidavuskavast rahastatava stimuleeriva programmi SOLENERGE (C14-i03-RAA) raames.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RP-C21-i11-RAM: Stiimulite süsteem taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootmiseks ja salvestamiseks Madeiral ja Porto Santos

Selle investeeringu eesmärk on edendada energiasüsteemi ümberkujundamist Madeira autonoomses piirkonnas, sealhulgas Porto Santo saarel, aidates kaasa piirkonna energiasõltumatuse suurendamisele.

Investeering koosneb stiimulite süsteemist taastuvelektri tootmis- ja salvestussüsteemide ostmiseks ja paigaldamiseks omatarbeks, samuti sooja vee tootmiseks ja taastuvatest energiaallikatest soojuse tootmiseks vajalike seadmete ostmiseks ja paigaldamiseks kodumajapidamiste, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning kasumitaotluseta institutsioonide poolt.

Tagastamatu toetuse saamise õigus on kõigil isikutel ja juriidilistel isikutel, kes omavad hoonet Madeira autonoomses piirkonnas, välja arvatud autonoomne piirkondlik omavalitsus, kohalik omavalitsus ja riigi otsene haldus.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RP-C21-i12: Laiendatud meede: Ühistranspordi CO_2 heite vähendamine

Investeeringu eesmärk on suurendada TC-C15-i05: Ühistranspordi CO_2 heite vähendamine komponendi nr 15 raames.

Meetme laiendatud osaga suurendatakse ühistranspordis kasutatavate uute heitevabade busside arvu. Investeeringu ulatust laiendatakse Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondadelt kogu Portugali mandriterritooriumile ning see hõlmab ka laadimis- või tanklate paigaldamist.

Investeering RP-C21-i13-RAM: Transpordi CO_2 heite vähendamine

Selle meetme eesmärk on edendada Madeira autonoomses piirkonnas transpordi CO_2 heite vähendamist.

Investeering hõlmab järgmist:

i) 26 heitevaba (elektri- või vesinikkütusel töötava) bussi ostmine avaliku reisijateveo ja turismiteenuste jaoks.

ii) Busside käitamiseks vajalike laadimispunktide paigaldamine.

iii) Sõidukite vanametalliks lammutamise kava tingimusel, et need asendatakse elektrisõidukite ostmisega, mille maksimaalne rahaline toetus on 6 000 eurot vanametalliks lammutatud sõiduki kohta ja stiimulid vastavalt erinevatele sotsiaal-majanduslikele kategooriatele.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering RP-C21-i14: Braga bussi kiirsüsteem

Investeeringu eesmärk on parandada säästvat ühistransporti Bragas.

Investeering seisneb uue bussi kiirsüsteemi loomises Braga linnas. Süsteem töötab peamiselt selleks ette nähtud ridadel ja ainult heitevabadel (elektri- või vesinikkütusega) bussidel. Ehitatakse kaks joont: kollane liin rongijaama ja Avenida Robert Smithi ja Punase liini vahel, rongijaama ja Braga haigla vahel.

Investeering hõlmab ka kümne heiteta bussi, sealhulgas liinide käitamiseks vajalike laadimisjaamade ostmist.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering RP-C21-i15-RAA: Kahe elektripraami soetamine

Investeeringu eesmärk on suurendada transpordi CO_2 heite vähendamist ja siseliikuvust Assooride autonoomses piirkonnas.

Investeering seisneb kahe elektriparvlaeva ostmises avalik-õiguslikule äriühingule Atlanticoline S.A. reisijate ja sõidukite veoks Pico, Faiali ja São Jorge saarte vahel. Parvlaevade minimaalne veomaht on 200 ja 100 reisijat.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering RP-C21-i16: Nazaré köisraudtee

Selle investeeringu eesmärk on pakkuda Nazarés jätkusuutlikku ühistransporti.

Investeering hõlmab Praia ja Pederneira piirkonna vahelise umbes 200 meetri pikkuse (köisraudtee) mehaanilise transpordilahenduse rakendamist. Köisraudtee tuleb integreerida ühistransporti ning see peab olema kättesaadav jalgratastele ja piiratud liikumisvõimega isikutele.

Selle investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

U.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
21.1	RP-C21-i01	Siht	Rahaline toetus tööstuse CO_2 heite vähendamise lihtsustatud projektidele		Arv	310	810	2. kv	2026	Selliste projektide arv, mis said rahalist toetust tööstuse CO_2 heite vähendamiseks ja mis on seotud vähemalt ühega järgmistest valdkondadest: vähese CO_2 heitega protsessid ja tehnoloogiad; energiatõhususe meetmete vastuvõtmine; ning taastuvenergia ja energia salvestamise kaasamine. Toetatavate tööstuskäitiste puhul tagatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite vähendamine keskmiselt 30 % võrra projektide puhul, mis vastavad sekkumisvaldkonnale 024ter.
21.2	RP-C21-i02	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine		m²	0	6 588 000	3. kv	2025	Renoveeritud eraelamute pindala. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786. 60 % selle investeeringu raames renoveeritud põrandapinnast peab olema kortermajades.
21.3	RP-C21-i02	Siht	Taastuvenergia täiendav tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja eraelamusektoris kasutamiseks		MW	0	10	3. kv	2025	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus (nt päikesepaneelid ja akud, nagu see tehnoloogia areneb), mis on paigaldatud omatarbeks tarbimiseks ja eraelamusektoris kasutamiseks.
21.4	RP-C21-i03	Siht	Teenindushoonete energiatõhusaks renoveerimine		m²	360 000	1 060 000	2. kv	2026	Teenustesektoris kasutatavate hoonete üldpindala, mida renoveeritakse energiatõhusalt. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
21.5	RP-21-i04-RAM	Siht	Taastuvenergia täiendav tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergia kogukonnas		MW	0	1.3	4. kv	2025	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks üldkasutatavates hoonetes.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kasutamiseks renoveeritud üldkasutatavates hoonetes							
21.6	RP-21-i04-RAM	Siht	Avaliku sektori hoonete energiatõhusaks renoveerimine		m^2	0	105 000	4. kv	2025	Üldkasutatavate hoonete kogupindala 105 000 ruutmeetrit renoveeritakse energiatõhususe suurendamiseks. Energiatõhusa renoveerimisega saavutatakse keskmiselt vähemalt keskmisel tasemel renoveerimine, nagu on määratletud komisjoni soovituses hoonete renoveerimise kohta (EL) 2019/786.
21.7	RP-C21-r43	Eesmärk	Riikliku energiaostuvõimetuse vaatluskeskuse (ONPE) loomist käsitlevate õigusaktide jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				3. kv	2023	Riikliku energiaostuvõimetuse vaatluskeskuse (ONPE) loomist käsitleva õigusakti jõustumine, sealhulgas meetme kirjelduses täpsustatud juhtimise, vastutuse ja eesmärkide määratlemine.
21.8	RP-C21-r43	Eesmärk	Kütteostuvõimetuse vastu võitlemise rahastamisvahendi käivitamine	Kütteostuvõimetuse vastu võitlemise rahastamisvahendi käivitamine				1. kv	2025	Rahastamisvahendi käivitamine energiatõhususe meetmete jaoks eluasemesektoris, et võidelda kütteostuvõimetusega kodumajapidamiste kindlaksmääratud profiilide puhul. See võetakse vastu kas asjaomaste õigusaktide jõustumisega või finantseerimisasutuse otsuse vastuvõtmisega.
21.9	RP-C21-r44	Eesmärk	Koostööprotokolli allkirjastamine	Koostööprotokolli allkirjastamine				4. kv	2023	Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesias (Anafre) ja Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípios (ANMP) ja Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) vahelise koostööprotokolli allkirjastamine *Espaços Cidadão Energia* loomiseks ning nende ülesannete, juhtimis- ja rahastamisstruktuuri täpsustamine.
21.10	RP-C21-r44	Siht	Suutlikkuse suurendamise meetmed		Arv	0	300	4. kv	2024	*Espaços Cidadão Energia* eri ülesannete täitmiseks koolitatakse 300 kvalifitseeritud spetsialisti.
21.11	RP-C21-r44	Siht	Espaços Cidadão Energia käivitamine		Arv	0	50	1. kv	2025	50 füüsilist *Espaços Cidadão* Energiat käitatakse ja kodanikele avatud.
21.12	RP-C21-i05	Eesmärk	Tööstusprojektide rakendamise	Tööstusprojektide rakendamise				2. kv	2024	Vastuvõtutingimused allkirjastatakse selliste tööstusprojektide rakendamiseks, mis valitakse välja

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			heakskiitmise tingimuste allkirjastamine	heakskiitmise tingimuste allkirjastamine.						konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu ja mis on seotud kliimapöörde jaoks vajalike strateegiliste tehnoloogiatega, nagu on täpsustatud meetme kirjelduses. Heakskiitmise tingimustega tagatakse põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine käesoleva meetme raames toetatavate tehingute puhul, kasutades välistamisnimekirja, ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnaalaseid õigusakte.
21.13	RP-C21-i05	Siht	Kliimapööret toetava strateegilise tehnoloogia viie tööstusprojekti lõpuleviimine		Arv	0	5	2. kv	2026	Vähemalt viie sellise tööstustehnoloogia projekti lõpuleviimine, mille tehnoloogiavalmidus on vähemalt seitse ja mis on seotud kliimamuutustega seotud üleminekuks vajalike strateegiliste tehnoloogiatega, nagu on täpsustatud meetme kirjelduses.
21.14	RP-C21-r45	Siht	Roheliste kutseoskuste koolitusmeetmed		Arv	0	12 500	4. kv	2024	Energiasüsteemi ümberkujundamise koolituskeskuse või selle moodustavate üksuste poolt keskkonnasäästliku töö ja oskuste programmi või muude kursuste raames koolitatud isikute arv.
21.15	RP-C21-r45	Siht	Roheliste kutseoskuste koolitusmeetmed		Arv	12 500	25 000	4. kv	2025	Energiasüsteemi ümberkujundamise koolituskeskuse või selle moodustavate üksuste poolt keskkonnasäästliku töö ja oskuste programmi või muude kursuste raames koolitatud isikute arv.
21.16	RP-C21-r46	Eesmärk	Taastuvallikatest toodetud vesinikku käsitleva haldus- või õigusakti jõustumine	Haldus- või õigusakti säte selle jõustumise kohta				3. kv	2023	Saastevaba vesinikku käsitleva haldus- või õigusakti jõustumine, milles täpsustatakse, et taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiskäitistena käsitatakse ainult neid käitisi, mis vastavad taastuvenergia direktiivis ja selle delegeeritud õigusaktides (2018/2001/EL) sätestatud nõuetele.
21.17	RP-C21-r46	Eesmärk	Läbivaadatud riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine	Määruse jõustumisele viitav säte				2. kv	2024	Jõustub läbivaadatud riikliku gaasiülekandevõrgu määrus ja riikliku gaasijaotusvõrgu määrus, milles täpsustatakse taastuvallikatest toodetud vesiniku gaasivõrku juhtimise kriteeriumid.
21.18	RP-C21-r47	Eesmärk	Säästva biometaani tsentraliseeritud ostu esimese enampakkumise algatamine	Säästva biometaani tsentraliseeritud ostu esimese				3. kv	2023	Säästva biometaani tsentraliseeritud ostu esimese enampakkumise algatamine vastavalt valitsuse 4. jaanuari 2023. aasta korralduses 15/2023 sätestatud eeskirjadele, mille eesmärk on osta 150 GWh biometaani aastas, et suunata see riiklikku gaasivõrku.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				enampakkumise algatamine						
21.19	RP-C21-r47	Eesmärk	Biometaani tegevuskava vastuvõtmine	Biometaani tegevuskava vastuvõtmine				1. kv	2024	Biometaani tegevuskava vastuvõtmine, millega kehtestatakse strateegia biometaani turu arendamiseks.
21.20	RP-C21-r48	Eesmärk	EMER 2030 kehtestamine	Seadusandliku akti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				3. kv	2023	EMER 2030 loomist käsitleva asjaomase õigusakti jõustumine. Seadusandlikus aktis määratakse kindlaks EMER 2030 ülesanded, mis on täpsustatud meetme kirjelduses.
21.21	RP-C21-r48	Eesmärk	Taastuvenergia ja energia salvestamise projektide litsentsimise määruse jõustumine	Munitsipaalmääruse säte, mis viitab kohaliku omavalitsuse määruse jõustumisele				3. kv	2023	Valitsuse määruse avaldamine, millega kehtestatakse taastuvenergiaprojektidele ja salvestamisele kohalike omavalitsuste lubade andmise määrus.
21.22	RP-C21-r48	Siht	Taastuvenergiaprojektidele loa andmisega tegelevate töötajate koolitamine		Arv	0	500	2. kv	2024	500 kesk-, piirkondliku ja kohaliku tasandi avaliku halduse juhti ja tehnikut koolitatakse valdkondades, mis on seotud taastuvenergiaprojektide ja energia salvestamise loamenetlustega.
21.23	RP-C21-r48	Eesmärk	Uue taastuvenergia võimsuse jaotamise ajakava vastuvõtmine, pöörates erilist tähelepanu geograafilistele piirkondadele, mis tulenevad „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia sihtpiirkondade“ valdkondlikust programmist	Ajakava vastuvõtmine uute taastuvate energiaallikate võimsuse jaotamiseks „Goto-piirkondade“ alusel				2. kv	2024	2024. aastal avaldatav ajakava uue taastuvenergiavõimsuse eraldamiseks taastuvenergiaprojektide arendamiseks (kavandas EMER 2030), pöörates erilist tähelepanu geograafilistele piirkondadele, mis tulenevad valdkondlikust programmist „Renewable Go-To-Areas“.
21.24	RP-C21-i06	Eesmärk	Pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi projektideks	Hankemenetlus kuulutati välja				4. kv	2023	Projektikonkursi algatamine selliste projektide valimiseks, mida toetatakse vähemalt 77 MW uue paigaldatud taastuvallikatest toodetud vesiniku ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside tootmisvõimsusega

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
21.25	RP-C21-i06	Siht	Täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaasi tootmisvõimsus		MW	200	277	2. kv	2026	Paigaldatud täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaaside tootmisvõimsus
21.26	RP-C21-i07	Eesmärk	Avamere tehniliste uuringute lepingu(te) allkirjastamine	Avamere tehniliste uuringute lepingu(te) allkirjastamine				2. kv	2024	Avamere geofüüsikaliste, geotehniliste, tuule-, laine- ja jooksvate uuringute lepingu(te) allkirjastamine, mille eesmärk on hõlbustada avamere tuuleenergia paigaldamist.
21.27	RP-C21-i07	Eesmärk	Avamere tuuleenergia tehniliste uuringute lõpuleviimine	Avamere tuuleenergia tehniliste uuringute lõpuleviimine				2. kv	2026	Geofüüsikaliste, geotehniliste, tuule-, laine- ja jooksvate uuringute lõpuleviimine, mille eesmärk on hõlbustada avamere tuuleenergia paigaldamist ja mis hõlmavad vähemalt 2 000 km² suurust ala.
21.28	RP-C21-i08	Eesmärk	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamise heakskiitmise tingimuste allkirjastamine	Vähemalt 500 MW salvestusvõimsuse paigaldamise vastuvõtutingimuste allkirjastamine				2. kv	2024	Vastuvõtutingimused, mis on allkirjastatud vähemalt 500 MW hoiustamisvõimsuse paigaldamiseks eelnevalt kindlaks määratud piirkondades, mida peetakse kõige enam abi vajavateks.
21.29	RP-C21-i08	Siht	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamine		MW	0	500	4. kv	2025	Paigaldatud elektrisalvestusvõimsus vähemalt 500 MW.
21.30	RP-C21-i09	Eesmärk	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmise ja nende järelevalve digiplatvormi ühtse kontaktpunkti esimese etapi moodulite kasutuselevõtmine	Taastuvenergia projektidele lubade andmise ja nende järelevalve digiplatvormi ühtse kontaktpunkti esimese etapi moodulite kasutuselevõtm				4. kv	2024	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmiseks ja nende järelevalveks mõeldud ühtse kontaktpunkti esimese etapi moodulite kasutuselevõtmine, nagu on täpsustatud meetme kirjelduses.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				ine						
21.31	RP-C21-i09	Eesmärk	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmiseks ja nende järelevalveks mõeldud ühtse kontaktpunkti teise etapi moodulite kasutuselevõtmine ning olemasolevate loadokumentide dematerialiseerimise protsessi lõpuleviimine.	Teise etapi moodulite kasutuselevõtmine ja dematerialiseerimisprotsessi lõpuleviimine				2. kv	2025	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmiseks ja nende järelevalveks mõeldud ühtse kontaktpunkti teise etapi moodulite kasutuselevõtmine ning olemasolevate loadokumentide dematerialiseerimise protsessi lõpuleviimine vastavalt energeetika ja geoloogia peadirektoraadi kehtestatud vajadusele, nagu on täpsustatud meetme kirjelduses.
21.32	RP-C21-i10-RAA	Siht	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamine		MW	0	8.75	4. kv	2025	Vähemalt 8,75 MW elektrisalvestusvõimsust, mis on paigaldatud omatarbeks tarbimiseks.
21.33	RP-C21-i11-RAM	Siht	Omatarbeks toodetud taastuvenergia tootmisüksuste installeeritud võimsuse suurendamine ja omatarbeks toodetud energia salvestamise võimsuse suurendamine		MW	0	5.25	1. kv	2026	Omatarbeks toodetud taastuvenergia tootmiseks on paigaldatud vähemalt 2,75 MW võimsus. Paigaldatud on vähemalt 2,5 MW omatarbeks toodetud elektri salvestusvõimsus.
21.34	RP-C21-i11-RAM	Siht	Paigaldatud tuuleenergia võimsuse suurendamine		MW	0	7	4. kv	2025	Porto Santo saarele paigaldatakse veel 7 MW tuuleenergia tootmisvõimsus elektrivõrku.
21.35	RP-C21-i12	Eesmärk	Keskkonnasõbralike busside ostulepingu allkirjastamine ühistranspordi CO_2 heite vähendamise programmi raames	Keskkonnasõbralike busside ostulepingu allkirjastamine ühistranspordi CO_2 heite vähendamise				2. kv	2024	Toetusesaajate ja käitaja vahel võistleva pakkumismenetluse alusel sõlmitud lepingu allkirjastamine, millega võetakse kohustus osta 300 heiteta (elektri- või vesiniku)bussi.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				programmi raames						
21.36	RP-C21-i12	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordis		Arv	145	445	2. kv	2026	Ostetakse 300 uut heiteta bussi (elektri- või vesinikubusse) ja paigaldatakse nendega seotud laadimis- või tankimispunktid.
21.37	RP-C21-i13-RAM	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordiks ja turismiteenusteks ning vananenud sõidukeid asendavate elektriautode ostmine		Arv		576	1. kv	2026	Ostetakse 26 uut heiteta bussi (elektri- või vesinikubusse) ja vastavad laadimispunktid paigaldatakse Madeira autonoomsesse piirkonda. Vähemalt kümmet ostetud bussist kasutatakse avalikuks reisijateveoks. Madeira autonoomses piirkonnas lammutatakse ja asendatakse 550 sõidukit elektrisõidukitega.
21.38	RP-C21-i14	Eesmärk	Kahe bussi kiirsüsteemi liini ehitamise lepingu allkirjastamine Bragas	Lepingu allkirjastamine				3. kv	2024	Avaliku sektori asutuste ja avatud pakkumismenetluse teel valitud töövõtja vahelise projekti rakendamise lepingu allkirjastamine. Lepingus määratakse kindlaks kahe bussi kiirsüsteemiliini ehitamine, mis ühendavad raudteejaama Avenida Robert Smithi ja Braga haiglaga.
21.39	RP-C21-i14	Siht	Kahe bussi kiirsüsteemi liini ehitamine Bragas		Km		12.2	2. kv	2026	12,2 kilomeetri pikkused ehitustööd tuleb lõpule viia Bragas (kollane ja punane liin) bussi kiirsüsteemi liinidel, mis ühendavad rongijaama Avenida Robert Smithi ja Braga haiglaga. Süsteem töötab peamiselt selleks ette nähtud ridadel ja ainult heitevabadel bussidel. Investeering hõlmab ka kümne heiteta bussi, sealhulgas liinide käitamiseks vajalike laadimisjaamade ostmist. Liinid peavad olema valmis kavandatud veoteenuste viivitamatuks käitamiseks.
21.40	RP-C21-i15-RAA	Eesmärk	Pico, Faiali ja São Jorge saarte vahel reisijate ja sõidukite veoks mõeldud kahe elektriparvlaeva ostulepingu allkirjastamine	Lepingu allkirjastamine				1. kv	2024	Avaliku sektori asutuste ja avatud pakkumismenetluse teel valitud töövõtja vahelise lepingu allkirjastamine kahe elektripraami ostmiseks reisijate ja sõidukite veoks Pico, Faiali ja São Jorge saarte vahel.

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
21.41	RP-C21-i15-RAA	Siht	Kahe uue elektriparvlaeva kasutuselevõtmine		Arv		2	4. kv	2025	Reisijate ja sõidukite veoks Pico, Faiali ja São Jorge saarte vahel ostetakse kaks uut elektriparvlaeva. Parvlaevade minimaalne veomaht on vastavalt 200 ja 100 reisijat.
21.42	RP-C21-i16	Eesmärk	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine	Lepingu allkirjastamine				3. kv	2024	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine avaliku sektori asutuste ja rahvusvahelise avatud hankemenetluse teel valitud töövõtja vahel.
21.43	RP-C21-i16	Eesmärk	Köisraudtee ehitamine	Kasutusele võtmine				1. kv	2026	Koheseks kasutamiseks peab olema valmis umbes 200 meetri pikkune mehaaniline transpordilahendus (köisraudtee), mis ühendab Pederneira piirkonna Nazaré küla alumise piirkonnaga.

V. KOMPONENT 22. Audit ja kontroll

V.1. Reformi kirjeldus

Reform RE-C22-r49: Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Meetme eesmärk on parandada taaste- ja vastupidavuskava seiret ja rakendamist. Selleks et tagada proportsionaalsete pettuse- ja korruptsioonivastaste meetmete tõhus rakendamine, muudab Portugal koordineeriva asutuse (EMRP) ja kõigi taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest vastutavate asutuste vahel sõlmitud lepinguid, et lisada rakendusasutustele juriidiline kohustus viia kolme kuu jooksul alates nende lepingute muutmisest läbi pettuseriski hindamine ning juhul, kui pettuseriski hindamisel tehakse kindlaks riskid, mida olemasolevad kontrollid ei hõlma, töötada välja tegevuskava, mis sisaldab täiendavaid kontrolle. See kohustus peab kajastuma koordineeriva asutuse menetlusjuhendis. Koordineeriv asutus edastab ametlikult kõigile rakendusasutustele ka tehnilised suunised, et toetada neid pettuseriski hindamisel. Lisaks täiustab Portugal menetlusi, et vähendada või vähendada topeltrahastamise riski, kehtestades kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega tulemuslikud süstemaatilised ristkontrollid taaste- ja vastupidavusrahastu raames ning taaste- ja vastupidavusrahastu ja muude liidu programmide vahel. Koordineeriv asutus esitab dokumendi, milles kirjeldatakse topeltrahastamise kavandatavaid üksikasjalikke ristkontrolle, et kinnitada, et topeltrahastamise vältimiseks on kehtestatud asjakohased menetlused.

V.2. Vahe-eesmärgid, sihid, näitajad ning järelevalve ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Saavutamise ajakava		Iga vahe-eesmärgi ja sihi kirjeldus ja selge määratlus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
22.1	Re-C22–r49	Eesmärk	Euroopa metroloogia teadusprogrammi ja rakendusasutuste vaheliste rahastamislepingute muutmine, et lisada kohustus viia läbi pettuseriski hindamine	Muudetud lepingud				3. kv	2023	Koordineeriv asutus muudab kõigi taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest vastutavate asutustega sõlmitud lepinguid, et lisada rakendusasutustele juriidiline kohustus viia kolme kuu jooksul alates nende lepingute muutmisest läbi pettuseriski hindamine ning juhul, kui pettuseriski hindamisel tehakse kindlaks riskid, mida olemasolevad kontrollid ei hõlma, töötada välja lisakontrolle sisaldav tegevuskava. See kohustus peab kajastuma koordineeriva asutuse menetlusjuhendis. Koordineeriv asutus edastab ametlikult kõigile rakendusasutustele ka tehnilised suunised, et toetada neid pettuseriski hindamisel.
22.2	Re-C22–r49	Eesmärk	Topeltrahastamise ristkontrollide kasutuselevõtmine	Asjakohaste menetluste rakendamine				3. kv	2023	Portugali ametiasutused täiustavad ja rakendavad asjakohaseid menetlusi, et vähendada või vähendada topeltrahastamise riski, kehtestades kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega tulemuslikud süstemaatilised ristkontrollid taaste- ja vastupidavusrahastu raames ning taaste- ja vastupidavusrahastu ja muude liidu programmide vahel.

2. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu

Portugali taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 22 215 870 313 eurot.

REPowerEU peatüki hinnanguline kogumaksumus on 855 400 000 eurot. Sealhulgas on määruse (EL) 2023/435 artikli 21c lõike 3 punktis a osutatud meetmete hinnanguline kogumaksumus 0 eurot ning REPowerEU peatükis sätestatud muude meetmetega seotud kulud on 855 400 000 eurot.

2. JAGU: RAHALINE TOETUS

1. Rahaline toetus

Artikli 2 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

1.1. Esimene osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.29	Re-C01-i05-RAM	Eesmärk	Klassifitseerimissüsteemi, funktsionaalse profiili ja kasutajate suunamissüsteemi kasutuselevõtt Madeira integreeritud jätkuhooldusteenuste piirkondliku mudeli jaoks
1.4	Re-C01–r02	Eesmärk	Jõustub uus vaimse tervise dekreetseadus, milles sätestatakse vaimse tervise teenuste korraldamise põhimõtted
2.13	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaalelamufondi
2.14	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine
2.19	Re-C02-r04	Eesmärk	Jõustub dekreetseadus, millega kiidetakse heaks riikliku kiireloomulise ja ajutise eluasemekava õigusraamistik
3.17	Re-C03–i05	Eesmärk	Pakkumuse „Juurdepääsetavuseks vajaliku digitaalse taristu ehitamine 360°“ avaldamine
3.20	Re-C03–r08	Eesmärk	Vaesuse vastu võitlemise riikliku strateegia vastuvõtmine
3.21	Re-C03–r06	Eesmärk	Puuetega inimeste kaasamise riikliku strateegia (2021–2025) vastuvõtmine
3.22	Re-C03–r05	Eesmärk	Sotsiaalseadmete paigaldamise lihtsustatud korra jõustumine
3.23	Re-C03–r07	Eesmärk	Lissaboni ja Porto suurlinnapiirkondade ebasoodsas olukorras olevaid kogukondi käsitlevate tegevuskavade heakskiitmine
5.1	Re-C05-r09	Eesmärk	Portugali 2030. aasta tehnoloogilise ja äriinnovatsiooni strateegia suuniste ajakohastamine
5.11	Re-C05-i03	Eesmärk	Teadus- ja innovatsiooniprojektide hankemenetlus
5.15	Re-C05-i04-RAA	Eesmärk	Assooride ettevõtete rekapitaliseerimisvahendit käsitleva määruse vastuvõtmine
5.16	Re-C05-i04-RAA	Eesmärk	Assooride ettevõtete rekapitaliseerimisvahendi investeerimispoliitika vastuvõtmine
5.2	Re-C05-r11	Siht	Tunnustatud koostöölaborite võrgustiku laiendamine
5.3	Re-C05-r11	Eesmärk	Tehnoloogia- ja innovatsioonikeskusi käsitleva uue õigusliku korra jõustumine
5.4	Re-C05-r12	Eesmärk	Põllumajanduse innovatsioonikava heakskiitmine
6.13	Re-C06-r15	Eesmärk	Kõrghariduse omandamiseks erikonkursside loomist käsitleva seaduse jõustumine
6.14	Re-C06-r15	Eesmärk	Kõrgharidusasutuste ning avaliku halduse ja ettevõtete koostööd reguleeriva uue õigusraamistiku jõustumine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
7.13	Re-C07-i05-RAA	Eesmärk	Kahe maanteeprojekti kohta sõlmitud leping
7.4	Re-C07-i01	Eesmärk	Ettevõtete vastuvõtupiirkondade valimine keskkonnasäästlikkuse ja digitaliseerimise parandamiseks võetavate meetmete jaoks
7.6	Re-C07-i02	Eesmärk	1 maanteeprojekti leping on allkirjastatud
8.17	Re-C08-r19	Eesmärk	Metsanduspiirkondades põllumajandusmaa kohustuslikku valdust käsitlev õigusraamistik
8.19	Re-C08-r21	Eesmärk	Seadus maapõlengute ühtse juhtimissüsteemi loomise kohta (SGIFR)
10.1	TC-C10–r23	Eesmärk	Mereministeeriumi õigusaktide läbivaatamise jõustumine seoses meremajanduse ja -innovatsiooni rahastamissuutlikkuse suurendamisega sinise fondi kaudu
11.1	TC-C11-i01	Eesmärk	Esimene pakkumismenetlus tööstuse CO_2 heite vähendamise projektide jaoks
12.1	TC-C12-i01	Eesmärk	Programmi „Resineiros Vigilantes“ 2021. aasta protokolli allkirjastamine
12.5	TC-C12-r25	Eesmärk	Uue üldise jäätmekäitluskorra jõustumine
14.1	TC-C14-r29	Eesmärk	Riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine
14.2	TC-C14-i01	Eesmärk	Esimene pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi projektide jaoks
16.13	TD-C16-i03	Siht	Digitaalse innovatsiooni keskused
17.6	TD-C17–r32	Eesmärk	Uue halduslepingu vormi jõustumine riigile kuuluvate ettevõtete juhtimise uue stiimulite/karistuste süsteemi raames
19.22	TD-C19–r34	Eesmärk	Avaliku halduse digiülemineku õigusraamistiku jõustumine
19.24	TD-C19–r36	Eesmärk	Riikliku haldusinstituudi loomine, I.P.
20.2	TD-C20-i01	Eesmärk	Õpilaste ja õpetajate individuaalsete arvutite ostulepingute allkirjastamine
		Osamakse summa	*636 139 080 eurot*

1.2. Teine osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.13	Re-C01–i02	Eesmärk	Muude tervishoiuteenuste, sealhulgas esmatasandi tervishoiuteenuste puhul valgel, sinisel või rohelisel taustal läbi vaadatud erakorralistele episoodidele viitamise tingimuste jõustumine
1.20	Re-C01–r03	Eesmärk	Piirkondlike tervishoiuasutuste rahalise toetuse eraldamist käsitleva määruse jõustumine
1.6	Re-C01–i01	Eesmärk	Uue halduslepingu vormi jõustumine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
3.24	Re-C03–i01	Eesmärk	Lissaboni/Porto omavalitsuste ja kohalike tehniliste üksuste vaheliste lepingute allkirjastamine, milles määratakse kindlaks toetatavate meetmete ulatus.
3.3	Re-C03–i06	Eesmärk	Toetuslepingute sõlmimine sotsiaalrajatiste/sotsiaalmeetmete võrgustiku loomiseks ja laiendamiseks edendavatele asutustele.
4.1	Re-C04-i01	Eesmärk	Kultuurirajatiste võrgustiku tehnoloogilised kirjeldused
5.18	Re-C05-i05-RAA	Eesmärk	Assooride põllumajanduse innovatsiooni ja digitaliseerimise programmi avaldamine
8.14	Re-C08-i02	Siht	Riikliku hädaolukordade ja kodanikukaitse ameti (ANEPC) piirkondlike ja allpiirkondlike struktuuride loomine
8.15	Re-C08-i03	Eesmärk	Looduskaitse- ja Metsainstituudi esialgse aruande avaldamine, I.P
8.4	Re-C08-i05	Eesmärk	Liikumine BUPi 2.0 platvormi suunas
8.7	Re-C08-i05	Eesmärk	Esmase kütusekäitluse Breaks Structuring Network (RPFGC) lepingu avaldamine
9.9	Re-C09-i02	Eesmärk	Meetme planeerimisdokumentide avaldamine, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi
12.2	TC-C12-i01	Eesmärk	Selliste projektide heakskiitmine, mille konsortsiumid on esitanud uute biomajanduse toodete, tehnoloogiate ja protsesside arendamiseks tekstiili- ja rõiva-, jalatsi- ning looduslike vaikude sektoris
15.10	TC-C15–i04	Eesmärk	Lepingu allkirjastamine bussi kiirsüsteemi liini ehitamiseks Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinho vahel Portos
16.1	TD-C16-r31	Eesmärk	Riiklikus kvalifikatsioonikataloogis sisalduva koolitussisu läbivaatamise jõustumine seoses digioskuste valdkonna moodulitega ning digiallkirjade ja -templite loomist käsitlevate õigusaktide või määrustega
16.2	TD-C16-i01	Eesmärk	Portugali digiakadeemia ja tööhõive + digitaalprogrammide algus
17.15	TD-C17–i02	Eesmärk	Viia lõpule munitsipaalkinnisvaramaksu (IMI) 1. näidise eeltäitmine maksu- ja tolliameti käsutuses olevate andmete alusel
19.11	TD-C19–i04	Siht	Turvaline mobiilsidesüsteem riigiteenistujatele
		Osamakse summa	*1 967 365 517 eurot*

1.3.Kolmas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.3	Re-C01–r01	Siht	Omavalitsuste tervishoiuvaldkonna kohustuste detsentraliseerimise protsessi lõpuleviimine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.8	Re-C01–r03	Siht	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates
1.24	Re-C01–i03	Eesmärk	Teadlikkuse suurendamise ja koolitusmeetmete väljatöötamine „patsientide liikumisvõimaluste loomiseks“ dementsuse kontekstis
1.32	Re-C01–i06	Siht	Kohalike infotehnoloogiavõrkude ajakohastamine
1.33	Re-C01–i06	Siht	Kaugtervishoiu ja kaugseire funktsioonide rakendamine
2.1	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – allkirjastatud koostöö- või rahastamiskokkulepped
2.4	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorralise ja ajutise majutuse toetus – Erakorra- ja üleminekumajutuse rahastamislepingute allkirjastamine
3.11	RE-C03-i03-RAM	Siht	Kodutute integreerimise tegevuskavad.
4.6	Re-C04-i02	Eesmärk	Saber Fazeri võrgustiku loomine
5.5	Re-C05-i01.01	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).
5.7	Re-C05-i01.02	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades
5.9	Re-C05-i02	Siht	Lepingud liideseüksustega, sealhulgas koostöölaboritega – kolabs, sõlmitud
6.15	Re-C06-r16	Eesmärk	Reguleeritud kutsealasid käsitleva seaduse jõustumine
7.1	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid
7.7	Re-C07-i02	Eesmärk	Kahe maanteeprojekti kohta sõlmitud leping
8.18	Re-C08-r20	Eesmärk	Maakatte seiresüsteem (SMOS)
12.6	TC-C12-r25	Eesmärk	Keskkonnahoidlike riigihangete läbivaadatud riikliku strateegia jõustumine
15.12	TC-C15–i05	Eesmärk	Allkirjastatud leping keskkonnasõbralike busside ostmiseks ühistranspordi CO_2 heite vähendamise programmi raames
16.7	TD-C16-i02	Siht	Riikliku katselaborite võrgustiku jaoks valitud katsebasseinid
17.1	TD-C17–r32	Siht	Viia lõpule riikliku keskse riigihangete süsteemi uute hankemudelite kavandamine ja rakendamine, nagu on ette nähtud avaliku halduse jagatud teenuste üksuse 2020.–2023. aasta strateegilises kavas
17.2	TD-C17–r32	Eesmärk	Riikliku raamatupidamisüksuse aluseks olevate õigusaktide jõustumine
17.3	TD-C17–r32	Eesmärk	Valitsemissektori eelarve täitmise ja eelarve täitmise järelevalve mudeli lõpuleviimine ja heakskiitmine
17.7	TD-C17–r32	Eesmärk	Riigile kuuluvate ettevõtete finantsseisundi ja tulemuste analüüsimise ja avalikustamise uue mudeli jõustumine
19.1	TD-C19–i01	Siht	Avalikud teenused, mis on kättesaadavad lihtsustatud ja sidusal viisil eri kanalite kaudu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
19.4	TD-C19–i02	Siht	Avalikud teenused, mis on elektroonilise identiteedi kaudu turvaliselt kättesaadavad ja mille puhul järgitakse ühekordsuse põhimõtet
20.3	TD-C20-i01	Siht	Arvutid õpilastele ja õpetajatele individuaalseks kasutamiseks
20.10	TD-C20-i02-RAA	Siht	Ulatuslikud avatud veebikursused õpetajatele ja lapsevanematele ARAs
20.14	TD-C20-i03-RAM	Siht	Digitaalsed käsiraamatud 2. ja 3. tsükli õpilastele ning keskkooliõpilastele
22.1	Re-C22–r49	Eesmärk	Euroopa metroloogia teadusprogrammi ja rakendusasutuste vaheliste rahastamislepingute muutmine, et lisada kohustus viia läbi pettuseriski hindamine
22.2	Re-C22–r49	Eesmärk	Topeltrahastamise ristkontrollide kasutuselevõtmine
		Osamakse summa	*2 010 220 573 eurot*

1.4.Neljas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.1	Re-C01–r01	Eesmärk	Esmatasandi tervishoidu käsitlevate õigusaktide jõustumine
1.5	Re-C01–r02	Eesmärk	Uue vaimse tervise seaduse jõustumine, millega kehtestatakse vaimuhaigusi põdevate inimeste õigustega seotud põhimõtted ja reguleeritakse kohustuslikku haiglaravi või ravi
1.12	Re-C01–r03	Eesmärk	Riikliku tervishoiuteenistuse uue täieliku pühendumusega töötamise korra jõustumine
5.39	Re-C05-i09	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).
5.41	Re-C05-i10	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades.
6.16	Re-C06-r17	Eesmärk	Platvormitööd reguleeriva seaduse jõustumine
8.10	Re-C08-i04	Siht	Sõidukite, masinate ja seadmete tarnimine
17.22	TD-C17–r40	Eesmärk	Teatavate maksusoodustuste õigusraamistikku muutva õigusakti jõustumine
18.1	TD-C18-r33	Eesmärk	Erikodade loomine haldus- ja maksukohtutes
18.2	TD-C18-r33	Eesmärk	Õigusliku korra jõustumine, et soodustada kohtusisest ja kohtuvälist kokkulepet

		Osamakse summa	*937 165 319 eurot*

1.5.Viies osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.2	Re-C01–r01	Siht	Juurdepääsu võimaldamine riskistratifitseerimise vahendile, et toetada tervisekeskuste rühmade funktsionaalsetes üksustes kliinilist juhtimist
1.40	Re-C01–i04	Eesmärk	Ida-Lissaboni haigla ehitamise halduslepingu allkirjastamine
1.41	Re-C01–i10	Eesmärk	Aruande heakskiitmine, milles määratakse kindlaks NHSi vajadused raskete meditsiiniseadmete järele
2.2	Re-C02-i01	Siht	Eluaseme kättesaadavuse toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või taastatud eluruumid
2.6	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorraline ja ajutine majutustoetus – alustatud või ostetud tööd tegevad majutuskohad
2.16	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine
4.7	Re-C04-i02	Siht	Sõlmitud lepingud kultuuripärandiga seotud hoonete ja rahvusteatrite taastamiseks ja säilitamiseks
4.9	Re-C04-i01	Eesmärk	ANIMi tehnoloogiline ajakohastamine – Moving Images'i riiklik arhiiv
6.3	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud, ehitatud või ostetud seadmetega koolituskeskuse asukohad
7.14	Re-C07-i05-RAA	Eesmärk	Kaheksa maanteeprojekti kohta sõlmitud leping
8.5	Re-C08-i02	Siht	BUPi alane koolitus
8.12	Re-C08-i04	Siht	Kahepolarisatsiooniradarite paigaldamine
10.8	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Riiklike ehitustööde lepingu algus tehnilise keskuse MARTEC jaoks
11.2	TC-C11-i01	Eesmärk	Rahalise toetuse andmise lepingute allkirjastamine
12.7	TC-C12-r39	Eesmärk	Öko-modulatsiooni kriteeriumide ühtlustatud määratluse jõustumine
12.8	TC-C12-r39	Eesmärk	Taaskasutamise stimuleerimiskava (hoiuste ja tagasimaksete süsteem) ühekordselt kasutatavate plastpudelite, raudmetallide ja alumiiniumi puhul
15.1	TC-C15–i01	Eesmärk	Lissaboni metroovõrgu laiendamise lepingu allkirjastamine
15.4	TC-C15–i02	Eesmärk	Porto Metro võrgu laiendamise lepingu allkirjastamine
15.13	TC-C15–i05	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordis
15.14	TC-C15–r30	Eesmärk	Ühistranspordile juurdepääsu tingimuste parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
16.14	TD-C16-i03	Eesmärk	Digitaalarvete saatmise ja küberturvalisuse, privaatsuse, kasutatavuse ja kestlikkuse sertifitseerimise teenuste loomine
16.16	TD-C16-i04	Siht	Tööstus 4.0 projektide valimine
17.21	TD-C17–i02	Eesmärk	Viia lõpule tempelmaksuga maksustatava konkreetse tehingu eeltäitmine
17.23	TD-C17–r40	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega luuakse alaline tehnilise maksupoliitika üksus Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX)
18.5	TD-C18-i01	Eesmärk	Ajakohastatud IT-süsteem kriminaaluurimise jaoks
19.19	TD-C19–i07	Siht	Praktikaprogramm kõrgkooli lõpetanutele
19.20	TD-C19–i07	Siht	IT-seadmed avaliku halduse töötajatele
19.23	TD-C19-r35	Eesmärk	Avaliku halduse ümberkorraldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine
21.7	RP-C21-r43	Eesmärk	Riikliku energiaostuvõimetuse vaatluskeskuse (ONPE) loomist käsitlevate õigusaktide jõustumine
21.9	RP-C21-r44	Eesmärk	Koostööprotokolli allkirjastamine
21.16	RP-C21-r46	Eesmärk	Taastuvallikatest toodetud vesinikku käsitleva haldus- või õigusakti jõustumine
21.18	RP-C21-r47	Eesmärk	Säästva biometaani tsentraliseeritud ostu esimese enampakkumise algatamine
21.20	RP-C21-r48	Eesmärk	EMER 2030 kehtestamine
21.21	RP-C21-r48	Eesmärk	Taastuvenergia ja energia salvestamise projektide litsentsimise määruse jõustumine
21.24	RP-C21-i06	Eesmärk	Pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi projektideks
		Osamakse summa	*1 877 616 715 eurot*

1.6.Kuues osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.7	Re-C01–r03	Eesmärk	Riikliku tervishoiuteenistuse uue juhtimisarvestuse kava jõustumine
1.11	Re-C01–r03	Eesmärk	Ravimite tsentraliseeritud ostumehhanismide tugevdamise tegevuskava jõustumine
1.22	Re-C01–i02	Siht	Koduhoolduse integreeritud jätku- ja palliatiivhooldusteenuste riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse suurendamine
3.6	Re-C03–i02	Siht	Parema juurdepääsetavusega eluruumid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
3.25	Re-C03–i06	Eesmärk	Porto ja Lissaboni suurlinnapiirkonna seirearuande avaldamine kõigis 12 sekkumispiirkonnas võetud meetmete kohta.
5.33	RE-C05-i07-RAM	Eesmärk	Rakenduslepingu (protokolli) allkirjastamine Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ja valitud finantsvahendajate vahel
8.21	Re-C08-i05	Eesmärk	Teadlikkuse suurendamise kampaania väljatöötamine riskantse käitumise ennetamiseks
10.13	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Mitmeotstarbelise uurimislaeva lepingu allkirjastamine
13.1	TC-C13–i01	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine
14.12	TC-C14-i03-RAA	Siht	Täiendav taastuvelektri tootmine Corvos
14.5	TC-C14-Ci02-RAM	Siht	Täiendav paigaldatud hüdroenergia tootmisvõimsus
15.2	TC-C15–i01	Eesmärk	Eduaruanne Lissaboni metroovõrgu laiendamise kohta
16.6	TD-C16-i02	Siht	Riiklike katselaborite võrgustiku katsetooted ja -teenused on välja töötatud
17.9	TD-C17–i01	Eesmärk	Riikliku raamatupidamisüksuse tegevuse lõpuleviimine
18.3	TD-C18-r33	Eesmärk	Maksejõuetust ja sissenõudmist käsitleva läbivaadatud õigusraamistiku jõustumine
18.6	TD-C18-i01	Eesmärk	Teabesüsteem „Ettevõtlus 2.0“
19.12	TD-C19–i04	Eesmärk	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine
20.6	TD-C20-i01	Siht	Uute projitseerimisseadmetega klassiruumid
21.12	RP-C21-i05	Eesmärk	Tööstusprojektide rakendamise heakskiitmise tingimuste allkirjastamine
21.17	RP-C21-r46	Eesmärk	Läbivaadatud riikliku gaasiedastusvõrgu määruse ja riikliku gaasijaotusvõrgu määruse jõustumine
21.19	RP-C21-r47	Eesmärk	Biometaani tegevuskava vastuvõtmine
21.22	RP-C21-r48	Siht	Taastuvenergiaprojektidele loa andmisega tegelevate töötajate koolitamine
21.23	RP-C21-r48	Eesmärk	Uue taastuvenergia võimsuse jaotamise ajakava vastuvõtmine, pöörates erilist tähelepanu geograafilistele piirkondadele, mis tulenevad valdkondlikust kavast „Taastuvenergia eesmärk – piirkonnad“
21.26	RP-C21-i07	Eesmärk	Avamere tehniliste uuringute lepingu(te) allkirjastamine
21.28	RP-C21-i08	Eesmärk	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamise heakskiitmise tingimuste allkirjastamine
21.35	RP-C21-i12	Eesmärk	Keskkonnasõbralike busside ostulepingu allkirjastamine ühistranspordi CO_2 heite vähendamise programmi raames
21.40	RP-C21-i15-RAA	Eesmärk	Pico, Faiali ja São Jorge saarte vahel reisijate ja sõidukite veoks mõeldud kahe elektriparvlaeva ostulepingu allkirjastamine
		Osamakse summa	*1 501 588 718 eurot*

1.7.Seitsmes osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.10	Re-C01–r03	Siht	Kodus haiglaravile reageerimise tugevdamine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates
1.14	Re-C01–i01	Siht	Uute tervishoiuüksuste ehitamine
1.35	RE-C01-i07-RAM	Siht	Uued arvutiseadmed Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse jaoks
1.37	Re-C01-i08-RAA	Siht	Telemeditsiini vastuvõtu sisseseadmine Assooride piirkondlikus tervishoiuteenistuses
1.42	Re-C01–i10	Siht	Raske meditsiiniseadmete ostmine
2.5	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorralise ja ajutise majutuse toetus – Erakorra- ja üleminekumajutuse rahastamislepingute allkirjastamine
2.10	Re-C02-i03-RAM	Siht	Toetatud eluasemed Madeira autonoomses piirkonnas
3.2	Re-C03–i01	Siht	Sotsiaalse sekkumise rühmade (Radar Social) loomine
3.18	Re-C03–i05	Eesmärk	Digitaalne teabeplatvorm puuetega inimestele
5.37	Re-C05-i08	Eesmärk	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluse keskuse (CNCA) loomine.
6.5	Re-C06-i02	Siht	Rahaline toetus alalistele lepingutele
6.17	Re-C06-r18	Eesmärk	Kehtestada võrdse töötasu haldamise süsteemi käsitlev Portugali norm.
6.18	Re-C06-r18	Eesmärk	Teavitamine rohkem kui 50 töötajaga ettevõtetest, kelle palgaerinevused on märkimisväärsed
6.24	Re-C06-i07	Eesmärk	Innovatsioon ja pedagoogiline moderniseerimine kõrghariduses
6.26	RE-C06-i08-RAM	Eesmärk	CITMA hoone laiendamiseks sõlmitud leping
7.2	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid
8.13	Re-C08-i05	Siht	Siseministeeriumi (MAI) üksuste tugevdamine sõidukite ja operatiivvarustusega
9.1	Re-C09-i01	Siht	Paigaldatud põhjaveevarude täiendavad seirepunktid (SM3)
9.5	Re-C09-i01	Eesmärk	Guadiana veevõtumeetme ajakohastatud kavandi (vajaduse korral) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult keskkonnamõju hindamise (SM5) tulemusi ja tingimusi
9.7	Re-C09-i01	Eesmärk	Magestamismeetme ajakohastatud kavandi (vajaduse korral) vastuvõtmine, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise (SM6) tulemusi ja tingimusi
10.15	TC-C10-i06-RAM	Siht	Kahe autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine
14.4	TC-C14-i02-RAM	Eesmärk	Uue sünkroonkompensaatori paigaldamine
14.6	TC-C14-i02-RAM	Siht	Renoveeritud paigaldatud hüdroenergia tootmisvõimsus
14.7	TC-C14-i02-RAM	Siht	Akusalvestussüsteemi täiendav installeeritud võimsus

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
15.5	TC-C15–i02	Eesmärk	Eduaruanne Porto Metro võrgu laiendamise kohta
15.11	TC-C15–i04	Siht	Lõpule viidud bussi kiirsüsteemi liini ehitamine Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinho vahel Portos
15.15	TC-C15–i06	Eesmärk	Elektrooniliste signaalimissüsteemide lepingu allkirjastamine
16.5	TD-C16-i02	Siht	VKEd, keda toetavad digitaalkaubanduse kiirendajad
17.5	TD-C17–r32	Eesmärk	Mehhanismide rakendamine kulude läbivaatamise integreerimiseks tavapärasesse eelarvemenetlusse, sealhulgas tõhususe kokkuhoiu järelhindamine
17.10	TD-C17–i01	Eesmärk	Infosüsteemi kasutuselevõtmine eelarvemenetluse ümberkujundamiseks ja rakendamiseks, mis hõlmab programmide eelarvestamist
17.12	TD-C17–i01	Siht	Viia lõpule riikliku keskse riigihangete süsteemi infosüsteemide ajakohastamine ja lihtsustamine
19.14	TD-C19–i04	Eesmärk	Julgeolekujõudude ja -teenuste IT-süsteemi ajakohastamine
19.25	TD-C19–i01	Eesmärk	Uute kodanike kaupluste ja -ruumide loomise protocomide allkirjastamine
19.28	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	Tsentraliseeritud andmehalduslahenduse funktsionaalne prototüüp
20.4	TD-C20-i01	Siht	Põhi- ja keskkoolide ühenduvuse parandamine
20.5	TD-C20-i01	Siht	Paigaldatud digiõppe laborid
20.7	TD-C20-i01	Siht	Koolijuhtimise võimestamine
20.15	TD-C20-i03-RAM	Siht	Koolide ühendus tunnustatud aruandlusmehhanismis
21.10	RP-C21-r44	Siht	Suutlikkuse suurendamise meetmed
21.14	RP-C21-r45	Siht	Roheliste kutseoskuste koolitusmeetmed
21.30	RP-C21-i9	Eesmärk	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmise ja nende järelevalve digiplatvormi „One – Stop-Shop“ esimese etapi moodulite kasutuselevõtmine
21.38	RP-C21-i14	Eesmärk	Kahe bussi kiirsüsteemi liini ehitamise lepingu allkirjastamine Bragas
21.42	RP-C21-i16	Eesmärk	Projekti rakendamise lepingu allkirjastamine
		Osamakse summa	*2 023 192 454 eurot*

1.8.Kaheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.34	Re-C01–i06	Siht	Infotehnoloogia haldusmoodulite, kliiniliste põhimoodulite ja erakorraliste kliiniliste moodulite rakendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.29	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või renoveeritud (parema energiatõhususega) eluruumid
3.29	Re-C03–r38	Eesmärk	Ühtse sotsiaalhüvitise töörühma aruanne
6.1	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud või ehitatud spetsialiseeritud tehnoloogiakeskused
6.8	Re-C06-i04	Siht	Täiendav arv üliõpilasi, kes on lõpetanud kolmanda taseme hariduse STEAM-erialadel
8.6	Re-C08-i02	Eesmärk	Võrdluskaardi koostamine maakatte seiresüsteemi (SMOS) jaoks
9.12	Re-C09-i03	Siht	Ümberehitatud või rehabiliteeritud torude täiendav kilomeeter
13.2	TC-C13–i01	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine
13.5	TC-C13–i02	Siht	Keskvalitsuse hoonete energiatõhusaks renoveerimine
13.8	TC-C13–i03	Siht	Erateenuseid osutavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine
14.8	TC-C14-i02	Siht	Täiendav võimsus uue installeeritud võimsuse integreerimiseks elektrisüsteemi
17.24	TD-C17–r40	Eesmärk	U-TAXi hindamisaruande avaldamine olemasolevate maksusoodustuste kohta
19.16	TD-C19-i05-RAM	Siht	Avalikud teenused tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kodanikele, külastajatele ja ettevõtjatele
19.17	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	ARMi avalike teenuste elutähtsa infrastruktuuri ja arvutiarhitektuuri ajakohastamine
19.27	TD-C19–i01	Siht	Kodanike taotlus
19.34	TD-C19–i08	Eesmärk	Arukate alade portaali käivitamine
21.8	RP-C21-r43	Eesmärk	Kütteostuvõimetuse vastu võitlemise rahastamisvahendi käivitamine
21.11	RP-C21-r44	Siht	Espaços Cidadão Energia käivitamine
21.31	RP-C21-i9	Eesmärk	Taastuvenergiaprojektidele lubade andmise ja järelevalve digitaalse platvormi „One–Stop-Shop“ teise etapi moodulite kasutuselevõtmine ning olemasolevate loadokumentide dematerialiseerimise protsessi lõpuleviimine.
		Osamakse summa	*1 056 518 233 eurot*

1.9.Üheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.9	Re-C01–r03	Siht	Uute integreeritud vastutuskeskuste loomine riikliku tervishoiuteenistuse haiglates

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.21	Re-C01–i02	Siht	Statsionaarse ja ambulatoorse ravi integreeritud jätkuravi ja palliatiivse ravi riiklike võrgustike reageerimissuutlikkuse tugevdamine
1.23	Re-C01–i03	Siht	Kohtupsühhiaatriaüksuste ja -seadmete renoveerimine
1.25	Re-C01–i03	Eesmärk	Vaimse tervise võrgustiku tugevdamise lõpuleviimine
1.30	Re-C01-i05-RAM	Siht	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse integreeritud pideva hoolduse teenuste osutamise kohtade arvu suurenemine
1.36	Re-C01-i08-RAA	Siht	Parem juurdepääs Assooride piirkondliku tervishoiuteenistuse kasutajaportaalile
1.38	Re-C01–i09	Siht	Programmide „School Sports Community“ ja „School Sports on Wheels“ rakendamise lõpuleviimine koolides
1.39	Re-C01–i09	Eesmärk	Ülemaailmse aktiivse elutoe süsteemi ja sellega seotud tehnoloogilise platvormi riikliku kampaania käivitamine
2.17	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumised Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumides – hoonete ehitamine
2.18	Re-C02-i04-RAA	Siht	Sekkumine Assooride autonoomse piirkonna sotsiaaleluruumidesse – renoveerimine
2.31	Re-C02-i08-RAA	Siht	Assooride autonoomse piirkonna sotsiaalelamute arvu suurendamine – ehitatud eluruumid
3.7	Re-C03–i02	Siht	Parema juurdepääsetavusega eluruumid
3.8	Re-C03–i02	Siht	Avalik ruum, kus liikumispuudega inimestel on parem juurdepääs
3.9	Re-C03–i02	Siht	Avalikud teenused, mis võimaldavad piiratud liikumisvõimega inimestele paremat juurdepääsu
3.10	RE-C03-i03-RAM	Siht	Uued ja taastatud kohad eluruumides ja mitteeluhoonetes
3.12	Re-C03-i04-RAA	Siht	Sotsiaalse kaasamisega hõlmatud peredest pärit isikute koolitamine
3.14	Re-C03-i04-RAA	Siht	Instituições Particulares de Solidariedade Social’i jaoks ostetud sõidukid
3.15	Re-C03-i04-RAA	Siht	Vananemisprojekt on paigas
3.16	Re-C03-i04-RAA	Siht	Meetmed, mille eesmärk on võidelda laste ja noorte haridussüsteemist varakult lahkumise vastu.
3.19	Re-C03–i05	Eesmärk	Portugali viipekeele kõnekeskus
3.26	Re-C03–i06	Siht	Vähemalt 90 % meetmete täielik rakendamine
3.27	RE-C03-i03-RAM	Siht	Kodutuid toetavate kohtade arv hooldekodudes
4.2	Re-C04-i01	Siht	Raamatupoodide digiülemineku rahaline toetamine
4.3	Re-C04-i01	Eesmärk	Avalike kogude digiteerimine ja virtualiseerimine
4.5	Re-C04-i01	Siht	Rahaline toetus kirjandusteoste tõlkimiseks ja avaldamiseks
4.11	Re-C04-i02	Eesmärk	„Saber Fazer“ algatuse laboratooriumide ja marsruutide paigaldamine ning pedagoogiliste ja informatiivsete tegevuste loomine traditsiooniliste tehnikate kohta.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.6	Re-C05-i01	Siht	Kuue lepingu (innovatsioonipaktid või mobiliseerimisprojektid) rakendamise lõpuleviimine
5.8	Re-C05-i01	Siht	Lõpule viidud tooted, protsessid või teenused, mis on seotud vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemisega
5.10	Re-C05-i02	Siht	Ettevõtjad, kes saavad kasu liideste üksuste, sealhulgas koostöölaborite (Colabs) pakutavatest teenustest
5.12	Re-C05-i03	Siht	Põllumajanduse 2030. aasta innovatsioonikava keskkonnahoidlikele aspektidele keskenduvate innovatsiooni- ja teadusprojektide lõpuleviimine
5.13	Re-C05-i03	Siht	Põllumajanduse 2030. aasta innovatsioonikava digitaalsetele aspektidele keskenduva viie struktureeriva projekti lõpuleviimine
5.14	Re-C05-i03	Siht	Põllumajandusliku innovatsiooni keskuste uuendamine/ajakohastamine
5.17	Re-C05-i04-RAA	Siht	Kooskõlas rahastamisvahendi investeerimispoliitikaga antakse piirkonna kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele omakapitali- ja kvaasiomakapitali toetust kokku 125 000 000 eurot.
5.19	Re-C05-i05-RAA	Siht	Uued (aegunud struktuuride asendamiseks) või ümberkvalifitseeritud struktuurid, mis vastutavad loomade tapmise ning piima kvaliteedi ja toiduohutuse sertifitseerimise eest
5.20	Re-C05-i05-RAA	Siht	Töötlemis- ja turustussektori ettevõtete ümberkorraldamise toetuskavade raames toetatavad projektid
5.21	Re-C05-i05-RAA	Siht	Põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise toetuskavade raames toetatavad projektid
5.22	Re-C05-i05-RAA	Siht	Põllumajandustootjad, kes saavad spetsiaalset tehnilist abi põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamise programmi raames
5.34	RE-C05-i07-RAM	Siht	Piirkondlike ettevõtete projekte toetavad laenutagatised.
5.35	Re-C05-i08	Siht	Programmi „Science XXI ülikoolilinnak“ ja „Teaduskeskus“ lõpuleviimine ning teenuste osutamine riikliku avatud teaduse ja avatud teadusandmete programmi (PNCADAI) kaudu
5.40	Re-C05-i09	Siht	168 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine.
5.42	Re-C05-i10	Siht	Vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast oluliste toodete, protsesside või teenuste lõpuleviimine.
6.2	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud või ehitatud spetsialiseeritud tehnoloogiakeskused
6.4	Re-C06-i01	Siht	Renoveeritud, ehitatud või ostetud seadmetega koolituskeskuse asukohad
6.6	Re-C06-i03	Siht	Täiskasvanute oskuste täiendamist toetavates meetmetes täiendavad osalejad
6.7	Re-C06-i04	Siht	Täiendavad Ciência Viva klubid
6.9	Re-C06-i04	Siht	Täiendav arv üliõpilasi, kes on lõpetanud kolmanda taseme hariduse STEAM-erialadel
6.10	Re-C06-i05-RAA	Siht	Assooride autonoomses piirkonnas keskharidusjärgset ja kolmanda taseme haridust omandavate täiskasvanute täiendav arv

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
6.11	Re-C06-i05-RAA	Siht	Ajakohastatud kutsekoolid Assooride autonoomses piirkonnas
6.12	Re-C06-r14	Eesmärk	Vabade koolitusvõimaluste avamine
7.3	Re-C07-i00	Siht	Üldkasutatavad elektrisõidukite laadimispunktid
7.5	Re-C07-i01	Siht	Sekkumismeetmete lõpuleviimine valitud ettevõtete vastuvõtupiirkondades
7.8	Re-C07-i02	Siht	Ehitatud või taastatud teed
8.1	Re-C08-i01	Siht	Maastikuplaneerimise ja -majandamise programmide (PRGP) väljatöötamine haavatavatena määratletud territooriumidel.
8.2	Re-C08-i01	Siht	Integreeritud maastikuhaldusoperatsioonide (OIGP) avaldamine Diário da Republicas
8.3	Re-C08-i01	Siht	Kütusejuhtimisprojektidega külad
8.8	Re-C08-i03	Siht	Kehtestatud servituudiala
8.9	Re-C08-i03	Siht	Esmase kütusekäitluse katkestuste struktureerimise võrgustiku (RPFGC) rakendamine
8.11	Re-C08-i04	Siht	Kergete ja keskmise suurusega tuletõrjujate kopterite tarnimine
8.16	Re-C08-i05	Siht	Riikliku koolitusprogrammi rakendamine
8.20	Re-C08-i01	Siht	Maakorralduse meetmete rakendamine Programa „Emparcelar para Ordenar“
9.13	RE-C09-i03-RAM	Siht	Madeira saare lõunaosas avalikuks varustamiseks ja niisutamiseks kättesaadavaks tehtud täiendav veekogus
10.2	TC-C10–i01	Siht	Blue Hubi kooli moderniseerimise lõpuleviimine ning varustuse ja varustuse suurendamine
10.3	TC-C10–i01	Siht	Sinise keskuse keskuste rajamise ja/või ajakohastamise lõpuleviimine
10.4	TC-C10–i02	Siht	Kalandussektori üksuste innovatsiooni, energiasüsteemi ümberkujundamist ja keskkonnamõju vähendamist toetava 70 projekti lõpparuannete heakskiitmine
10.9	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Uurimislaeva kättetoimetamine
10.16	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Autonoomse mehitamata sõiduki tarnimine
11.3	TC-C11-i01	Siht	Rahaline toetus tööstuse CO_2 heite vähendamise projektidele
12.3	TC-C12-i01	Siht	Bioressursipõhiseid ressursse ühendavad uued tooted, tehnoloogiad ja katseprotsessid
12.4	TC-C12-i01	Siht	Vaigutootmise potentsiaaliga meremännimetsade arendamine
12.9	TC-C12-r39	Eesmärk	Elektri- ja elektroonikaseadmete tagasivõtmiskava
13.3	TC-C13–i01	Siht	Energiatõhususvautšerid, mida jagatakse energiaostuvõimetutele leibkondadele vanade seadmete asendamiseks ja energiatõhusate lahenduste kasutuselevõtuks
13.4	TC-C13–i01	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergiakogukondades kasutamiseks erasektori elamusektoris

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
13.6	TC-C13–i02	Siht	Keskvalitsuse hoonete energiatõhusaks renoveerimine
13.7	TC-C13–i02	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja kasutamiseks keskvalitsuse hoonete taastuvenergiakogukondades
13.9	TC-C13–i03	Siht	Erateenuseid osutavate hoonete energiatõhusaks renoveerimine
13.10	TC-C13–i03	Siht	Täiendav taastuvenergia tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergiakogukondades kasutamiseks erasektoris
14.9	TC-C14-i02-RAM	Siht	Arukate arvestite paigaldamine
14.10	TC-C14-i02-RAM	Siht	Tänavavalgustuspunktide asendamine
14.14	TC-C14-i03-RAA	Siht	Väikeste fotogalvaaniliste seadmete paigaldamine kohalikuks elektritootmiseks ja -tarbimiseks
16.3	TD-C16-i01	Siht	Tööhõive + digikoolitusel osalejad
16.4	TD-C16-i01	Siht	Portugali digiakadeemia koolitusel osalejad
16.8	TD-C16-i02	Siht	Riiklike katselaborite võrgustiku katsetooted ja -teenused on välja töötatud
16.9	TD-C16-i02	Siht	Digitaalkaubanduse naabruskonnad
16.10	TD-C16-i02	Siht	VKEd, keda toetavad digitaalkaubanduse kiirendajad
16.11	TD-C16-i02	Siht	VKEd ja idufirmade inkubaatorid, mida otseselt toetatakse digiteerimisprogrammide kaudu
16.12	TD-C16-i02	Siht	Idufirmad, kes on kaardistatud idufirma Portugali idufirma platvormil
16.15	TD-C16-i03	Siht	Digitaalse innovatsiooni keskuste nõustamisteenuste saajad
16.17	TD-C16-i04	Siht	Tööstus 4.0 projektide lõpuleviimine
16.20	TD-C16-i06-RAM	Siht	Ettevõte 4.0
17.4	TD-C17–r32	Eesmärk	Programmi eelarvestamise kuluarvestuse mudeli vastuvõtmine
17.8	TD-C17–r32	Siht	Rahandusministri ja vastava(te) minister(t)e ministri(te) poolt järjepidevalt heaks kiidetud riigile kuuluvate ettevõtete eelarve- ja tegevuskavade arv
17.11	TD-C17–i01	Eesmärk	Uue eelarve- ja finantskontrolli mudeli toetusinfosüsteemi kasutuselevõtmine
17.14	TD-C17–i01	Eesmärk	Viia lõpule julgeolekuoperatsioonide keskuse rakendamine;
17.16	TD-C17–i02	Eesmärk	Maapiirkondade kinnisvara lihtsustatud hindamist toetava infosüsteemi lõpliku versiooni esitamine ja kasutuselevõtmine
17.17	TD-C17–i02	Siht	Viia lõpule edafo-klimatomorfoloogiline (muld ja kliima) maapiirkondade kinnisvara majandusliku potentsiaali kirjeldamine ja hindamine
17.18	TD-C17–i03	Siht	Segurança Social Direta veebisaidi funktsioonide laiendamine, lisades viis uut veebiteenust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
17.19	TD-C17–i03	Siht	Maksetega seotud sotsiaaltoetuste maksmiseks kuluva keskmise päevade arvu vähendamine 80 % võrra nende puhul, kelle keskmine toetuse andmise aeg on pikem kui 10 päeva
17.20	TD-C17–i03	Siht	Arukate jälgimismudelite rakendamine, et toetada pettuse ennetamist, tuginedes masinõppe protsessidele
18.4	TD-C18-r33	Eesmärk	Litsentsimist takistavate tõkete kõrvaldamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine
18.7	TD-C18-i01	Eesmärk	Uus infosüsteem kohtute ja prokuratuuri digiüleminekuks
18.8	TD-C18-i01	Eesmärk	Uue tehnoloogiakava rakendamine
18.9	TD-C18-i01	Eesmärk	Õigusvaldkonna teadmushaldusplatvormid
19.13	TD-C19–i04	Eesmärk	Elutähtsate digitaristute ajakohastamise lõpuleviimine
19.18	TD-C19-i06-RAA	Eesmärk	ARA piirkondliku avaliku halduse digitaliseerimine
19.29	TD-C19-i05-RAM	Eesmärk	Tsentraliseeritud andmehalduslahendus
19.36	TD-C19–i08	Siht	Arukate territooriumide alane koolitus
20.1	TD-C20–r37	Siht	Avaliku haridusvõrgustiku õpetajate ja muude töötajate digioskuste koolitus
20.8	TD-C20-i01	Siht	Digitaalsed õppematerjalid
20.9	TD-C20-i01	Siht	Digitestid ja -eksamid koolides
20.11	TD-C20-i02-RAA	Siht	Uued sülearvutid ja tahvelarvutid ARA koolidele
20.12	TD-C20-i02-RAA	Eesmärk	ARA koolide digiseadmed ja digitaalsed õppematerjalid
20.13	TD-C20-i02-RAA	Siht	Ulatuslikud avatud veebikursused õpetajatele ja lapsevanematele ARAs
20.16	TD-C20-i03-RAM	Siht	Digitaalsed käsiraamatud 2. ja 3. tsükli õpilastele ning ARMi keskkooliõpilastele
20.17	TD-C20-i03-RAM	Siht	Õpetajate ja muude kui õpetamisega tegelevate töötajate koolitamine ARMis
20.18	TD-C20-i03-RAM	Eesmärk	Teadus- ja tehnoloogiaseadmete tarnimine ARMi koolidele
21.2	RP-C21-i02	Siht	Eraelamute energiatõhusaks renoveerimine
21.3	RP-C21-i02	Siht	Taastuvenergia täiendav tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja eraelamusektoris kasutamiseks
21.5	RP-C21-i04-RAM	Siht	Taastuvenergia täiendav tootmisvõimsus omatarbeks tarbimiseks ja taastuvenergia kasutamine kogukonnas kommunaalteenuste sektoris kasutatavates renoveeritud hoonetes
21.6	RP-C21-i04-RAM	Siht	Avaliku sektori hoonete energiatõhusaks renoveerimine
21.15	RP-C21-r45	Siht	Roheliste kutseoskuste koolitusmeetmed
21.29	RP-C21-i08	Siht	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
21.32	RP-C21-i10-RAA	Siht	Elektrisalvestusvõimsuse paigaldamine
21.34	RP-C21-i11-RAM	Siht	Paigaldatud tuuleenergia võimsuse suurendamine
21.41	RP-C21-i15-RAA	Siht	Kahe uue elektriparvlaeva kasutuselevõtmine
		Osamakse summa	*2 284 617 001 eurot*

1.10. Kümnes osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1.15	Re-C01–i01	Siht	Uute tervishoiuüksuste ehitamine
1.16	Re-C01–i01	Eesmärk	Viia lõpule sõeluuringute ja varajase diagnoosimise programmide riiklik hõlmatus esmatasandi tervishoius
1.17	Re-C01–i01	Eesmärk	Suurendada esmaste tervisekeskuste reageerimissuutlikkust ja laiendada nende sekkumisvaldkondi
1.18	Re-C01–i01	Eesmärk	Tervishoiurajatiste ja -seadmete renoveerimine, et tagada esmastes tervisekeskustes juurdepääsetavus, kvaliteet ja ohutustingimused
1.19	Re-C01–i01	Eesmärk	Kogukonnapõhise hoolduse, koduse ja kogukonnapõhise sekkumise tugevdamine
1.26	Re-C01–i04	Eesmärk	Ida-Lissaboni haigla ehitamine ning seadmed haiglatele Lissabonis ja Vale do Tejos
1.27	Re-C01-i05-RAM	Siht	Madeira piirkondliku tervishoiuteenistuse koduhaiglasüsteemi vabade kohtade arvu suurenemine
1.28	Re-C01-i05-RAM	Siht	Kogukonna vaimse tervise rühmade loomine Madeira piirkondlikus tervishoiuteenistuses
1.31	Re-C01-i05-RAM	Siht	Esmatasandi tervishoiuteenuste renoveerimine Madeira piirkondlikus tervishoiuteenistuses
1.43	Re-C01–i10	Siht	Raske meditsiiniseadmete ostmine
2.3	Re-C02-i01	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või renoveeritud (parema energiatõhususega) eluruumid
2.7	Re-C02-i02	Siht	Riiklik erakorraline ja ajutine majutustoetus – lõpetatud majutuskulud
2.8	Re-C02-i02	Siht	Julgeolekujõududele toimetatud majutus ja humanitaar- või julgeolekukaalutlustel pakutav ajutine majutus
2.11	Re-C02-i03-RAM	Siht	Toetatud eluasemed Madeira autonoomses piirkonnas
2.12	Re-C02-i03-RAM	Siht	Renoveeritud eraomanike kasutuses olevate eluruumide arv, sealhulgas suurema energiatõhususega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.30	Re-C02-i07-RAA	Siht	Maatükkide infrastruktuur
3.1	Re-C03–i01	Siht	Elektrisõidukite tarnimine
3.4	Re-C03–i01	Siht	Uute kohtade loomine ja olemasolevate kohtade renoveerimine sotsiaalrajatistes
3.5	Re-C03–i01	Siht	Koduabiteenuste kasutajad ja töötajad, kes saavad juurdepääsu tahvelarvutitele ning muudele IT- ja sideseadmetele, tehnilise abi seadmetele või koolitusele.
3.13	Re-C03-i04-RAA	Siht	Puuetega inimestele mõeldud uued kohad hoolduskeskustes, mis toetavad puuetega inimesi
3.28	Re-C03-i07-RAA	Siht	Hooldekodude laiendatud või renoveeritud kohad
3.30	Re-C03–r38	Eesmärk	Ühtse sotsiaalhüvitise (kodakondsuse sotsiaalkaitsesüsteemi alusel) ja sotsiaaltoetuste seadustiku jõustumine
4.4	Re-C04-i01	Eesmärk	Ajakohastatud tehnoloogilise infrastruktuuri loomine kultuurirajatiste võrgustiku jaoks
4.8	Re-C04-i02	Siht	Lõpetatud tööd kultuuripärandiga seotud hoonete ja rahvusteatrite taastamiseks ja säilitamiseks
4.10	Re-C04-i01	Siht	Seadmete tarnimine riikliku heliarhiivi paigaldamiseks ja riiklike laborite tehnoloogiliseks ajakohastamiseks
4.12	Re-C04-i02	Eesmärk	Riikliku heliarhiivi ehituse lõpuleviimine
5.36	Re-C05-i08	Siht	Avaliku halduse teadus- ja arendustegevuse programmi projektide ning massikursuste riikliku platvormi uute kursuste lõpuleviimine
5.38	Re-C05-i08	Eesmärk	Riikliku kõrgtehnoloogilise andmetöötluskeskuse tugitaristu ja andmekeskuse lõpuleviimine
6.19	Re-C06-i06	Siht	Toetus alaliste lepingute sõlmimiseks doktorikraadiga teadlastega FCT-Tenure raames ja teadlaste toetamine Portugali ERC raames
6.20	Re-C06-i06	Eesmärk	Rahvusvahelised partnerlused teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas: Toetatud rahvusvahelised partnerlused; Toetatud teadus- ja innovatsiooniprojektid; Toetatud rahvusvaheline liikuvus
6.21	Re-C06-i07	Siht	Põllumajandusteaduste tehnoloogiline ja digitaalne moderniseerimine: Põllumajandusteaduste õppekava reform, põllumajanduskoolide avamine keskkooliõpilastele ja spetsialistide ümberõpe
6.22	Re-C06-i07	Siht	Meditsiini ajakohastamine
6.23	Re-C06-i07	Siht	Digioskuste tugevdamine
6.25	Re-C06-i07	Siht	Innovatsioon ja pedagoogiline moderniseerimine kõrghariduses
6.27	RE-C06-i08-RAM	Siht	CITMA hoone laiendamine lõpule viidud
7.15	Re-C07-i05-RAA	Siht	Ehitatud või taastatud teed
9.2	Re-C09-i01	Siht	Võrgupõhiste sekkumiste lõpuleviimine veekadude vähendamiseks (SM1)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
9.3	Re-C09-i01	Siht	Ühiseks põllumajanduslikuks kasutuseks ja individuaalseks niisutamiseks kasutatava maa-ala ajakohastamine (SM2)
9.4	Re-C09-i01	Siht	Puhastatud reovee tootmist ja rafineerimist tagavate puhastite arv (SM4)
9.6	Re-C09-i01	Eesmärk	Guadiana veevõtu alustamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise (SM5) tulemusi ja tingimusi
9.8	Re-C09-i01	Eesmärk	Magestamise meetme rakendamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise (SM6) tulemusi ja tingimusi
10.10	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Merega seotud eksperimentaalse teadus- ja arenduskeskuse kasutuselevõtmine Assooridel (MarTECi keskus)
10.11	TC-C10-i04-RAA	Eesmärk	Kahe mooduli tarnimine uuele uurimislaevale
10.12	TC-C10-i05-RAA	Siht	Kalandus- ja vesiviljelussektori projektide lõpuleviimine
10.14	TC-C10-i06-RAM	Eesmärk	Energiatõhusa mitmeotstarbelise uurimislaeva tarnimine
14.3	TC-C14-i01	Siht	Täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaasi tootmisvõimsus
14.11	TC-C14-i03-RAA	Siht	Täiendav ja renoveeritud geotermiline tootmisvõimsus
14.13	TC-C14-i03-RAA	Siht	Uued akupõhised energiasalvestussüsteemid ja energiajuhtimissüsteemid ARAs
15.3	TC-C15–i01	Siht	Lissaboni metroovõrgu laiendamine lõpule viidud
15.6	TC-C15–i02	Siht	Porto Metro võrgu laiendamine lõpule viidud
15.16	TC-C15–i06	Siht	Asendatud elektrooniliste signaalimissüsteemidega raudteeliinid
16.18	TD-C16-i05-RAA	Siht	Ettevõtete digiülemineku stimuleerimise süsteemi raames toetatud projektide arv
16.19	TD-C16-i05-RAA	Eesmärk	Teadus- ja tehnoloogiapargid on laiendatud või varustatud
17.13	TD-C17–i01	Eesmärk	Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público (SIGPIP) rakendamise lõpuleviimine ja riigile kuuluvate sõidukite infosüsteemide ajakohastamine
17.25	TD-C17–r40	Eesmärk	Maksusoodustusi käsitleva õigusakti jõustumine
19.2	TD-C19–i01	Siht	Avalikud teenused, mis on kättesaadavad lihtsustatud ja sidusal viisil eri kanalite kaudu
19.3	TD-C19–i01	Eesmärk	Kasutusele on võetud uus konsulaaresinduste haldamise mudel
19.5	TD-C19–i02	Siht	Avalikud teenused, mis on elektroonilise identiteedi kaudu turvaliselt kättesaadavad ja mille puhul järgitakse ühekordsuse põhimõtet
19.6	TD-C19–i02	Siht	Territoriaalne teabeinfrastruktuur
19.7	TD-C19–i03	Siht	IT-spetsialistide koolitamine küberturvalisuse ja infoturbe suutlikkuse tugevdamiseks
19.8	TD-C19–i03	Siht	Portugali krüptograafilise lahenduse vastuvõtmine ametiasutuste poolt
19.9	TD-C19–i03	Siht	Riikliku küberturvalisuse raamistiku rakendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
19.10	TD-C19–i03	Eesmärk	Küberturvalisuse ja infoturbe asutuste loomise lõpuleviimine
19.15	TD-C19–i04	Eesmärk	Tugevdada valitsuse IT-võrgu haldamise keskust (RING)
19.21	TD-C19–i07	Siht	Avaliku halduse töötajate koolitus- ja koostööruumid
19.26	TD-C19–i01	Siht	Lojas do Cidadão ja Espaços cidadão
19.35	TD-C19–i08	Eesmärk	Arukad territooriumid: Linnahaldusplatvormid, digiteenid ja avaliku poliitika tulemustabel
21.1	RP-C21-i01	Siht	Rahaline toetus tööstuse CO_2 heite vähendamise lihtsustatud projektidele
21.4	RP-C21-i03	Siht	Teenindushoonete energiatõhusaks renoveerimine
21.13	RP-C21-i05	Siht	Kliimapööret toetava strateegilise tehnoloogia viie tööstusprojekti lõpuleviimine
21.25	RP-C21-i06	Siht	Täiendav taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaasi tootmisvõimsus
21.27	RP-C21-i07	Eesmärk	Avamere tuuleenergia tehniliste uuringute lõpuleviimine
21.33	RP-C21-i11-RAM	Siht	Taastuvenergia tootmisüksuste installeeritud võimsuse suurendamine omatarbeks – tarbimine ja omatarbimiseks ette nähtud ülesseatud salvestusvõimsuse suurendamine
21.36	RP-C21-i12	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordis
21.37	RP-C21-i13-RAM	Siht	Uute heitevabade (elektri- või vesiniku)busside ostmine ühistranspordiks ja turismiteenusteks ning vananenud sõidukeid asendavate elektriautode ostmine
21.39	RP-C21-i14	Siht	Kahe bussi kiirsüsteemi liini ehitamine Bragas
21.43	RP-C21-i16	Eesmärk	Köisraudtee ehitamine
		Osamakse summa	*2 030 690 350 eurot*

2. <u>Laen</u>

Artikli 3 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

2.1.Esimene osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.23	Re-C05-r10	Eesmärk	Banco Português de Fomento (BPF) tegevust ja põhikirja kehtestava määruse jõustumine
5.27	Re-C05-i06	Eesmärk	BPFi kapitaliseerimismeedet reguleeriva dekreetseaduse jõustumine
5.28	Re-C05-i06	Eesmärk	Investeerimispoliitika väljatöötamine (kapitaliseerimine) ja vastuvõtmine sõidukijuhi poolt
		Osamakse summa	*700 000 000 eurot*

2.2.Teine osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.30	Re-C05-i06	Eesmärk	Euroopa Komisjoni teavitamine BPFi sambapõhise hindamise edukast läbimisest
5.31	Re-C05-i06	Eesmärk	250 000 000 EUR suurune kapitaliülekanne Portugali valitsuselt BPFile ja BPFi investeerimispoliitika vastuvõtmine
		Osamakse summa	*125 000 000 eurot*

2.3.Kolmas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.20	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – alustatud tööruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)
2.25	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga – üliõpilaste majutuskohtade arv, mille kohtade kohta on välja kuulutatud hanked
5.24	Re-C05-r13	Eesmärk	Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid käsitleva õigusraamistiku läbivaatamise jõustumine
5.25	Re-C05-r13	Eesmärk	Väärtpaberiseadustiku muutmise jõustumine
7.9	Re-C07-i03	Eesmärk	Esimene keskkonnamõju hindamine lõpetatud
		Osamakse summa	*379 431 726 eurot*

2.4.Neljas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.44	Re-C05-i11	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks asjaomastes strateegilistes valdkondades (innovatsioonikavad).
7.11	Re-C07-i04	Eesmärk	10 maanteeprojekti kohta sõlmitud leping
		Osamakse summa	*235 337 423 eurot*

2.5.Viies osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.26	Re-C05-r13	Eesmärk	Kapitaliturgude areng – õigusaktide jõustumine
5.43	Re-C05-i06	Siht	Kapitaliseerimisvahendi kaudu Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele mittefinantsettevõtetele kokku 650 000 000 EUR suurune ülekanne omakapitali ja kvaasikapitali toetusena kooskõlas Portugali investeerimispoliitikaga
5.46	Re-C05-i12	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades.
9.10	Re-C09-i02	Eesmärk	Sõltub positiivsest keskkonnamõju hindamisest, mis vastab täielikult ja sisuliselt õiguslikele kriteeriumidele, tammi ajakohastatud projekti vastuvõtmisest, hüdro- ja päikeseenergia tootmisest ja niisutamisest, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
10.5	TC-C10–i03	Eesmärk	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse lepingu allkirjastamine
10.6	TC-C10–i03	Eesmärk	Alfeite Arsenal Academy'i tegevuse lõpuleviimine
10.17	TC-C10–i07	Eesmärk	Pakkumismenetluse algatamine laevade CO_2 heite vähendamiseks
		Osamakse summa	*1 313 054 513 eurot*

2.6.Kuues osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
15.7	TC-C15–i03	Eesmärk	Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise lepingu allkirjastamine
19.31	TD-C19–r42	Eesmärk	SIADAPi muutva seadusandliku akti jõustumine
19.32	TD-C19–r42	Eesmärk	Avaliku halduse pädevuste profiili muutva seadusandliku akti jõustumine
		Osamakse summa	*366 243 120 eurot*

2.7.Seitsmes osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.21	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – alustatud tööruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)
2.22	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)
2.26	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga
6.28	Re-C06-i09	Siht	Riigikoolide ehitamist ja renoveerimist käsitlevate lepingute allkirjastamine
		Osamakse summa	*689 431 726 eurot*

2.8.Kaheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
15.8	TC-C15–i03	Eesmärk	Eduaruanne Odivelase ja Louresi vahelise kergraudteeliini ehitamise kohta
19.33	TD-C19–r42	Eesmärk	Uue SIADAP-süsteemi kasutuselevõtmine
		Osamakse summa	*235 337 423 eurot*

2.9. Üheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.23	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)
2.27	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga
5.29	Re-C05-i06	Siht	Kapitaliseerimisvahendi kaudu Portugalis asutatud ja/või tegutsevatele mittefinantsettevõtetele kokku 1 300 000 000 EUR suurune ülekanne omakapitali ja kvaasikapitali toetusena kooskõlas Portugali investeerimispoliitikaga
5.32	Re-C05-i06	Siht	100 % kapitali suurendamisega kättesaadavaks tehtud tagatistest on allkirjastatud.
5.45	Re-C05-i11	Siht	446 toote, protsessi või teenuse lõpuleviimine.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5.47	Re-C05-i12	Siht	Lepingute sõlmimine uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamiseks vähese CO_2 heitega majanduse, kliimamuutustele vastupanuvõime ja kliimamuutustega kohanemise seisukohast olulistes strateegilistes valdkondades.
7.10	Re-C07-i03	Siht	Ehitatud või taastatud teed
7.12	Re-C07-i04	Siht	Ehitatud või taastatud teed
19.30	TD-C19–r41	Eesmärk	Avalikele teenustele juurdepääsu käsitleva õigusakti jõustumine
		Osamakse summa	*938 960 210 eurot*

2,10. Kümnes osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2.24	Re-C02-i05	Siht	Taskukohased sotsiaaleluruumid – määratud eluruumid (ehitatud suure energiatõhususega või renoveeritud suurema energiatõhususega)
2.28	Re-C02-i06	Siht	Üliõpilaste majutus taskukohase hinnaga
2.32	Re-C02-i09	Siht	Eluasemele juurdepääsu toetusprogramm (laen) – kodumajapidamistele pakutavad ostetud, ehitatud (suure energiatõhususega) või taastatud (parema energiatõhususega) eluruumid
6.29	Re-C06-i09	Siht	Ehitatud või renoveeritud koolid
9.11	Re-C09-i02	Eesmärk	Tammi kasutuselevõtmine, hüdro- ja päikeseenergia tootmine ja niisutamine, järgides täielikult keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi ning saavutades asjaomaste veekogude hea seisundi
10.7	TC-C10–i03	Eesmärk	Mitmeotstarbelise mereväeplatvormi ja operatsioonikeskuse vastuvõtmine ja vastuvõtmine
10.18	TC-10-i07	Siht	Laevade energiatõhususega seotud sekkumiste lõpuleviimine
15.9	TC-C15–i03	Siht	Odivelase ja lasti vahelise kergraudteeliini ehitamine lõpetatud
		Osamakse summa	*907 960 212 eurot*

3. JAGU: TÄIENDAV KORD

1. Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Portugali taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine toimub vastavalt järgmisele korrale:

Dekreet-seadusega nr 29-B/2021, mida on muudetud 24. juuli dekreetseadusega 61/2023, kehtestatakse neljatasandiline juhtimismudel:

a) Ministritevaheline komisjon, mida juhib peaminister ning mis vastutab strateegilise ja poliitika koordineerimise ning üldise poliitilise juhtimise eest;
b) Riiklik järelevalvekomisjon, mis koosneb erinevate sotsiaal- ja majanduspartnerite esindajatest ning kodanikuühiskonna peamistest isikutest ning mida juhib sõltumatu isik, et jälgida taaste- ja vastupidavuskava rakendamist ja selle tulemusi, edendada selle nõuetekohast levitamist kodanikele, ettevõtjatele ja muudele organisatsioonidele ning uurida kõiki selle tulemuslikkust mõjutavaid küsimusi ja esitada soovitusi;
c) Euroopa Liidu Nõukogu resolutsiooniga nr 46-B/2021 loodud haldusstruktuur *Estrutura de missao Recuperar Portugal* (edaspidi „töörühm“) vastutab taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest koos arengu- ja ühtekuuluvusametiga (järelevalve ELi vahendite kombinatsiooni kasutamise üle, kontrollides topeltrahastamise riski ja kooskõla muude algatustega) ning rahandusministeeriumiga;
d) Auditi- ja kontrollitegevuse eest vastutab finantsinspektsiooni (IGF) juhitav auditi- ja kontrollikomitee.

Portugal on loonud institutsioonilised osalejad, kes vastutavad üksikute reformide ja investeeringute rakendamise eest komponendi tasandil. Vastutavad ministeeriumid või iga reformi ja investeeringu elluviimises osalejad teevad korrapäraselt koostööd rakkerühmaga, mis vastutab taaste- ja vastupidavuskavaga seotud töö koordineerimise eest, lepingute sõlmimise eest otseste ja vahepealsete toetusesaajatega, vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamise kontrollimise eest ning maksetaotluste saatmise eest Euroopa Komisjonile.

2. Komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord

- Portugali taaste- ja vastupidavuskava ja selle rakendamise keskne koordineeriv organ *Estrutura de Missao Recuperar Portugal* vastutab koos arengu- ja ühtekuuluvusameti ning rahandusministeeriumiga kava üldise koordineerimise ja järelevalve eest. Eelkõige tegutseb ta koordineeriva asutusena, kes jälgib vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusamme, teostab järelevalvet ja vajaduse korral kontrolli- ja auditeerimistegevust ning esitab aruandeid ja maksetaotlusi. Ta koordineerib vahe-eesmärkide ja sihtide, asjakohaste näitajate, aga ka kvalitatiivse finantsteabe ja muude andmete esitamist, näiteks lõplike vahendite saajate kohta. Andmed kodeeritakse tsentraliseeritud IT-süsteemis.
- Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 2 esitab Portugal pärast käesoleva lisa punktis 2.1 osutatud asjakohaste kokkulepitud eesmärkide ja sihtide saavutamist komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse rahalise toetuse ja, kui see on asjakohane, laenu maksmiseks. Portugal tagab, et komisjonil on taotluse korral täielik juurdepääs asjaomastele alusandmetele, mis kinnitavad maksetaotluses esitatud põhjendusi, nii maksetaotlusele määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõike 3 kohase hinnangu andmiseks kui ka auditeerimise ja kontrolli eesmärgil.